

ਸਭ ਹੱਕ ਕਰਤਾ ਜੀਦੇ ਰਾਖਵੇ ਹਨ

੧੬

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਹਰੂ ਮਹਿ ਨਾਹੀ ਜਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ
ਜੀਅ ਦਾਨ ਦੇ ਭਗਤੀ ਲਾਇਨ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲੈਣ ਮਿਲਾਏ

-ਃਪੋਥੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸਃ-

(ਅਰਥਾਤ)

ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ

ਮਹਾਰਾਜ

ਸੀਕੀ

-:ॐॐॐॐ:-

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ. ਮਹੇਰਨਾਂ ਕਲਾਂ
ਡਾਕ ਖਾਨਾ ਸੰਡੀ ਅਹਮਦ ਗੜ੍ਹ (ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਬਗੈਰ ਦਾਸਦੇ ਦਸਖਤਾਂਦੇ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਨਾ ਖਰੀਦੇ

ਹਲੀਵਾਰ ੫੦੦

ਕੀਮਤ

704



॥ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

--ॐ--

++++ ++ ++
 ‡ ਸੂਚਨਾ ‡
 ++ ++ ++ ++

ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਕਾ ਜੀਵਨ ਲਿਖਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਕ ਵਾਰ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨਗਰ ਮਹੇਰਨੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੰਤਪੁਰੇ ਇਕ ਬਿਰਛ ਹੇਠ ਪਲੰਘ ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਸਨ ਦਾਸ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਮਹੇਰਨੇ ਤੋਂ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸੰਤਾਂ ਅਗੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਪਾਸ ਬੈਠ ਗਿਆ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੀਸ ਤੇ ਹਸਤ ਕਵਲ ਰਖਕੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਭਾਈ ਬੇਨੂ ਛੰਦਾ ਬੰਦੀ ਫੁਰੇਗੀ ਤੁਸੀਂ ਇਤਹਾਸ ਬਣਾਵੋਗੇ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜੀ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਛੰਦਾ ਬੰਦੀ ਫੁਰੀ ਤੇ ਭਜਨਬੰਦਗੀ ਨਾ ਭੁਲ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਭਜਨ ਭੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਬਸਿਆ ਰਹੇਗਾ ਇਸਤੇ ਪਹਿਲੇਭੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਬਚਨ ਸੁਣਨ ਦਾ ਤੇਪੁਛਣ ਦਾ ਬਹੁਤਖਿਆਲ ਸੀ ਫੇਰਤਾਂ ਅਗੇ ਨਾਲੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਯਾਦੇ ਖਿਆਲ ਹੋਗਿਆ ਫੇਰ-੧੬੮੩ ਬਿ: ਵਿਚ ੧੬ ਮਾਘ ਨੂੰ ਜਦ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਜੇਤੀ ਜੇਤ ਸਮਾਗਏ ਗੁਰਸਾਗਰ ਸਾਹਿਬ ਸੰਗਤ ਬਹੁਤ ਅਕੱਤਰ ਹੋਈ ਭਾਰੀਜੋੜਮੇਲ ਕੀਤਾਭਾਈਗੁਲਾਬਸਿੰਘਨੂੰਸੰਗਤਨੇ ਸਿਰੇਪਾਉ ਸ੍ਰੀਸਾਹਿਬ ਦੇਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਸਭ ਕਾਰ ਸੋਪਕੇਫੇਰ ਦਮਦਮੇਂ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂਕੀ ਕਾਂਸੀ ਵਿਖੇ ਜੋੜ ਮੇਲ ਕੀਤਾ ਸਭ ਦੇਸ ਦੇਸੀਤੂ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਅਕੱਤਰ ਹੋਈ ਏਸ ਜੋੜਮੇਲੇ ਪਰ ਸੰਗਤ ਨੇ ਬਿਗਰ ਕੇ ਗੁਰਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਏ ਦਾਸ ਭੀ ਏਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਬੁਲਾਕੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਭਾਈ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਕੀ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਏ ਦਾਸ ਭੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਬੁਲਾਕੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਭਾਈ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਕੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਸਤਤਿ ਭਰੇ ਛੰਦ ਸਵੇਦੇਰਹੇ ਹੋ ਹੁਣ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਜਨਮਸਾਖੀ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ਸੰਗਤ ਦਾ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਫੇਰ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨ ਚੇਤੇ ਆਇਆ ਜੇ ਸੰਤਪੁਰੇ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਨਗਰ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਇਤਹਾਸ ਬਨੋਣ ਦਾ ਮੈਂ ਸੰਗਤ ਦਾ ਬਚਨ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਫੇਰ ਪੰਜ ਜੈਕਾਰੇ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਏਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸਾਖੀਆਂ ਸੇਵਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛਣੀਆਂ ਤੇ ਲਿਖਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੀ ਮਾਤਾ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਫੇਰ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੀ ਭੈਣ ਬੇਬੇਰਤਨ ਤੋਰ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛਕੇ ਜਨਮ ਲੀਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਲੀਲਾ ਲਿਖੀ ਫੇਰ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੇ ਜਨਮ ਨਗਰ ਪਹੁੰਚਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਬਾਲਸਾਖੀ ਨੰਬਰਦਾਰ ਹਰਨਾਮ-

ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਇਤਆਦਕ ਜੋ ਕਈ ਬਿਰਧ ਬਾਲ ਸਖਾ ਮਿਲੇ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਬਚਨ ਪੁਛਕੇ ਲਿਖੇ ਏਥੋਹੀ ਭਾਈ ਮਕੰਦ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਹੋਸੀ ਜੋ ਨੌਕਰੀ ਵੇਲੇ ਸਾਥ ਸੀ ਨੌਕਰੀ ਵੇਲੇ ਦੇ ਬਲਾਸ ਓਸਨੇ ਲਖਾਏ ਨੌਕਰੀ ਛਡਕੇ ਤਪ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਖਾਇਆ ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ ਤਪਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾ ਕਨੋਏ ਨਗਰ ਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਜੋ ਜੋ ਗੜਵਈ ਰਹੇ ਯਾ ਦਿਸੰਤਰ ਯਾਤਰਾ ਵੇਲੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਦਸਕੇ ਲਖੋਂ ਦੇ ਰਹੇ ਜੋ ਜੋ ਸਾਖੀ ਕਿਸੇ ਸਜਣ ਦੇ ਜੁਬਾਨੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਭੀ ਸਾਖੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ ਜੋ ਕੋਈ ਸਜਣ ਸਾਤੇ ਭੁਲਿਆ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਥੇ ਪਾਸ ਲਿਖ ਭੋਜੇਗਾ ਅਸੀਂ ਬੜਾ ਚੁੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਨਵਾਦ ਕਰਾਂਗੇ ਦੂਜੀ ਬਾਰ ਛਪਣ ਵੇਲੇ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਉ

(ਭੂਮਕਾ)

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਜਦ ਕਦ ਭੀ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਗੈਲਾਨ ਵੈਲਦੀ ਹੈ ਉਦੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਪੋਣ ਵਾਸਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਰਛਿਆ ਵਾਸਤੇ ਅਪਣੀ ਕਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇ ਸਰੂਪ ਬਣਾ ਕੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਉਪਾਰਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਥਾ ਗੁਰਵਾਕ-ਸਤਿਗੁਰ ਵਿੱਚ ਆਪ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਪਰਗਟ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸਚੇ ਢਾਡੀ ਬਣਕੇ ਆਪ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਕੁੰਟ ਵਿੱਚ ਪਰਚਰ ਕੀਤਾ ਫੇਰ ਨੌ ਜਾਮੇ ਗੁਰੂ ਏਸੇ ਲੈਣ ਪਰ ਚਲਦੇ ਰਹੇ ਫੇਰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਖਾਲਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਪਰਵਾਹ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਫੇਰ ਕੁਝ ਸਮਾ ਪਾਕੇ ਬੇਦੀ ਸੋਢੀ ਬਾਵੇ ਖੰਡੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਡਕੇ ਚਰਨਘਾਲ ਦੇਣ ਲਗ ਪਏ ਰਵਾਬੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨਾ ਕੁਝ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਘਟ ਹੋਗਿਆ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਰਗਟ ਹੋਏ ਨਾਮ ਜਪਣ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਧੁਨ ਫੇਰ ਜਾਗੀ ਉਪਰੰਤ ਏਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਮਜ਼੍ਹਦਾ ਹਕੂਮਤ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਖੋਚਲ ਪਟੀਚੀ ਫੇਰ ਫੌਜੀ ਖਾਲਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਕੁਝ ਪਰਵਾਹ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਸਿੰਘ ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਆਤਮ ਰਸਦੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਕਟਾਕੇ ਰਮਤੇ ਰਹਿਕੇ ਜਾਗਤ ਜੇਤ ਨਾਲ ਮਿਲਗਏ ਏਰ ਸੰਤਾਂ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੇਸੋਂ ਚੇ ਢਾਡੀ ਬਣਕੇ ਚਾਰਪੰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਧੁਨ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਮੁੜ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਦੀ ਬਾਕੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ॥ ਪੰਨ ਪੰਨ ਹਰਿਜਨ ਕਾ ਉਪਜਿਆ ਜਿਨ ਕੀਨੇ ਸਤਿਤ ਬਿਧਾਤਾ ਦੇ ਵਾਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੈਸੇ ਸੁਕਾ ਬਾਗ ਨਮੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਫੁਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇ ਤਿਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਣੇ ੨ ਤੇ ਘਰ ਘਰ ਕੀਰਤਨ ਹੋਣ ਲਗਪਿਆ ਜੋ ਗੰਦੇ ਗੰਤ ਗੋਣਵਾਲੇ ਮੁੜ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਚੇ ਤੇ ਢਾਡੀ ਬਣਕੇ ਲਗੇ ਹਰੀਜਸ ਕਰਨ ਬੁਲਬਲਾਂ ਚਹਿਕ ਪਈਆਂ ਸੀ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਦੇ ਰੀਵਾਜ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਪੰਜਪੰਜ ਸਤਸਤ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਕੇ ਤਿਆਰ ਵੇਰ ਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਸਜਦੇ ਸੋ ਐਸੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਗੁਣ ਕਥਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਰਖਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਭ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਖਿਚਕੇ

ਆਪਣੀ ਤਰਫ ਮੋੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਸਭ ਖਯਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਯਥਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣ ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਐ ਮਨ ਹੋਇ ਅਨੰਦ ਸੋ ਸਤਗੁਰ ਕਹੀਐ ਮਨ ਕੀ ਦੁਭਿਦਾ ਬਿਨਸ ਜਾਇ ਹਰ ਪਰਮ ਪਦ ਲਹੀਐ। ਗਉੜੀ ਮ: ੫ ਗੁਆਰੇਰੀ। ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਵਨ ਵਖਾਨਉ। ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਕਿਛੁ ਮਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਉ। ਗੁਰੂ ਪਯਾਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਭਰਮ ਦੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਥਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਹੈ। ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਤ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਮੂਰਤ ਤਿਸ ਮਿਲੀਐ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇ ਦਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਧਯਾਨ ਧਰਨਾ ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ। ਦੇਵ ਗੰਧਾਰੀ ਮਃ ੫। ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਪਰਸਉ ਸੰਤਨ ਕੀ ਇਹੈ ਧਿਆਨਾ ਧਰਨਾ। ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਦੇਖੇ ਸਾਰੰਗ ਮਹੱਲਾ ੫। ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਤਨ ਕੀ ਨਾਹਰ ਨੀਕੀ ਧਿਆਨਕਉ। ਐਸੇ ਸੰਤ ਭੀ ਕੋਟਾਂ ਮੱਧ ਇੱਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਥਾਗੁਰ ਵਾਕ ਹੈ॥ ਕੋਟ ਮੱਧੋ ਕੋਈ ਸੰਤ ਦਿਖਾਇਆ। ਜਥਾ ਕੋਈ ਇਕ ਅਪਨਾਮੇ ਰਸੀਅੜਾ ਕਾਇ ਵਿਰਲੀ ਜਾਇਵੁਨੀ। ਜਥਾ ਜਨਾਨਾਨਕ ਕੋਟਨ ਮੈਂ ਕੋਉ ਨਾਰਇਣ ਜਹਿ ਚੀਤ। ਫੇਰ ਉਹ ਕੈਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਥਾ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ। ਇਕ ਸਹਬਿ ਆਇਆ ਵਰਸਾਏ ਬਹੁਤੇਰੇ। ਤਿਸ ਲਗ ਮੁਕਤ ਭਏ ਘਨੇਰੇ ਫੇਰ ਓਹਨਾਂ ਮਹਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬੇਅੰਤ ਬੇਅੰਤ ਆਖਦੀ ਹੈ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਦਾ ਬੇਅੰਤ। ਓਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਉਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜਥਾ ਮਾਝ ਮ: ੫ ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਕਲਿ ਨਾਮ ਸੁਣਾਵਣਿਆ॥ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਸਚੈ ਧਰੇ ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨ ਪਾਵਣਿਆ॥ ਗੁਰ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ

ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਅਚਰਜ ਸਭਾ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮਹੱਲਾ ੧

ਭਾਈ ਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਰੇਣ। ਸੰਤ ਸਭਾ ਗੁਰ ਪਾਈਐ ਮੁਕਤ ਪਦਾਰਥ ਧੋਣਾ। (ਵਾ) ਸਭ ਸੁਖ ਹਰ ਰਸ ਭੋਗਣੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਿਲ ਗਏ। ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮ: ੫। ਬਾਨ ਸੁਹਾਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਤ ਸਭਾ। ਢੇਈ ਤਿਸਹੀ ਨੋ ਮਿਲੈ ਜਿਨ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਲਭਾ। ਨਾਨਕ ਬਧਾ ਘਰ ਤਹ ਜਿਥੈ ਮਿਰਤੁਨ ਜਨਮ ਜਰਾ॥ ਜੇ ਕੋਈ ਸੰਤ ਬਿਨ ਆਪੇ ਹਨ ਕਰੇ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਪਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮ: ੪॥ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਵਿਣ ਭਾਈਆ ਹਰਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਨਾਉ। ਵਿਚ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਮਦੇ ਜਿਰੇ ਵੇਸਿਆ ਪੂਤ ਨਿ ਨਾਉ। ਜਿਨਾ ਦੇ ਅਤ ਹੀ ਭਾਗ ਮਾੜੇ ਹਨ ਓਹ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ॥ ਮਾਝ ਮਃ ੪। ਵਡਭਾਗੀ ਹਰ ਸੰਤ ਮਿਲਾਇਆ। ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਹਰ ਰਸ ਮੁਖ ਪਾਇਆ। ਭਾਗ ਹੀਨ ਸਤਿਗੁਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਮਨਮੁਖ ਗਰਭਜੂਨੀ ਨਿਤ ਪਰ੍ਏਦਾ ਜੀਉ॥

॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸੰਤ ਖਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਨ ॥

ਮਾਝ ਮਹੱਲਾ ੫। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਸੇਈ ਗਾਵੈ। ਜੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ।

ਸੰਤਨ ਕਾ ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਮਨ ਮਾਨਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥ ਤੂੰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਕਰਹਿ
ਖਤਿ ਪਾਲਾ । ਸੰਤ ਖੇਲਹਿ ਤੁਮ ਸੰਤ ਗੁਪਾਲਾ । ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਤੁਹ ਖਰੇ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸੰਤਨ ਕੇ ਪਰਾਨ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥ ਉਨ ਸੰਤਨ ਕੈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕੁਰਵਾਨੇ ॥ ਜਿਨ
ਜਾਤਾ ਜੋ ਤੁਹ ਮਨਿ ਭਾਨੇ । ਤਿਨਕੈ ਸੰਗ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ । ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਨਕ
ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਪਾਨਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ਮਾਝ ਮ: ੫ । ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਤੂੰਹੀ ਜਾਣਹਿ । ਅਪਣਾ
ਆਪ ਤੂੰ ਆਪ ਪਛਾਣਹਿ । ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸੰਤਨ ਤੇਰੇ ਜਿਨ ਕਾਮ ਕਰੇਧ ਲੋਭ ਪੀਠਾ
ਜੀਉ । ੩ । ਤੁਮ ਨਿਰਵੈਰ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਨਿਰਮਲ ॥ ਜਿਨ ਦੇਖੇ ਸਭ ਉਤਰੈ ਕਲਮਲ ॥ ਨਾ-
ਨਕ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਜੀਵੈ ਬਿਨਸਿਆ ਭੁਮ ਭਉ ਧੀਠਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ਹੋਰ ਦੇਖੇ
ਗੁਰਵਾਕ ਤੀਨ ਵਿਆਪੈ ਜਗਤ ਕਉ ਤੁਰੀਆ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਭਏ
ਜਿਨ ਮਨ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥

॥ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਭਵਸਾਗਰ ਤਾਰਨ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਹਨ ॥

ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ ॥ ਚਰਨ ਭਏ ਸੰਤ ਬੋਹਿਬਾ ਤਰੇ ਸਾਗਰ ਜੇਤ । ਮਹਾਭਿਆਨ ਉਦਿ-
ਆਨ ਮੈ ਗੁਰ ਦੱਸੇ ਭੇਤ ॥ ਵਾ ॥ ਸੰਤਹ ਚਰਨ ਮਾਝ ਮੇਰੇ ਪਉਤ ॥ ਅਨਕ ਬਾਰ
ਸੰਤਹ ਡੰਡੇਤ ॥ ਵਾ ॥ ਸੰਤ ਚਰਨ ਚਰਨ ਮਨੁ ਲਾਈਐ ॥ ਵਾ ॥ ਸੰਤ ਚਰਨ ਤੀਰਥ ਕੰਟ
ਗੰਗਾ । ਵਾ ॥ ਸੰਤ ਚਰਨ ਧਰੇ ਮਾਝੇ ਚਾਂਦਨਾ ਗ੍ਰਹਿ ਹੋਤ ਅੰਧਰੈ । ਇਤੁ ਆਦਕ ਬਹੁਤ
ਪਰਮਾਣ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ।

॥ ਸੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਨੈਣੀ ਦਖਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ॥

ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ ॥ ਗੁਰੇੜੀ ਮਾਝ ਮ: ੪ । ਨੈਣੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਨੈਣੀ
ਗੋਬਿੰਦਾ ਕਿਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਡਿਠੜਾ ਨੈਣੀ ਜੀਉ । ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਬਹੁਤ ਬੈਠਾਗਿਆ ਮੇਰੇ
ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਬਾਬਹੁ ਧਨ ਕੁਮਲੈਣੀ ਜੀਉ । ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਮਿਲ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ
ਮੇਰਾ ਹਰ ਪ੍ਰਭ ਸੱਜਣ ਸੈਣੀ ਜੀਉ । ਹਰ ਅਦਿ ਮਿਲਿਆ ਜਗ ਜੀਵਨ ਮੇਰੇ
ਗੋਵਿੰਦਾ ਮੈ ਮੁਖ ਬਿਹਾਣੀ ਰੈਣੀ ਜੀਉ । ਤਾਂਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਹੋਰ ਉਪਾਓ ਸਭੇ ਛਡ
ਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨੀ ਲਗੀਏ ਫੇਰ ਸੰਤ ਸੱਚਾ ਮਾਰਗ ਦਸਦੇ ਹਨ
ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਭੀ ਹੈ । ਗੁਰੇੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮ: ੫ ॥ ਉਕਤਿ
ਸਿਆਣਪ ਸਗਲੀ ਤਿਆਗ । ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ । ਜੇਕਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨੀ
ਲਗੀਏ ਫੇਰ ਸੰਤ ਸੱਚਾ ਮਾਰਗ ਦਸਦੇ ਹਨ । ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ ॥ ਗੁਰੇੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ
ਮ: ੫ ॥ ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤਨ ਸਚ ਕਹਿਆ । ਸਰਬ ਸੂਖ ਇਹ ਆਨੰਦ ਲਹਿਆ ॥
ਸਧ ਸੰਗ ਹਰ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈਐ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਭਭਾਗੀ ਪਾਈਐ । ਗੁਰੂ ਜੀ
ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਰਹਿਤ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ । ਗੁਰੇੜੀ ਮ: ੫ ।
ਗੁਆਰੇਰੀ ॥ ਰੈਣ ਦਿਨਸ ਰਹੈ ਇਕ ਰੰਗਾ । ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸਦਾ ਹੀ ਸੰਗਾ । ਨਾਕਰ

ਨਾਮ ਕੀਓ ਉਨਵਰਤਨ। ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਘਾਵਨ ਹਰਕੈ ਦਰਸਨ । ੧ । ਹਰ ਸੰਗ ਰਾਤੋ
ਮਨ ਤਨ ਹਰੇ । ਗੁਰਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੇ । ੧ । ਰਹਾਉ । ਚਰਨਕਮਲ ਆਤਮ
ਆਧਾਰ । ਏਕ ਨਿਹਾਰਹਿ ਅਗਿਆਕਾਰ । ਏਕੋ ਬਨਜ ਏਕੋ ਬਿਉਹਾਰੀ । ਅਵਰਨ
ਜਾਨਹਿ ਚਿਨ ਨਿਰੰਕਾਰੀ । ੨ ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੇਹੁਹੁ ਤੇ ਮੁਕਤੇ । ਸਦਾ ਅਲਿਪਤੁ ਜੋਗ ਅਰ
ਜੁਗਤਿ । ਦੀਸਹਿ ਸਭ ਮਹਿ ਸਭ ਤੇ ਰਹਿਤੇ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਓਇ ਧਿਆਨਧਰਤੇ ॥ ੩ ॥
ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਵਨ ਵਖਾਨਉ । ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਕਿਛੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀਂ ਜਾਨਉ । ਪਾਰ
ਬ੍ਰਹਮ ਮੁਹਿ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥ ਪੂਰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਨਾਨਕਦੀਜੈ । ੪ ॥ ਹੋਰ ਦੇਖੋ ਆਸਾ ਮ:
੫ । ਆਨ ਪਹਿਰ ਨਿਕਟਿ ਕਰ ਜਾਨੈ । ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਮਾਨੈ । ਏਕ ਨਾਮ ਸੰਤਨੁ
ਆਧਾਰ ॥ ਹੋਇ ਰਹੇ ਸਭ ਕੀ ਪਗਛਾਰ ॥ ੧ ॥ ਸੰਤ ਰਹਤ ਸਨਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ਉਆ-
ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਨ ਜਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਵਰਤਣ ਜਾਕੈ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥ ਅਨਦ
ਰੂਪ ਕੀਰਤਨ ਬਿਸ਼੍ਵਾਸ ॥ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਜਾਕੈ ਏਕ ਸਮਾਨੈ ॥ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਬਿਨ ਅਵਰਨ
ਜਾਨੈ ॥ ੨ ॥ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਅਘ ਕਾਟਨ ਹਾਰਾ ॥ ਦੁਖ ਦੂਰਿ ਕਰਨ ਜੀਅਕੈ ਦਾਤਾਰਾ ॥
ਸੂਰ ਬੀਰ ਬਚਨ ਕੇ ਬਲੀ ॥ ਕਉਲਾ ਬਹੁਰੀ ਸੰਤੀ ਛਲੀ ॥ ੩ ॥ ਤਾਕਾ ਸੰਗ ਵਾਛਹਿ
ਸੂਰ ਦੇਵ ॥ ਅਸੋਧ ਦਰਸਨ ਸਫਲ ਜਾਕੀ ਸੇਵ ॥ ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕੁ ਕਰੇ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਮੋਹਿ ਸੰਤ ਟਹਿਲ ਜੀਜੈ ਗੁਣ ਤਾਸ ॥ ੪ ॥

ਅਗੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੋਰੀ ਮਹਲ ੫ । ਸੰਤਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਹਰਿ ਰਾਇ । ਤਾਕਉ ਕਹਾ
ਬਿਆਪੈ ਮਾਇ । ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਪੂਰ ਸੰਤ ਪਾਈ । ਤਾਕੈ ਨਿਕਟ ਨਾ ਅਵੈ ਮਾਈ ।
ਜਥਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਉਚਰਦੇ ਹਨ । ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਿਸ ਉਦਰ ਤਿਸ ਮਾਇਆ । ਤਵ
ਛੁਟੈ ਜਵ ਸਾਧੂ ਪਾਇਆ । ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੋਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਪੈ ਹਰਿ
ਨਾਉ । ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਗਉ । ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਗਲ ਦੁਖ ਮਿਟੇ । ਸੰਤ
ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੰਧਨ ਤੇ ਛੁਟੇ ॥ ੨ ॥ ਸੰਤ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਿਟੇ ਮੋਹ ਭਰਮ । ਸਾਧ ਰੇਣ
ਮਜਨ ਸਭ ਧਰਮ । ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਾਇਆਲ ਗੋਵਿੰਦੁ । ਸਾਧ ਮਹਿ ਇਹ ਹਮਰੀ
ਜਿੰਦ । ੩ । ਕਿਰਪਾ ਨਿਧ ਕਿਰਪਾਲ ਪਿਆਵਉ । ਸਾਧ ਸੰਗ ਤਾ ਬੈਠਣ ਪਾਵੇ
ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕੀਨੀ ਦਇਆ । ਸਾਧ ਸੰਗ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲਇਆਂ ॥ ੪ ॥
ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅੰਖਰ ੨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਬੜੇ ਭਾਗ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨੀ ਲਗਦੇ ਹਨ ਜਥਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਭੀ ਹੈ
ਗਉੜੀ ਮਹੱਲਾ ੫ ॥ ਸਫਲ ਓਹ ਮਾਥਾ ਸੰਤ ਨਮਸਕਾਰਸ । ਚਰਣ ਪੁਨੀਤ ਚਲਹਿ ਹਰਿ
ਮਾਰਗ । ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਲਾ ਮੇਰਾ ਕਰਮ । ਜਿਤੁ ਭੇਟੇ ਸਾਧੁ ਕੇ ਚਰਨ ॥ ਵਾ ॥ ਸੰਤ
ਪੂਰ ਪਾਈਐ ਵਡ ਭਾਗੀ । ਹੋਰ ਦੇਖੋ ਅਹੰਬੁਧਿ ਮਨ ਪੂਰ ਬਿਧਈ । ਸਾਧ ਪੂਰ ਕਰ

ਸੁਧ ਮਜਾਈ ।

ਜਿਸ ਦੇ ਹੀਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇ ਉਸਦੀ ਏਹ ਨਸ਼ਾਨੀ ਹੈ

-੪[ਅੱਗੇ ਦੇਖੋ]੪-

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥੫॥ ਰਾਮ ਸੀਤ ਮਹਿ ਭੇਦ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਏਕ ਜਨ ਕਈਮਹਿ ਲਾਖ ਕਰੋਰੀ ॥ ਜਾਕੈ ਹੀਐ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਆ ਅਨਦਿਨ ਕੀਰਤਨੁ ਰਸਨ ਰਮੋਰੀ ॥ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਅਪਾਰ ਅਤਿ ਉਚੈ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧੋਰੀ ॥ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕੀਜੈ ਕਿਰਪਾ ਉਨ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੰਗ ਸੰਗੋਰੀ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਸਖਾਲਦੇ ਹਨ ਦੇਖੋ

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥੫॥ ਤੁਮ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਾਤੇ ਸੰਤਹੁ ॥ ਨਿਬਾਹਿ ਲੇਹੁ ਮੋਕਉ ਪੁਰਖ ਬਧਾਤੇ ਓੜ ਪਹੁਚਾਵਹੁ ਦਾਤੇ ॥੧॥ ॥ਰਹਾਉ॥ ਤੁਮਰਾ ਮਰਮ ਤੁਮਾਰੀ ਜਾਨਿਆ ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥ ਰਾਖਉ ਸਰਣ ਅਨਾਥ ਦੀਨ ਕਉ ਕਰਹੁ ਹਮਾਰੀ ਗਾਤੇ ॥੨॥ ਤਰਣ ਸਾਗਰ ਬੋਹਿਬ ਚਰਨ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਮ ਜਾਨਹੁ ਅਪਨੀ ਭਾਤੇ ॥ ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਰਾਖਹੁ ਸੰਗੇ ਤੇਤੇ ਪਾਰ ਪਰਿਤਾਤੇ ॥੩॥ ਈਤ ਉਤ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮ ਸਮਰਥਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮਰੈ ਹਾਥੇ ॥ ਐਸਾ ਨਿਧਾਨ ਦਿਹੁ ਮੋਕਉ ਹਰਿ ਜਨ ਚਲੈ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥੇ ॥੪॥ ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ਕਉ ਗੁਨ ਕੀਜੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਜਾਪੇ ॥ ਸੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭੇਟੇ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਧ੍ਰੁਪੇ ॥੫॥

ਤਿਨੇ ਭਵਨ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਹੇਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹਨ ਦੇਖੋ

(ਗੁਰ ਵਾਕ ਜਥਾ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥੧॥)

ਸੰਤ ਹੇਤ ਪ੍ਰਭਿ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਧਾਰੇ ॥ ਆਤਮ ਚੀਨੈ ਸੁ ਤਤ ਬੀਚਾਰੇ ॥ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਬਿਨਾ ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਤਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ॥ ਦੇਖੋ ਗੁਰ ਵਾਕ ॥ ਜਿਸ ਲੜ ਲਗਿਐ ਜੀਵੀਐ ਭਵਜਲ ਪਈਐ ਪਾਰਿ ॥ ਮਿਲ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਉਧਾਰ ਹੋਇ ਮੁਖ ਉਜਲ ਦਰਿਬਾਰ ॥ ਵਾ ॥ ਪਾਵਕ ਸਾਗਰ ਗਾਹਰੇ ਚਰਿ ਸੰਤਨ ਨਾਵ ਤਰਾਇਉ ॥ ਵਾ ॥ ਸਾਧ ਨਾਵ ਬੈਠਾਵਹੁ ਨਾਨਕ ਭਵ-ਸਾਗਰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥ ਇਤਆਦਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਨੇਕ ਪਰਮਾਣ ਹਨ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਲਿਖ ਲਈਏ ਅਖੀਰ ਮੁਕਦੀ ਗਲ ਸੰਤ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਏਕੋ ਕਾਮ ॥ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਬਲ ॥ ਦਸਾਰਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਥਾ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਯਯਾ ਯਾਇ ਪਰੇ ਸੰਤ ਸਰਨਾ ॥ ਜਿਹ ਆਸਰ ਇਆ ਭਵਜਲ ਤਰਨਾ ॥ ਵਾ ॥ ਜੇਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਡਰੈ ॥ ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੈ ॥ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਨਿੰਦਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜਗਾ ਫਿਟਕਾਰਿਆ ਹੈ ਜਥਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਹੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਇਨ ਮੁਗਧ ਨਰ ਸੰਤ ਨਾਲ ਖਹਿਦੇ ॥ ਵਾ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਪਰਮੇਸਰ ਮਾਰਾ ॥ ਵਾ ਰਹਦੇ ਖੁਹਦੇ ਨਿੰਦਕ ਮਾਰਿਆਨ ਕਰ ਆਪੇ ਆਹਰ ॥ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਨਾਨਕਾ ਵਰਤੈ ਸਭ ਜਾਹਰ ॥ ਵਾ ਸੰਤਕੀ ਨਿੰਦਾ ਦੇਖ ਮਹਿ ਦੇਖ ॥ ਕਬੀਰ

ਜੀ ਦਾ ਭਵਿਖਤ ਵਾਕ ਚਾਰ ਚਰਨ ਕਹਿਹ ਬਹੁ ਆਗਰ ਸਾਧੂ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਕਲ
ਸਾਰਰ ਵਾ ਗੁਰਸਾਗਰ ਰਤਨੀ ਭਰਪੂਰੇ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਤ ਚੁਗਹਿ ਨਹਿ ਦੂਰੇ ॥ ਗੁਰ
ਸਾਗਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੋਇਛੇ ਸੇ ਫਲ ਪਾਏ ਗੁਰਸਾਗਰ ਰਤਨੀ ਨਹੀ ਤੇਟ ॥ ਵਾ ॥
ਗੁਰਸਾਗਰ ਸਤ ਸੇਵੀਐ ਦੇ ਤੇਟ ਨ ਆਵੈ ਇਤਆਦਕ ਗੁਰ ਪਰਮਾਣ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ
ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਗੁਰ ਸਾਗਰ ਪੂਰਾ ਭੰਡਾਰ ॥ ਉਤਮ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਅਪਾਰ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਦੇਵਣ ਹਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਬਖਸੇ ਬਖਸਣ ਹਾਰ ॥ ਤੁਰੀਆ ਵਸਥਾ ਦੀ
ਪਗ ਪਤੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ॥ ਤੁਰੀਆ ਅਵਸਥਾ ਗੁਰ ਮੁਖ ਪਾਈਐ ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੀ
ਓਟ ਲਹੀ ॥ ਸੰਤ ਹੀ ਸਾਹ ਤੇ ਸੰਤ ਹੀ ਡਗਵੰਤ ਹਨ ਸੰਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਹੀ ਸਚ ਦੀ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਥਾ ਗਰ ਵਾਕ ਭੀ ਹੈ ॥ ਸਲੋਕ ॥ ਸੇਈ ਸਾਹੇ ਭਗਵੰਤ ਸੇ ਸਚ
ਸੰਪੈ ਹਰਿ ਰਾਸ ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸੂਚਿ ਪਾਈਐ ਤਿਸੰਤਨ ਕੈ ਪਾਸ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੀ ਸਾਧੂ ਭੀ ਸੰਤ ਭੀ ਇਕੋ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ

:-[ਦੇਖੋ ਗੁਰਵਾਕ । ਗਉੜੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ।]:-

ਮਨ ਅੰਦਰ ਹਉ ਮੈ ਰੋਗ ਹੈ ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਮਨ ਮੁਖ ਦੁਰਜਨਾ ॥ ਨਾਨਕ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇ
ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੂ ਸਜਨਾ ॥ ਵਾ ॥ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਜਿਸ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥ ਵਾ ॥
ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਜਿਨ ਜਾਨਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਉ ॥ ਵਾ ॥ ਜਿਸ ਮਿਲਿਐ ਮਨ
ਹੋਇ ਅਨੰਦ ॥ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੀਐ ॥ ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਗੁਰ ਵਾਕ ਤੇ ਉਲਟ ਚਲੇ ਤਿਸਦੇ
ਪਰਥਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਥਿ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ ਦੇਖੋ ਗੁਰਵਾਕ ਗਉੜੀ ਵਾਰ ਸਲੋਕ ਮ: ੪ ॥
ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਅਗਧਿਆ ਤਿਨ ਸੰਤਜਨਾ ਜੈਕਾਰ ॥ ਕੋਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਪੂਰੇ
ਸੰਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤਿਸਨੇ ਫਿਟੁ ਫਿਟੁ ਕਹੈ ਸਭ ਈਸਾਰ ॥ ਜੇ ਕੋਈ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ
ਇਕੋ ਸਰੂਪ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਰਸਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਓਸ ਨੂੰ ਨਿਹਚਲ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਮਹਾ
ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦੇਖੋ ਗੁਰ ਵਾਕ ॥ ਧਾਵਤ ਰਹੋ ਇਕੁ ਬੁਝਿਆ ਆਇ ਵਸੇ
ਅਬ ਨਿਹਚਲ ਥਾਇ ॥ ਜਗਤੁ ਉਧਾਰਨ ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਪੇਖਤ ਰਹੇ ਆਪਾਇ ॥
ਹਰਿ ਰਸ ਅਮੋਲਾ ਕਿਸ ਹਟੀ ਵਿਚ ਹੈ ਦੇਖੋ ਗੁਰਵਾਕ ਆਸਾ ਮ: ੫

ਹਰਿ ਰਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਾਧੂ ਹਾਟ ਸਮਾਇ ॥
ਨਿੰਦਕ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਗਤਿ ਕਤ ਹੂੰ ਨਾਹੀ ਖਸਮੈ
ਏਵੇ ਭਾਣਾ ॥ ਜੇ ਜੋ ਨਿੰਦ ਕਰੈ ਸੰਤਨ ਕੀ ਤਿਉ ਸੰਤ ਨ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ਸੰਤਾਂ ਦੇਕ
ਤੁਮਾਰੀ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸਹਾਈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਨਿੰਦਕ ਦੀਏ
ਰੁਝਾਈ ॥ ੪ ॥ ਸੰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਬਸਾਇੰਦੇ ਹਨ
ਦੇਖੋ ਗੁਰਵਾਕ ਆਸਾ ਮ: ੫ ॥ ਸਦ ਅਨੰਦ ਅਨੰਦੀ ਸਾਹਿਬ ਗੁਨ ਨਿਧਾਨ ਨਿਤ ਨਿਤ
ਜਾਪੀਐ ॥ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਸ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪ੍ਰਭ ਮਨਿ ਵਾਸੀਐ ॥ ਪਰਮੇਸਰੇ

ਤੇ ਸਦਾ ਏਹੇ ਮੰਗੀਏ ਜਥਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ। ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਇਹੁ ਦਾਨ ਦੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਪਾਵਹੁ ਸੰਤ ਹੇਨ ਉਰਧਾਰੀ। ਸ੍ਵਨੀ ਕਥਾ ਨੈਨ ਦਰਸੁ ਧੇਖੇ ਮਸਤਕ ਗੁਰ ਚਰਨਾਰੀ ॥ ਵਾ ॥ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਇਆਲ ਮੁਹਿ ਵੀਜੈ ਕਰ ਸੰਤਨ ਕਾ ਚੋਰਾ। ਵਾ ॥ ਸਾਸ ਸਾਸ ਸਿਮਰੇ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨਾ ਸੰਤ ਸੰਗ ਨਿਤ ਰਹੀਐ ॥ ਵਾ ॥ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਤਿਸਨੋ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਹੋਏ ਨਿਤ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਜਾਇ। ਬਹੀਐ ਮੁਹੁ ਜੋੜੀਐ। ਭਵਿਖਤ ਵਾਕ ਸੇ ਸਮਝੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਦਿਆਲ ਹੋਵੇ। ਸੇਰਨ ਮਹਲਾ ੫। ਸੰਤ ਸਰੋਵਰ ਨਾਵੈ। ਸੇ ਜਨੁ ਪਰਮਗਤ ਪਾਵੈ। ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਈ। ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਈ ॥ ੩ ॥ ਇਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚਾਰ ਸੁਜਾਨੈ। ਜਿਸ ਦਇਆਲ ਹੋਏ ਭਗਵਾਨੈ ॥ ੪ ॥

(ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੋਂ ਛੁਟਨ ਤੇ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਜੁਗਤਿ)

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਸੰਤਨ ਕਾ ਵਰਸਨ ਧੇਖ। ਪ੍ਰਭ ਅਵਿਨਾਸੀ ਮਨ ਮਹਿ ਲੇਖ ॥ ੨ ॥ ਸੁਨਿ ਕੀਰਤਨੁ ਸਾਧ ਪਹਿ ਜਾਇ ॥ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਾਇ ॥ ੩ ॥ ਜੋਰ ਦੇਖੋ ਸੇਰਨ ਮਹਲਾ ੫। ਤਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਧਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਮਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਕੀਆ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਤਬ ਬੀਆ ॥ ੧ ॥ ਸੰਤਨ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁਨ ਵਾਤਾ ਬੀਆ। ਜੇ ਜੋ ਸਰਣਿ ਪਰੈ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੇ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ਕੀਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕੋਟਿ ਪਰਧ ਮਿਟਹਿ ਜਨ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਰਸ ਗਾਈਐ। ਈਹਾ ਸੁਖ ਆਗੇ ਮੁਖ ਉਜਲ ਜਨਕਾ ਸੰਗ ਵਡ ਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥ ੨ ॥ ਰਸਨਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਹੁਣ ਪੂਰਨ ਜਨ ਕੀ ਕੇਤਿਕ ਉਪਮਾ ਕਹੀਐ। ਅਗਮ ਅਜੋਚਰ ਸਦ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਰਣਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਲਹੀਐ ॥ ੩ ॥ ਨਿਰਗੁਨ ਨੀਚ ਅਨਾਥ ਅਪਰਾਧੀ ਓਟ ਸੰਤਨ ਕੀ ਆਹੀ। ਬੁਡਤ ਮੋਹ ਗ੍ਰਿਹ ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਨਾਨਕ ਲੇਹੁ ਨਿਬਾਹੀ ॥ ੪ ॥

ਬਡਿਆਂ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗ ਚਲਕੇ ਬਿਖ ਸੰਸਾਰ ਤਰਦੇ ਹਨ

ਦੇਖੋ ਗੁਰਵਾਕ ਸੇਰਨ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਚਤਨ ਕਮਲਿ ਆਧਾਰ ॥ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਇਓ ਸਚਿ ਬੇਹਿਬ ਚੜਿ ਲੰਘੇ ਬਿਖ ਸੰਨਸਾਰ ॥ ਵਾ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਧਰਮੁ ਕੀ ਪਉੜੀ ਕੇ ਵਡਭਾਗੀ ਪਦੇ। ਕੇਟ ਜਨਮ ਕੇ ਭਿਲ ਬਿਖ ਨਾਸੇ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਚਿਤ ਲਾਏ ਵਾ ॥ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫। ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਹਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਸਗਲੇ ਬੰਧਨ ਕਟੇ। ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਅਪਨੇ ਘਰ ਲੈਆਇਆ ਖਾਏ ॥ ਵਾ ॥ ਜ ਕੋ ਰੇ ਕਰਮ ਭਲਾ ਤਿਨ ਓਰ ਗਹੀ ਸੰਤ ਪਲਾ ਤਿਨ ਨਾਹੀ ਰੇ ਜਮ ਸੰਤਾਵੈ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਨਾ

ਮੱਥੇ ਦਾ ਲੇਖ ਬਲੀ ਹੈ ਜਥਾ ॥ ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤ ਟਹਲ ਸੋਈ ਹੈ ਲਾਗਾ ਜਿਸ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖੋਗ। ਕਹ ਨਾਨਕ ਏਕ ਬਿਨ ਦੂਜਾ ਅਵਰਣ ਕਰਣੈ ਜੋਗ ॥ ਵਾ ॥ ਬਿਨ ਹਰ ਭਜਨ ਰੰਗ ਰਸ ਜੋਤੇ ਸੰਤ

ਦਇਆਲ ਜਾਨੇ ਸਭ ਝੂਠੇ ॥ ਨਾਮ ਰਤਨ ਪਾਇਓ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਿਹੁਣ ਚਲੇ ਸਭਿ
ਮੂਠੇ ॥ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਲਛਣ
ਬਹੁਤ ਬਿਸਤਾਰ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਜੋਤ ਜਾਗ ਪਈ ਓਹੀ
ਸੰਤ ਓਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਓਹੀ ਖਾਲਸਾ ਓਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਓਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਓਹੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਜਥਾ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀਦਾ ਵਾਕ ਹੈ ॥ ਪੂਰਨ ਜੋਤ ਜਗੈ ਘਟਮੈ ਤਵ ਖਾਲਸਾ ਤਾਹਿ ਨ
ਖਾਲਸ ਜਾਨੈ ॥

**ਸਤਿਗੁਰ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਸਰੂਪ ਧਾਰਦਾ ਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਰਛਿਆ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਥਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਹੈ ॥**

ਗੁਰ ਪੀੜੀ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਚਲੰਦੀ ॥ ਵਾ ॥ ਦੁਗ੍ਰਜਗਿ ਸਤਿਗੁਰ ਧਰੇ ਅਵਤਾਰੀ ॥ ਵਾਰ
ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਬਿਚੋਂ ॥ ਰਹੇ ਬਿਚਾਰ ॥ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉਧਾਰ
ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਈ ਦਾਹੈ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਪੁਤਰ ਸਦਾ ਕਰਦੇਈ ਰਹਿਣਗੇ
॥ ਜਥਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਹੈ ॥ ਬਾ ਬਾਣਿਆ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਕਰੇਣ ॥ ਗੁਰ ਵਾਕ
ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਤ ਮਲਾਇਆ ਮਸਤਕ ਧਰਕੇ ਹਥ ॥ ਬਡਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਮਲਾਇਆ ਜਿਨ
ਤਾਰਿਆ ਸਗਲ ਜਗਤ ॥ ਰਾਮਕਲੀ ਵਾਰ ਦੁਜੀ ਵਿਚੋਂ ਮੁਕਦੀ ਗਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ
ਸੰਸ 'ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ' ਜੀ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰੀ ਜੀਵਨ ਕਥਾ ਪੂਰੀ ਮੁਕੰਮਲ
ਤਿਆਰ ਹੋਗਈ ਹੈ ਏਸਦੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਭੋਰ ਲਗਣ ਕਰਕੇ ਕਈ ਸਜਣਾਂ ਨੇ
ਕੁਝ ਗਲਤ ਜੀਵਨ ਬਣਾਕੇ ਛਪਵਾ ਦਿੱਤੇ ਦਾਸਨੇ ਬਹੁਤ ਫਿਰ ਫਿਰਕੇ ਦਰਿਆਫਤ
ਕਰਕੇ ਅਸਲੀ ਜੀਵਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ॥ ਪਹਿਲੇ ਦਾਸਦੇ ਪਿਤਾਜੀ ਬਹੁਤ ਚਿਰ
ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਸਨ ਬਹੁਤ ਬਚਨ ਤੇ ਸਾਖੀਆਂ ਓਹਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਰਵਣ ਕੀਤੀਆਂ
ਸਨ ਫੇਰ ਦਾਸ ਭੀ (੨੫) ਸਾਲ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਕੇ ਸੰਗਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਬਹੁਤ
ਪ੍ਰਸੰਗ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੀ ॥ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਣੇ ਕੋਣੇ
ਹਰਿ ਜਗਾ ਫਿਰਕੇ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜੁਪਾਇਆ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਸਰਦਾਰ ਅਮੀਰ
ਤੇ ਗਰੀਬ ਗੁਰੂ ਘਰਦੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਣਾਏ ਅਨੇਕਾਂ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਗੁਰ
ਸ਼ਬਦ ਮੰਤਰ ਲੈਕੇ ਜੀਵਨ ਪਦ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਥਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਹੈ ॥ ਮਹਾਂ
ਅਨੰਦ ਭਏ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਸੰਤਨ ਕੇ ਪਰਸਾਦੇ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ਜਿਨਾ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ
ਨ ਬਿਸਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਮਨ ਮੰਤ ॥ ਧੰਨ ਸਸੇਈ ਨਾਨਕਾ ਪੂਰਨ ਸੇਈ ਸੰਤ ॥ ਵਾ ਇਹੁ
ਨੀਸਾਣੀ ਸਾਧਕੀ ਜਿਸੁ ਭੋਤ ਤਰੀਐ ॥ ਜਮ ਕੰਕਰੁ ਨੇੜ ਨ ਆਵਈ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ
ਮਰੀਐ ॥ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ, ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣ
ਪੰਛੀ ਭੀ ਗੋਉਂਦੇ ਹਨ ਸਭ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਣੇਕੋਣੇ ਵਿੱਚ ਬਿਰਧ ਜੁਆਨ
ਬੱਚਾ ਬੱਚਾਤਿਨਾ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥ ਜਿਨਾ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਰਾਉ ਬਗਾਕੇ

ਸੁੱਕੇ ਹਿਰਦੇਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕੀਤੇ । ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਦੁਇ ਏਕ ਹੈ ਬਿਬ ਬਿਚਾਰ
ਕਛ ਨਾਹਿ॥ ਜਲਤੇ ਉਪਜ ਤਰੰਗ ਜਿਉ ਜਲਹੀ ਬਿਖੈ ਸਮਾਹਿ ॥
ਦੇਖੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਉਤੇ ਭਟੇਸਾ ਐਸਾ ਚਾਹੀਏ ਜੈਸਾ ਗੁਰ ਸਿਖ ਆਦੋਂ
ਰਖਦੇ ਆਏ ਹਨ । ਬਾਈ ਸਉ ਕੋਸ ਵਿਚ ਤੁਰਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ ਜਿਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੁੱਧ ਸ਼ਾਹ
ਯਾ ਭੀਖਨ ਸ਼ਾਹ ਆਦਿਕ ਗੁਰੂ ਤੇ ਭਟੇਸੇ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਬਾਕੀ ਤੁਰਕ ਬੇਅੰਤ ਬਰ ਖਲਾਫ
ਸਨ ਜੋ ਮਸੰਦ ਗੁਰੂ ਨੇ ਫੂਕੇ ਓਨ੍ਹਾ ਦਾ ਬੱਚਾ ੨ ਗੁਰੂ ਤੇ ਬਰਖਲਾਫ ਸੀ ਕਈ ਸਿਖ
ਬਿਦਾਵੇ ਲਿਖ ਨਸਰਾਧਕ ਹੋ ਚੁਕੇ ਸਨ ਫਿਰ ਭੀ ਸਰਧਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ
ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਨਿਸਰਾ ਰਖਦੇ ਰਹੇ ਸਿਰ ਮੰਗੇ ਤਾਂ ਸਿਰ ਭੀ ਦਿਤੇ ਨੰਦਲਾਲ
ਆਦਕ ਸਰਧਾਲੂ ਬਹੁਤ ਹੋਏ । ਦੇਖੋ ਨਾਮਦੇਵ । ਧਨ ਧਨ ਬਨ ਖੰਡ ਬਿੰਦਰਾਬਨਾ ।
ਜਹਿ ਖੇਲੇ ਸਿਰੀ ਨਾਰੈਣਾ । ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸਰਧਾਲੂ ਭੀ ਇਓਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਜਬਾ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ
ਹਉ ਕਾਟੇ ਕਾਟਿ ਬਾਢ ਸਿਰ ਰਾਖੋਂ ਜਹਿ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਚੜਿ ਆਵੈ ॥ ਇਤ

—: ਬੇਨਤੀ :—

ਦੇਹਿਰਾ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦੀ ਬਾਰਤਾ ਸੈਰੀ ਕਹੂੰ ਉਚਾਰ ।
ਮੱਦਤ ਕਰੇ ਅਕਾਲ ਜੀ ਬੰਦੇ ਬਾਰੀ ਬਾਰ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਵਾਕ ਸ਼ਾਨਤੀ ਭਰਿਆ ਸੱਦਾ ਸੂਰਜ ।

ਨਾਮ ਜਪਤ ਕੇਟ ਸੂਰ ਉਜਿਆਰਾ ਬਿਨਿਸੇ ਭਰਮ ਅੰਧੇਰਾ ॥

ॐ ਬੈਂਤ ॐ

ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਅਕਾਲ ਜੀ ਜੋਤ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਿਰਨ ਜੋ ਭਰੀ ਸੂਰ ਕੀਤੀ ।
ਆਦੋਂ ਲਿਸਕਦੀ ਰਹੀ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ ਜਿਧਰ ਗਈ ਧਰਤੀ ਨੂਰੋਨੂਰ ਕੀਤੀ ।
ਸੂਰਜ ਕੇਟ ਭੀ ਪੈਗਏ ਮਾਤ ਸਾਰੇ ਪੁੰਦ ਭਰਮਦੀ ਜੱਗ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ।
ਮਾਯਾ ਜੱਗਤ ਨੂੰ ਭਰਮ ਭੁਲੇਣ ਵਾਲੀ ਹਰਿਜਨ ਹੇਠ ਚਰਨਾਂ ਚਕਨਾ ਚੂਰ ਕੀਤੀ ।
ਕਿਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੱਗ ਗਈ ਵਿਚ ਸੀਨੇ ਦੂਈ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਕੱਢਕੇ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ।
ਜੁਗੇ ਜੁਗ ਹੀ ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਧਰਤੀ ਹਰੀ ਬੰਦਗੀ ਜੱਗ ਭਰਪੂਰ ਕੀਤੀ ।
ਕਦੇ ਜਮਾ ਦੀ ਪੈਣ ਨਾ ਵਿਚ ਫਾਹੀ ਸੇਵਾ ਸੰਤ ਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨਜੂਰ ਕੀਤੀ ।
ਸਾਖੀ ਓੜ ਪਹੁੰਚਾਦਿਓ ਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਅੱਜ ਦਾਸ ਨੇ ਸੁਰੂ ਜਵਾਹ ਕੀਤੀ ।
ਚਰਨੀ ਰੱਖਦੇ ਸੀਨ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਦੇ ਕੁਲ ਕਸੂਰ ਕੀਤੀ ॥ ੨ ॥

ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਬਿਨਤੀ

—:॥ ਕਬਿੱਤ ॥—

ਸੰਤ ਕੋ ਸਹਾਈ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦੀ ਲੁਕਾਈ ਸਾਰੀਂ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਜੁਗੇ ਜੁਗ ਰੇਹਾ

ਸਾਰਦਾ ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਦੇ ਬਚਾਵਣੇ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹਰੀ ਬੰਮ ਵਿਚੋਂ
ਧਾਰਦਾ ॥ ਜੁਗ ਜੋ ਤਰੇਤੇ ਆਣ ਅਹੱਲਿਆ ਉਧਾਰੀ ਨਾਥ ਫੇਰ ਤੂੰ ਦੁਆਪਰ ਦਰੋਪਤੀ
ਨੂੰ ਤਾਰਦਾ ॥ ਕਲੁਕਾਲ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਓਟਲੈ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਕਰਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਸਾਵਿਰੀ ਨੂੰ
ਉਚਾਰਦਾ ॥ ੩ ॥

ਕਰਤਾਰਤੇ ਮੰਗ ਕਰਨੀ

ਬੈਂਤ

ਸੰਤ ਸਿਫਤ ਉਚਾਰਕੇ ਲਿਖੀ ਜਾਵਾਂ ਦਿਲੋਂ ਦਾਸ ਨੂੰ ਭਈ ਉਮੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਖੜਾ ਹੋਇ ਦੁਆਰੇ ਗਲ ਡਾਲ ਪੱਲਾ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਮੰਗਦਾ ਮੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਰੱਖੀ ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੜਦੇ ਸਚਦਾ ਰੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਭੇਰੀ ਚਰਨ ਹਜ਼ੂਰ ਦੇ ਰਹੇ ਲੱਗੀ ਮੇਰਾ ਨਿਹਚਾ ਰਹੇ ਅਭੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਤਤ ਬੇਤਿਆਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀਆ ਦਾ ਸਦਾ ਬਖਸ਼ਨਾ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਉਚਰ ਸੰਤ ਅਵਤਾਰ ਦੇ ਛੰਦ ਆਖਾਂ ਦੇਈਂ ਸਾਇਰੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਢੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਰਹੀ ਲੋੜ ਨ ਤੀਰਥੀ ਜਾਵਣੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਚਰਨ ਹਜ਼ੂਰ ਦੀ ਗੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਜੋੜੇ ਬਾੜਾਏ ਤੇਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਿਲੋਂ ਛੋੜਕੇ ਮਾਣ ਅਰ ਹੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਸੋਹਣੇ ਛੰਦ ਉਚਾਰਨੇ ਬਖਸ਼ ਮੈਨੂੰ ॥ ਚੇ ਕੰਚ ਦੀ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਵੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਹੋਵੇ ਕਾਜ ਫਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਕਰੇ ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਦਾ ਅੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਸਦਾ ਫਤੇ ਹੋਵੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਮੇਰਾ ਚਿੱਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
• ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈਐ ਗੁਰੂ ਜੀ ਓਟ ਤੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੰਗ ਸਾਈਆਂ ।
ਦਰਸਨ ਇਕਬਾਰੀ ਦਿਤੇ ਆਣ ਜਿਸਨੂੰ ਸੋਈ ਭਵਜਲੋਂ ਗਏਨੇ ਲੰਘ ਸਾਈਆਂ ।
ਬੋੜਾ ਤਾਰਦੇ ਆਖ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਪੁਰਸੁਲਤ ਰਸਤਾ ਬੜਾ ਤੰਗ ਸਾਈਆਂ ।

-: ਦੋਹਰਾ :-

ਸਰਬ ਘਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਵਿ ਰਿਹਾ ਸਭਦੀ ਕਰਦਾ ਸਾਰ

ਸਭਹੀ ਜਾਚਕ ਮੰਗਤੇ ਇੱਕੋ ਆਪ ਦਾਤਾਰ ॥ ੫ ॥

ਸਰਵ ਘਟਾਂਦੇ ਬਿਚ ਨਿਵਾਸ ਤੇਰਾ ਸਰਵ ਜੀਆਂਦੇ ਆਪਹੀ ਕੰਤ ਹੋ ਜੀ ॥
ਨੇਤ ਨੇਤ ਸਭ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਆਖਣ ਅੰਤੁ ਲਏਨਾ ਸਦਾ ਬੇਅੰਤ ਹੋ ਜੀ ॥
ਆਪੇ ਏਕ ਨਿਰਲੇਪ ਨਾਲੇਪ ਕੇਈ ਆਪੇ ਫੈਲਦੇ ਹੋਇ ਅਨੰਤ ਹੋ ਜੀ ॥
ਭਗਤ ਕਰਨ ਜੋ ਭਾਵਨੀ ਲਾਇ ਤੇਰੀ ਗਿਆਨ ਬਖਸ਼ ਅਗਿਆਨਕੇ ਹੰਤਹੋ ਜੀ ॥
ਨਹੀ ਰੰਗ ਨ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਕੇਈ ਸਰਵ ਠੌਰਦੇ ਵਿਚ ਰਵੰਤ ਹੋ ਜੀ ॥
ਭਾਰ ਪਿਰਥਮੀ ਪਾਪਦੇ ਟਾਰਨੇ ਨੂੰ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈ ਸਦਾ ਸੰਤ ਹੋ ਜੀ ॥
ਤੇਰੀ ਉਮਾਂ ਗਹਿਰ ਗਭੀਰ ਸਾਗਰ ਤੁਲਹਾ ਬਾਂਧ ਮੈ ਰਿਹਾ ਤਰੰਤ ਹੋ ਜੀ ॥

[੧੨]

ਕਰੋ ਪਾਰ ਤੂੰ ਆਖ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਰਿਹਾ ਸਿਮਰ ਸੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤ ਹੋ ਜੀ ॥

(ਅਕਾਲ ਮਹਿਮਾਂ ॥ ਚਉਪਈ ॥)

ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਅਕਾਲ ਗੁਸਾਂਈ । ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਬਾਈ ॥
 ਤੇਰਾ ਬਿਰਧ ਅਨਾਥਾਂ ਪਾਲਣ । ਸੰਤਨ ਕੇ ਦੇਖੀ ਸਦ ਗਾਲਣ ॥ ੭ ॥
 ਦੁਖ ਸੁਖ ਰਹਿਤ ਸਭੀ ਤੁਝ ਆਖਣ । ਐਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਇਉ ਭਾਖਣ ॥
 ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਪਾਏ ਤੇ ਦੁਖੀ । ਸੁਖ ਪਾਏ ਸਾਧਨ ਕੇ ਸੁਖੀ ॥ ੮ ॥ ਗੁਰਵਾਕ ॥
 ਜਿਨ ਜਿਨ ਤੁਮਰੀ ਓਟ ਤਕਾਈ । ਤੇ ਸਭ ਲੀਨੇ ਕੰਠ ਲਗਾਈ ॥
 ਦੌਤ ਪੁਤਰ ਪਹਿਲਾਦ ਬਚਾਯਾ । ਨਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਬੰਮ ਚੋਂ ਆਯਾ ॥ ੯ ॥
 ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਭਿਆ ਸਰਨਾਈ । ਤਿਨ ਕੇ ਯੋਗ ਕਰੇ ਜਗਰਾਈ ॥
 ਨਾਮ ਦੇਵ ਦੀ ਛਾਪਰ ਛਾਈ । ਦਿਹੁਰਾ ਫੇਰ ਲਯੋ ਗਲਿ ਲਾਈ ॥ ੧੦ ॥
 ਭਗਤ ਕਰੇ ਰਵਦਾਸ ਤੁਮਾਰੀ । ਗੰਗਾ ਪਬਰੀ ਹੇਠ ਨਕਾਰੀ ॥
 ਸੈਨ ਭਗਤ ਸੰਤਨ ਕੇ ਸੇਵੈ । ਤਿਸ ਕੀ ਡਿਉਟੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵੈ ॥ ੧੧ ॥
 ਧੀਨਾ ਭਗਤ ਚਰਨ ਲਿਵ ਲਾਏ । ਹਰਿ ਜੀ ਤੇ ਬੱਛੇ ਚਰਵਾਏ ॥
 ਸਗਲ ਭਗਤ ਜੇਕਰ ਲਿਖ ਪਾਉਂ । ਗੁੰਬ ਵਢਨ ਤੇ ਅਧਕ ਡਰਾਉਂ ॥ ੧੨ ॥
 ਹਰਿ ਜੀ ਭਗਤ ਅਪਾਰ ਤੁਮਾਰੇ । ਕਉਣ ਸੈਰ ਸੋ ਕਰਤ ਉਚਾਰੇ ॥
 ਤੁੱਛ ਬੁੱਧਿ ਗੁਰ ਦੇਵ ਹਮਾਰੀ । ਮਹਿਮਾ ਅਪਰਮਪਾਰ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ੧੩ ॥
 ਦਿਓ ਸੁਮਤਿ ਸਗਲ ਕੇ ਨਾਥਾ । ਤਵ ਹੀ ਰਚੀ ਸੰਤ ਕੀ ਗਾਥਾ ॥
 ਸਰਨ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖ ਦਇਆਲਾ । ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੇ ਬਾਲ ਗੋਪਾਲਾ ॥ ੧੪ ॥

(ਗੁਰਵਾਕ)

॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ॥

:- (ਚਉਪਈ) :-

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਡਿੱਠਾ ਸੁਣਿਆ । ਕੀੜਾ ਨਹੀਂ ਨਰਕ ਦਾ ਬਣਿਆ ॥
 ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕਰਤ ਖਲਾਸੀ । ਅਮਰ ਦਾਸ ਗੁਰ ਕਟਦੇ ਫਾਸੀ ॥ ੧੫ ॥
 ਰਾਮ ਦਾਸ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਦੇਵ । ਤਰੇ ਸਿੱਖ ਲਗਾਕੇ ਸੇਵ ॥
 ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਦੁਸ਼ਟ ਜਨ ਮਾਰੇ । ਗੁਰ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਰੰਕ ਜਨ ਤਰੇ ॥ ੧੬ ॥
 ਗੁਰ ਹਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਰੇ ਜਤੁ ਗਿਆਨੀ । ਤੇਗਬਹਾਦਰ ਗੁਰ ਸਿਰ ਦਾਨੀ ॥
 ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਲ ਭੋਵਨ । ਦੁਸ਼ਟ ਦਮਨ ਦੁਸ਼ਟਨ ਦਲ ਖਵਨ ॥ ੧੭ ॥
 ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਬੋਹਿਥ ਕਲ ਮਾਹੀ । ਜਾਕੈ ਦਰਸ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਹੀ ॥
 ਸੰਤ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਕੇ ਹਿਤਕਾਰੀ । ਸਭ ਕੇ ਮਮ ਬੰਧਨ ਬਹੁ ਬਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥
 ਸਭ ਸੰਤਨ ਤੇ ਇਹੁ ਬਰ ਮਾਂਗੇ । ਕਰੋ ਬਿਨੀਤੀ ਮਾਨ ਤਿਆਗੇ ॥

ਹਮਰੀ ਬੁਧ ਕਰੇ ਪਰਕਾਸ਼ਾ । ਰਚੋ ਸੰਤ ਕੀ ਗਾਥ ਹੁਲਾਸਾ ॥ ੧੯
ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ । ਤਿਸ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰ ਬਹੁ ਬਾਰੀ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈ ਸਗਲ ਮਨਾਈ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਫਤਹ ਬੁਲਾਈ ॥ ੨੦

ਸਤਿ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਸੁਵਯੋ ॥

ਦਾਨ ਦਿਓ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਮ ਆਨਨ ਸੇਜਸ ਤੋਹਿ ਸੁਨਾਉ ॥
ਹਾਥ ਧਰੇ ਮੁਹਿ ਮਾਥ ਗੁਰੇ ਤਵ ਸੰਤਨ ਕੀ ਰਚ ਗਾਥ ਬਨਾਉ ॥
ਓਟ ਲਈ ਜਨ ਕੋਟ ਤਰੇ ਕਛ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਕਹੁ ਕੇਤ ਗਨਾਉ ॥
ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਸਿਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮੈ ਤੁਮਰੇ ਪਗਰੋਜ ਮਨਾਉ ॥ ੨੧
ਅੰਗਦ ਜੀ ਗੁਰ ਸੰਗ ਬਸੇ ਨਰ ਨਿੰਦਕ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇਸ ਪਛਾੜੇ ॥
ਆਨਨ ਸੇ ਜਸ ਤੋਹਿ ਕਹੂੰ ਮਤ ਮੰਦਨ ਕੀ ਮਮ ਬੁਧ ਉਘਾੜੇ ॥
ਆਨ ਬਿਚਾਰ ਭਰੇ ਹਿਰਦੇ ਤੁਛ ਮਾਨ ਹਰੇ ਕਭਿਮਾਨ ਉਖਾੜੇ ॥
ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜਗ ਪੂਰਨ ਹੰਗ ਕੀਓ ਜਿਨ ਭੰਗ ਦੁਫਾੜੇ ॥ ੨੨
ਬਾਸ ਲਿਓ ਅਮਦਾਸ ਜਹਾ ਜਮ ਤਾਸ ਹਰੀ ਗੁਰ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ॥
ਜਾਲਗ ਆਪ ਰਹੇ ਜਗ ਭੀਤਰ ਗੋਬਿੰਦ ਵਾਲ ਭਈ ਇਹੁ ਚਾਲਾ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕਿਨ ਪੂਤ ਮਰੇ ਸੁਖ ਚੈਨ ਰਹੇ ਨਹਿ ਹੋਤ ਦੁਖਾਲਾ ॥
ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜਗ ਪੂਰਨ ਤੋੜ ਦਿਓ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਜਿਨ ਤਾਲਾ ॥ ੨੩
ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਕਰੇ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਕਰੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥
ਆਵਣ ਕਾਗ ਸੁਧਾਸਰ ਨਾਵਨ ਹੋਵਣ ਹੰਸ ਨ ਲਾਗਤ ਵਰਾ ॥
ਸੋਹਿਤ ਮੰਦਰ ਤਾਲ ਸੁਅੰਦਰ ਖਾਸ ਵਕੰਨ ਦਿਸੇ ਚਮਕਾਰਾ ॥
ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜਗ ਪੂਰਨ ਬੇਦ ਕਤੋਬਨ ਪਾਵਤ ਪਾਰਾ ॥ ੨੪
ਜੋਤ ਧਰੀ ਗੁਰ ਦੇਵ ਸਹੀ ਜਗ ਤਾਰਨ ਕੇ ਗੁਰ ਪੰਚਮ ਹੋਏ ॥
ਸਾਰ ਗਿਰਾ ਰਚਕੈ ਜਗ ਬੇਹਿਬ ਤਾਰਨ ਕੇ ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੋਏ ॥
ਮੰਤਨ ਕੇ ਸੁਭ ਛੰਦ ਰਚੈ ਵਰ ਦਾਨ ਦਿਓ ਮਨ ਮਾਂਗਤ ਜੋਏ ॥
ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜਗ ਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਮੈ ਹਰਿ ਆਪ ਖਲੋਏ ॥ ੨੫
ਬੀਰ ਬਲੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਗੁਰ ਜੰਗ ਕਰੇ ਜੱਗ ਭੀਤਰ ਭਾਰੇ ॥
ਭੂਪ ਬਵੰਜਨ ਕੈਦਨ ਸੇ ਲੜ ਆਪ ਫੜਾਇ ਸਭੇ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥
ਪਾਇ ਨਕੇਲ ਫੜੇ ਗੁਰ ਦੋਹਨ ਜੂਤਨ ਸੋਹਤ ਪ੍ਰਾਨ ਨਕਾਰੇ ॥
ਤੇਜ ਵਿਓ ਬਲ ਖੀਰ ਗੁਰੂ ਤਵ ਛੰਦ ਰਚੈ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਉਚਾਰੇ ॥ ੨੬
ਸ੍ਰੀ ਹਰ ਰਾਇ ਗੁਰੂ ਲੜ ਲਾਇ ਪਰਾ ਪਗ ਧਾਇ ਦਿਆ ਮੁਹਿ ਕੀਜੈ ਰੰਕਨ ਕੇ ਤੁਮ
ਰਾਜ ਦਏ ਸਿਰ ਤਾਜ ਦਏ ਸੁਬਭੇ ਪੰਨ ਬੀਜੇ ਤੇਸਰ ਔਰ ਦਤਾਰ ਨਹੀਂ ਉਪਕਾਰ

ਕਰੋ ਤੁ ਕਵਾੜ ਖੁਲੀਜੇ । ਸੰਤਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜਗ ਪੂਰਨ ਛੰਦਨ ਬੰਦਨ ਕੀ ਮਤਿ ਦੀਜੇ ॥ ੨੭ ॥
 ਦੇਖ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਫ਼ਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸਭ ਮਿਸ਼ਨ ਪਾਪ ਬਿਨਾਸਨ ਦੁਖਾ । ਮੂਰਖ ਨੂੰ ਬੁਧਵਾਨ
 ਬਨਾਵਤ ਜੇ ਫਿਰ ਬੇਦ ਸੁਨਾਵਤ ਮੁਖਾ । ਅੰਨ ਕਰੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਰਿਦੇ ਮੁਹਿ ਛੰਦ ਉਚਾਰਨ
 ਕੀ ਮਨ ਭੂਖਾ । ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜਗ ਪੂਰਨ ਸੇਵਕ ਸੇਵਨ ਪਾਵਨ ਸੁਖਾ ॥ ੨੮ ॥
 ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਹਿੰਦਨ ਚਾਦਰ ਸੀਸ ਵਿਓ ਗੁਰ ਸੀਨ ਉਚਾਰੀ । ਕਾਰਨ ਹਿੰਦ ਦਈ ਜਿਨ
 ਜਿੰਦ ਗੁਰੂ ਬਖਸਿੰਦ ਬਡੇ ਉਪਕਾਰੀ । ਜੀਭ ਹਜ਼ਾਰ ਪੁਕਾਰਤ ਸੋਸ ਨ ਪਾਵਤ ਪਾਰ
 ਕਹੇ ਬਲਿਹਾਰੀ । ਸੀਤਲ ਸਾਂਤ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਤੇਗਬਹਾਦਰ ਸੰਤ ਉਤਾਰੀ ॥ ੨੯ ॥
 ਦੇਖਨ ਕੇ ਦਲ ਭੰਵਨ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਸਮੇਸ਼ਨ ਤੇਗ ਚਲਾਈ । ਬਾਰ ਦਏ ਸੁਤ ਚਾਰ
 ਬਲੀ ਸਰਨਾਗਤ ਜੇ ਸਭ ਲੀਨ ਬਚਾਈ । ਦੇਖਨ ਕੇ ਡਰ ਦੂਰ ਕਰੇ ਗੁਰ ਮੇਖ ਦਈ
 ਮੁੜ ਭੂਮ ਬਸਾਈ । ਦਾਸ ਨਿਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਕਹੇ ਸਿਰ ਹਾਥ ਧਰੇ ਤਵ ਛੰਦ ਬਣਾਈ ।
 ੩੦ ॥ ਬੋਹਿਥ ਰੂਪ ਗਰੰਥ ਗੁਰੂ ਕਲ ਮਾਹਿ ਸਹੀ ਲੜ ਸੰਗਤ ਲਾਈ । ਪਾਠ ਕਰੇ
 ਸਭ ਕਾਜ ਸਰੇ ਵਹੁ ਭੇਟ ਧਰੇ ਜੁ ਤਜੇ ਚੁਤਰਾਈ । ਦਾਸ ਨਿਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਕਹੇ ਬਲ
 ਬੱਧ ਕਰੇ ਜਸ ਭਾਇ ਸੁਣਾਈ । ਪੰਥ ਸਹੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਹੀ ਜਨ ਸੰਤ ਹਰੀ ਮਿਲ ਪੂਜ
 ਕਰਾਈ ॥ ੩੧ ॥ ਜੇ ਸਤਿ ਸਾਗਰ ਚਾਇ ਕਰੇ ਮਸ ਪੋਣ ਸੁਮਾਨ ਕਰੋਂ ਸੁ ਲਿਖਾਰੀ ।
 ਕਾਟ ਬਨਾਸਪਤੀ ਸਗਨੀ ਲਿਖਵੇ ਹਿਤ ਲੇਖਣ ਹੋਵਤ ਸਾਰੀ । ਸਾਰਸੁਤੀ ਬਕਤੇ ਕਰਕੇ
 ਜੁਗ ਕੋਟਨ ਜੋਹਿਤ ਲਾਇ ਉਚਾਰੀ । ਭੂਮ ਪਹਾੜ ਕਰੋਂ ਸਭ ਕਾਗਜ਼ ਤੋਨ ਲਿਖੇ ਗਤ
 ਨਾਥ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥

ਦਿਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ
 ਪਿਰਥਮ ਧਿਆਇ ॥ ੧ ॥

ਅਗੇ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕਾ ਕੁਰਸੀ ਨਾਮਾ ਜੁਬਾਨੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ
 ਬਾਲਸਖਾਈ ਮਿੱਤਰ ਨੰਬਰਦਾਰ ਹਰਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਚੀਮਾ
 ਨਿਵਾਸੀ ਜੀ ਕੇ ਲਿਖਯਤੇ ॥

॥ ਚਉਪਈ ॥

ਪੈਂਚ ਭਲਾ ਇਕ ਚੀਮੇ ਗ੍ਰਾਮਾਂ । ਤਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਰ ਨਾਮਾ ॥ ਕੁਰਸੀ ਨਾਮਾ
 ਤਿਨੇ ਲਖਾਯੇ । ਮੈ ਤਿਸ ਪਾਸੇ ਲਿਖ ਲੈ ਆਯੇ । ੧ ॥ ਬਾਬੇ ਬਿਘੂ ਨਗਰ ਬਸਾਯਾ ॥
 ਪਹਿਲੇ ਅਹਿਮਦਪੁਰ ਤੇ ਆਯਾ ॥ ਤਿਸਕਾ ਚੀਮਾ ਗੋਤ ਉਚਰਿਆ । ਚੀਮਾ ਨਾਮ ਨਗਰ
 ਕਾ ਧਰਿਆ ॥ ੨ ॥ ਤੀਨ ਪੁੱਤਰ ਬਿਘੂਦੇ ਹੋਏ । ਬੀਰਾ ਆਸਾ ਬਖਤਾ । ਸੋਏ ॥
 ਬੀਰੇ ਦੇ ਫਿਰ ਪੁੱਤਰ ਦੇਏ । ਦੇਸੁ ਔਰ ਮਲੂਕਾ ਜੋਏ । ੩ । ਤਿਨਕੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਏ ਚਾਰ

ਤਿਨਕੇ ਸੁਣੀਐ ਨਾਮ ਉਦਾਰ ॥ ਗ੍ਰੀਬ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲ । ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ
ਮਾਨ ਸੰਭਾਲ ॥ ੪ ॥ ਗ੍ਰੀਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੇਟੇ ਚਾਰ । ਬਡੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ॥ ਹੈ
ਸਿੰਘ ਅਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜਨ । ਚੋਬੇ ਭਏ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਤਨ ॥ ੫ ॥ ਗਰੀਬ ਸਿੰਘ ਪੁਤਰੀ
ਆਚਾਰ । ਸੁਣੇ ਨਾਮ ਕਵ ਕਰਤ ਉਚਾਰ ॥ ਬੱਡੀ ਕਰਮ ਕੌਰਜੀ ਜਾਨੇ । ਦੂਜੀ ਜੀਵ-
ਣ ਕੌਰ ਬਖਾਨੇ ॥ ੬ ॥ ਤੀਜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਜੀ ਗਾਈ । ਚੌਥੀ ਬੀਬਾ ਕੌਰ ਸੁਨਾਈ ॥
ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੇ ਭਈ ਸਪੁਤਰੀ । ਜਾਣੇ ਪਾਰਬਤੀ ਜਗ ਉਤਰੀ ॥ ੭ ॥ ਤਿਨ ਫਿਰ
ਸੰਤ ਖਿਲਾਰੇ ਬੀਰ । ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਰਹੀ ਅਖੀਰ ॥ ਬਾਲ ਕਬਾ ਮੁਹਿ ਤਿਨੇ
ਲਖਈ । ਬੇਬੇ ਰਤਨ ਕੌਰ ਜਗ ਗਾਈ ॥ ੮ ॥ ਧਰਿਓ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਅਵਤਾਰ ।
ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੇ ਗੁਹਿ ਮਥਾਰਾ ॥ ਭਾਈ ਜੈਦਿ ਸਿੰਘ ਫਿਰ ਹੋਏ । ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ
ਪੁਤਰ ਦੋਏ ॥ ੯ ॥ ਫਿਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੌਰ ਲਖ ਤਨਯਾ । ਸੁਖਾ ਕੋਢ ਤੀਸਰੀ ਭਣੀਆਂ ॥
ਜੈਦਿ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁਤਰ ਏਕ । ਜਨਮਿਓ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸੇਖ ॥ ੧੦ ॥ ਇਹ ਕੁਲ ਹੈ
ਰਤਨਾਂ ਕੀ ਖਾਣ । ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਭਵਲੀਨਾਂ ਆਂਣ । ਇਸ ਬਿਧ ਕੁਰਸੀ ਨਾਮਾਂ ਗਣਿਓ
। ਦਾਸ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਮੁਖ ਭਣਿਓ ॥ ੧੧ ॥

ਸੰਤ ‘ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ’ ਜੀਕੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ

() ਪਉੜੀ ()

ਹਰਿ ਕੀਰਤ ਜਗ ਭੁਲਿਆ ਮੋਹਿ ਬਿਆਪੈ ਭਾਰਾ । ਦੰਭੀ ਸਾਧ ਅਨੇਕ ਬੇ ਭਾਰਾਂ ਦੀਆਂ
ਭਾਰਾਂ ॥ ਕਈਕ ਸਾਧੂ ਰੱਖਦੇ ਸੰਗ ਦੇ ਦੇ ਨਾਰਾ । ਸਹੀਨ ਕਿਤੋਂ ਬਿਆਹੀਆਂ ਕਵ
ਕਾਰਨ ਕਨਾਰਾ ॥ ਕਈਕ ਨਾਰਾਂ ਗੋਦੀਆਂ ਕਰ ਖੋੜ ਸੰਗਾਰਾ । ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਖਾੜੇ
ਲੋਦੀਆਂ ਗਾਵਨ ਬਦਕਾਰਾ । ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕੁਮਾਂਸਦੇ ਇਨਸਾਫ ਬਸਾਰਾ । ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ
ਵਰਤਿਆ ਦਿੱਸੇ ਅੰਧਿਆਰਾ । ਪਾਪ ਗਰਾਸੀ ਪਿਰਬਸੀ ਬਹੁ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰਾ ।
ਰਾਖ ਰਾਖ ਸਰਨਾਗਤੀ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਤਾਰਾ ॥ ੧੨ ॥

ਤਬਾ

ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਔਣ ਦੀ ਅਬ ਸੁਣੇ ਕਹਾਨੀ । ਬਿਗੜੇ ਲੋਕ ਜਹਾਨ ਦੇ ਬਿਰਸੀ
ਗੁਰ ਬਾਨੀ । ਗੰਦੇ ਗੀਤ ਗਵਾਇੰਦੇ ਬਧ ਗਏ ਤੁਫ਼ਾਨੀ । ਖਾਨ ਦਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜੇ
ਬਹੁਤੇ ਅਭਿਮਾਨੀ । ਨਾਚਕਰੋਂਦੇ ਵੇਸਵਾ ਪੀ ਮਦਰਾ ਪਾਨੀ । ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ
ਹੋ ਗਏ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਖਾਨੀ । ਭੁਲੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਲ ਅਉਰੇ
ਠਾਨੀ ਧਰਤੀ ਪਈ ਪੁਕਾਰਦੀ ਡਗ ਮਗ ਭੋਲਾਨੀ । ਭੋਜੇ ਸਭਕੇ ਨਾਥ
ਜੀ ਕੋਈ ਬ੍ਰਹਿਮ ਗਿਆਨੀ ਕਰੇ ਜੇ ਦੂਰ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਬਖਸੇ ਜੀਆਨੀ ॥ ੧੩

-: ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸੰਤ ਸੇਵੀ ਸੁਭਾਓ ::-

॥ ਚਉਪਈ ॥

ਬਾਬਾ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਗੁਣਕਾਰੀ। ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸਦ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ਟਹਿਲ ਕਰਨ ਤੇ
ਦੀਤਾ ਧਾਰਨ। ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਦਿਲ ਮਾਹਿ ਬਚਾਰਨ ॥ ੧੪ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੀ ਕਰੀਐ
ਸਾਦੀ। ਬਹੁਤ ਬਾਰ ਇਹੁ ਚਿੱਤ ਅਰਾਧੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਖ ਨਾਮ ਜਿਸ ਜੀਤਾ। ਰਿਸਤਾ
ਤਿਨ ਪੁਤਰੀ ਦਾ ਕੀਤਾ ॥ ੧੫ ਨਗਰ ਫਤੇ ਗੜ੍ਹ ਗੰਢੂ ਗੋਤਿ। ਮਿਲੀ ਦੁਸਰਤਿ ਇੱਕੇ
ਜੋਤ* ॥ ਭੋਲੀ ਕੌਰ ਸੁਪਤਨੀ ਆਈ। ਪੂਰਬ ਕੀਤੀ ਭਲੀ ਕਮਾਈ ॥ ੧੬ ਹਰਿ
ਸਿਮਰਤ ਘਰ ਬਾਸ ਕਰੰਦੇ। ਸੰਤ ਸਿੱਖਕੀ ਟਹਿਲ ਕਰੰਦੇ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਗੁਜਰ ਗਏ
ਕੁਝ ਸਾਲ। ਲੜਕੀ ਜਨਮੀ ਭਾਗ ਬਸਾਲ ॥ ੧੭ ॥ ਰਤਨ ਕੌਰ ਤਿਸ ਧਰਿਆ ਨਾਮ।
ਬਡ ਭਾਗਣ ਤਿਸ ਕਹਿਣ ਤੁਮਾਮ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਬਰਸ ਬਿਤੇ ਕੁਝ ਅਉਰ। ਸਾਬ ਸੰਤ
ਸੇਵਤ ਕਰ ਗੌਰ ॥ ੧੮ ॥ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਨ ਦਸ ਬੰਧ ਦੇਵਨ। ਪੁੱਤਰ ਚਾਹਤ ਗੁਰ ਘਰ
ਸੇਵਨ। ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਲ ਬਾਹੀ ਕਰਦੇ। ਮਨ ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਜਾਪ ਉਚਰਦੇ ॥ ੧੯
ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਬਿਧੀ ਮਹਾਂ
ਪੁਰਖ ਦਾ ਮਿਲਣਾ ਤੇ ਬਰ ਦੇਣਾ ॥ [ਕਬਿਤ]

ਰਾਜ ਪਟਿਆਲੇ ਜੋ ਤਸੀਲ ਹੈਸੁਨਾਮ ਜਾਣੋਂ ਚੀਮਾ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਏਥੇ ਬਸੇ ਭਾਗ ਭਰਿਆ
ਭੋਲੀ ਕੌਰ ਮਾਈ ਜੀ ਦੇ ਸਾਂਈ ਜੀ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਸ ਰਹੇ ਏਥੇ ਸੰਗ ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ ਕਰਿਆ
ਏਕ ਰੋਜ਼ ਹਲ ਜੋੜ ਗਏ ਜਾ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਭੋਲੀ ਕੌਰ ਜਾਇ ਪਰਸਾਦ ਅਤੇ ਧਰਿਆ ॥
ਲੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਕੇ ਨਰੇਣ ਸਿੰਘਾ ਦਿਤਾ ਪਰਸਾਦ ਜੇੜਾ ਬਾਬੇ ਜੀਤੋ ਸਰਿਆ ॥ ੨੦

ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸੁਤੇ ਸੁਭਾ ਪੁਛਣਾ ॥

—: ਦੇਹਰਾ:—

ਛਕ ਪਰਸਾਦਾ ਸੰਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਬਚਨ ਅਮੋਲ। ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭੇਦ ਸੁਣਾਵੇ
ਖੋਲ ॥ ੨੦ ਆਖਣ ਬਾਬਾ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਪੁਛਦੇ ਜੋਇ। ਏਕ ਅਸਾਡੇ ਕਨਿਆਂ
ਚਾਰ ਬਰਸ ਦੀ ਸੋਇ। ੨੨ ਪੁੱਤਰ ਅਸਾਡੇ ਹੈ ਨਹੀਂ ਆਸ ਕਰੰਦੇ ਨੀਤ। ਪੁੱਤਰ
ਬਖਸਣ ਸਤਿਗੁਰੂ ਇਹੋ ਭਾਵਨਾ ਚੀਤ ॥ ੨੩

ਸੁਣਕੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਨੇ ਬਚਨ ਕਰਨਾ ॥ ਕਬਿਤ ॥

ਸੁਣਕੇ ਮਹਾਂਤਮਾ ਨੇ ਬੋਲ ਫੜਾਈ ਬੰਦ ਚਿੱਟੇ ਜਿਹੇ ਰੰਗ ਦੀ ਜੋ ਭਰੀ ਸੁਧਾ ਹੱਸਦੀ।
ਮੁਖ ਤੇ ਸਨੌਣ ਦੇਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਸੁੰਭਾਲ ਕੇ ਤੇ ਮੂਰਤਿ ਸਫਲ ਪੈਦਾ ਹੋਊ ਘਰ ਹੱਸਦੀ।
ਬਲੀ ਪੁਤ ਹੋਊ ਚਾਰ ਕੁੰਟ ਨੂੰ ਨਸੋਣ ਵਾਲਾ ਜਿੱਥੇ ਪੈਰ ਧਰੁਗਾ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਸੂ ਵੱਸਦੀ।
ਆਪ ਮਹਾਰਾਜ ਅਵਤਾਰ ਧਰ ਘਰ ਤੇਰੇ ਕਬਾ ਹੈ ਅਕੱਬ ਨਾ ਜੁਬਾਨ ਮੇਰੀ ਦੱਸਦੀ। ੨੪

ਤਬਾ

* ਏਕ ਜੋਤ ਦੇਇ ਮੂਰਤੀ ਧਨ ਪਿਰ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ॥ ਗੁਰ ਵਾਕ

ਸਿੰਘਾ ਤੈਂ ਅਮਾਨਤ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਤੇ ਰੱਖ ਲੈਣੀ ਜਦ ਬਾਲ ਜੱਮੇ ਅਸਾਂ ਬੋਤਲ ਲਜਾਵਣੀ
ਸਾਲਦੇ ਈ ਅੰਦਰੇ ਉਤਾਰ ਧਾਰੂ ਮਹਾਬਲੀ ਜਿਨੇ ਸੁੱਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹਲਣਕੇ ਜਗਾਵਣੀ
ਚੜ੍ਹਦੇ ਤਰਫ ਲੈਕੇ ਬੋਤਲ ਸਪਾਈਂ ਭਾਈ ਮੰਗ ਲਉ ਸਾਧੂ ਓਦੇ ਹੋਥ ਪਕੜਾਵਣੀ ।
ਬਾਰਤਾ ਸੁਣਾਉ ਮਹਾ ਅਵਤਾਰ ਸੰਦੀ ਰੱਖਣੀ ਇਆਦ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੁਣਾਵਣੀ ॥ ੨੫

॥ ਚਉਪਈ ॥

ਤਵੈ ਸੰਤ ਸਾਧੂ ਇਹੁ ਬਚਨ ਅਲਾਯੋ । ਪੁਰਬ ਤਪ ਤੁਮ ਅਧਕ ਕੁਮਾਯੋ ॥ ਜਵੈ ਹਰੀ ਤੁਹਿ
ਦਰਸਨ ਦੀਨਾ । ਹਰਿ ਪਾਸੋਂ ਤੁਮ ਇਹੁ ਬਰ ਲੀਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ਹਮਰੇ ਗੁਹਿ ਧਾਰੋ
ਅਵਤਾਰਾ । ਜਗਤ ਮਾਹਿ ਕੀਜੇ ਪਰਚਾਰਾ ॥ ਸੁਣੀ ਅਰਜ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਵੈ । ਮਾਨ ਲਈ
ਤਤ ਛਿਨ ਸੇ ਤਵੈ ॥ ੨੭ ॥ ਤੁਮਰੇ ਗੁਹਿ ਆਉ ਜੋਗ ਨਾਥ । ਬਚਨ ਕੀਆ ਯੋ ਤੁਮਰੇ
ਸਾਥ ॥ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਿਨਤੀ ਫਿਰ ਨਾਨੀ । ਜਗਤ ਨਾਥ ਕੀ ਕਵਣ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ॥ ੨੮
ਤਵ ਸਾਧੂ ਫਿਰ ਬੋਲਤ ਸੋਇ । ਉੱਜਲ ਟਿੱਕਾ* ਮਸਤਕ ਹੋਇ ॥ ਜੁਵਾ ਅਵਸਥਾ
ਨਦਰ ਨ ਆਵੈ । ਮਸਤਕ ਸਮ ਸੰਗੇ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ॥ ੨੯ ॥ ਤਿਸਕੇ ਦਰਸ ਪਰਾਛਤ
ਲਾਥ । ਤਾਤੇ ਨਾਮਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ॥ ਕਲਯੁਗ ਮਹਿ ਸਤਯੁਗੀ ਬਰਤਾਵੈ । ਜਗਤ ਨਾਥ
ਤਾਂਤੇ ਅਖਵਾਵੈ ॥ ੩੦ ॥ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਚਰਨੀ ਪਰਿਓ । ਰੂਪ ਅਲੋਪ ਸੰਤ ਨੇ
ਕਰਿਓ ॥ ਨਿਰਰੁਣੁ ਆਪ ਸਰਰੁਣੁ ਭੀ ਓਹੀ । ਕਲਾ ਧਾਰ ਜਿਨ ਸਗਲੀ ਮੋਹੀ
(ਗੁਰਵਾਕ) ੩੧ ॥ ਸੰਤਨ ਤੇ ਐਸਾ ਬਰ ਪਾਏ । ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥
ਜਿਓ ਬਾਝੇ ਬੁੱਝੇ ਬਰ ਬੀਨਾ । ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਭਵ ਲੀਨਾ ॥ ੩੨ ॥ ਜਿਉ
ਗੁੱਦੜ ਗੁਰ ਵਰਤੇ ਹੋਏ । ਕਲਾਵਾਨ ਗਿਨਿਓ ਜਗ ਸੋਏ ॥ ਮੂਲ ਚੰਦ ਜਿਓ ਸ਼ਹਿਰ
ਸੁਨਾਮ । ਵਰਪਾਯੋ ਗੁਰ ਕੀ ਲਗ ਸਾਮ ॥ ੩੩ ॥ ਦੁਤਨ ਹੋਇ ਗੁਰ ਵਰਤੇ ਭਯੋ ॥
ਤੋਗਬਹਾਦਰ ਗੁਰ ਵਰ ਦਯੋ ॥ ਮੋਹਰ ਗੁਰ ਕੀ ਮਸਤਕ ਰਹੀ । ਇਹੁ ਭੀ ਬਚਨ
ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਹੀ ॥ ੩੪ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਸੰਤਨ ਕੇ ਜੋਏ । ਸੁਨ ਵਰ ਸੰਤਨ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ
ਬੋਤਲ ਆਇ ਧਰੀ ਗਹਿ ਮਾਹੀ । ਰਿਓ ਸਿੱਖ ਘਰ ਪ੍ਰਗਟੀ ਤਾਹੀ ॥ ੩੫ ॥ ਮਾਤਾ
ਉਦਰ ਪਵਨ ਠਹਿਰਾਈ । ਹਰਿ ਜੀ ਅਪੁਨੀ ਕਲਾ ਟਿਕਾਈ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਹਰਿ
ਜਨ ਨਹਿ ਆਵੈ । ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਇਹੁ ਭੋਧ ਬਤਾਵੈ ॥ ੩੬

ਏਸ ਚੀਮੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਬੰਦਗੀ ਵਾਲੇ
ਕਈ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਹੋਇ ਹਨ ॥

ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਹੀਰਾ ਦਾਸ ਨਿਰੀਕਾਰੀਆ ਆਦਿਕ ॥ ਸੁਵਯਾ ॥

ਕਾਨ ਸੁਨੀ ਉਪਮਾ ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਸੁ ਜਾਇ ਸਹੀ ਮਮ ਨੇਤਰ ਪੇਖੀ ॥ ਪੂਰਬ ਭੀ ਇਸ

*ਗੁਰਵਾਕ । ਸੰਤਜਨਾਂ ਮਸਤਕ ਨੀਸਾਣ । †ਸੰਤ ਭਗਤ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹੈਂ ਜਗ ਤਾਰਨ
ਆਏ । ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਸਤਿਯੁਗ ਬਰਤਾਇ ॥ ਵਾਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ॥

ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਜਨ ਹੋਤ ਭਏ ਗੁਣਮਾਨ ਬਸੇਖੀ ॥ ਗ੍ਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹਰਿ ਧਾਮ ਸਹੀ ਉਪਮਾ
ਕਵਤੇ ਛਵ ਜਾਤ ਨ ਲੇਖੀ ॥ ਸਾਚ ਕਹੈ ਮਮ ਕੂਰਨ ਭਾਖਤ ਕੋਣ ਕਹੈ ਕਵ ਮਾਰਤ
ਸੇਖੀ ॥ ੩੭ ॥

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥ ਮਹਾਪੁਰਖ ਮਿਲਣ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ
ਨਾਮ ਦੂਸਰੇ ਧਿਆਇ ॥ ੨ ॥

ਅਥ ਜਨਮ ਲੀਲਾ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੇ ਅਵਤਾਰ
ਧਾਰਨ ਦੀ ਕਥਾ ਬੇਬੇ ਰਤਨ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਜ਼ਬਾਨੀ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਤਵ ਉਨੀਸਉ ਤੇਈਆ ਬਿੱਕਰਮੀ ਪਹਿਚਾਨ । ਚੇਤਨ ਦੀ ਏਕਮ ਭਈ ਐਤਵਾਰ ਦਿਨ
ਮਾਨ ॥ ੧ ॥ ਭਯੋ ਨਛੱਤਰ ਕਿਰਤਕਾ ਮੇਖ ਰਾਸ ਮਹਿ ਚੰਦ । ਢਲੀ ਰਾਤ ਮਹਿ
ਭਵ ਲਯੋ ਸਭ ਜਨ ਕਰਤ ਅਨੰਦ ॥ ੨ ॥

। ਚਉਪਈ ।

ਏਕਾ, ਨਾਯਾ, ਦੂਆ, ਤੀਆ । ਸੰਮਤ ਬਿਕਰਮੀ ਤਵ ਥੀਆ ॥ ਤੀਆ, ਨਾਯਾ,
ਆਠਾ ਕੀਆ । ਨਾਨਕ ਸਾਹੀ ਸੰਮਤ ਦੀਆ ॥ ੩ ॥ ਚੇਤ ਸੁਦੀ ਏਕਮ ਤਿਥ ਜੋਇ ।
ਐਤਵਾਰ ਦਿਨ ਜਾਏ ਸੋਇ ॥ ਤਵੈ ਨਛੱਤਰ ਭਯੋ ਕਿਰਤਕਾ । ਮੇਖ ਰਾਸ ਮਹਿ ਚੰਦ
ਫਿਰਤਕਾ ॥ ੪ ॥ ਢਲੀ ਰਾਤ ਧਰਿਓ ਅਵਤਾਰ । ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਝਾਰਾ ॥
ਭੋਲੀ ਕੌਰ ਮਾਤ ਸਫਲਾਈ । ਪੁੱਤਰਵੰਤ ਭਈ ਸੁਖਪਾਈ ॥ ੫ ॥ ਦਹਿ ਦਿਸ ਹੋਤ
ਭਯੋ ਉਜਿਆਰਾ । ਜੈ ਜੈ ਸਬਦ ਹੋਤ ਧੁਨਕਾਰਾ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਬਹੁਤ ਭਯੋ ਪਰਕਾਸ਼ੀ ।
ਦਾਈ ਦੇਖਤ ਬਢਿਓ ਹੁਲਾਸਾ ॥ ਪੈਦਾ ਨਾਨ ਅਹੋ ਤਿਸ ਦਾਈ । ਦਾਈ ਕੇ ਢਿਗ
ਦੌਰੀ ਆਈ ॥ ੬ ॥ ਭਯੋ ਪੋਤਰਾ ਆਖ ਸੁਨਾਈ । ਜਨਮਤ ਹੀ ਬਹੁ ਕਲਾ ਦਖਾਈ ॥
ਦਾਮਨ ਸਮ ਉਜਿਆਰਾ ਭਯੋ । ਹਮਰੇ ਦੂਖ ਪਾਪ ਦਰ ਗਯੋ ॥ ੭ ॥ ਆਗੇ ਬਹੁ
ਬਾਰਕ ਮੈਂ ਦੇਖੇ । ਐਸੇ ਕੋਤਕ ਕਵੀ ਨ ਪਿਥੇ ॥ ਜਬ ਇਸ ਬਾਲਕ ਦਰਸਣ ਦੀਨਾ ।
ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਦੇਵਗਣ ਕੀਨਾ ॥ ੮ ॥ ਫੁਲਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਬਹੁ ਕਰੀ । ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਡ
ਭਾਗੀ ਘਰੀ ॥ ਸੁਣ ਦਾਦੀ ਮਨ ਮੋਧ ਬਢਾਈ । ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੀ ਕਰੀ ਬਡਾਈ ॥ ੯ ॥
ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੇ ਕਹਿਤ ਸੁਣਾਈ । ਬੋਤਲ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦਿਸ ਲੈ ਜਾਈ ॥ ਲੈਕਰ ਬੋਤਲ
ਚਲਤਾ ਭਇਓ । ਬੋੜੀ ਦੂਰ ਗ੍ਰਾਮ ਤੇ ਗਇਓ ॥ ੧੦ ॥ ਆਕਰ ਲੀਨੇ ਸੰਤ ਬੁਲਾਈ
ਹਮਰੀ ਬੋਤਲ ਦੇਵੇ ਭਾਈ ॥ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਤਵ ਬੋਤਲ ਦੀਨੀ । ਰੂਪ ਸੰਤ ਕਾ
ਪਿਥੇ ਨਵੀਨੀ ॥ ੧੧ ॥ ਐਸੇ ਬਚਨ ਸੰਤ ਮੁਖ ਭਾਖੇ । ਇਹੁ ਬਾਲਕ ਜਗ ਭੁਬਦਾ
ਰਾਖੇ ॥ ਮਹਾ ਤਪੀਸਰ ਪਰਉਪਕਾਰੀ । ਇਸ ਕੇ ਖਲਕ ਨਿਵੇਗੀ ਸਾਰੀ ॥ ੧੨ ॥
ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਆਯੋ ॥ ਜਗਤ ਨਾਥ ਮਾਨੁਖ ਤਨ ਪਾਯੋ ॥

[੧੯]

ਭੰਜਨ ਘੜਨਃ ਸਭੀ ਇਸ ਹਾਥ। ਭਾਣੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਗਨਾਥ ॥੧੩॥ ਏਹ ਬਾਰਤਾ
ਗਪਤੀ ਭਾਖੇ। ਕਿਸਹੀ ਪਾਸਨ ਕਵਹੂੰ ਭਾਖੇ ॥ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਤ ਕਹਿਣੀ ਸਹੀ ॥
ਉਤਨੀ ਦੇਰ ਆਖਣੀ ਨਹੀ ॥ ੧੪ ਨਗਰ ਤਰਫ ਨੂੰ ਸੀਸ ਨਵਾਯਾ। ਇਵ ਕਹਿ
ਸਾਧੂ ਰੂਪ ਛੁਪਾਯਾ ॥ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਆਯੋ। ਬਚਨ ਸੁਪਤਨੀ ਕੇ
ਸਮਝਾਯੋ ॥ ੧੫ ਰਾਖੇ ਗੁਪਤ ਨ ਭਾਖੇ ਕਵਹੂੰ। ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ
ਤਵਹੀ ॥ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਜਗਤ ਸਭ ਜਾਣੈ। ਫੇਰ ਬਚਨ ਇਹ ਆਖ ਬਖਾਣੈ ॥੧੬॥

-ੳ ਦੋਹਰਾ ੳ-

ਫਿਰ ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਆਇਕੇ ਅਨਗਨ ਕੀਨੋ ਦਾਨ।

ਜੋਤਕ ਆਵਨ ਮੰਗਤੇ ਮਨ ਬਾਛਤ ਲੈ ਜਾਨ ॥ ੧੭

① ਚਉਪਈ ①

ਵਹੁ ਭਿਛਕ ਸੁਣ ਆਵਤ ਭਏ। ਲਏ ਦਾਨ ਜਸ ਗਾਵਤ ਗਏ ॥ ਜੋਤਕ ਨਗਰ ਕੇ
ਨਰ ਨਾਰ। ਦੇਤ ਬਧਾਈ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ॥ ੧੮ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਿਤਾ ਪਿਆਰੇ।
ਲੈ ਪਰਸਾਦ ਗਏ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ॥ ਕਹਿਓ ਗੁੰਬੀ ਕੇ ਵਲ ਤਾਕ। ਗੁਰੂ ਗੰਬ ਕਾ ਲੇਵਹੁ
ਵਾਕ ॥ ੧੯ ਨਾਮ ਧਰਨ ਹਿਤ ਸਬਦ ਸੁਨਾਯਾ ਆਦ ਅੱਖਰ ਤਬ ਐਸਾ ਆਯਾ ॥
ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਤਵ ਮੁਰਿਆ ਨਾਮ। ਸੱਚਾ ਅਤਰ ਭਵਰ ਪਏ ਸਾਮ ॥ ੨੦ ਸਬਦ
ਗੁਰੂ ਪੰਚਮ ਕੇ ਆਯੋ। ਮੈ ਸਮਝਣ ਹਿਤ ਅਗਰ ਲਖਾਯੋ ॥ ਸੋ ਸਾਖੀ ਗੁਰ ਭਾਖਤ
ਭਏ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰਾ ਲਿਖ ਗਏ ॥੨੧॥

ਦੇਖੋ ਸ਼ਬਦ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ॥ ੫ ॥

ਆਠ ਪਹਿਰ ਨਿਕਟ ਕਰਿ ਜਾਨੈ। ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ ਮੀਨਾ ਮਾਨੈ ॥ ਏਕ ਨਾਮ ਸੰਤਨ
ਅਧਾਰ। ਹੋਇ ਰਹੇ ਸਭ ਕੀ ਪਗ ਛਾਰ ॥ ੧ ਸੰਤ ਰਹਿਤ ਸੁਨਹੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ। ਉਆ
ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਨ ਜਾਈ ॥ ੨ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਬਰਤਣ ਜਾਕੈ ਕੇਵਲ ਨਾਮ। ਅਨਦ
ਰੂਪ ਕੀਰਤਨੁ ਬਿਸਰਾਮ ॥ ਮਿਤਰ ਸਤਰ ਜਾਕੈ ਏਕ ਸਮਾਨੈ। ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਬਿਨ
ਅਵਰ ਨਾ ਜਾਨੈ ॥ ੨ ॥ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਅਘ ਕਾਟਨ ਹਾਰਾ। ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਜੀ ਕੇ
ਦਾਤਾਰਾ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਬਚਨ ਕੇ ਬਲੀ। ਕੋਲਾ ਬਪਰੀ ਸੰਤੀ ਛਲੀ ॥ ੩ ॥ ਤਾਕਾ ਸੰਗ
ਬਾਛੈ ਸੁਰ ਦੇਵ। ਅਸੋਘ ਬਰਸਨ ਸਫਲ ਜਾਕੀ ਸੇਵ ॥ ਕਰ ਜੋਤਿ ਨਾਨਕੁ ਕਰੇ
ਅਰਦਾਸਿ। ਮੁਹਿ ਸੰਤ ਰਹਿਲ ਵੀਜੈ ਗੁਣ ਤਾਸ ॥ ੪ ॥

ਫੇਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਖ ਸੰਸਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਇਆ ॥ [ਦੋਹਰਾ]

ਜੇ ਰੀਤੀ ਗੁਰ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸਗਰੀ ਕਰੀ ਬਿਚਾਰ। ਸੰਸਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਵੈ ਕੀਨੋ ਤੁਰਤ
ਤਿਆਰ ॥ ੨੨ ॥

ਃ ਗੁਰਵਾਕ। ਢਾਹਿਉਸਾਰੈ ਉਸਰੇਢਾਹੈ। ਸਰਭਰ ਸੋਖੈਭੀ ਭਰਪੋਖੈ ਸਮਰਬਥੇਪਰਵਾ ਹੈ

[੨੦]

। ਚਉਪਈ ।

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤਨ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਇਆ । ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਪਾਠ ਰਖਾਯਾ ॥ ਨੌਮੇ ਦਿਨ ਫੇਰ
ਭੋਗ ਪਾਇਕੇ । ਮਾਯਾ ਬਸਤਰ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਕੇ ॥ ੨੩ ॥ ਕੀਨੋ ਯਗ ਅਤੁਟਿ ਅਪਾਰ ॥
ਮੰਗਲ ਗਾਵੇ ਮਿਲ ਨਰ ਨਾਰ ॥ ਕੁਲ ਪਰਵਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਬਹੁ ਕਰੀ । ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਡ
ਭਾਗੀ ਘਰੀ ॥ ੨੪ ॥

ਦੋਹਰਾ

ਜੇ ਜੇ ਸਾਕ ਸਕਿਰੀਆਂ ਸਭ ਹੀ ਆਵਨ ਪਾਸ । ਬਸਤਰ ਭੂਖਣ ਲਿਆਵੈਦੇ ਮਨ ਮਹਿ
ਬਹੁਤ ਹੁਲਾਸ ॥ ੨੫ ॥

। ਚਉਪਈ ।

ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੇ ਭੈਣਾ ਚਾਰ । ਤਿਨਕੇ ਸੁਣੀਐ ਨਾਮ ਉਦਾਰ ॥ ਬੋਝੀ ਕਰਮ ਕੌਰ ਜੀ
ਜਾਨੇ । ਦੂਜੀ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਬਖਾਨੇ ॥ ੨੬ ॥ ਤੀਜੀ ਪਰਿਮਕੌਰ ਜੀ ਗਾਈ ॥ ਚੌਥੀ ਬੀਬਾਂ
ਕੌਰ ਸੁਨਾਈ ॥ ਚਾਰੇ ਆਈਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਇ । ਬਸਤਰ ਭੂਖਣ ਦੀਨੇ ਲਿਆਇ ॥ ੨੭ ॥
ਸ੍ਰੀ ਸੰਤਨ ਕੇ ਕੁੰਫੜ ਲੇਵਨ । ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਲੋਟੀ ਬਹੁ ਦੋਵਨ ॥ ਕਵਹੀ ਆਖਨ ਰਾਮ
ਉਤਾਰੀ । ਕਵਹੀ ਆਖਨ ਕਾਹਨ ਮੁਹਾਰੀ ॥ ੨੮ ॥ ਦਾਈ ਕੋਮਿਲ ਪੁਛਨ ਕੀਨਾ ।
ਜਬ ਇਸ ਬਾਲਕ ਨੇ ਭਵ ਲੀਨਾ ॥ ਕੀਕੀ ਕੋਤਕ ਚੋਜ ਦਖਾਇ । ਸਭ ਹੀ ਮੁਝਕੇ ਭਾਖ
ਸੁਨਾਏ ॥ ੨੯ ॥ ਸੁਣ ਕਰ ਦਾਈ ਬੋਲਤ ਭਈ । ਹਮਰੀ ਸੁਧ ਬੁਧ ਭੁਲ ਗਈ ॥
ਜਬ ਇਸ ਬਾਲਕ ਮੁਖ ਦਿਖਾਯੋ । ਜਾਣੇ ਕੋਟ ਭਾਨ ਚੜ੍ਹਿ ਆਯੋ ॥ ੩੦ ॥ ਘਰ ਭੀਤਰ
ਹੋਯੋ ਪਰਕਾਸ਼ਾ । ਕਬਨ ਨ ਜਾਈ ਅਜਬ ਤਮਾਸ਼ਾ ॥ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸਬਦ ਧੁਨ ਹੋਈ
ਪਰੀਆ ਆਵਨ ਫੂਲ ਪਹੋਈ ॥ ੩੧ ॥ ਇਸ ਬਿਪ ਬਹੁਤ ਵਾਰਤਾ ਭਾਖੀ ॥ ਖੁਸ਼ੀ ਭਏ
ਸਧ ਸੁਣ ਸੁਣ ਸਾਖੀ ॥ ਇਤਨੇ ਦੇ ਭਟ ਪੁੱਚੇ ਆਨ । ਉਸਤਤ ਕਰ ਤਿਨ ਲੀਨੇ
ਦਾਨ ॥ ੩੨ ॥

ਧਰਤੀ ਦੀ ਪਕਾਰ ਸੁਣੀ ਗਈ ॥ ਪਉੜੀ ॥

ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ਪਿਰਥਮੀ ਬਹੁਤੀ ਦੁਖਿਅਰੀ । ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰ ਅਕਾਲ ਨੇ ਦੁਖੀਏ ਸੰਸਾਰੀ
ਸੰਤ ਰੂਪ ਤਨ ਧਾਰਿਆ ਡਾਢੇ ਉਪਕਾਰੀ । ਆਣ ਨਿਵਾਈ ਪਿਰਥਮੀ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਸਾਰੀ
ਜਿਨ ਜਿਨ ਦਰਸ਼ਣ ਦੇਖਿਆ ਲਹਿਗਈ ਖੁਮਾਰੀ । ਸੂਰਬੀਰ ਜਨ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਏ
ਸੰਤ ਉਤਾਰੀ । ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਲ ਹੋਰਿਹਾ ਗਾਵਨ ਨਰ ਨਾਰੀ । ਹੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੁਮ ਧੰਨ
ਹੋ ਜਵਾਂ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥

ਕਵਿਓ ਵਾਚ ਸੁਣੈਯੋ ॥

ਜੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਯੋਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਸੋ ਗੁਰ ਕੰਤਾ ॥ ਸੇ ਗੁਰ ਪੰਥ ਕੁਮਾਵਤ
ਹੈ ਸੁਖ ਪਾਵਤ ਹੈ ਸਭ ਦੇਖਨ ਹੰਤਾ ॥ ਰਾਤਿ ਢਲੀ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇ ਮਨ ਲਾਇ ਜਪੇ

ਗੁਰ ਕੇ ਸੁਭ ਸੰਤਾ ॥ ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ਦਿੜਾਵਣ ਕੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਏ ਜਗਪੂਰਨ ਸੰਤਾ ॥ ੩੪ ॥ ਜਾਂਕਲਘੋਰ ਭਯੋ ਜਗ ਭੀਤਰ ਭੇਖ ਅਨੇਕ ਚਲੇ ਜਗ ਮਾਹੀ ॥ ਸਾਧ ਕਹਾਇ ਕੁਚਾਲ ਚਲੇ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈ ਪਗ ਪਾਵਤ ਨਾਹੀ ॥ ਲਾਇ ਭਬੂਤ ਫਿਰੇ ਜਗ ਭੀਤਰ ਰਾਂਡਨ ਕੇ ਬਹੁ ਗਰਭ ਗਰਾਹੀ ॥ ਤਾਂ ਜੋਗ ਤਾਰਕ ਸੰਤ ਭਲੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਏ ਹਰਿ ਨੂਰ ਅਲਾਹੀ ॥ ੩੫ ॥ ਜਾਂ ਕਲਮੈ ਮਲ ਪਾਪ ਬਧਿ ਤਵ ਨਾਮ ਹਰੀ ਬਿਰਲਾ ਜਨ ਜਾਪੇ ॥ ਜੋਗ ਸਨਿਯਾਸ ਉਦਾਸਨ ਕੇ ਬੁੰਡ ਡਿੰਡ ਧਰੇ ਜਗਨੇ ਗੁਰ ਬਾਪੇ ॥ ਔਰਨ ਕੇ ਨਹਿ ਤਾਰ ਸਕੇ ਜੜ੍ਹ ਆਪ ਹੀਕਾਰ ਮਹਾ ਮਧ ਖਾਪੇ ॥ ਤਾਂ ਜਗ ਨਾਮ ਜੁਪਾਵਣ ਕੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਏ ਭਵ ਤਾਰਨ ਆਪੇ ॥ ੩੬ ॥ ਜਾਂ ਜੋਗ ਕੋਤਕ ਹੋਤ ਭਏ ਨਰ ਨਾਰ ਛਨਾਰ ਨਚਾਵਣ ਲਾਗੇ ॥ ਮਾਸ ਸ਼ਰਾਬ ਛਕੇ ਜਨ ਕੋਟਕ ਫੋਕਿਟ ਕਾਮ ਕੁਮਾਵਨ ਠਾਗੇ ॥ ਕੋਟਕ ਜਾਇ ਮਸਾਨ ਮਨਾਵਤ ॥ ਕੋਟਿਕ ਤੀਰਥ ਨੁਭਣ ਭਾਗੇ ॥ ਤਾਂ ਜਗਤਾਰਕ ਸੰਤ ਹਰੀ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੁਵਾਰ ਲਗਾਵਣ ਜਾਗੇ ॥ ੩੭ ॥ ਭੇਖ ਪਖੰਡ ਬਧੇ ਜਗ ਭੀਤਰ ਸਿੰਘ ਦਿਸੇ ਬਿਰਲੇ ਜੋਗ ਕੋਈ ॥ ਤੀਰਥ ਔ ਸੁਭ ਬਾਨਨ ਮੈ ਬਿਭਚਾਰ ਕੁਰੀਤ ਪੁਜਾਰ ਖਲੋਈ ॥ ਔਰਨ ਕੀ ਉਪਦੇਸ਼ਕਰੇ ਜਿਨ ਕੇ ਦਿਲ ਭੀਤਰ ਲਾਲਚ ਹੋਈ ॥ ਤਾਂ ਜਗ ਨਾਮ ਜਪਾਵਨ ਕੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਏ ਜੋਗ ਪੂਰਨ ਸੋਈ ॥ ੩੮ ॥ ਕੀਰਤ ਕੀ ਜਗ ਰੀਤ ਘਟੀ ਤੁਛ ਰਾਗ ਕਰੇ ਨਰ ਲਾਲਚ ਧਾਰੀ ॥ ਕਾਰਨ ਪੇਟ ਜੁ ਪਾਨ ਪੜ੍ਹੇ ਗੁਰਧਾਮ ਬਸੇ ਬਿਭਚਾਰ ਪੁਜਾਰੀ ॥ ਤਾਂ ਜਗ ਨਾਮ ਜੁਪਾਵਨ ਕੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਏ ਜਨ ਸੰਤ ਉਤਾਰੀ ॥ ਕੀਰਤ ਕੀ ਧੁਨ ਲਾਗ ਰਹੀ ਮਿਲ ਗੈਨ ਕਰੇ ਹਰ ਕੇ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ੩੯ ॥ ਰਾਜਨ ਕੇ ਸਿਰ ਭਾਜ ਭਏ ਸਭ ਜੋਗਨ ਕੇ ਸਿਰ ਜੋਗ ਕਮਾਯੋ ॥ ਦੇਵ ਮਿਲੇ ਸੁਰ ਰਾਜ ਮਿਲੇ ਸ਼ਿਵ ਤੇ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਜਸ ਗਾਯੋ ॥ ਸੋਸ਼ ਗਣੇਸ਼ ਦਿਨੇਸ਼ ਮਿਲੇ ਮਿਲ ਦੇਵ ਬਰੰਗਨ ਫੂਲ ਬ੍ਰਸਾਯੋ ॥ ਭੁੰਮ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਹਰਿ ਪੈ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਹਰੀ ਜਗ ਤਾਰਨ ਆਯੋ ॥ ੪੦ ॥

ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੇ ਮਸਤਕ ਵਿਚ ਸੁਫੈਦ ਟਿੱਕਾ ਇਕ ਰੁਪਏ ਜਿਤਨਾ ਸੀ ॥ ਪਉੜੀ ॥

ਮਸਤਕ ਦੇ ਵਿਚ ਚਿਨ੍ਹ ਜੋ ਚਿੱਟਾ ਸੁਭ ਇੱਕਾ ॥ ਜਾਣੇ ਸਭਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਦਰਗਾਹੀ ਟਿੱਕਾ ॥ ਸੁੰਦਰ ਮੁਖੜਾ ਦੇਖਕੇ ਚੰਦ ਲਗਦਾ ਛਿੱਕਾ ॥ ਪਰਸ ਰਾਮ ਦਾ ਤੇਜ ਜਿਵੇਂ ਰਖਵਾਰ ਨੇ ਛਿੱਕਾ ॥ ਜਿਉਂ ਕਰ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਤਾਰਾ ਗਣ ਨਿੱਕਾ ॥ ਭੇਖੀ ਦੰਭੀ ਛੁਪ ਗਏ ਜੋ ਕੂੜਾ ਸਿੱਕਾ ॥ ੪੧ ॥

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਉਵਸਥੇ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਤੀਸਰੇ ਧਿਆਇ ॥ ੩

॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਬਾਲ ਰੂਪ ਜਨ ਸੰਤ ਕੀ ਸੁਣੋ ਸਰੋਤਾ ਗਾਥ । ਜਿਉ ਗੋਲਤ ਲਘ ਤਨ ਵਿਖੇ ਦੀਨ
ਦੁਨੀ ਕੇ ਨਾਥ ॥ ੧ ॥

ਃ ਸੁਵਯਾ ਃ

ਸੋਹਤ ਪਾਲਨ ਬੀਚ ਪਏਜਿਵ ਸੋਸਨ ਸੋਜ ਪਏ ਲਛ ਕੰਤਾ । ਤਾਰਨ ਕਾਰਨ ਜੀਵ
ਕਲੀ ਹਰਿ ਆਪ ਸਰੂਪ ਧਰੇ ਜਗ ਸੰਤਾ । ਆਨਹੁ ਜਾਮ ਰਹੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪਿਥੈ ਜਨ
ਜੋਇ ਕਰੈ ਦੁਖ ਹੰਤਾ । ਜਾਂ ਕਲ ਬੀਚ ਨਿਵਾਸ ਲਯੋ ਕਵਿ ਭਾਖਤ ਸੇ ਕੁਲ ਹੈ ਧਨ
ਵੰਤਾ ॥ ੨ ॥ ਜਾਮਨ ਜਾਮ ਰਹੈ ਜਵ ਹੀ ਉਠ ਮਾਤਿ ਸਿਨਾਨ ਕਰੈ ਪਰਭਾਤੇ ।
ਬਾਲਕ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਵਤ ਦਾਤ ਕਹੈ ਤੁਮਰੀ ਜਗ ਦਾਤੇ । ਬੈਠ ਰਹੈ ਮੁਖ ਨਾਮ
ਹਰੀ ਮਨ ਸਾਧਗੁਰੂ ਚਰਨਾ ਸੰਗ ਲਾਤੇ । ਫੇਰ ਬਿਹਾਰ ਕਰੈਘਰ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਹੀ
ਗੁਜਰਾਨ ਕਰਾਤੇ ॥ ੩ ॥ ਆਰਵਲਾ ਖਟ ਮਾਸ ਭਈ ਇਕ ਗਤ ਵਿਖੇ ਸੁਭ ਕੌਤਕ
ਕੀਨਾ । ਮਾਤ ਭਈ ਜਬ ਗੁਜਰਤ ਨੀਂਦ੍ਰ ਆਪ ਉਠੇ ਧਰ ਰੂਪ ਨਵੀਨਾ । ਰਾਗ ਕਰੇ
ਮਿਲ ਦੇਵਪਰੀ ਤਿਨ ਮਾਝਿ ਸੁ ਬੈਠ ਹਰੀ ਰਸ ਲੀਨਾ । ਜਾਂ ਸੁਰ ਸੀਸ ਨਵਿਇ
ਚਲੇ ਛਣਕਾਟ ਭਯੋ ਡਰ ਮਾਤ ਲਗੀਨਾ ॥ ੪ ॥ ਮਾਤ ਕਹੈ ਪਤਿ ਸੋਂ ਸੁਨੀਐ ਪਤਿ
ਤੈਂ ਨਾ ਪਿਥੇ ਭਰਪੂਰ ਉਜਲਾ । ਦੇਵਪਰੀ ਮਿਲ ਗੈਨ ਕਰੈ ਸੁਤ ਬੈਠ ਸੁਨੈ ਧਰ ਰੂਪ
ਨਿਰਾਲਾ । ਕੇ ਸਮਝੇ ਸੁਫਨਾ ਸਮਝੇ ਪਤਿ ਜਾਗ ਖੁਲੀ ਹਮਰੀ ਤਤਕਾਲਾ । ਜੋ ਦੁਖ
ਵਾਕ ਕਹੇ ਸਨ ਸੰਤਨ ਸੋ ਪਰਤੋਖ ਕਰੇ ਸਭ ਵਾਲਾ ॥ ੫ ॥

-: ਦੋਹਰਾ -:

ਮਾਤਾ ਕੌਤਕ ਦੇਖਕੇ ਵਈ ਚਿੱਤ ਬਿਸਮਾਦ । ਮਾਯਾ ਡਾਰੀ ਮਾਤ ਤੇ ਧਰਯੋ ਰੂਪ ਜੋ
ਆਦ ॥ ੩ ॥

ਚਉਪਈ

ਜਵੈ ਮਾਤ ਪੁਰ ਡਾਰੀ ਮਾਯਾ । ਲਖੈ ਮਾਤ ਮੁਹਿ ਸੁਫਨਾ ਆਯਾ ॥ ਹੋਇ ਅਚਿੰਤ ਨਾਮ
ਲਿਵ ਲਾਈ । ਤੀਨ ਜਾਮ ਤਬ ਨਿਸਾ ਬਿਤਾਈ ॥ ੧ ॥ ਉਠੀ ਮਾਤ ਕਰਯੋ
ਇਸਨਾਨਾ । ਸੁਤ ਕੇ ਭੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਨਾ । ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਕੁਝ ਦਿਵਸ ਬਿਤਾਏ ।
ਕਈ ਬਾਰ ਸੁਭ ਚੇਸ ਇਖਾਏ ॥ ੨ ॥ ਲੇਲਾ ਕਛੂ ਲਿਖੀ ਨਹਿ ਜਾਈ । ਮਾਯਾ
ਡਾਰ ਦੇਣ ਭਰਮਾਈ ॥ ੩ ॥ ਖਟ ਮਾਸ ਫਿਰ ਔਰ ਬਿਤਾਏ । ਤਵ ਦਿਨ ਬਰਹੇ ਗੰਢ ਕੇ
ਆਏ ॥ ੪ ॥

ਛੰਦ

ਅੰਗਣ ਬਰਸੇ ਟੰਗ ਭਏ ਜਬ ਸਾਲਕੇ । ਤੁਰਦੇ ਜਾਨੂ ਸੰਗ ਧਰਤ ਪੁਰ ਝਾਲਕੇ । ਧੂਰ
ਲਪੇਟੇ ਅੰਗ ਦਮਕ ਸਮਲਾਲਕੇ । ਸਭ ਜਨ ਹੁੰਦੇ ਟੰਗ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਲਕੇ । ਖੇਲਣ ਮਿਲ

ਮਿਲ ਸੰਗ ਹੋਰ ਕਈ ਬਾਲਕੇ। ਕਰਨ ਕਟੋਰਾ ਭੰਗ ਮਾਰ ਵਿਚ ਬਾਲਕੇ। ਦੋੜਨ
ਫੇਰ ਉਮੰਗ ਸਰੀਰ ਉਛਾਲਕੇ। ਸੂਰਜ ਤਿਆਗੀ ਹੰਗ ਦੇਖ ਵਲ ਭਾਲਕੇ ॥ ੧੦

ਤਿਭੰਗੀ ਛੰਦ

ਰੁਢ ਭੱਜਨ ਨੱਸਣ ਬਹੁਤ ਬਿਗੋਸਣ ਖਿਲ ਖਿਲ ਹੱਸਣ ਬਹੁ ਰੰਗੀ। ਚੁੱਕਣ ਨਰ
ਨਾਰੀ ਜਵਣ ਬਾਰੀ ਮੂਰਤ ਧਾਰੀ ਬਹੁ ਚੰਗੀ। ਸਭ ਸੇ ਮਿਲ ਜਾਵਣ ਮੋਧ ਬਢਾ—
ਵਣ ਮਨ ਕੇ ਭਾਵਣ ਭੁਜ ਅੰਗੀ। ਕਵ ਸਿੰਘ ਨਿਰੈਨਾ ਬੋਲਤ ਬੈਠਾ ਛੰਦ ਜੁ ਗੈਣਾ
ਤਿਰਭੰਗੀ ॥ ੧੧ ॥ ਮੁਖ ਕਿਰਨਾ ਬਰਨੰ ਰੂਪ ਸਵਰਨੰ ਬਲ ਬਲ ਕਰਨੰ ਸਭ ਲੋਗਾ
ਸਭ ਕੋਮਲ ਅੰਗਾ ਤੇਜ ਅਭੰਗਾ ਮਸਤਕ ਚੰਗਾ ਤਜ ਸੋਗਾ। ਮੁਖ ਬਮਕਤ ਲਾਲੀ ਜੋਤ
ਅਕਾਲੀ ਦਿਸੇ ਨਰਾਲੀ ਬਿਨ ਰੋਗਾ। ਸਭ ਕਹਣ ਉਚਾਰੀ ਭਯਾ ਉਤਾਰੀ ਪੂਰਬ
ਕਰ ਜੋਗਾ ॥ ੧੨

ਸੁਵਯਾ

ਨੀਰ ਲਏ ਜਨਨੀ ਤਨ ਧੋਵਤ ਚੀਰ ਨਵੀਨ ਸੁ ਅੰਗ ਪਹਿਨਾਏ। ਗੋਦ ਬਰਾਵਤ ਲਾਡ
ਲਡਾਵਤ ਉਮਤ ਭਾਲ ਸੁ ਮੋਧ ਬਢਾਏ ॥ ਸੰਦਰ ਹੈ ਮੁਖ ਜੋ ਕਮਲਾਸਮ ਕੰਟਕ ਤੇ ਛਵ
ਦੇਣ ਨ ਜਾਏ ॥ ਤੇ ਸਮ ਆਨਨ ਹੋਰ ਨਹੀ ਜੋਗ ਸਾਂਤ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਜਨ ਆਏ ॥ ੧੩

॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਬਰਹੋ ਗੰਢ ਕੇ ਦਿਵਸ ਕੀ ਗਿਰਾ ਕਹੂੰ ਮਨ ਲਾਇ ॥

ਪੜੈ ਸੁਨੈ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਸੋ ਨਹਿ ਜਮ ਪੁਰ ਜਾਏ ॥ ੧੪

॥ ਚਉਪਈ ॥

ਤਾਤ ਮਾਤ ਸੰਤਨ ਕੇ ਜੋਈ ॥ ਦੰਪਤਿ ਬੈਠ ਬਿਚਾਰਤ ਸੋਈ ॥ ਬਰਹੋ ਗੰਢ ਬਾਲਕ
ਕੀ ਕਰਾਏ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਪਾਠ ਜਿ ਧਰਾਏ। ੧੫। ਇਸ ਬਿਧ ਬੈਠ ਮਤਾ ਕਰ ਪਾਸ ॥
ਇਸ ਬਿਧ ਬੈਠ ਮਾਤਾ ਕਰ ਪਾਸ। ਗੁਜਰੀ ਰੈਣ ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਰਾਸ। ਦਿਵਸ ਦੂਸਰੇ
ਉਠ ਸਵੇਰੇ। ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਗਾ ਸੰਤਨ ਡੇਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ਦੋ ਕਰ ਜੋੜ ਬੇਨਤੀ ਠਾਨੀ
ਹਮਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪੜੀਹਿਸਿ ਗੁਰਬਾਨੀ ॥ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਕੋ ਨਾਮਾ। ਆਯੋ ਕਰਮ
ਸਿੰਘ ਕੇ ਧਾਮਾ ॥ ੧੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਘਰ ਲੇਪਨ ਦੀਨਾ। ਤਖਤ ਡਸਾਯੋ ਆਣ
ਨਵੀਨਾ। ਸੰਦਰ ਤਨਯੋ ਬਹੁਰ ਚਏਆ। ਸਿੰਘਨ ਜਥਾ ਇਕੱਤਰ ਹੋਆ ॥ ੧੮ ॥
ਢੋਲਕ ਤਾਲ ਬਜਾਵਤ ਆਏ। ਬਹੁਰੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਆਏ। ਚਲੇ ਆਤ ਗੁਰਬਾਣੀ
ਗਾਵੈ ॥ ਜੋ ਪੰਥੈ ਉਠ ਸੀਸ ਨਵਾਵੈ ॥ ੧੯ ॥ ਅੰਬਰ ਸੂਝ ਬਛਾਵਨ ਕਰਿਓ। ਗੁਰੂ
ਗ੍ਰੰਥ ਅਥਾਪਤ ਧਰਿਓ ॥ ਖੜੇ ਹੋਏ ਕੀਨੇ ਅਰਦਾਸਾ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ੨੦

ਪਰਿਓ ਪਾਠ ਦੇਗ ਬਰਤਾਈ । ਸਾਤ ਦਿਵਸ ਪਾਵਯੋ ਲਿਵ ਲਾਈ । ਚੇਤ ਸੁਦੀ ਏਕਮ
ਤਿਥ ਆਈ । ਜਿਤ ਜਨਮੋ ਸਭਕੇ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੨੧ ॥ ਸਗਲ ਸੁਮਘਰੀ ਕਰੀ ਤਿਆਰ
ਮਿਲ ਗਈ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ । ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਭੋਗ ਪੁਵਾਯੋ । ਮਾਯਾ ਬਸਤਰ ਭੇਟ
ਚੜ੍ਹਾਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਦੇਗ ਬਰਤਾਈ । ਨਰ ਨਾਰੀ ਮਿਲ ਉਸਤਤਿ ਗਈ ।
ਚਾਵਲ ਦੁਪ ਖੀਰ ਬਣਵਾਈ । ਪੰਗਤ ਲਾਇ ਬਹੁਰ ਬਰਤਾਈ ॥ ੨੩ ॥ ਦਿਨ ਭਰ
ਬਰਤਤ ਰਹੇ ਭੰਡਾਰਾ । ਛਕ ਛਕ ਜਾਹਿ ਗਰੀਬ ਅਪਾਰਾ ॥ ਸਾਲ ਬਿਤੇ ਜਬ ਇਹ
ਦਿਨ ਆਵਤ । ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਹਰਿ ਸਾਲ ਕਰਾਵਤ ॥ ਅਬ ਇਸ ਦਿਨ ਕਉ ਮੇਲਾ
ਲਾਵਤ । ਦੇਸ ਬਹੇਸੋਂ ਸੰਗਤ ਆਵਤ ॥ ਸੁੰਦਰ ਬਣਿਆ ਮੰਦਰ ਤਾਲ । ਜੇ ਪਰਸੈ
ਤਿਸ ਕਹੇ ਨਿਹਾਲ ॥ ੨੪ ॥

ਕਵਿਓ ਵਾਚ । ਕਬਿੱਤ

ਕਾਠਣਾ ਕਰਨ ਗੁਰੂ ਹਰਨ ਕੁਮਤ ਸਭ ਭਰਨ ਸੁਮੱਤ ਤਾਂਨ ਵੀਨ ਛੰਦ ਰਚੀਏ ।
ਸਰਨਾ ਦੇ ਪਾਲ ਸਦ ਅਰਨਾ ਦੇ ਕਾਲ ਸਦ ਚਰਨ ਜਹਾਜ ਬਇ ਤਰਨਾ ਤੋਂ ਬਚੀਏ ।
ਰਰਨਾ ਜੇ ਮੁਖ ਨਾਮ ਪਰਨਾ ਨ ਜਮਧਾਮ ਭਰਨਾ ਨ ਕਾਲਤੇ ਅਕਾਲ ਸੰਗ ਖਚੀਏ ।
ਸਤਿ ੨ ਸਾਧਬਾਣੀਆਖਦੀਨਰੈਣਸਿੰਘਾਂ ਸਾਧਕੀ ਸਰਨ ਅਗਈਰਖਾ ਨ ਮਚੀਏ । ੨੬
ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਯੂ ਦੂਸਰਾ ਸਾਲ ਸੁਰੂ ਭਯਾ ਅੜਿਲ ਛੰਦ
ਸਨੇ ਸਨੇ ਸਭ ਦਿਵਸ ਬਤੀਤੇ ਜਾਵੇਏ । ਦਰਸਣ ਕਰ ਨਰ ਨਾਰ ਸਭੇ ਸੁਖ ਪਾਵੇਏ ॥
ਆਯੋ ਜੋਗੀਰਾਜ ਆਪ ਤਨ ਧਾਰਕੇ । ਹੋ ਮਾਤਾ ਜੈ ਬਲਿਹਾਰ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਰਕੇ । ੨੭
ਧਨਖ ਜਿਵੇਂ ਭਰਵੇ ਸੁੰਦਰ ਸੋਹਿੰਦੇ । ਕਵਲ ਜਿਵੇਂ ਜੁਗ ਨੈਨ ਚਿਤ ਕੇ ਸੋਹਿੰਦੇ ॥
ਟਿੱਕਾ ਮਸਤਕ ਧੁਰੇਂ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾਰਕੇ । ਹੋ ਮਾਤਾ ਜੈ ਬਲਿਹਾਰ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਰਕੇ । ੨੮
ਹੁੰ ੨ ਜਬ ਕਰਣ ਸੁਹਾਵਣ ਈਦੀਆਂ । ਜਾਣੇ ਹੀਰੇ ਲੜੀ ਕਤਾਰਾਂ ਬੀਧੀਆਂ ।
ਤੋਤਲ ਬੋਲਣ ਬੈਠ ਜੁ ਮੁੱਖੋਂ ਪ੍ਰਕਾਰਕੇ । ਹੋ ਮਾਤਾ ਜੈ ਬਲਿਹਾਰ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਰਕੇ ॥ ੨੯
ਜਰੀ ਰੁਮਾਲੇ ਜਰੀ ਜੁਬਾ ਸੀਸ ਕੇ । ਪੈਰੀਂ ਪੌਂਟੇ ਸੁਹਨ ਸਿਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ਕੇ ॥
ਗਰਦਣ ਲਬੇ ਹੁਲ ਰਾ ਤੁਰਨ ਹੁਲਾਰਕੇ । ਹਮਾਤਾ ਜੈ ਬਲਿਹਾਰ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਰਕੇ । ੩੦
ਕਲਗੀ ਜਿਵੇਂ ਲਟੂਰਾਂ ਕੋਸ਼ਾਂ ਕਾਲਿਆਂ । ਜਾਣੇ ਸੁੰਦਰ ਕਵਲ ਸੁ ਭਵਰਾ ਛਲਿਆ ॥
ਸਭ ਹੀ ਕੰਠ ਲਗਾਵਨ ਚੁਕ ਉਭਾਰਕੇ । ਹੋ ਮਾਤਾ ਜੈ ਬਲਿਹਾਰ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਰਕੇ ॥ ੩੧
ਬਸਤਰ ਭੂਖਣ ਪਾਵੈ ਮਾਤਾ ਵਾਲ ਦੇ । ਬੀਤ ਗਯੋ ਇਹ ਸਾਲ ਭਏ ਦੋ ਸਾਲਦੇ ।
ਬੇਬੇ ਬੀਰ ਖਿਲਾਵੈ ਭੁਜਾਂ ਪਸਾਰਕੇ । ਹੋ ਮਾਤਾ ਜੈ ਬਲਿਹਾਰ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਰਕੇ । ੩੨
ਮੱਖਣ ਦਹੀਂ ਖੁਲਾਵੈ ਸੁਹਣੇ ਤਾਤ ਨੂੰ । ਪੇਖ ਪੇਖ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ॥
ਛੰਦ ਅੜਿਲ ਸੁਨਾਵੈ ਦਾਸ ਉਚਾਰਕੇ । ਹੋ ਮਾਤਾ ਜੈ ਬਲਿਹਾਰ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਰਕੇ । ੩੩

॥ ਤੀਸਰਾ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਬੈਂਤ ॥

ਕਦੇ ਖੋਲਦੇ ਖੋਲਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਕਦੇ ਬੈਠਦੇ ਮਸਤੀਆਂ ਧਾਰਕੇ ਜੀ ॥
 ਕਦੇ ਹਾਣੀਆਂ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਸਤਿ ਨਾਮ ਜਪੌਣ ਉਚਾਰ ਕੇ ਜੀ ॥
 ਮਾਤਾ ਪੁੱਛਦੀਐ ਕਿਥੋਂ ਸਿਖਿਆਏ ਉਤਰ ਮਾਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਜੀ ॥
 ਸਾਨੂੰ ਧੁੱਧੇਈਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਦਾਤ ਮਾਤਾ ਆਏ ਬਾਸਤੇ ਏਸ ਬੁਧਾਰ ਕੇ ਜੀ ॥
 ਮਾਤਾ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਬਚਨ ਸਾਧੂਆਂ ਦੇ ਦੱਸ ਗਏ ਜੋ ਬਾਤ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਜੀ ॥
 ਕਿਆ ਜਾਣੀਏ ਹੈ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਕੋਈ ਜਨਮ ਧਾਰਿਆ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਜੀ ॥
 ਕਦੇ ਬੈਠਿਆ ਬਾਹਰ ਅਕੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਲੈ ਔਂਦੀ ਟੋਲ ਭਾਰ ਕੇ ਜੀ ॥
 ਐਸੇ ਤੀਸਰਾ ਸਾਲ ਬਤੀਤ ਹੋਯਾ ਬਰਹੇ ਗੰਢ ਕੀਤੀ ਦਾਨ ਵਾਰਕੇ ਜੀ ॥

ਚੌਥਾ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਬੈਂਤ

ਚੌਥਾ ਸਾਲ ਆਯਾ ਉਮਰ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀ ਮਾਤਾ ਦੇਵੀਦੀ ਬੈਠਕੇ ਲੋਰੀਆਈ ॥
 ਮੱਖਣ ਦਹੀਂ ਤੇ ਦੁਧ ਪਲਾਵਣੇ ਨੂੰ ਗਊਆਂ ਰਖੀਆਂ ਬਗੀਆਂ ਗੋਰੀਆਈ ॥
 ਖੰਡ ਮਿਸਰੀਆਂ ਲੈ ਬਦਾਮ ਚੰਗੇ ਮਾਤਾ ਰੱਖਦੀ ਭਰਕੇ ਬੋਰੀਆਈ ॥
 ਕਦੇ ਮੁਲਖ ਰਵਾਜ਼ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਾਤਾ ਚਾਹੇ ਪੌਣੀਆਂ ਸੱਗੀਆਂ ਡੋਰੀਆਈ ॥
 ਅੱਗੇ ਹੱਸਕੇ ਸੰਤ ਜਥਾਵ ਇੰਦੇ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਮਿਠੀਆਂ ਕੋਰੀਆਈ ॥
 ਮਾਤਾ ਭੋਲੀਏ ਸੱਗੀਆਂ ਸੋਨਿਆਂ ਨੇ ਰੂਹਾਂ ਰੱਬ ਤੋਂ ਕਈ ਬਿਛੋਰੀਆਈ ॥
 ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਮਾਤਾ ਦਿਲੋਂ ਨਾਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੋਰੀਆਈ ॥
 ਸਾਡੇ ਸੀਸ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਇ ਮਾਤਾ ਜਿਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਤੋਰੀਆਈ ॥
 ਉਚੀ ਮੱਤ ਦੇ ਬਚਨ ਬਲਾਸ ਕਰਕੇ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਖੇਡਦੇ ਹੋਰੀਆਈ ॥
 ਮਿੱਟੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉਤੇ ਪਾਇ ਇੰਦੇ ਕਦੇ ਦੌੜਦੇ ਗਲੀਆਂ ਮੋਰੀਆਈ ॥
 ਮਾਤਾ ਦੇਖਦੀ ਦੌੜਦੇ ਫਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਚੰਦ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਚਕੋਰੀਆਈ ॥
 ਐਸੇ ਬੀਤਿਆ ਸਾਲ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾਂ ਕਥਾ ਬਹੁਤੀਆਂ ਬਰਨੀਆਂ ਬੋਰੀਆਈ ॥ ੩੫

ਤਥਾ ਬਰਹੇ ਗੰਢ

ਚੌਥੇ ਸਾਲ ਦੀ ਭੀ ਬਰਹੇ ਗੰਢ ਕੀਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਸੱਦ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਇ ਚੰਗੇ ॥
 ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਵਾਇ ਚੰਗੇ ॥
 ਮਾਯਾ ਭੇਟ ਰੁਮਾਲ ਪੁਸ਼ਾਕ ਦੇਕੇ ਦੇਗਾਂ ਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਰਤਾਇ ਚੰਗੇ ॥
 ਕੀਤਾ ਯੱਗ ਅਤੁੱਟ ਬਕੁਤਾਇ ਦਿੱਤਾ ਰਹੇ ਮੰਗਤੇ ਜੋ ਬਰੇ ਸਾਇ ਚੰਗੇ ॥
 ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੰਦੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਰਦੇ ਜਸ ਗਾਇ ਚੰਗੇ ॥
 ਮਾਤਾ ਬਾਲ ਤੋਰਾ ਉਮਰਵੰਤ ਹੋਵੇ ਸਾਧੂ ਆਖਕੇ ਰਹੇ ਸਧਾਇ ਚੰਗੇ ॥ ੩੬ ॥

ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਬੈਂਤ

ਸਾਲ ਪੰਜਵੇਂ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣੇ ਸਿੰਘੇ ਚੋਜੀ ਲਗਪਏ ਚੋਜ ਦਖਲਾਣ ਭਾਈ ॥
 ਪਿਤਾ ਸੁਣਨ ਜਾਂਦੇ ਕਥਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਗੋਦੀ ਚੁੱਕਕੇ ਸਾਥ ਲੈ ਜਾਣ ਭਾਈ ॥
 ਕਥਾ ਗੁਰੂ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਨਿੱਤ ਹੋਵੇ ਬੁਟਾਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਤ ਸੁਣਾਣ ਭਾਈ ॥
 ਪਿਤਾ ਪੁੱਛਦੇ ਸਭ ਬਤਾਇ ਬੱਚਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਜ ਵਖਿਆਣ ਭਾਈ ॥ ਸੰਤ
 ਫੇਰ ਪਤਸੰਗ ਸੁਣਾਇ ਦਿੰਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੜੇ ਹੋਣ ਹੈਰਾਨ ਭਾਈ ॥ ਇਕ ਰੋਜ
 ਸੀ ਏਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਯਾ ਮਿਲੇ ਜੋਗਕਯੂ ਬਾਬੇ ਆਣ ਭਾਈ ॥ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ
 ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬੈਠੇ ਬਿੱਚ ਅੱਕੇ ਬੀਆ ਵਾਣ ਭਾਈ ॥ ਕਲੂ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਬਡ
 ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਲੱਗਾ ਬੈਠਿਆ ਤਾਂਈ ਡਰਾਣ ਭਾਈ ॥ ਜਗਾ ਸਹਿਰ ਸੰਗਰੂਤ ਤੇ
 ਕਸ ਭਰੈ ਨਹਿ ਉਸਦਾ ਨਾਨਕੀ ਆਣ ਭਾਈ ॥ ਸੰਤ ਏਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਨਾਮ
 ਸੁਣਕੇ ਲਿਆ ਦੇਖਣਾ ਚਿੱਤ ਮੈਂ ਠਾਣ ਭਾਈ ॥ ਮੱਖਣ ਦਹੀਂ ਸੁਵੇਰਿਉਂ ਛਕ ਰੋਟੀ
 ਚੁਪ ਚਾਪ ਰਸਤੇ ਪਏ ਜਾਣ ਭਾਈ ॥ ਰਸਤਾ ਪੁਛ ਪੁਛਾਇ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘ ਪਹੁਚੇ
 ਜਾਇ ਗੁਰ ਦੁਆਰ ਪਛਾਣ ਭਾਈ ॥ ੩੭ ॥

ਮਾਤਾ ਜੀਨੇ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣਾਂ ॥ ਬੈਂਤ ॥

ਮਾਤਾ ਪੁੱਛਦੀ ਨਿੱਕਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਲਾਲ ਮੇਰਾ ਕਿੜੇ ਦੱਸਿਓ ਵੇ ॥
 ਭਾਗਾ ਅਖੀਆਂ ਦਾ ਕਿਤੇ ਗੁਮ ਹੋਯਾ ਮੇਰੇ ਦਰਦ ਕਲੇਜੜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੇ ॥
 ਅੱਗੇ ਜੰਗਲਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਬਾਰ ਆਂਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਬਖਿਆੜ ਗੱਲਾਂ ਵੇ ॥
 ਖਬਰੈ ਭਿਗਿਆਏ ਕਿਸੇ ਤਾਲ ਕੂਏ ਮਲੇ ਝਾੜ ਜਾ ਬਿਰਛ ਤੇ ਫੱਸਿਓ ਵੇ ॥
 ਦੂਰ ਨੌਰਿਓਂ ਢੁੰਡਿਓ ਜਾਇ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਨੱਸਿਓ ਵੇ ਛੋਟੀ ਨੱਸਿਓ ਵੇ ॥
 ਬੁਰਾ ਦੁੱਖ ਬਜੋਗਾ ਹੈ ਪੁਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦੇਖ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੱਸਿਓ ਵੇ ॥ ੩੮ ॥

ਨਾਨਕੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨਾਲ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੀਵਾਰ
 ਗ੍ਰੰਥੀ ਏਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਪੁਛੇ ਦੱਸ ਕਾਕਾ ਕਿਥੋਂ ਆਯਾਏ ॥
 ਕੀ ਐ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਕਿੱਧਰ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਕੇਹੜੀ ਮਾਤਾ ਸੁਲਖਣੀ ਜਾਇਆਏ ॥
 ਤੇਰੇ ਮੁੱਖ ਤੇ ਚਮਕਦਾ ਨੂਰ ਸੁਹਿਣਾਂ ਕੇਹੜੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਲਾਭ ਲਭਾਇਆਏ ॥
 ਤੇਰੀ ਮਾਤਾ ਦਰਵੇਸ਼ਣੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਹਥੋਂ ਛੋੜਕੇ ਲਾਲ ਗਵਾਇਆਏ ॥
 ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੇਰੀ ਰਾਹੁ ਬਿੱਖੜੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੰਗਕੇ ਲਾਲ ਸਪਾਇਆਏ ॥
 ਗ੍ਰੰਥੀ ਪੁੱਛਦਾ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਨਾਲੇ ਦੱਸ ਜੇ ਭੁੱਖਾ ਤਿਹਾਇਆਏ ॥ ੩੯ ॥

ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਚ ॥

ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਧਰੁੰ ਦੀ ਯਾਦ ਆਈ ਸੁਣੇ ਖਾਲਸਾ ਬਾਤ ਬਤਾ ਦਿਆਂ ਮੈਂ ॥
 ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਧਰੁੰ ਦੀ ਸੀ ਰਿਹਾ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਣਾਇਆਂ ਮੈਂ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਚੀਸੇ ਜੋ ਸੁਨਾਮ ਕੋਲੇ ਆਇਆ ਦਰਸਣਾਂ ਲਈ ਸੁਣਾਇਆਂ ਮੈਂ ।
ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਮੇਰਿਆਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਤੁਥੇ ਲਖਾਇਆਂ ਮੈਂ ।
ਗੰਥੀ ਆਖਦਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲਾਂ ਤੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਪਾਸ ਪੁਚਾਇਆਂ ਮੈਂ ।
ਸੰਤ ਕਹਿਣ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਭੈ ਭਰਮ ਸਭ ਦਿਲੋਂ ਮੁਕਾਇਆਂ ਮੈਂ ।
ਭਲਕੇਨਹਿਰ ਪਰਸੋ ਪਿਛੇ ਪਰਤਿ ਜਾਣਾਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਫਿਕਰ ਮਟਾਇਆਂ ਮੈਂ ।
ਕੱਲੇ ਮੁੜੇ ਫਿਰ ਆਖ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਗਥਾ ਪਿਛਲੀ ਦੱਸ ਦਸਾਇਆਂ ਮੈਂ ॥ ੪੦ ॥

ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀਨੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਚੀਸੀ ਅਪਣੇ ਜਨਮ ਨਗਰ ਐਣਾਂ

ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਗੁਰ ਦੁਆਰ ਦੇ ਰੋਜ ਤੀਜੇ ਮਿਲੇ ਤਾਤ ਅਰ ਮਾਤ ਨੂੰ ਆਇ ਭਾਈ ॥
ਮਾਤਾ ਪੁਛਦੀ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਕਿਥੇ ਗਿਆ ਸੀ ਸਚ ਬਤਾਇ ਭਾਈ ॥
ਅਸੀਂ ਢੂੰਡਿਆ ਜੰਗਲਾ ਬਿੱਚ ਤੈਨੂੰ ਰਾਹੀ ਪਾਂਧੀਆਂ ਪੁਛ ਪੁਛਾਇ ਭਾਈ ॥
ਤੇਰੇ ਬਾਬ ਬੱਚਾ ਅਖੀ ਨੂੰਰ ਛਾਯਾ ਕਦੇ ਕਲੜਾ ਫੇਰ ਨਾ ਜਾਇ ਭਾਈ ॥
ਜੰਗਲ ਘਰ ਦੇਵੇ ਭਾਂਭਾਂ ਕਰਦੇ ਬੈਠੇ ਹਾਰ ਕੇ ਟੋਲ ਟੁਲਾਇ ਭਾਈ ॥
ਮੱਖਣ ਪਾਇਕੇ ਚੂਰਮਾਂ ਕੁਟਿ ਚੰਗਾ ਦਿਤਾ ਮਾਤ ਜੀ ਤੁਰਤ ਖੁਵਾਇ ਭਾਈ ॥
ਪੁਤਰ ਮਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀਆ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਭਾਈ ॥
ਪਿਤਾ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਦੇ ਮਹਲ ਉਤੇ ਮੋਏ ਡਿੱਗ ਬਜੇਗ ਨੂੰ ਪਾਇ ਭਾਈ ॥ ੪੧ ॥

ਸੰਤਾ ਨੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ॥

ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਿਤਾ ਸਨ ਬਾਹਰ ਬੈਠੇ ਮਿਲੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸੰਤ ਜੀ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ॥
ਭੁਰੇ ਭਜਕੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੋਦ ਬੈਠੇ ਪੁਛੇ ਕੰਠਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ॥
ਕਿਥੇ ਗਿਆ ਸੀ ਕਲੜਾ ਦੱਸ ਬੱਚਾ ਸਾਨੂੰ ਫਿਕਰ ਅੰਦੇਸ਼ ਲਾਇ ਕਰਕੇ ॥
ਬੋਲੀ ਤੋਤਲੀ ਹੱਸਕੇ ਕਹਣ ਚੋਜੀ ਆਯਾ ਦਰਸ ਗੁਰ ਦੁਆਰ ਦੇ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ॥
ਜੇਈ ਸ਼ਹਿਰ ਸੰਗਰੂਰ ਤੇ ਕੇਸ ਭਰ ਹੈ ਬੈਠੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਿਥੇ ਆਇ ਕਰਕੇ ॥
ਅੱਗੇ ਬਾਸਤੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨਿਗਾ ਰੱਖਦੇ ਕੋਲ ਬਠਾਇ ਕਰਕੇ ॥
ਸੰਤ ਖੇਲਦੇ ਖੇਲਦੇ ਲਾਇ ਪੰਥੀ ਨਿਆਰੇ ਬੈਠਦੇ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਇ ਕਰਕੇ ॥
ਐਸੇ ਤਰਾਂ ਈ ਸਾਲ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਗਿਆ ਪੰਜਵਾ ਬੀਤ ਬਤਾਇ ਕਰਕੇ ੪੨ ॥
ਸਾਲ ਪੰਜਵੇਂ ਦੀ ਬਰਹੇ ਗੰਭ ਕੀਤੀ ਛੇਵਾਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸਾਲ ਸੁਹਾਵਣਾਈ ॥
ਮਾਤਾ ਦਸਿਆ ਸੀ ਕੌਤਕ ਦਾਸ ਤਾਈ ਚੇਤੇ ਆਗਿਆ ਸੇ ਲਿਖ ਪਾਵਣਾਈ ॥
ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਮਕਾਨ ਦੇ ਸਿਖਰ ਬੈਠੇ ਕਰਨ ਬਾਲਕਾ ਨਾਲ ਖਿਡਾਵਣਾਈ ॥
ਬਿਚੋਂ ਆਖਿਆ ਕਿਸੇਨੇ ਸੋਈ ਤਕੜਾ ਅੱਗੇ ਉਤਰ ਤਲੇ ਜਿਸੇ ਜਾਵਣਾ ਈ ॥
ਏਨਾ ਆਖ ਦੌੜੇ ਵਲ ਪੋੜੀਆਂ ਦੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਤਰੇ ਸਾਹਮਣਾਈ ॥
ਬਿਨਾ ਪੋੜੀਆਂ ਪਰਤ ਪੁਰ ਆ ਖਲੋਤੇ ਮਾਤਾ ਪੁਛਦੀ ਤਾਤ ਬਤਾਵਣਾਈ ॥

ਇਹਕੀ ਬਰਤਿਆ ਚੋਜ ਅਜੈਬ ਬੱਚਾ ਬਿਨਾ ਪਉੜੀਓਂ ਧਰਤ ਪੁਰ ਆਵਣਾਈ ॥
 ਬੋਲੇ ਹੋਸਕੇ ਬਾਲਕੇ ਕਹਿਣ ਮਾਤਾ ਸੋਈ ਬਲੀ ਅਗੋਂ ਜਿਸੇ ਜਾਵਣਾਈ ॥
 ਏਹੋ ਸਮਝਕੇ ਮੈਂ ਸਿੱਧੀ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਮਾੜਾ ਆਪਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਖਵਾਣਾਈ ॥
 ਮਾਤਾ ਦੱਸਿਆ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲੇ ਓਨ ਅਧਿਆ ਗੁਪਤ ਰਖਾਵਣਾਈ ॥
 ਸੰਤ ਆਖਦੇ ਸੀ ਬੋਤਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਲਾਵਾਨ ਪੁੱਤਰ ਬੋਝੇ ਆਵਣਾਈ ॥
 ਬਚਨ ਦੱਸ ਗਏ ਸੰਤ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਸੁੱਤਾ ਮੁਲਖ ਹਲੂਣ ਜਗਾਵਣਾਈ ॥ ੪੩ ॥

ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਨਿੱਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ॥ ਬੈਂਤ ॥

ਸੁਭਹਾ ਜਾਗ ਕੱਚੇ ਤਾਲ ਆਇ ਕੇ ਜੀ ਨਾਨਕ ਸਰ ਤੇ ਬੈਠ ਸਨਾਨ ਕਰਦੇ ॥
 ਦੁੱਪ ਚਾਪ ਸਮਾਧ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ॥
 ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਜੋ ਦੇਖਦੇ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤ ਸਮਥ ਦੇ ਪਰਖ ਪਛਾਨ ਕਰਦੇ ॥
 ਮਿਲੇ ਸਾਧ ਫਕੀਰ ਅਤੀਤ ਕੋਈ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਉਸਨੂੰ ਆਦਰ ਮਾਨ ਕਰਦੇ ॥
 ਘਰੋਂ ਦੁਧ ਲਜਾਇ ਛਕਾਇ ਇੰਦੇ ਭਲੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥੋਂ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ॥
 ਸੌਦਾ ਖਰਾ ਖਰੀਦਣੇ ਹਾਰ ਚੋਜੀ ਦਿਲੋਂ ਦੂਰ ਸਭ ਬੂਠ ਤੁਫਾਨ ਕਰਦੇ ॥
 ਨਾਮ ਜਪਨ ਤੇ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕਨ ਵਾਲੇ ਸਭੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਈ ਐਸੀ ਬਨ ਕਰਦੇ ॥
 ਇਹ ਭੀ ਬੀਤਿਆ ਸਲ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਕਥਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਤੁੱਛ ਵਖਿਆਨ ਕਰਦੇ ॥
 ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰਿੰਬੇ ਬਾਲ ਉਵਸਥੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
 ਕਾ ਨੇਕ ਸੁਭਾਉ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਚਤਰਬੇ ਧਿਆਇ ॥ ੪

ਸਤਵਾਂ ਸ਼ਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ॥ ਦੇਹਰਾ ॥

ਸਾਤਮ ਸਾਲ ਸੁਹਾਵਣਾ ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਗਾਥਾ ਹਰਿ ਜਨ ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਕੋ ਸਰਬ
 ਕਲਾ ਜਹਿ ਹਾਥ ॥ ੧ ॥

ਭੈਂਤ ॥

ਗਏ ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ ਬਰਹੇ ਗੰਢ ਹੁੰਦੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਸੁਣੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਭਾਈ ॥
 ਬਿਰਤੀ ਸੰਤ ਜੀ ਸਦਾ ਉਪਰਾਮ ਰਖਦੇ ਦਿਲੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਮਾਣ ਹੰਗ ਭਾਈ ॥
 ਇਕ ਹੋਜ ਸੀ ਜਾਇਆਂ ਸਾਧ ਡਿਠੇ ਗਏ ਤਿਨਾ ਦੇ ਪਾਸ ਉਮੰਗ ਭਾਈ ॥
 ਕਈ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਕਈ ਰਗੜਦੇ ਬੈਠਕੇ ਭੰਗ ਭਾਈ ॥
 ਸੰਤਾਂ ਅਧਿਆ ਲੋੜ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਦਸਿਓ ਤੁਸੀਂ ਨਮੰਗ ਭਾਈ ॥
 ਸਾਧਾਂ ਭੁਖਿਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪਹਿਰ ਗੁਜ਼ਰੇ ਰਸਤ ਲਈ ਮਹਾਤਮਾਂ ਮੰਗ ਭਾਈ ॥
 ਸੰਗ ਲਾਇਕੇ ਸਾਧ ਦੇ ਚੋਲਿਆ ਨੂੰ ਸੰਤਾ ਖੋਲਿਆ ਹੋਰ ਹੀ ਢੰਗ ਭਾਈ ॥
 ਮਾਤਾ ਗਈ ਰੋਟੀ ਲੈਕੇ ਹਾਲੀਆਂ ਦੀ ਘਰੇ ਰਸਤ ਲੈਕੇ ਗਏ ਲੰਘ ਭਾਈ ॥
 ਆਟਾ ਦਾਲ ਮਿਠਾ ਘਰੇ ਪਿਓ ਲੈਕੇ ਲਾਏ ਸਾਧੂਆਂ ਪਾਸ ਜਾ ਰੰਗ ਭਾਈ ॥

ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਉਦਾਰ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਦੇਖ ਦੇਖ ਸਾਧੂ ਹੁੰਦੇ ਵੰਗ ਭਾਈ ॥ ੨ ॥
ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਘਰੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੇਖਕੇ ਨਰਾਜ ਹੋਣਾ
ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਬਚਨ ਕਰਨਾ ॥

ਆਟਾ ਦਾਲ ਮਿੱਠਾ ਦੇਖ ਚੱਕ ਹੋਯਾ ਹੋਈ ਆਣਕੇ ਬਹੁਤ ਨਰਾਜ ਮਾਈ ॥
ਸੰਤ ਆਖਦੇ ਮਾਤ ਜੀ ਖਿਸਾਂ ਕਰੀਏ ਗੁਰੂ ਸਾਰਦਾ ਸਰਬ ਦੇ ਕਾਜ ਮਾਈ ॥
ਜਿੰਦਾ ਮਾਰ ਕੋਠੀ ਦਾਣੇ ਕਢ ਹੋਏ ਇਕ ਸਾਲ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦਾ ਨਾਜ ਮਾਈ ॥
ਜਿੰਦਾ ਮਾਰ ਹੋਏ ਐਣ ਭੱਠ ਬੈਠੀ ਬਚਨ ਜਾਣਦੀ ਭੂੜ ਦਾ ਪਾਜ ਮਾਈ ॥
ਡਿਠਾ ਸਾਲ ਪਿਛੇ ਬਚਨ ਸੰਤਿ ਹੋਯਾ ਰਖੀ ਆਪ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਲਾਜ ਮਾਈ ॥
ਖੁੱਲਾ ਬਰਤਿਆ ਮੁਕਿਆ ਮੂਲ ਨਾਹੀ ਜੰਦਾ ਬੋਲਿਆ ਮੂਲ ਨ ਬਿਆਜ ਮਾਈ ॥
ਬਚਨ ਹੋਰ ਦੇਖੇ ਕਈ ਸੰਤ ਹੋਏ ਧੰਨ ਧੰਨ ਆਖੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮਾਈ ॥
ਇਹ ਭੀ ਬੀਤਿਆ ਸਾਲ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਪਰਤਿ ਫੇਰਨਾ ਹੋਈ ਨਰਾਜ ਮਾਈ ॥ ੩ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾਨੇ ਸੰਤ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਬੈਠਾਲਣਾਂ ॥ ਬੈਂਤ ॥

—(੧) ਅੱਠਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ (੧)—

ਆਏ ਸਾਲ ਪਿਛੇ ਪੁਨ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਜੀ ਬੈਠ ਬੀਚਾਰ ਦੇ ਨੇ ॥
ਪੁੱਤਰ ਅੱਪਣਾ ਪੜ੍ਹਨ ਬੈਠੇਣ ਖਾਤਰ ਸਧੂ ਨਿਰਮਲੇ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰਦੇ ਨੇ ॥
ਪੁਛ ਸੰਤ ਜੀ ਪੜ੍ਹਨ ਬਠਾਇ ਦਿੱਤੇ ਬੈਠੇ ਬਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿਚ ਕਤਾਰ ਦੇ ਨੇ ॥
ਰੂਪ ਰੰਗ ਹੈ ਬੋਖਰਾ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁਨੇ ਚੰਦ ਵਗੂੰ ਝਲਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ॥
ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੈਠਕੇ ਹਰਫ ਦੱਸਣ ਸੋਈ ਸੰਤ ਜੀ ਮਗਰ ਉਚਾਰਦੇ ਨੇ ॥
ਪੜ੍ਹਹੇ ਭਾਨ ਪਟ ਬੀਜਨਾ ਮੱਤਿ ਦੇਵੇ ਇਹ ਭੀ ਬੱਖਰੇ ਵੰਗ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਨੇ ॥
ਕਦੇ ਬਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਖੋਫ ਬਸਾਰ ਦੇ ਨੇ ॥
ਬੋਝੇ ਦਿਨਾਂ ਮੇਂ ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਪੜ੍ਹਕੇ ਭੋਰੇ ਜਾਂਦੇ ਬਖਤ ਨੂੰ ਟਾਰ ਦੇ ਨੇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਰਤੇ ਜਾਇ ਅਕੰਤ ਬੈਠਣ ਰਿਹੇ ਵਿਚ ਬੈਰਾਗ ਨੂੰ ਧਾਰ ਦੇ ਨੇ ॥
ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪੁਛੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਪਾਸੋਂ ਤੇਰੇ ਲਾਡਲੇ ਕੀ ਮੱਝੀ ਚਾਰਦੇ ॥
ਭੋਰੇ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਨਾਂ ਕਈ ਰੋਜ਼ ਹੋਏ ਕਿੱਥੇ ਬੈਠਕੇ ਬਖਤ ਗੁਜਰਦੇ ਨੇ ॥
ਬਾਬ ਸਾਧ ਨੂੰ ਮੌੜ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸਾਡੇ ਰਹੇ ਨਾ ਕੰਮ ਤੇ ਕਾਰਦੇ ਨੇ ॥ ੪ ॥

ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਕੰਤ ਬੈਠੇ ਦੇਖਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ॥ ਬੈਂਤ ॥

ਨਗਰ ਵਾਸੀ ਜੋ ਲੋਕ ਬੀਚਰ ਵਾਲੇ ਸਿਆਣੇ ਸਮਝ ਦੇ ਚਿਤ ਬਤਤੰਤ ਕੋਈ ॥
ਕਹਿਣ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਭੋਲੀਏ ਪੁੱਤਰ ਤੇਰਾ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਸੰਤ ਕੋਈ ॥
ਐਸੇ ਪੁਤ ਜਗਨ ਤੇ ਹੈਨ ਬਿਰਲੇ ਇਕੋ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਅਨੰਤ ਕੋਈ ॥
ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀਏ ਕੁਲਾਂ ਦੇ ਤਾਰਨੇ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਕੁਖ ਆਯਾ ਭਾਗਵੰਤ ਕੋਈ ॥

ਸੇਵੇ ਨਹੀਂ ਨ ਬੋਲਦਾ ਚੁੱਪ ਕੀਤਾ ਦਿਲੋਂ ਸਿਮਰਦਾ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੰਤ ਕੋਈ ॥
 ਟਿੱਕਾ ਭਾਲ ਮੇ ਚਮਕਦਾ ਚੰਦ ਵਾਂਗੂੰ ਨਹੀਂ ਏਸ ਜਹਾਨ ਦਾ ਜੰਤ ਕੋਈ ॥
 ਐਸੇ ਬੀਤਿਆ ਸਾਲ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਕਥਾ ਬਹੁਤ ਨਾ ਆਵੇਦਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ॥੫॥
ਨੌਵਾਂ ਸਾਲ ਸੁਰੂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗਊਆਂ
ਚਾਰਨ ਲੇਣਾ ॥ ਬੈਂਤ ॥

ਬਿਰਤੀ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਉਪਰਾਮ ਹੋਈ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਜੀ ਫਿਕਰ ਬਹੁ ਧਾਰਦੇ ਨੇ ॥
 ਬਾਲਕ ਰਲੇ ਨਾ ਸਾਧੂਆਂ ਨਾਲ ਕਿਧਰੇ ਐਸਾ ਸੋਚ ਲੈਂਦੇ ਵਿਚ ਕਾਰਦੇ ਨੇ ॥
 ਗਊਆਂ ਚਾਰਨੇ ਵਾਸਤੁ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਜਗਤ ਨਾਥ ਮੰਝੀ ਗਊ ਚਾਰਦੇ ਨੇ ॥
 ਕਦੇ ਬਖਤ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਚਨ ਉਚਾਰਦੇ ਨੇ ॥
 ਆਓ ਪ੍ਰੇਮੀਓ ਤਾਲ ਦੀ ਕਾਰ ਕਢੋ ਡਲੇ ਚੁਕ ਸਿਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਡਾਰਦੇ ਨੇ ॥
 ਨਾਨਕ ਸਰ ਦੀ ਕਾਰ ਕਢੋਣ ਚੋਜੀ ਕਦੇ ਸਬਦ ਗੋਂਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰਦੇ ਨੇ ॥
 ਅਤੇ ਆਪ ਬੋਲਣ ਪ੍ਰਿਛੇ ਹੋਰ ਹਾਣੀ ਗੂਜਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਬਿਚ ਉਜਾਰਦੇ ਨੇ ॥
 ਨਾਮ ਹਾਣੀਆਂ ਦੱਸ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਬਾਲਸਖਾ ਜੋ ਸੰਤ ਅਵਤਾਰਦੇ ਨੇ ॥੬॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਮਕੰਦ ਸਿੰਘ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਹਾਣੀ । ਬਦਨ ਸਿੰਘ, ਬਖਤੋਰ ਸਿੰਘ
 ਫੱਗਾ ਸਿੰਘ ਜਾਣੀ । ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹਦੇ ਗੁਰਬਾਣੀ । ਨੰਬਰਦਾਰ
 ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜਿਨ ਕਥਾ ਬਖਾਣੀ । ਬੈਠ ਸੁਣਾਈ ਦਾਸ ਕੇ ਅਸਚਰਜ ਕਹਾਣੀ ।
 ਕਥਾ ਅਜੋਲਕ ਸੰਤ ਕੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਣੀ । ਲੰਘ ਗਿਆ ਇਹ ਸਾਲ ਜਿਵੇਂ ਨਦੀ-ਸ਼ਾ
 ਦਾ ਪਾਣੀ । ਅਯਾ ਦਸਵਾਂ ਸਾਲ ਹਾਲ ਸੇ ਸੁਣੇ ਪਗਾਣੀ । ੭

ਦਸਵਾਂ ਸਾਲ ਸੁਰੂ ॥ ਪਉੜੀ ॥

ਦਸਵੇਂ ਅੰਦਰ ਸਾਲ ਕਥਾ ਬਹੁ ਅਧ ਭੂਤ ਆਵੇ । ਮੱਖਣ ਦਹੀ ਖੁਲਾਇ ਮਾਤ ਜੀ ਲਾਡ
 ਲਡਾਵੇ । ਪੈਰੀਂ ਮੌਜੇ ਪਾਇ ਖੂਡੜੀ ਹੱਥ ਫੜਾਵੇ । ਚੂਰੀ ਪੱਲੇ ਬੰਨ ਸਿਖਯਾ ਦੇ ਸਮਝਾਵੇ
 । ਨਾਲੇ ਦਿੰਦੀ ਲਾਡ ਬਿੱਚ ਕੁਝ ਘੂਰ ਦਖਾਵੇ । ਧੀਮਾ ਧੀਮਾ ਬਾਕ ਲਲ ਨਾ ਅੱਖ ਉਠਾਵੇ
 । ਗਾਹੜੇ ਜੰਗਲ ਜਾਇ ਸੁਰਤ ਹਰਿ ਸੰਗ ਟਿਕਾਵੇ । ਅਪੇ ਹੀ ਜਪੁ ਜਾਪ ਆਪ ਸੰਗ
 ਆਪ ਮਲ ਵੇ । ਮੂਲ ਨ ਰੱਖਣ ਸਾਰ ਗੁਰੂ ਮਥਿ ਕਿਧਰੇ ਜਾਵੇ । ਫਸਲ ਖਾਣ ਜਿਮੀਦਾਰ
 ਦੀ ਆਇ ਰੋਲਾ ਪ ਵੇ । ਇਸ ਤਤ ਰਹੇ ਸਮਾਧ ਮਾਤ ਜੀ ਟੋਲ ਲਿਆਵੇ । ਰੋਜ ਉਲਾਂਭੇ
 ਅਰਿਣ ਮਾਤ ਕੁਝ ਗਿਲਾ ਮਨਾਵੇ ॥੮॥

ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਧੂ ਦੇ ਬਚਨ ਚੇਤੇ ਕਰਨੇ ॥ ਪਉੜੀ ॥

ਮਾਤਾ ਕਰਦੀ ਯਾਦ ਬਚਨ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਜੋਈ । ਏਹੈ ਪਰਖ ਅਤੀਤ ਕੰਮ ਹੁਣ ਕਰੇ ਨ
 ਕੋਈ । ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇ ਭੈਣ ਜੀ ਜਾਹਿ ਟੋਲਣ ਦੋਈ । ਟੋਲ ਭਾਲ ਕੇ ਲਿਉਣ ਆਣ

ਰੂਪ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਧਾਰਿ ਆਯਾ ਦੁਖ ਕਰਨ ਜਹਾਨ ਦੇ ਹੰਤ ਕੋਈ ॥
ਸੁੱਖ ਪੈਣ ਰਸੋਈ। ਬੈਠਣ ਜਿਥੇ ਸੰਤ ਉਸ ਬਓਂ ਰੋਣਕ ਹੋਈ। ਸੰਦਰ ਬਣਿਆਂ
ਤਾਲ ਪਰਸਦੇ ਜਿਸ ਤੁਲੋਈ। ਕਥਾ ਜਿ ਦਸਵੇਂ ਸਾਲ ਵੀ ਤੁਛ ਭਾਖੀ ਸੋਈ। ਗ੍ਰੰਥ ਬਡਣ
ਤੋਂ ਭਰੇ ਦਾਸ ਨਹੀਂ ਕੁਲ ਪਰੋਈ ॥ ੯

ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਯੂ ਦਾ ੧੧ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਪਉੜੀ
ਜੈ ਸਿੰਘ ਛੋਟਾ ਪੁੱਤਰ ਮਾਤ ਜੀ ਕਹਿ ਸਮਝਾਯਾ। ਦੇਕਰ ਲਾਭ ਪਿਆਰ ਗਊ ਮੱਥ
ਚਰਨ ਲਾਯਾ। ਬੈਠਣ ਸੰਤ ਅਕੰਤ ਭਜਨ ਕਰ ਸਮਾ ਬਿਤਾਯਾ। ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਨੇ
ਰਤਨ ਕੌਰ ਦਾ ਸਗਨ ਪਠਾਯਾ। ਨਗਰ ਜਵਾਹਰ ਕੇ ਵਿਖੇ ਸੁਭ ਸਗਨ ਪੁਚਾਯਾ।
ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਦ ਸਗਨ ਜਿਸ ਬੋਲੀ ਪਾਯਾ। ਧੂਮ ਧਮ ਸੇ ਜੱਨ ਸਦ ਸੁਭ ਕਾਜ
ਕਰਾਯਾ। ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਆਖ ਭੈਣਦੇ ਨਾਲ ਪਠਾਯਾ। ਤੀਜੇ ਚੌਥੇ ਹੋਜ ਸੰਤ ਜੀ
ਮੋੜਾ ਪਾਯਾ। ਫਿਰ ਬੈਠੇ ਬਣ ਹੇਠ ਆਇ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸ ਰਾਯਾ ॥ ੧੦ ॥

ਬਾਰਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤਹੀ ਉਪਰਾਮਤਾ ॥ ਪਉੜੀ ॥

ਬਰਹੇ ਗੰਢ ਭੀ ਕਰੀ ਸਾਲ ਸੁਭ ਚੜਿਆ ਬਾਰਾਂ। ਗਏ ਮਹੀਨੇ ਚਾਰ ਸਉਣ ਵਿਚ
ਪੈਣ ਪੁਹਾਰਾਂ ॥ ਹੋਤ ਭਈ ਹਰਿਆਵਲ ਹਰੀਆਂ ਹੋਇ ਜਵਾਰਾਂ। ਮਾਤਾ ਆਖੇ ਪੁਤਰ
ਤੋਂ ਸਭ ਤਜੀਆਂ ਕਾਰਾਂ। ਆਕਰ ਲੇਕ ਸੁਣਾਂਵਦੇ ਨਿਤ ਕਰਨ ਪੁਕਾਰਾਂ। ਫਸਲ
ਆਪਣੀ ਵਿਚ ਫਿਰਨ ਹਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਰਾਂ। ਫਸਲ ਦੀਆਂ ਤੂੰ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ
ਲੈਂਦਾ ਸਾਰਾਂ ॥ ਲੜਕੇ ਤੇਰੇ ਹਾਂਣ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ॥ ੧੧ ॥

• (੧) ਭਾ (੧) -

ਮਾਤਾ ਜੀਦੇ ਕਹੇ ਖੇਤ ਵਲ ਫੇਰਾ ਪਾਂਦੇ। ਦਿਨ ਭਰ ਰਹਿੰਦੇ ਬਾਹਰ ਰਾਤ ਘਰ
ਫੁਲਕਾ ਖਾਂਦੇ। ਕਥਾ ਸੁਣਨ ਦੇ ਲਈ ਰੋਜ ਫੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਹਸੀ ਨਿਯਮ
ਹਮੇਸਦਾ ਨਿਤ ਰਹੇ ਨਿਭਾਂਦੇ ॥ ਕਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਾਥ ਜਾਇ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਾਂਦੇ ॥
ਕਦੇ ਅਕੇਲੇ ਬੈਠਕੇ ਲਿਵ ਗੁਰ ਪਗ ਲਾਂਦੇ ॥ ਕੰਦ ਫੀਲ ਸਮਝੀਲ ਹੰਸ ਜਿਉਂ
ਕਦਮ ਉਠਾਂਦੇ ॥ ਚਿਹਰੇ ਚੰਮਕੇ ਨੂਰ ਦੇਖ ਸਭ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਂਦੇ। ਏਸ ਤਰਾਂ ਸੁਭ ਸਮਾਂ
ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਰਹੇ ਬਤਾਂਦੇ। ਗੁਜਰ ਗਿਆ ਇਹ ਸਾਲ ਉਚਰਿ ਕਵਿ ਆਖ ਸੁਣਾਂਦੇ ॥ ੧੨

ਤੇਹਰਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ॥ ਪਉੜੀ ॥

ਸਾਲ ਤੇਹਰਵੇਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਸੁਣੋਂ ਸੰਗਤੋਂ ਦਾਸ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਪਉੜੀਆਂ ਉਚਾਰੇ।
ਸੰਤ ਘਰੋਂ ਉਠ ਚਲੇ ਬੀਆ ਵਾਨ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਚਾਰ ਬੈਠੇ ਤਾਲਦੇ ਕਨਾਰੇ।
ਦੇਖ ਸਾਧੂਆਂਨੂੰ ਆਏ ਘਰ ਫੇਰਸੀ ਲੈਕੇ ਦੁਪ ਬੋਲ ਸਾਧੂਆਂ ਭਧਾਰੇ।
ਦੁਪ ਸਾਧੂਆਂਨੇ ਪੀਤਾ ਬਰਤਾਇਕੇ ਕੀਤਾ ਆਤਮ ਬਿਰਾਰ ਬਿਰਾਰੇ।
ਉਚੀਬੰਦਗੀ ਜਲਾਈ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹੋਰ ਭੇਖ ਭਿੰਡ ਕੂੜ ਦਸੇ ਸਾਰੇ ॥

ਇਹਤੀ ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਮਹਾਤਮਾ ਚਿੰਨ੍ਹੀਵੀ ਪੁਤ ਬ੍ਰਹਿਮ ਦੇ ਚਾਹੇ ॥
 ਕੀਤੀ ਬੰਦਨਾ ਭਧਾਰੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਤੋਂ ਸੰਤ ਬੰਨੇ ਜਾਇ ਜੰਗਲ ਮਝਰੇ ॥
 ਬੈਠੇ ਬਾਸਨਾ ਨੂੰ ਹੋਕ ਲਿਵ ਲਾਇਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਪ ਚਾਰ ਪਹਿਰ ਗੁਜਾਰੇ ॥
 ਫਿਰ ਆਇ ਪਸਾਇ ਘਰੇ ਪਾਇਕੇ ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਬਿਚ ਜਾਇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ॥
 ਹੋਸੇ ਤਰਾ ਰੋਜੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰੇਂਦਿਆਂ ਸਾਲ ਹੋਰਵਾਂਭੀ ਬੀਤਿਆ ਪਿਆਰੇ ॥ ੧੩ ॥

ਚੋਦਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ॥ ਬੈਂਤ ॥

ਸਾਲ ਚਹੁਦਵੇਂ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣੇ ਭਾਈ ਸੂਣੀ ਬੇਬੇ ਤੋਂ ਦਾਸ ਉਚਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਹੀਰੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਵਸਲ ਬਨੀ ਸਥਾ ਸੰਤ ਚੋਜੀ ਫੇਰਾ ਮਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਰਾਤੀ ਤਿੰਨ ਜਾਂਦੇ ਝੰਡੀ ਖੇਤ ਬਿਚੀਂ ਇਕ ਬਿਰਧ ਸੀ ਦੇਖ ਬੀਚਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਕਾਭਰੂ ਕਹਿਣ ਬੁਝਿਆ ਫੇਤੀ ਆਉ ਅੱਗੇ ਪੈਂਤਾ ਦੂਰ ਕਿਉਂ ਬਖਤ ਗੁਜਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਬਿਰਧ ਨਾਲ ਫਲਕੇ ਦੱਸੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਏਸ ਬਾਲ ਦਾ ਵੰਗ ਮਵਤਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਸੋਹਲੀ ਪਨਖ ਵਾਂਗੂੰ ਨੈਣ ਕਵਲ ਬਰਗੇ ਮੁਖ ਚੰਦ ਜਿਉਂ ਪਿਆ ਬਲਕਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਭੁਜਾਂ ਲੰਮੀਆਂ ਗੋਡੀਂ ਹੇਠ ਜਾਵਣ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਾ ਸੁੰਦਰ ਦਾਦਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਕਦੇ ਹੋਣ ਪਰਗਟ ਦੁਨੀਆਂ ਕੁੱਲ ਜਾਣੂ ਏਹੇ ਅਸਰਾ ਕੁੱਲ ਸੰਨਸਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਮੁਲਖ ਭੁੱਖਦੇ ਨੂੰ ਮਹਾ ਮੋਹ ਅੰਦਰ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਐਸਾ ਅੰਕੇ ਤਰਦਾ ਏ ॥
 ਦਿਵਾ ਸਿੰਘ ਸੀ ਖੇਤ ਦੀ ਬਾਝ ਕਰਦਾ ਸੁਣਕੇ ਰਾਹੀਆਂ ਤੋਰਿਏ ਧਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਚੀਮੀ ਦੱਸਦਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਸੁਣਦੇ ਗੱਲ ਸਾਰਿਆਂ ਪਾਸ ਬਿਸਥਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਸਭੇ ਆਖਦੇ ਸੱਤਿ ਹੈ ਸੱਤਿ ਭਾਈ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਰੂਪ ਕਰਤਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਹੀ ਬਲਕਦਾ ਨੂਰ ਸੋਹਣਾ ਦਮਕ ਲਾਲ ਵੀ ਕੌਣ ਸਹਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਸ਼ਰਦ ਬੋਲਦਾ ਬੋਲ ਕੁਵਾੜ ਦਿੰਦਾ ਦਿਲਾਂ ਤਪਦਿਆਂ ਦੇ ਤਾਈਂ ਠਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਹੈ ਬਝੇਠ ਨੌਗਰ ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਬਾਸਾ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਗੁਰਦੇਵ ਪੁਕਾਰਦਾ ਏ ॥
 ਬੀਤ ਗਿਆ ਇਹ ਸਾਲ ਨਬੈਣ ਸਿੰਘਾ ਚੋਜੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਚਿਤਾਰਦਾ ਏ ॥ ੧੪ ॥

ਪੰਦਰਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ॥ ਬੈਂਤ ॥

ਸਾਲ ਪੰਦਰਾਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਭਾਗ ਭਰਿਆ ਬਰਹੋ ਗੰਢ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਕਰਾਈਆਂ ਨੇ ॥
 ਜੱਗ ਸੁਫਨਾ ਜਾਣ ਅਕੰਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਰੀ ਨਾਲ ਪਰੀਤੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਨੇ ॥
 ਖੁਸ਼ੀ ਅਈ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਹਾਲੀ ਬਣਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਬਾਹੀਆਂ ਨੇ ॥
 ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਨਾ ਆਖਦੇ ਸੀ ਗੱਲਾਂ ਸਾਧੂਆਂ ਅੱਗੋਂ ਜਨਾਈਆਂ ਨੇ ॥
 ਬਚਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧੂ ਦਸਗੇ ਸੀ ਪੁੱਤਰ ਕਰਨੀਆਂ ਨੇਕ ਕੁਮਾਈਆਂ ਨੇ ॥
 ਇਕੋ ਟੰਗ ਦੇ ਬਿੱਚ ਖਮੋਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ॥
 ਖੁਸ਼ੀ ਅਈ ਤਾਂ ਬਾਢੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਫਾਂਟਾਂ ਜਾਇਕੇ ਚਾਰ ਲੁਵਾਈਆਂ ਨੇ ॥

ਇਕ ਬਾਰ ਗੱਡਾ ਲਹੁਣ ਦਾਣਿਆਂ ਦਾ ਮਾਤਾ ਪਾਸ ਬੀ ਪਿਤਾ ਸੁਣਾਈਆਂ ਨੇ ।
ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਰ ਬਿਹਾਰ ਛੱਡੇ ਕੀਤੈ ਕੰਢੀਆਂ ਦੇਸ ਤੋਂ ਪਾਈਆਂ ਨੇ ।
ਸੰਤ ਆਖਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮਾਤ ਖਾਤਰ ਅਸੀਂ ਕੰਢੀਆਂ ਹੋਰ ਘੜਾਈਆਂ ਨੇ ।
ਕੰਢੀ ਸਾਥ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਬਿਚ ਜਾਊ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀਆਂ ਕੰਠ ਕਰਾਈਆਂ ਨੇ ।
ਐਸੇ ਬੀਤਿਆ ਸਾਲ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਕਥਾ ਬਹੁਤ ਪਰ ਤੁੱਛ ਲਖਾਈਆਂ ਨੇ ॥ ੧੫ ॥

ਸੋਹਲਵਾਂ ਸਾਲ ਸੁਰੂ ॥ ਬੈਂਤ ॥

ਸੋਲਾ ਕਲਾ ਦੇ ਪੁਨਿਓ ਚੰਦ ਵਾਂਗੂ ਸਾਲ ਸੋਹਲਵੇ ਰੂਪ ਅਮੋਲ ਹੋਯਾ ॥
ਭੀਲ ਫੀਲ ਵਾਂਗੂ ਮਥੇ ਨੂਰ ਚੰਮਕੇ ਬਵਰ ਸ਼ੇਰ ਵਾਂਗੂ ਭਾਰੀ ਬੋਲ ਹੋਯਾ ॥
ਕਦਮ ਧਰਦਿਆ ਤੋ ਧਰਤ ਧਮਕ ਦੀ ਹੈ ਭਾਰੀ ਜਿਸਮ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤੋਲ ਹੋਯਾ ॥
ਕਈ ਪਹਿਰ ਸੁਮਾਧੀਆਂ ਲਾਇ ਰਖਣ ਫੁਰਨਾ ਚਿੱਤ ਦਾ ਸਦਾ ਅਡੋਲ ਹੋਯਾ ॥
ਮਾਤਾ ਚੁੰਡਾ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਦੀ ਕਿਤੇ ਲੱਭਿਆ ਕਿਤੇ ਨਾ ਟੋਲ ਹੋਯਾ ॥
ਜੱਗ ਤਾਰਨੇ ਬਾਸਤੇ ਜੱਗ ਆਯਾ ਚੋਜੀ ਸੇਵਕਾਂ ਲਈ ਬਚੋਲ ਹੋਯਾ ॥
ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲੀਣ ਹੋਕੇ ਮੱਖਣ ਲਿਆ ਵਰੋਲ ਜੇ ਰੋਲ ਹੋਯਾ ॥
ਚੜਿਆ ਸੱਚਦਾ ਚੰਦ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਕੂੜ ਭਰਮਦਾ ਬਿਸਤਰਾ ਗੋਲ ਹੋਯਾ ॥ ੧੬ ॥

ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੀ ਆਯੂ ਦਾ ਸਤਾਰਵਾਂ ਸਾਲ ਸੁਰੂ ॥ ਬੈਂਤ ॥

ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਤਿਹਾਰ ਦਾ ਸਮਝ ਮੋਕਾ ਮਾਤਾ ਪੁਤਰੀ ਤਾਂਈ ਸੁਲਾਇਆਈ ॥
ਰਤਨ ਕੋਰ ਏਥੇ ਜਲਿ ਸਹੁਰਿਆਂ ਤੋ ਪੈਕੇ ਪਿੰਡ ਫੇਰਾ ਘਰ ਪਾਇਆਈ ॥
ਮਾਤਾ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਕੇ ਕੁਸਲ ਪੁਛੀ ਜਤਿ ਸਿਰੀ ਅਕਾਲ ਗਜਾਇਆਈ ॥
ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਬਡੀ ਭੈਣ ਜੀ ਨੂੰ ਅਦਵ ਸਾਥ ਫਿਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾਈ ॥
ਕਈ ਰੋਜ ਬੇਬੇ ਏਥੇ ਠਹਿਰ ਕਰਕੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਜਾਵਣਾ ਚਾਇਆਈ ॥
ਮਾਤਾ ਦੇਇਕੇ ਇਕ ਪੁਸਾਕ ਚੰਗੀ ਬਿਦਾ ਪੁਤਰੀ ਤਾਂਈ ਕਰਾਇਆਈ ॥
ਆਖ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਬੇ ਸਾਥ ਲੈਗੀ ਬੀਰ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਟਿਕਾਇਆਈ ॥
ਕਈ ਰੋਜ ਪਿਛੋਂ ਸੰਤ ਮੁੜਨ ਲੱਗੇ ਏਥੇ ਕਰ ਪਰਸਾਦਿ ਛਕਾਇਆਈ ॥
ਨਾਲੇ ਆਖਿਆ ਆਵਣਾ ਫੇਰ ਛੇਤੀ ਬੀਰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਚਾਉ ਸੁਵਾਇਆਈ ॥
ਚੱਲੇ ਭੈਣ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈਕਰਕੇ ਅਗੇ ਪਿੰਡ ਲਲੂਵਾਲ ਆਇਆਈ ॥
ਏਥੇ ਸਾਧ ਸੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਓਧੇ ਪਾਸ ਸੰਤਾਂ ਭੇਰਾ ਲਾਇਆਈ ॥
ਬੇਬੇ ਸਮਝ ਦੀ ਪਹੁਚਿਆ ਬੀਰ ਚੀਸੇ ਮਾਤਾ ਸਮਝ ਦੀ ਭੈਣ ਅਟਕਾਯਾਈ ॥
ਕਈ ਰੋਜ ਪਿਛੋਂ ਖਬਰ ਆਣ ਹੋਈ ਪਿਤਾ ਲੈਣ ਖਾਤਰ ਪਿੰਡੋਂ ਧਾਯਾਈ ॥
ਬਚਨ ਮੰਨਕੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਾਥ ਆਏ ਮਾਤਾ ਦੇਖਕੇ ਸੁਕਰ ਮਨਾਇਆਈ ॥
ਸੰਤ ਬੈਠ ਅਕੰਤ ਹੀ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਐਸੇ ਸਾਲ ਅਠਾਹਰਵਾਂ ਆਯਾਈ ॥

ਬਹੁਤਾ ਛੋੜ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਥੋੜਾ ਬੈਤ ਅੰਦਰ ਹੈ ਲਿਖਾਯਾਈ ॥ ੧੭

ਅਠਾਰਵਾਂ ਸਾਲ ਸੁਰੂ । ਬੈਤ

ਚੜਿਆ ਉਮਰ ਅਠਾਰਵਾਂ ਸਾਲ ਸੰਤਾ ਰੂਪ ਹੁਸਨ ਸੋਹਣਾ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਿਆਇਆ ।
 ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਅਕੰਤ ਹਰਿ ਜਾਪ ਜਪਦੇ ਚੇਤੇ ਹੋਰ ਨਾ ਕੋਈ ਬਿਹਾਰ ਆਯਾ ।
 ਪਲਟਨ ਸਿਖ ਚੁਰੰਜਾ ਕੁਹਾਟ ਛੋਟੀ ਛੁਟੀ ਲਇ ਏਥੋਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਆਯਾ ।
 ਚੀਮੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਏਹ ਬਸਨੀਕ ਭਾਈ ਨੇਕੀ ਖੱਟਿਣੇ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਆਯਾ ।
 ਸੁਣਕੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਚਲਕੇ ਪੌਣ ਦੀਦਾਰ ਆਯਾ ।
 ਕਈ ਹੋਰ ਅਗੇ ਦਰਸਨ ਪਾਰਹੇ ਸੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਮਨ ਚਾਓ ਨੂੰ ਧਾਰ ਆਯਾ ।
 ਦਰਸਣ ਪਾਇਕੇ ਚਿਤ ਨੂੰ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਤਾਰ ਆਯਾ ।
 ਦਰਸਨ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹਿਰਦੇ ਕਹੀ ਜਾਂਦਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਸੰਤ ਅਵਤਾਰ ਆਯਾ ।
 ਦਾਤਾ ਜੱਗਦਾ ਜੱਗ ਦੇ ਤਾਰਨੇ ਨੂੰ ਬਖਸਣ ਵਾਸਤੇ ਭਗਤ ਭੰਡਾਰ ਆਯਾ ।
 ਮਸਤੀ ਨਾਮ ਦੀ ਵਿਚ ਖਮੋਸ਼ ਬੈਠਾ ਬਸਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਬਿੱਚ ਉਜਾਰ ਆਯਾ ।
 ਦਿਲ ਦੀ ਸਮਝਕੇ ਸੰਤ ਜੀ ਨੈਣ ਖੋਲੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਪਿਆਰ ਆਯਾ ।
 ਬੋਲੇ ਹੋਸ ਕੇ ਦੱਸ ਦਇਲ ਸਿੰਘਾ ਕੈਸਾ ਫੌਜ ਮੇਂ ਬਖਤ ਗੁਜਾਰ ਆਯਾ ।
 ਹੱਥ ਜੋੜੇ ਵੇਖੋਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਆਖੇ ਥੋੜੀ ਮਿਹਰ ਤੋਂ ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਆਯਾ ।
 ਸੁਣਕੇ ਬਚਨ ਬਲਾਸ ਅਨੰਦ ਹੋਯਾ ਭਵਰ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਵਿਚ ਗੁਲਜਾਰ ਆਯਾ ।
 ਨੇਤਰ ਦੇਖਦੇ ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਵਾਂਗੂੰ ਸਮਝਵਾਨ ਇਹ ਫੌਜੀ ਸਰਦਾਰ ਆਯਾ ।
 ਕਰੇ ਬੇਨਤੀ ਫੌਜ ਮਹਿ ਚਲੇ ਸੰਤ ਜੁਦਾ ਹੋਵਣਾਂ ਮੁਥੇ ਲਚਾਰ ਆਯਾ ।
 ਭਗਤ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹਰੀ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਬਲ ਰਾਜ ਦੇ ਖੜਾ ਦੁਆਰ ਆਯਾ ।
 ਸੁਣਕੇ ਸੰਤ ਬੋਲੇ ਗੁਰੂ ਭਲਾ ਕਰਸੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਚਿੱਤ ਅਧਾਰ ਆਯਾ ।
 ਸੇਦਰ ਪੜ੍ਹੀ ਫਿਰ ਚਲੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਕਥਾ ਸੁਣਨ ਚੋਜੀ ਗੁਰਦੁਆਰ ਆਯਾ ।
 ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਜਿਓਂ ਕਰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਭ ਕਥਾ ਬਿਚ ਕਾਰ ਆਯਾ ।
 ਕਰਕੇ ਕਾਰ ਅਹਾਰ ਦਾ ਛਕਣ ਚੰਗਾ ਬਾਬੇ ਵਲੋਂ ਇਹ ਖਾਸ ਪਰਚਾਰ ਆਯਾ ।
 ਸੋ ਭੀ ਦਰਜ ਕਰ ਛੇਦ ਨਿਰੋਣ ਸਿੰਘਾ ਏਸ ਰੋਜ ਜੋ ਕਥਾ ਮਝਾਰ ਆਯਾ ॥ ੧੮ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਚੋਂ ॥ ਸੁਵਯਾ ॥ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਤੇ ਜੈਰਾਮ ਨੂੰ
 ਉਪਦੇਸ਼ ਬਲਾਸ

ਪੁਨ ਪੰਕਜ ਨੈਨ ਭਣੇ ਮੁਖ ਬੈਨ ਸੁਸਾ ਸੁਨ ਬੇਦ ਬਖਾਨਤ ਜੈਸੇ ।
 ਕਰ ਸੇਂ ਕਰ ਕਾਰ ਅਹਾਰ ਕਰੈ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਦੇਹ ਕਰੈ ਨਰਾਇਣ ।
 ਧਨ ਆਪ ਕਮਾਇ ਖੁਵਾਇਕੈ ਖਾਵਤ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਸਾਧਨ ਦੈਸੇ ।
 ਕਰਣਾ ਕਰ ਸੰਤ ਉਪਾਰ ਕਰੈ ਭਵ ਭੀਤਰ ਫੇਰ ਨ ਆਵਤ ਕੈਸੇ ॥

ਚਉਪਈ

ਇਸ ਬਿਧ ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਜਗ ਸਾਈ। ਸੂਬੇਦਾਰ ਬਿਨੰਤੀ ਗਾਈ ॥
 ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮੋਦੀ ਖਾਨੇ। ਕਾਰ ਕਰਤ ਇਸ ਭਾਂਤ ਵਖਾਨੇ ॥ ੧੯ ॥
 ਚਲੇ ਕੁਹਾਟ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਗ ਮੇਰੇ। ਮੈਂ ਰਾਖੋਂ ਅਪਨੇ ਹੀ ਭੋਰੇ ॥
 ਜੇ ਕੁਝ ਤਲਬ ਨਾਥ ਮੈਂ ਪਾਉਂ। ਤਿਸਤੇ ਤੁਝੇ ਭੋਜਨ ਅਚਵਾਉਂ ॥ ੨੦ ॥
 ਦਰਸਨ ਕਰ ਹਮਰੀ ਗਤਿ ਹੋਵੈ। ਤੁਮਰਾ ਦਰਸਣ ਪਾਪਾਂ ਖੋਵੈ ॥
 ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਛ ਘਾਲ। ਦਰਸਨ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ। ਗੁਰਵਾਕ ॥ ੨੧ ॥
 ਸੁਨ ਕਰ ਬਚਨ ਸੰਤ ਜੀ ਕਰੇ। ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਇਸ ਤੇ ਰਿਸ ਪਰੇ ॥
 ਆਗੇ ਜਾਵਤ ਹਮ ਜਿਸ ਨਉਰ। ਪਿਤਾ ਲਿਆਵਤ ਕਰਕੇ ਗੋਰ ॥ ੨੨ ॥
 ਬਾਹਰ ਜਾਵਣ ਇਹ ਬਿਧ ਕਰੀਏ। ਭਰਤੀ ਹੋਇ ਚਲਣ ਮਨ ਧਰੀਏ ॥
 ਤਾਤ ਮਾਤ ਮੁਰ ਭਲਾ ਮਨਾਵੈ। ਪਾਛੇ ਟੋਲਣ ਹਿਤ ਨਹਿ ਆਵੈ ॥ ੨੩ ॥
 ਬਹੁਰ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਜਹਿ ਛੇੜ। ਨਾਮ ਸਿਮਰੀਐ ਸੁਰਤੀ ਜੋੜ ॥
 ਏਹ ਮਤਾ ਮਥਕੈ ਜਗ ਸਾਈ। ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪਹਿ ਬਾਤ ਚਲਾਈ ॥ ੨੪ ॥
 ਕਹੈ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਮਾਤਾ। ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਚਹਿਤ ਤੁਝ ਤਾਤਾ ॥
 ਮਾਤਾ ਕਹੈ ਨ ਕਿਧਰੇ ਜਾਵੇ। ਘਰ ਮਹਿ ਰਹੇ ਕਿਰਤ ਕਰ ਖਾਵੇ ॥ ੨੫ ॥
 ਬੋਲੇ ਪਿਤਾ ਬਾਤ ਸੁਣ ਐਸੀ। ਮੁਖ ਸਮਝਾਵੇ ਭਰਤੀ ਕੈਸੀ ॥
 ਸੂਬੇਦਾਰ ਆਖ ਸਮਝਾਵੇ। ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਰਤੀ ਹੁਇ ਜਾਵੇ ॥ ੨੬ ॥
 ਕਰੇ ਨੌਕਰੀ ਧਨ ਖਟ ਲੇਹ। ਕੁਝ ਖਰਚੈ ਕੁਝ ਤੁਝ ਕਉ ਦੇਹ ॥
 ਸੁਣ ਕਰ ਪਿਤਾ ਆਗਿਆ ਦੱਈ। ਮਾਤਾ ਕੀ ਮਰਜੀ ਨਹਿ ਭਈ ॥ ੨੭ ॥
 ਸਨੇ ਸਨੇ ਕਹਿ ਮਾਤ ਮਨਾਈ। ਨੌਕਰ ਹੋਵਣ ਬਿਧ ਬਣਿਆਈ ॥
 ਪਿਤਾ ਛਾਵਣੀ ਕਾ ਲਿਖ ਲੀਨਾ। ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੁਝ ਖਰਚਾ ਦੀਨਾ ॥ ੨੮ ॥
 ਗਤ ਟਿਕੇ ਉਠ ਸੁਭੇ ਭਧਾਰੇ। ਹਿਤ ਅਰਦਾਸ ਗਏ ਗੁਰ ਦੁਆਰੇ ॥
 ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਲੀਨਾ। ਬੰਦਨ ਕਰੀ ਪਿਆਨਾ ਕੀਨਾ ॥ ੨੯ ॥
 ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕਹਿ ਕਰ ਅਦਕਾਏ। ਸੂਬੇਦਾਰ ਬਿਚਾਰ ਸੁਣਾਏ ॥
 ਮਾਤਾ ਫਿਕਰ ਨ ਕਰੀਐ ਕੋਈ। ਇਹ ਤੋ ਭਲੀ ਬਾਰਤਾ ਹੋਈ ॥ ੩੦ ॥
 ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਰਤੀ ਹੁਇ ਜਾਵਤ। ਨਹੀਤ ਸਾਧਾਂ ਸੰਗ ਸਧਾਵਤ ॥
 ਧੀਰਜ ਧਰ ਘਰਕੇ ਮੁੜਿ ਆਏ। ਜਗਤ ਨਾਥ ਜੀ ਅਗਰ ਸਿਧਾਏ ॥ ੩੧ ॥

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗੰਥੇ ਬਾਲ ਅਵਸਥੇ ਨੌਕਰੀ ਦੇ
 ਬਹਾਨੇ ਅਨੰਤ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਹਿਤ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪਾਸੋਂ
 ਰੁਖਸਦ ਲੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਪੰਚਵੇ ਧਿਆਇ। ੫।

ਪਿਛੇ ਜੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਆ ਚੁਕਿਆ ਬੇਬੇ ਰਤਨ ਕੌਰ ਤੇ ਨੰਬਰ-
ਦਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ॥ ਅਗੇ ਨੌਕਰੀ
ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨਗਰ ਚੀਮਾ ਨਿਵਾਸੀ ਮਕੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ
ਲਿਖਯੋਤੋ — [ਦੋਹਿਰਾ] —

ਸੂਬੇ ਦਾਰ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਅਗਤ ਚਲੇ ਕੁਝ ਸਾਥ ॥

ਕੱਟਕਰ ਛੁੱਟੀ ਆਵਣਾ ਇਵ ਆਖਤ ਜਗਨਾਥ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤ ਚਲੇ ਸੁਭ ਕਰਤ ਬਲਾਸਾ । ਸੂਬੇਦਾਰ ਅਨੰਦ ਹੁਲਾਸਾ । ਆਖਤ ਸੰਤ ਭਲੀ
ਬਣਿਆਈ ॥ ਖੁਸੀ ਭਏ ਹਮਰੇ ਪਿਤ ਮਾਈ । ੨ ਕਿਸੇ ਠਉਰ ਜੇਹਮ ਚਲ ਜਾਵਤਾ ॥
ਟੋਲ ਭਾਲ ਕਰ ਮੁਖ ਲਿਆਵਤ ॥ ਅਵ ਜਾਨਤ ਧਨ ਖਾਟਿ ਲਿਆਵੈ ॥ ਹਮਰੇ ਮਨ
ਕਉ ਹਰਿ ਧਨ ਭਾਵੈ । ੩ ਜੋ ਆਵਤ ਕੁਝ ਤਲਬ ਹਮਾਰੀ । ਤਉ ਹਮ ਸੰਤਨ ਕੇ ਹਿਤ-
ਕਾਰੀ । ਆਪ ਛਕੈ ਸਾਧਨ ਕਉ ਦੋਹੇ । ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕਰਿ ਆਨੰਦ ਲੈਹੈ ॥ ੪ ॥ ਸੂਬੇ-
ਦਾਰ ਸੁਣੇ ਪਰਸੰਗਾ । ਕਿਰਤ ਕੁਮਾਇ ਖਾਵਣਾ ਚੰਗਾ । ਪੂਰਬ ਰਾਜੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਵਮਨ
ਕਰਸੇ ਕਾਰ ਕਰਨ ਸੇ ਖਾਵਨ ਪ । ਕਈਕ ਬੇਚਤ ਬਟ ਬਟ ਬਾਣ । ਤਿਸ ਪੈਸੇਕਾ
ਭੋਜਨ ਖਾਣ ॥ ਕਬਾ ਸੁਣੀ ਗੁਰ ਏਵ ਬਖਾਨੀ । ਤਵੈ ਨੌਕਰੀ ਹਮ ਭਲ ਮਾਨੀ ੬ ॥
ਇਸ ਬਿਖ ਬਚਨ ਅਪਾਰ ਸੁਣਾਏ । ਸੂਬੇਦਾਰ ਦਯੋ ਅਟਕਾਏ । ਏਨ ਕਰ ਜੈਕਾ
ਬੁਲਾਯਾ ॥ ੧ ॥ ਸੂਬੇਦਾਰ ਪਰਤਿ ਘਰਿ ਆਯਾ ੭ ॥ ਬਿੱਕਰਮੀ ਉਨੀ ਸਉ ਚਾਲੀ । ਜੇਨ
ਮਹੀਨਾ ਧੂਪ ਕਰਾਲੀ । ਆਯੂ ਸਾਲ ਸਤਾਰਾਂ ਭਈ ॥ ਦੋਇ ਮਾਸ ਉਪਰ ਹੁਇ ਗਈ ੮ ॥
ਜਗਤ ੧ ਉਧਰਨ ਹਿਤ ਜੰਗ ਸਾਈ । ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤੋ ਰੁਖਸਦ ਪਾਈ । ਧਰਮ ਕੇਟ
ਨਗਰ ਚਲ ਆਏ । ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਰੇਲ ਚੜ੍ਹਾਏ ੯ ॥

] ਕਬਿਤ [

ਭਾਈ ਕੀ ਪਸ਼ੋਰ ਪਿੰਡ ਏਥੋਂ ਦਾਵਜੀਰ ਸਿੰਘ ਮਿਲਿਆਹਵਾਲਦਾਰ ਭਰਤੀਕਰਾਇਤਿਨ
ਡੀਲ ਫੀਲ ਸੁੰਦਰ ਜਾਨ ਬਲਵਾਨ ਦੇਖ ਪਲਟਨ ਨ ਭੇਜੇ ਤੋਪਖਾਨੇ ਚਿ ਰਖਾਏ ਤਿਨ
ਆਏ ਯਾਦਲਲ ਸਿੰਘ ਛੁੱਟੀ ਕਟ ਚੀਮਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਘਰੋਂ ਆਖਕੇ
ਪਠਾਏ ਤਿਨ । ਮਿਲੇ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਸੁਣਿਲਿਆ ਬਰਤੰਤ ਸਭ ਬਦਲੀ ਕਰਾਂਗੇ ਥੋਡੀ
ਆਖਕ ਟਿਕਾਏ ਤਿਨ ॥ ੧੫ ॥

ਕਰੇ ਰੰਗਰੂਹੀ ਪਾਸ ਹੋਵੇ ਨਾ ਉਦਾਸ ਕੁਛ ਬਲ ਸਖਾ ਮੀਤ ਚੰਗੀ ਆਖ ਸਮ-
ਝਾਏ ਤਿਨ । ਬੀਤ ਗੇ ਮਹੀਨੇ ਨੌ ਚਲੀਜਗ ਚਾਲ ਪੁਛ ਹੋਏ ਸਭ ਪਾਸ ਬੱਟ ਬਦਲੀ
ਕਰਾਏ ਤਿਨ । ਪਲਟਨ ਚੁਰੰਜਾ ਸਿੱਖ ਏਥੇ ਸਤ ਸੰਗੀ ਲੋਕ ਆਏ ਜਦੋਂ ਸੰਤ ਸਭੇ
ਸੱਦ ਕੇ ਬੁਲਾਏ ਤਿਨ । ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਪੁੰਜ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀਸੇ ਆਏ ਸੰਤ ਸੂਬੇਦਾਰ ਭਲਾ
੧ ਜਗਤ ਉਧਰਨ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਪੇਖਤ ਰਹੇ ਅਘਾਇ ਆਸਾ ਮਃ ੫

ਐਸੇ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ ਤਿਨ ॥ ੧੧

ਠਾਕਰ ਸਿੰਗਿਗ ਸੂਧਾ ਸਰਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਜੋਈ ਭਗਤ ਗਿਆਨੀ ਬਡੇ ਲੋਕ
ਸਮਝਾਏ ਤਿਨ । ਛੋਣੀਆਂ ਚ ਜਾਇ ਸੂਧਾ ਪਾਨ ਕਰਵਾਵੇਦੇ ਸੀ ਆਏ ਜਾਂ ਕੁਹਾਟ
ਡੇਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰ ਲਾਏ ਤਿਨ । ਗ੍ਰੰਥੀ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਚੰਦ ਜੀ ਦਾ ਖਾਨ ਦਾਨੀ ਭਾਈ
ਰੂਪੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸੀ ਆਖ ਬੁਲਵਾਏ ਤਿਨ । ਹੋਏ ਰੰਗਰੂਟ ਪਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਮਣਾ ਸੀ
ਬਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਤ ਨੋਮੀ ਸਿੰਘ ਸਦਵਾਏ ਤਿਨ । ੧੨

**ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿ ਗਿਆਨੀ
ਠਾਕਰਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਜੁਵਾਨੀ ਲਿਖਯਾ ਸੁਵਯਾ ਛੰਦ**

ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਲਖਵਤ ਮੁਖ ਕੇ ਜਿਉ ਪ੍ਰਭ ਕੀਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਕੁਹਾਟ
ਛਵਣੀ ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਮਾਹਿ ਪਛਾਨ ॥ ਜੋ ਰੰਗਰੂਟ ਪਾਸ ਸਨ ਹੋਏ ਪਹਿਰ
ਕਕਾਰ ਸੋਧ ਇਸ਼ਨਾਨ । ਖੰਡੇ ਪਹੁਲ ਛਕਣ ਦੇ ਹੇਤੁ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰ ਖਲੋਤੇ ਆਨ ॥ ੧੩
ਸਭ ਰੰਗਰੂਟਨ ਤੇ ਸੁਭ ਦਿਰਸਨ ਜਿਓਂ ਕਰ ਬਿੱਥ ਤਾਰਿਆਂ ਚੰਦ ॥ ਅਤਰ ਸਿੰਘ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਤਾਰਕ ਸਜੇ ਖਲੋਤੇ ਮਹਾਂ ਅੰਨੰਦ । ਅੰਗ ਅੰਗ ਰੁਸਨਾਈ ਭਰਿਅ ਜਿਓਂ
ਹਰਿ ਆਪੇ ਮੀਰ ਮੁਕੰਦ । ਹਾਥ ਜੋੜ ਮੁਖ ਸੰਤਰ ਸਿਮਰਤ ਮਾਂਗਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾ
ਬਲੰਦ ॥ ੧੪.

ਕਵਿਓ ਵਾਚ ॥ ਸੁਵਯੇ ॥

ਕੋਟਿ ਨਰਿੰਦ ਰਹੇ ਜਹਿ ਜਾਚਤ ਕੋਟਿ ਫੁਨੰਦ ਜਪੈ ਲਿਵ ਲਾਹੀ । ਕੋਟਿ ਗਸਿੰਦ
ਧਿਆਨ ਧਰੇ ਜਹਿ ਕੋਟਿ ਦਿਨੰਦ ਨਿਸਿੰਦ ਸਲਾਹੀ । ਕੋਟਿ ਗਜਾਨਨ ਕੋਟਿ ਖਟਾਨਨ
ਕੋਟਿ ਮਹੇਸ ਜਪੇ ਉਰ ਤਾਹੀ । ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਾਂਗਤ ਕੋਤਕ ਸੰਤ ਲਖੇ
ਮਨੁ ਮਾਹੀ । ੧੫ । ਕੋਟਿ ਮਿਲੇ ਸੁਰਗਿੰਦ ਧਿਆਵਤ ਕੋਟਿ ਮੁਨੰਦ ਮਿਲੇ ਜਸ ਗਾਹੀ
ਸਾਤ ਪਤਾਲ ਬਸੇ ਬਲਰਾਜ ਜਪੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਰੇ ਪਤਿ ਸਾਹੀ । ਪੌਣ ਜਪੇ ਤਿਨਿ
ਭੋਣ ਜਪੇ ਸਭ ਕੋਣ ਗਿਣੇ ਗਿਣਤੀ ਕਛ ਨਾਹੀ । ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਾਂਗਤ
ਕੋਤਕ ਸੰਤ ਲਖੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ੧੬ ॥ ਜਾਹਿ ਜਪੇ ਦੁਰਗਾ ਨਵ ਕੋਟਨ ਤੇਤੀਸ ਕੋਟ
ਜਪੇ ਸੁਰ ਜਾਹੀ । ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਕੋਟ ਜਪੇ ਜਹਿ ਕੋਟ ਕੁਮੇਰ ਭਭਾਰ ਧਿਆਹੀ । ਕੋਟ
ਜਿਸੇ ਚਤੁਰਾਨਨ ਗਾਵਤ ਕੋਟ ਜਿਸੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਸਲਾਹੀ । ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਮਾਂਗਤ ਕੋਤਕ ਸੰਤ ਲਖੇ ਮਨ ਮਾਹੀ । ੧੭

**ਸਾਧ ਮੂਰਤਿ ਭੇਟਿਓ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮਿਲ ਸਾਗਰ ਬੂੰਦ ਨਹੀ ਅਮਹੋਰਾ
ਗੁਰਵਾਕ ਸੋਈ ਫਿਰਕੇ ਤੂੰ ਭਇਆ ਜਾਂਕੋ ਕਹਿਤਾ ਅਉਰ ।**

ਕਬੀਰ ਜੀ ਸਲੋਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣਾ ਸੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਮਿਲਿਆ ਸੋਧ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬੀਚਾਰ। ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਹਵਾਲ-
ਦਾਰ ਸੀ ਅਵਰ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ। ਚਾਰ ਪਿਆਰੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਕਰਤ ਪੰਜਵੇਂ
ਦੀ ਪਰਤਾਰ। ਇਕ ਨਹਿੰਗ ਸਿੰਘ ਤਵ ਆਯਾ ਸੁੰਦਰ ਜਿਉ ਗੁਰਦਸਮ ਉਤਾਰ। ੧੮
ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਬੋਲੇ ਸੁਣੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਅਰਦਾਸ। ਚਾਰ ਪਿਆਰੇ ਹਾਜ਼ਰ
ਹੋਏ ਆਪ ਪੰਜਵੇਂ ਆਏ ਪਾਸ। ਰਲੇ ਸਾਥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਵ ਇਹ ਕਾਰਜ
ਆਵੇ ਰਾਸ ॥ ਤਵੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਦਿਵ ਬੋਲੇ ਹਮ ਇਸ ਕਾਰਜ ਆਏ ਖਾਸ। ੧੯
ਰਾਖ ਸੁਨਹਿਰੇ ਪਾਹਿਨ ਉਪਰ ਬਾਟਾ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦਾ ਆਨ। ਸਰਬ ਲੋਹ ਗੜ੍ਹਵੇ
ਦਾ ਪਾਣੀ ਖੰਡਾ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦਾ ਜਾਨ। ਰਹਤ ਪੁੱਛ ਅਰਦਾਸਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜੇ ਪਾਇ
ਪਤਾਸੇ ਪਾਨ। ਲੈ ਗੁਰਵਾਕ ਬਣਾਵਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਗਾਮੁ ਜਲ ਬਣੇ ਵਲ ਨਾਨ ॥ ੨੦
ਜਪ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਜਪ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਚਉਪਈ ਸੁਧਾ ਸੁਵਯੇ ਗਾਇ। ਪਉੜੀ ਪੰਜ
ਅਨੰਦ ਗਿਰਾਕੀ ਛੇਵੀਂ ਸਾਥ ਭੋਗ ਦੀ ਪਾਇ। ਗੁਰ ਮਰਯਾਦ ਸਹਿਤ ਪੜ੍ਹ ਪੰਜੇ
ਖੰਡਾ ਫੇਰਤ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਇ। ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਸਜੇ
ਤਿਸ ਥਾਇ। ੨੧। ਜੇ ਅਭਿਲਾਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇਰੇ ਸਭਦੀਰਹਿਤ ਪੁੱਛ ਸਮਝਾਇ। ਮੰਤਰ
ਮੂਲ ਸਰਬ ਦੇ ਮੁਖ ਜਥੇਦਾਰ ਪੜ੍ਹ ਮਗਰ ਪੜ੍ਹਾਇ। ਆਸਣ ਬੀਰ ਬਠਾਇ ਛਕਾਵਨ
ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਤ ਛਕਦੇ ਆਏ। ਪੰਜ ਛਕਾਏ ਪੰਜ ਨੇਤਰੀ ਚੁਲੇ ਪੰਜ ਸੀਸ ਮਹਿ ਪਾਇ
੨੨। ਹਰ ਚੁਲੇ ਸੰਗ ਛਤੇ ਬੁਲਾਈ ਜਥੇਦਾਰ ਸਮਝਾਇ ਬੁਲਾਇ। ਬੋਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ
ਆਪ ਬੁਲਾਵੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸਤੇ ਅਖਵਾਇ। ਪਹੁਲ ਛਕਾਇ ਸਬਦ ਪਛਵਾਯਾ ਸੁਣ
ਸਰੋਤਾ ਦਾਸ ਬਠਾਇ। ਸੁਰਨਰ ਮੁਨ ਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੋਜਤ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਯਾ ਇ
ਵਿਧਗਾਇ ੨੩। ਪਾਛੇ ਰਹਤ ਸਭੇ ਸਮਝਾਈ ਅਲਪ ਲਿਖੂੰ ਮੰਗਤ ਲਖਲੇਹ। ਕੰਘਾ
ਏਸ ਕੜਾ ਕਰਪਾਨੀ ਕੱਛ ਕਕਾਰ ਪੰਜ ਹਨ ਏਹ। ਪੰਜੇ ਤਨ ਤੇ ਦੁਰਨ ਕਰਨ
ਕੇਸਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਅਧਕ ਸਨੇਹ। ਭਾਰੂ ਸਿੰਘ ਬਚਨ ਦੇ ਸੁਰੇ ਲਹੀ ਖੋਪਰੀ ਕੇਸ ਨ
ਦੇਹ ੨੪। ਰੂਠਾ ਚਟਨ ਸੀਸ ਦੀ ਚੋਟੀ ਰੋਮ ਕਿਤੇ ਨਹਿ ਛੇਦ ਕਰਹ ਕੁੱਠਾ ਮਾਸ
ਤਮਾਕੂ ਬਰਤਨ ਸੰਗ ਤੁਰਕਣੀ ਤਜ ਇਹ ਤੀਨ ਪਰ ਬੋਟੀ ਨੂੰ ਬੋਟੀ ਜਾਣੈ ਪਰ
ਇਸਤਰੀ ਮਾਤਾ ਲਖਲੀਨ ਰੋਮ ਕਟਨ ਸਣ ਚਾਰ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਏਹ ਨਾ ਕਰੇ ਸੇਈ
ਪਰਬਾਨ। ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਨਿਸ ਰਹਿਦੀ ਮੰਜਨ ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਪਾਠ ਸੁਕੀਨ ॥ ੨੫
ਜਪੁਜੀ ਜਾਪ ਸੁਵਯੇ ਅਨੰਦ ਸੁਵਾ ਬਖਤ ਇਹ ਪੜ੍ਹੀਐ ਚਾਰ ॥ ਸੰਝ ਸਮੇ ਰਹਿਰਾਸ
ਪੜ੍ਹੇ ਨਿਤ ਸੇਵਤ ਸੁਹਿਲਾ ਪਾਠ ਉਚਾਰ। ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਬੋਲੇ ਮੰਜਨ ਧਾਰ। ਚੜ੍ਹੇ ਦਿਵਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਖਤ ਇਸ ਪਰਕਾਰ
੨੬ ਗੁਰ ਦਸਬੰਦ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇਵੈ ਕਿਰਤ ਕੁਮਾਕੇ ਛਕੈ ਅਹਾਰ। ਚੇਰੀ ਯਾਰੀ

ਰਾਨਕਾ ਜੁਆ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਥੂਨ ਬਸਾਰ । ਲੜਕੀ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਘਰ ਦੇਵੈ ਕੁੜੀ
ਮਾਰ ਦਾ ਤਜੇ ਪਿਆਰ । ਲੜਕੀ ਦਾ ਕੁਝ ਦਾਮ ਨ ਲੇਵੈ ਦਾਜ ਨ ਦੇਵੈ ਹਉਮੈ
ਧਾਰ ੨੭ । ਅਵ ਤੁਮ ਜਨਮ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਾਯਾ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਭਾਈ ਜਾਨ । ਪਿਤ
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਪਛਾਨ ॥ ਜਨਮ ਕੇਸ ਰਾੜ ਜਿਥੇ ਸਿੰਘਾਂ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲੀਤਾ ਦੇ ਸਿਰਦਾਨ । ਬਾਸੀ ਜਾਣ ਅਨੰਦ ਪੂਰੇ ਦੀ ਜਹਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸੇਈ
ਗੁਰੂ ਬਾਨ ੨੮ । ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹੇ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਲੈਕਰ ਗੁਣ ਬੰਤਨ ਕੀ ਛਾਰ
ਜਹਿ ਸਤਿ ਸੰਗ ਹੋਇ ਤਹਿ ਜਾਣਾ ਤਜੇ ਕੁਸੰਗਤ ਮਨੋ ਬਸਾਰ ॥ ਬਿਨ ਗੁਰ ਹੋਰ
ਦੇਵ ਨਹੀ ਪੂਜੇ ਮੜੀ ਮਸਾਲੀ ਭੂਭ ਬਭਾਰ ਨੋਤਰਾ ਕੰਨ ਧਿਰਗ ਉਹ ਰਸਨਾ ਬਿਨ
ਗੁਰ ਸਬਦ ਜਪੇ ਹਿਤਧਾਰ ੨੯ ॥

ਦਸੇ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪੰਥ ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਗੁਰ ਏਹ । ਜੁਗ ਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰ
ਪਰਗਟ ਹੋਵੈ ਜਹਿ ਪੁਗਟੇ ਤਹ ਕਰੇ ਸਨੇਹ । ਭਯਾ ਮਨੂਰ ਕੰਚਨ ਫਿਰ ਹੋਵੈ
ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤਨੇਹ । ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤਾ ਸੰਗਤ ਵਣਾਵਤ ਪੜ ਗੁਰਬਾਣੀ
ਇਵ ਲਖ ਲੇਹ ॥ ੩੦ ॥ ਰਹਿਣੀ ਬਹਿਣੀ ਕਹਿਣੀ ਸਹਿਣੀ ਸਭ ਸਮਝਾਇ ਕਰੀ
ਅਰਦਾਸ । ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਮਰੇ ਘਰ ਜਨਮੇ ਇਨਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਰਾਸ । ਅੰਗ
ਸੰਗ ਰਹਿਣਾ ਸਦ ਸਭਕੇ ਜੇ ਛਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੋਏ ਦਾਸ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਦੇਗ ਬਰਤਾਈ
ਫਿਰ ਫਿਰ ਦਈ ਸਰਬ ਦੇ ਪਾਸ ॥ ੩੧ ॥ ਜਿਨ ਜਿਨ ਪਹੁਲ ਛਕੀ ਗੁਰ ਕੋਰੀ
ਤਿਨ ਕੇ ਗੱਢੇ ਅਧੈਕ ਲੁਵਾਇ । ਮਨ ਭਾਵਤ ਛਕ ਲੀਨੀ ਤਿਸਨੇ ਬਹੁਰ ਚਲੇ
ਭਿਓ ਅਪਣੇ ਦਾਏ ॥ ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਇਸ ਬਿਧ ਸਿੱਖ ਪਲਟਨਾ ਅੰਦਰ
ਹੋਇ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਾਵਤ ਫਿਰ ਫਿਰ ਤਿਨ ਮੁਹਿ ਦੀਨੀ ਕਥਾ ਲਿਖਾਇ ॥ ੩੨ ॥
ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭ ਰਹੇ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਾਸ । ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਦ
ਦੁਲੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਬਿਧ ਮੁਖਤੇ ਕਰੇ ਬਲਾਸ । ਬਣੇ ਅੜਦਲੀ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ ਸੇਵਾ ਖਾਸ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬੋਲੇ ਏਹੋ ਬੀ ਸਾਭੇ ਦਿਲ
ਆਸ ॥ ੩੩ ॥ ਬਹੁਤਾ ਠਹਿਰਨ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੋਲ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨਾ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਜੁੜਨ ਅਭੇਲ । ਧਰਨ ਧਿਆਨ
ਦੇਖ ਸਭ ਆਖਣ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਸੰਤ ਅਮੋਲ । ਸੰਤ ਸੰਤ ਕਹਿ ਸਭੇ ਬੁਲਾਵਨ
ਅਦਬ ਕਰਨ ਮੁਖ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲ ॥ ੩੪ ॥ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੰਤ ਗ੍ਰੰਥ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੋਗ ਬਸਿਸਟ
ਆਦ ਬੀਚਾਰ । ਕਈ ਗਰੰਥ ਪੜ੍ਹੇ ਜਵ ਸੰਤਾਂ ਬਹੁਰ ਪੜ੍ਹਾਏ ਸਿੰਘ ਅਪਾਰ । ਗੁਰ
ਪਰਤਾਪ ਆਦ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵਣ ਸੰਤ ਉਤਾਰ । ਦਿਹੜੀ ਜਗਤ ਚਾਲਹੀ
ਵਰਤੀ ਆਪ ਘੜਨਤੇ ਭੰਵਨ ਹਾਰ ॥ ੩੫ ॥ ਗੋਲੀ ਚੰਦ ਬਿਚ ਜਵ ਮਾਰਨ ਬਿਚ
ਗੁਲਜਰੀ ਲਗੇ ਨਸ਼ਾਨ । ਕਰ ਪਰੇਟ ਆਵਣ ਵਿਚ ਛੋਟੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਸੋਧ ਇਸ਼ਨਾਨ

ਸਿੰਘ ਅਨੇਕ ਲਗਾਏ ਸੰਤਾਂ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਧਰਨ ਧਿਆਨ । ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ਬਦ ਅਭਿਆਸੀ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਕਰਨ ਪਛਾਨ । ੩੬ । ਚਰਨੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਨ ਸਭਹੀ ਪਰਗਟ ਛਪੈ ਨ ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਤ । ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਸੰਤ ਹਰ ਵੇਲੇ ਬੋਹਲ ਮਿਲੇ ਹੋ ਬਹਿਣ ਅਕੰਤ । ਦੇਖ ਦੇਖ ਅਵਸਰ ਭੀ ਸਭ ਹੀ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਭ ਅਦਵ ਰਖੰਤ ॥ ਪਹਿਰਾ ਮਾਫ਼ ਰਿਹਾ ਹਰਿ ਵੇਲੇ ਗੁਰ ਦੁਆਰੇ ਸਿਮਰਨ ਗੁਰ ਮੰਤ ੩੭ ॥

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਬਾਲ ਅਵਸਥੇ ਸੰਤ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ।
ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਖਸਟਵੇਂ ਧਿਆਇ । ੬
ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤਕ ਸਮਾਪਤ ਅੰਗੇ ਜੁਵਾ ਅਵ-
ਸਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਭਈ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਉਪਰ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਏ
ਸਨ ਅੰਗੇਉਨੀਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ । ਦੋਹਿਰਾ ।

ਉਨੀ ਸਉ ਇਕਤਾਲੀਆ ਬਿਕਰਮੀ ਪਹਿਚਾਨ ॥

ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਇਹ ਸਾਲ ਅਬ ਸੁਣੋ ਕਥਾ ਗੁਣ ਵਾਨ ।

ਸੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਜੇ ਸਤਧਾਲੂ ਸੰਤਾਂ ਕੇਰੇ ਫੌਜੀ ਸਿੰਘ ਸੁਣੋ ਤਿਨ ਨਾਮ । ਬਿਦਿਆਪਤ ਦੇ ਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸਦ ਰਹਿਦੇ ਸਾਮ । ਗੁਣੀ ਲੋਕ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਚਲਦੇ ਤਿਨਕੇ ਬਰਨੁ ਗਰਾਮ । ਗ੍ਰੰਥੀ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਸਤਧਾਲੂ ਪਰਖ ਲਿਆ ਜਿਉ ਪਰਖੇ ਦਾਮ ॥ ੨ ॥ ਪਿੰਡ ਮਾਲਵੇ ਅੰਦਰ ਰੂਪਚੰਦ ਕੁਲਦਾ ਬੁੱਧਵਾਨ । ਸੂਬੇਦਾਰ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਇਹ ਚੀਮੇ ਨਗਰ ਦਾ ਜਾਨ । ਜਿਸ ਨਗਰ ਸੰਤਾਂ ਭਵ ਲੀਤਾ ਧੰਨ ਨਗਰ ਰਤਨਾ ਦੀ ਖਾਨ ॥ ਅਵਰ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਉਸ ਗਾਮੇ ਜਿਨ ਮੁਹਿ ਕਥਾ ਲਖਾਈ ਆਨ ॥ ੩ ॥ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਪਿਤਾ ਸਨ ਮਰੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਦਾਸ । ਬਹੁਤ ਬਚਨ ਸੁਣ ਸੰਤ ਕੋਲੋਂ ਮੇਰੇ ਕੰਠ ਕਰਾਏ ਖਾਸ । ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਜਿਸ ਹੀਰੋਂ ਇਹ ਨਗਰ ਚੀਮੇ ਦੇ ਪਾਸ । ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਜਿਸ ਚਾਓ ਕਰੇ ਬੇਦਗੀ ਰਹੇ ਉਦਾਸ ॥ ੪ ॥ ਖੁਸ਼ੀਆ ਸਿੰਘ ਧਲੋਰ ਨਗਰ ਤੋਂ ਰਾਜ ਪਠਾਨ ਕੋਟਲਾ ਜਾਨ । ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਮੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇਵੇ ਤਿਨਕਾ ਮਾਝਾ ਦੇਜ ਪਛਨ ॥ ਹੈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਗਰ ਕਟੂ ਜਿਥੇ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ॥ ਲਹਿਰਾ ਨਗਰ ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਹਿਮਦ ਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਾਨ ॥ ੫ ॥ ਏਕ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ ਨਗਰ ਸੰਦੌੜ ਨਹਰ ਦੇ ਪਾਸ । ਨਗਰ ਜਖੋਪਲ ਰਾਜ ਪਟਿਆਲਾ ਇਹ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਖਾਸ । ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਚੜ੍ਹਕ ਨਗਰ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਫਰੋਜ ਪੁਰਾ ਸੁਖ ਰਾਸ । ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਭੁਟੇ ਵਾਲਾ ਇਹ ਭੀ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਦਾਸ

੬ ਤੇਰਾਂ ਸਿੰਘ ਮਾਲਵੇ ਕੇਰੇ ਦੇਇ ਦੇਸ ਮਾਝੇ ਦੇ ਜਾਣ । ਸਿੰਘ ਪੰਦਰਾਂ ਗਿਣੇ ਵਾਸ ਨੇ
ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਰਹੇ ਛੋਂ ਮਾਣ ॥ ਛਯਾ ਰੂਪੀ ਸੰਤ ਹਰੀ ਦੇ ਤਜਿਆ ਬਾਦ ਬਵਾਦ
ਪਛਾਣ । ਪਲਟਣ ਵਿਚ ਹਰੀ ਜਨ ਆਏ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਕਰਨੇ ਕਲਿਆਣ ੭ ॥

ਉਦਿਭੀ ਚੰਦਨ ਹੋਇ ਰਹੇ ਬਸੇ ਜੁ ਚੰਦਨ ਪਾਸ ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ ਜੀ

ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਸਾਲ ਦੂਸਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਸੇ ਵਰਨੁ ਗਾਥ । ਹਮਰੇ ਭਰਥਾ ਬਡੇ ਬਿਬੇਕੀ
ਆਪ ਸੰਤ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ । ਫੌਜੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸਤਸੰਗੀ ਅਦਬ ਕਰਨੁ ਸਭ ਜੋੜਨ ਹਾਥ ॥
ਪੁਛਦੇ ਮਲ ਮਿਲ ਜੁਤਿ ਭਜਨ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਜੁੜੀਦਾ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਸਾਥ ॥ ੮ ॥ ਸਭ ਨੂੰ
ਸੰਤ ਬੈਠ ਸਮਝਾਵਨ ਜੇ ਅਭਿਆਸ ਬਾਣੀਆਂ ਚਾਰ । ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਮੱਧਮ ਬੈਖਰ
ਸਭ ਦਾ ਦਸਦੇ ਜਾਪ ਨਥਾਰ । ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲ ਜਪਣ ਸੇ ਬੈਖਰ ਕੰਠ ਵਿਖੇ ਮੱਧਮ
ਬੀਚਾਰ । ਹਿਰਦੇ ਜਾਪ ਪਸੰਤੀ ਬਾਣੀ ਪਰਾ ਸੁ ਨਾਭ ਕਮਲ ਬਿਚਕਾਰ । ੯ ।
ਪਹਿਲਾ ਜਾਪ ਬੈਖਰੀ ਬਾਣੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਸਿਮਰਨ ਐਸਾ ਹੋਇ । ਬਹੁਰ ਮਧਮਾਂ ਕੰਠ
ਵਿਖੇ ਹੈ ਹੇਠ ਜੀਭ ਹੱਲੇ ਨਹਿ ਕੋਇ । ਬਹੁਰ ਪਸੰਤੀ ਹਿਰਦੇ ਸਿਮਰਨ
ਨੀਂਦ ਭੂਖ ਮਿਟ ਜਾਵਨ ਦੇਇ । ਪਰਾ ਸੁ ਨਾਭ ਕਮਲ ਜਪ ਹੋਵਤ
ਦਖ ਸੁਖ ਅੰਦਰ ਮਿਟੈ ਨ ਸੋਇ । ੧੦ । ਪੁਛ ਪੁਛ ਸਿੰਘ ਮਲਾਪੀ ਫੌਜੀ ਨਾਮ
ਸਿਮਰਦੇ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ । ਏਕ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ ਨਗਰ ਸਰਾਭਾ ਖਤਰੀ ਜਾਤਿ ॥
ਤਜੀ ਨੌਕਰੀ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ ਰਮਤਾਸਾਧ ਭਯਾ ਜਸ ਗਾਤਿ । ਇਸਬਿਪਹੋਰ ਘਨੇਦੇ ਹੋਇ
ਕਹਿ ਲਉ ਬਰਨੇ ਦੀਰਘ ਬਾਤਿ । ੧੧ । ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਪਾਵਣ ਆਏ
ਸੰਤ ਧਾਰਕੇ ਰੂਪ । ਜੇ ਦਰਸੇ ਪਰਮੈ ਮਲ ਖੋਵੈ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ਅਨੂਪ । ਪੰਨ ੨
ਹਰਿਜਨ ਕਾ ਵਰਸਨ ਪਰਸ ਪਰਸ ਜਹਿ ਸੁਧਰੇ ਰੂਪ । ਦਮ ਦਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ
ਸੰਤ ਜੀ ਬੋਲਣ ਥੋੜਾ ਰਹਿੰਦੇ ਰੂਪ ॥ ੧੨ । ਇਹ ਭੀ ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਅੰਦਰ ਇਸ
ਬਿਪ ਭਯਾ ਬਤੀਤ ਪਛਾਨ । ਪਹਿਲੇ ਹੁਤੇ ਰਿਵਾਜ ਫੌਜ ਦਾ ਦੇਇ ਸਾਲ ਛੁੱਟੀ ਨਹਿ
ਜਾਨ । ਸਾਲ ਤੀਸਰੇ ਦੇਵਤ ਛੁੱਟੀ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਸਮਝ ਲਉ ਬੁਧਵਾਨ । ਚੇਤ ਸੁਦੀ ਏਕਮ
ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਬੀਹਾ ਸਾਲ ਉਮਰ ਦਾ ਅਨ । ੧੩ ।

ਆਯੂ ਬੀਹਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ॥ ਦੇਹਰਾ

ਉੱਨੀਸੇ ਬਤਾਲੀਆ ਬਿੱਕ੍ਰਮ ਸੰਮਤ ਜਾਨ । ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਇਹ ਸਾਲ ਅਬ ਸੁਣੇ ਕਥਾ
ਬੁਧਵਾਨ । ੧੪

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਸੁਬੇਦਰ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਰਪਾਲੂ । ਤਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਦਖਾਵਣ ਅਜਮਤ
ਹੋਵਣ ਜਾ ਕਿਰਪਾਲੂ । ਸੰਤ ਬਰਾਜਣ ਤਿਸ ਦੇ ਡੇਰੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਘਨੇਰੀ । ਅਪਣੇ



ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਜਾਣੇ ਸਰਧਾ ਧਰੇ ਬਭੇਰੀ । ੧੫

ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤ ਨਦੀ ਦੇ ਤੀਰੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਪਛਾਨੇ । ਡੇਰੇ ਆਇ ਬਰਜੇ ਦੇਖੇ ਸੁਪਤੇ
 ਆਇ ਸਿਰਾਨੇ ਦਿਵਸ ਚੜੇ ਫਿਰ ਸੰਤਾਂ ਪੁਛਤ ਦੋਇ ਨਉਰ ਕਿਵ ਹੋਇ । ਨਦੀ
 ਕਨਾਰੇ ਬੈਠੇ ਦੇਖੇ ਪਲੰਘ ਉਪਰ ਭੀ ਸੋਏ ॥ ੧੬ ॥ ਸੁਣੇ ਸਖਾ ਪ੍ਰਭ ਹਸ
 ਕਰ ਬੋਲੇ ਜਾਇ ਨ ਭੇਦਬਭਾਯਾ । ਏਹ ਬਾਰਤਾ ਰੁਪਤੀ ਰਾਖੇ ਅਨੇ ਸਮਾ ਨਹੀ
 ਆਯਾ । ਐਸੇ ਚੋਜ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੇਖੇ ਬਹੁਤੀ ਬਾਰੀ । ਸਰਧਾ ਧਾਰ ਕਰੇ
 ਬਹੁ ਸੇਵਾ ਅਦਵ ਕਰੇ ਬਹੁ ਭਾਰੀ । ੧੭ ॥ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਦ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਨਗਰ ਛੁਟੀ ਆਯਾ । ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਿੰਘ ਕੋਲੇ ਸਾਰਾ ਭੇਤ ਸੁਨਾਯਾ । ਕਿਸੇ
 ਸਮੇ ਜਾਂ ਪਰਗਟ ਹੋਏ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣੂੰ ਸਾਰੀ ॥ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਜਮਤ ਭਾਵੀ ਸੈ
 ਦੇਖੀ ਬਹੁ ਬਾਰੀ । ੧੮ ॥ ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਚੰਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੂਰਜ ਸਾਂਤੀ ਬਾਲਾ
 ਪਰਗਟ ਭਯਾ ਲੁਕ ਭੀ ਮੁੜਿ ਮੁੜਿ ਤਉਭੀ ਦਿਸੇ ਨਰਾਲਾ ॥ ਸਾਲ ਤੀਸਰੇ ਸੌਣ
 ਮਹੀਨੇ ਛੁਟੀ ਸੰਤ ਜੀ ਆਏ । ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤਿਕੇ ਦੇਪਤਿ ਸੁਕਰ ਮਨਾਏ
 ੧੯ ॥ ਭਲੀ ਭਈ ਘਰ ਸਾਹੂ ਆਏ ਅੰਛਣ ਭਯਾ ਸੁਹਾਵਾ । ਸੁਣ ਸੁਣ ਸਭ
 ਦਰਸਣ ਨੂੰ ਆਵਣ ਹੋਈ ਆਵਾ ਜਾਵਾ । ਕੇਚਤ ਆਇ ਚਰਨ ਸਿਰ ਧਰਦੇ ਕੇਚਤ
 ਫਤੇ ਬੁਲੰਦੇ । ਸੰਤ ਸਰਬ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਫਲ ਮੇਵਾ ਬਰਤੰਦੇ । ੨੦ ॥ ਦਿਨੇ
 ਸੰਤ ਜੀ ਬਾਹਰ ਨਹਿਨ ਨਾਨਕ ਸਰ ਦੇ ਪਾਸਾ । ਕਦੇ ਅਕੰਤ ਜਪਣ ਗੁਰ ਮੰਤਰ
 ਕਦੇ ਸਟੋਣ ਬਲਾਸਾ । ਏਸ ਭਾਂਤ ਜਾਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਬੋਬੇ ਹੋਈ ਸਾਰਾ । ਛੁਟੀ
 ਲੈਕਰ ਚੀਮੇ ਆਯਾ ਬੰਕਾ ਬੀਰ ਹਮਾਰਾ । ੨੧ ॥ ਬੋਬੇ ਰਤਨ ਕੌਰ ਦੇ ਸੁਤ ਨੂੰ ਰਿਸਤ
 ਕਿਨੇ ਕਰਾਯਾ ॥ ਨਾਈ ਭੋਜ ਨਗਰ ਤੇ ਬੋਬੇ ਸੰਤਾਂ ਤਾਂਈ ਮਗਾਯਾ । ਨਗਰ ਜੁਬਾਹਰ
 ਕੇ ਫਿਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸੰਤ ਜਗਤ ਕੇ ਸਾਈ । ਦਰਸਣ ਕਰ ਬੋਬੇ ਜੀ ਗਦ ਗਦ ਖੁਸ਼ੀ ਨ
 ਅੰਕ ਸੁਮਾਈ ੨੨ ॥ ਬੋਬੇ ਦਾ ਲੜਕਾ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਗੋਦ ਬਠਾਯਾ ॥ ਕੁਸੁਲ
 ਅਨੰਦ ਦੁਊ ਦਿਸ ਪੂਛਾ ਦੁਹੁ ਹੂੰ ਭਲਾ ਬਭਾਯਾ । ਭਈ ਸੰਗਾਈ ਵਈ ਬਦੋਗੀ ਛੇ
 ਦਿਨ ਠਹਰੇ ਦਾਤਾ । ਏਹ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਲੜਕਾ ਜਿਸਨੂੰ ਆਯਾ ਨਾਤਾ ॥ ੨੩ ॥
 ਰੁਖਸਦ ਲੈਕਰ ਬੋਬੇ ਪਾਸੋਂ ਜਨਮ ਨਗਰ ਫਿਰ ਆਏ । ਨਾਮ ਸਿਮਰਦੇ ਰਹਿਣ
 ਅੰਤ੍ਰੇ ਇਵ ਕੁਝ ਦਿਵਸ ਬਿਤਾਏ । ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਦੇ ਡੇਰੇ ਖੂਹੀ ਲਗਦੀ ਭਾਈ
 ਇਸ ਦੇ ਪਾਸ ਬੈਠਕੇ ਸੰਤਾਂ ਸੇਵਾ ਰਹਿਲ ਕਰਾਈ । ੨੪ ॥ ਜੀਮੀਦਾਰ ਪਰੇਮੀ ਚੰਗਾ
 ਜਿਉਣ ਸਿੰਘ ਤਿਸ ਨਾਮਾ । ਅਪਨੇ ਨਗਰ ਬੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਚਲ ਪਹੁੰਚਾ ਚੀਮੇ ਗਾਮਾਂ
 ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰ ਤਿਸ ਨੇ ਮਨ ਬਿਚ ਮਸਲਤ ਕੀਤੀ ॥ ਅਪਣੀ ਲੜਕਾ ਇਨ
 ਲੜ ਲਾਵਾਂ ਏਹੋ ਚੰਗੀ ਰੀਤੀ । ੨੫ ॥ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਇਹ ਕਰਨੀ ਵਾਲੇ ਜਗਤ ਮਾਤ
 ਅਖਵਾਵੈ । ਐਸਾ ਹੋਇ ਦੁਮਾਦ ਹਮਾਰਾ ਹਮਰੀ ਕੁਲ ਤਰ ਜਾਵੈ । ਦਿਲ ਅੰਦਰ

ਸੰਕਲਪ ਧਾਰਕੇ ਵਾਪਸ ਨੱਗਰ ਆਯਾ। ਆਇ ਸਪੱਤਨੀ ਧਰਮ ਕੋਰ ਸੰਗ ਏਹੋ
ਮਤਾ ਪਕਾਯਾ। ੨੬ ॥ ਏਸ ਤਰਫ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਖਤਮ ਭਈ ਇਸ ਵੇਲੇ। ਗਏ
ਕੁਹਾਣ ਛਾਵਣੀ ਅੰਦਰ ਇਨ ਸੰਗ ਭਏ ਨ ਮੇਲੇ। ਜਿਉਣ ਸਿੰਘ ਤੇ ਧਰਮ ਕੋਰ
ਮਿਲ ਪਹੁੰਚੇ ਨੱਗਰ ਚੰਮੇ। ਮਾਤਾ ਭੋਲੀ ਕੋਰ ਪਾਸ ਬਹਿ ਬੋਲਣ ਧੀਮੇ ਧੀਮੇ ॥ ੨੭
ਅਪਣੀ ਲੜਕੀ ਮਹਾਂਕੋਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਨੇ ਆਏ। ਲੜਕਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੇ ਬੋਝਾ
ਸਾਨੂੰ ਦਿਓ ਦਖਾਏ। ਪਿਤਾ ਪਿਆਰੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਤਨਾ ਸੁਣਕਰ ਬੋਲੇ। ਛੁੱਟੀ
ਕੱਟ ਛਾਵਣੀ ਪਹੁੰਚੇ ਏਸ ਬਖਤ ਨਹੀਂ ਕੋਲੇ। ੨੮ ॥ ਇਤਨੇ ਸੁਣਕਰ ਮੁੱਖ ਤੇ
ਬੋਲੇ ਲੜਕੀ ਦੇ ਜੇ ਮਾਪੇ। ਲੜਕਾ ਦੇਖਲਿਆ ਹਮ ਆਕੇ ਸਗਨ ਲਓ ਤੁਮ ਆਪੇ।
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸੁਣ ਕਰ ਬੋਲੀ ਸਗਨ ਪੁਵਾਯਾ। ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਚਿਠੀ ਲਿਖ ਪਾਈ
ਛੋਟੀ ਪਤਾ ਪੁਚਾਯਾ ॥ ੨੯ ॥ ਪੜ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਚਿਠੀ। ਐਸੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕੇਰਾ ॥
ਜੈ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੈ ਲਉ ਛੋਟਾ ਭਾਈ ਮੋਤਾ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਏਸ ਬਮੋਲੇ ਪੈਣਾ
ਰਹਿਣਾ ਸਦਾ ਨਰਾਲ। ਜੈ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੋਕੀ ਬਤਲਾਯਾ ਸੁਣਾ ਦੁਬਾਬ ਕਰਾਲਾ ॥ ੩੦
ਮਹਾਂਕੋਰ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਈ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਆਈ। ਹੋਈ ਦਰਜ ਬਿੱਚ ਇਤਹਾਸ।
ਇਹ ਭੀ ਭਾਈ ਕੁਮਾਈ ਸੰਤ ਛਾਵਣੀ ਅੰਦਰ ਇਸ ਬਿਧ ਕਰਵੇਵਖਤ ਬੁਤੀਤਾ ਬੋਝਾ
ਜੋਲਣ ਬੋਝਾ ਸੇਵਣ ਦਿਖ ਉਪਰਾਮ ਅਤੀਤਾ ਮਾਘ ਮਹੀਨੇ ਮਾਤਾ ਜੀਨੇ ਚਿਠੀ
ਪੁਰ ਤੇ ਪਾਈ। ਪਿਤਾ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰਤੇ ਨਾਮਾ ਲਉਕਰਾਈ। ਘਰ ਦੀ ਕਾਰ
ਚਲਾਏ ਬੋਟਾ ਇਸ ਬਿਧ ਲਿਖਿਆ ਆਯਾ। ਪੜ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਮਨ ਅਪਣਾ ਹੋਰ
ਮੀਤ ਬਣਾਯਾ। ਅਫਸਰ ਪਾਸ ਰਪੋਟ ਪੁਚਾਈ ਕਟ ਦਿਓ ਨਾਮ ਹਮਾਰਾ। ਅਸੀਂ
ਕਰੀ ਕਰਨੀ ਨਾਹੀ ਕਰਨੀ ਘਰ ਦੀ ਕਾਰ। ਬਹੁਤ ਬਾਰ ਅਵਸਰ ਸਮਝਾਵਤ
ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਤੁਮ ਆਛੇ। ਹਮ ਤੁਮ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਬਣਾਵਤ ਘਰ ਜਾਣਾ ਕਿਉਂ ਬਾਛੇ ॥
ਮੰਤਾ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਜੋ ੨ ਆਖਣ ਬਹੁਤੀ ਬਾਗ। ਨਾਮ ਕਟੇ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਹੋਸੀ
ਸਭ ਦੀਦਾਰਾ ॥ ਰਲ ਮਿਲ ਸਭ ਨੇ ਨਾਮ ਕਟੋਂ ਦੇ ਹਰਿਜਨ ਬਰਜ ਹਟਾਏ। ਅਜੇ
ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕਟਦੇ ਮਾਤਾ ਘਰ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖ ਪਾਏ ॥

(ਕਬਿਤ)

ਲਾਟੀ ਚਾਂਦਮਾਰੀ ਹੋਣੀ ਮੋਰਟ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਾਣੋ ਚੰਗੇ ਜੋ ਨਿਛਾਨੇ ਦਾਰ ਚਲਕੇ
ਪਠਾਏ ਸਭ। ਏਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਤ ਜੀ ਪਠਾਏ ਸਨ ਹੋਤ ਚਾਂਦ ਮਾਰੀ ਦੇਕੇ ਰੈਫਲਾਂ
ਬਠਾਏ ਸਭ। ਸੰਤ ਜੀ ਨਸ਼ਾਨਚੀ ਨਾ ਬਾਰ ਖਾਲੀ ਜਾਤ ਕੋਉ ਜਿਨੇ ਫੈਰ ਕੀਤੇ
ਗੁਲਜਰੀ ਮੇਂ ਲਗਏ ਸਭ। ਇੱਕ ਸੌ ਰੁਪਿਆ ਜੋ ਅਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ
ਲਵੇਨਾ ਰੁਪਿਏ ਦੰਮ ਮੋੜਕੇ ਫੜਾਏ ਸਭ। ਹੋਈ ਚਾਂਦ ਮਾਰੀ ਫੈਰ ਵਾਪਸ ਕੁਹਾਣ
ਆਏ ਪਾਇਕੇ ਦੀਦਾਰ ਸੰਗੀ ਸੁਕਰ ਮਨਾਵੰਦੇ। ਹਛੀ ਕਰੀ ਚਾਂਦ ਮਾਰੀ ਦੱਸਦੇ ਜੋ
ਸਾਥ ਸਨ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ ਗੁਣ ਛੋਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਸੁਣਾਵੰਦੇ। ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲ

ਤੀਸਰਾ ਬਤੀਤ ਹੋਯਾ ਸੁਣੀਏ ਸਰੋਤਾ ਕਵਿ ਚੋਥਾ ਸਾਲ ਗਾਵੀਦੇ । ਵਡੇ ਬਿਸ ਬਾਰ
ਜੋ ਬਟਕ ਬੀਜ ਮਾਹਿ ਰਹੇ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਤੈਸੇ ਆਪ ਕੇ ਛੁਪਾਵੀਦੇ ॥

ਇਤੋ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗਿੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਛੱਤਰੀ ਧਰਮ
ਸਸਤਰ ਧਾਰ ਚੰਗੀ ਸਫਲਤਾ ਚਾਂਦ ਮਾਰੀ ਵਿਚ ਪਾਵਣ ਪ੍ਰਸੰਗ
ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਪਿਰਬਮ ਧਿਆਇ ਆਯੂ ਇਕੀਵਾਂ ਸਾਲ ਸੁਰੂ ਦੋਹਰਾ
ਉਂਨੀ ਸਉ ਤਿਤਾਲੀਆ ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮਜੀਤ ॥

ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਕੇ ਸੁਣੇ ਕਥਾ ਧਰਪ੍ਰੀਤ
ਚਉਪਈ

ਆਯੂ ਚੜਿਆ ਤਿੱਕੀ ਸਾਲ ॥ ਜੁਵਾ ਅਵਸਥਾ ਦੰਮਕਤ ਭਾਲ ॥

ਸਾਧਨ ਕਰਤ ਸੰਤਵਿਚ ਫੌਜ । ਮਿਲ ਸਤਿ ਸੰਗੀ ਮਾਣਤ ਮੌਜ ॥ ੨ ॥

ਮਾਤਾ ਘਰਤੇ ਤਿੱਠੀ ਪਾਵਤ । ਬੇਟਾ ਕਿਉ ਨਹੀਂ ਨਾਮ ਕਟਾਵਤ ॥ ਘਰ ਆਏ ਬਿਬਾ:
ਹਾਰ ਸੰਭਾਲੇ । ਹਮਰੇ ਫਿਕਰ ਦੂਰ ਸਭ ਟਾਲੇ । ੩ ॥ ਐਸੇਜਾਂ ਸੁਣ ਲੇਤ ਬਲਾਸੇ
ਸਭ ਸਤ ਸੰਗੀ ਹੇਤ ਨਰਾਸੇ ॥ ਨਾਮ ਕਟਾਇ ਸੰਤ ਜੇ ਜਾਵਨ । ਸਭੇ ਪਾਸ ਪਰਤਿ
ਨਹਿ ਆਵਨ ॥ ੪ ॥ ਰਹਿਣ ਸੰਤ ਜੀ ਹੋਇ ਦੁਚੈਤੋ । ਉਤ ਪੋਖਤ ਕਵਿ ਪੇ
ਇੱਤੇ ॥ ਸਦਾ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤ ਮਨ ਮਾਹੀ । ਛਿਨ ਛਿਨ ਸਾਲ ਸੁਮੀਨ ਬਿਤਾਹੀ ਪ
ਸੋਬਣ ਬੇੜਾ ਖਾਵਣ । ਹਰਿ ਵੇਲੇ ਮਨ ਨਾਮ ਧਿਆਵਣ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਬੀਤ
ਇਹ ਸਾਲ । ਗੁਪਤ ਰਹਿਤ ਚਾਲਤ ਜਗ ਚਾਲ ॥ ੬ ॥

ਆਯੂ ਬਾਈਸਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ॥ ਦੋਹਰਾ

ਉਂਨੀ ਸਉ ਚੁਤਾਲੀਆ ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮ ਰਾਇ । ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਕੇ ਸੁਣੇ ਕਥਾ
ਮਨ ਲਾਇ । ੭

ਕਬਿੱਤ

ਚਿੰਨੀ ਮਾਤ ਪਤ ਕੈਸੇ ਨਾਮ ਨਾ ਕਟਾਤ ਤਾਤ ਕਵੈ ਘਰ ਆਤ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈ ਤਕਾ—
ਵਹੀ ॥ ਕੈਸੀ ਬਨੈ ਬਾਤ ਛੋਟੀ ਲੇਤ ਬੀ ਨਾ ਆਤ ਘਰ ਫੌਜ ਕੇ ਸੁਹਾਤ ਘਰ ਧਾਮ
ਨਾ ਸੁਹਾਵਹੀ । ਇਤੈ ਸੰਤ ਬੈਨਕੇ ਬਿਚਾਰਤ ਜਹਾਨ ਵਲ ਭਯੋ ਕਲੂ ਘੋਰ ਜੀਵ ਜੰਤ
ਕੇ ਭੁਬਾਵਹੀ । ਸਿਧ ਛਪ ਗਏ ਗਿਰ ਦੇਵਤਨ ਕੇਇ ਧਿਰ ਜੋਗੀ ਅਗਯਾਨ ਤਨ
ਛਾਰ ਕੇ ਲਗਾਵਹੀ । ੮ ॥ ਸਬਦ ਸਪੱਨ ਗੁਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਲਗਾਏ ਧੂਰ ਮੜੀ ਮਟਿ
ਪੂਜ ਕੇਈ ਪਾਰ ਨਾ ਤਰਾਵਹੀ । ਦੇਖ ਹਾਲ ਚਾਲ ਜਗ ਹੋਇ ਕੇ ਦਿਆਲ ਸੰਤ
ਲਿਖ ਅਸਤੀਫਾ ਕਰਨੈਲ ਕੇ ਫੜਾਵਹੀ ॥ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਹੀ ਨਾਮ ਕਟਵਾਵ—

ਣਾਇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮੌੜ ਕਰਨੈਲ ਸਮਝਾਵਹੀ । ਆਏ ਸਤਿ ਸੰਗੀ ਨਿੱਤ ਲੇੜਦੇ
 ਵੀਦਾਰ ਜੋਇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤ ਸੀਸ ਚਰਨੀ ਲਗਾਵਹੀ । ੯ ॥ ਨਾਮ ਨਾ ਕਟਾਵੇ ਤੇ
 ਰਜੋਪ ਕਰਵਾਵੇ ਨਾਥ ਸਾਲ ਬਾਦ ਆਓ ਤਾਂ ਦੀਦਾਰ ਹੋਇ ਜਾਵਹੀ । ਨਾਮ ਕਟ-
 ਵਾਇ ਕਦੇ ਮਿਲਣਾ ਨੀ ਆਇ ਫੇਰ ਮੂਰਤੀ ਸਫਲ ਸਾਨੂੰ ਕੌਨ ਦਖਲਾਵਹੀ ॥
 ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਬੱਸ ਹੋਇ ਬੱਸ ਨਾ ਬਸਤ ਕੁਛ ਹਰੀ ਬਲਰਾਜ ਕੇ ਦੁਆਰ ਠਹਿਰਾਵਹੀ ।
 ਸੁਣ ਸਤਿ ਸੰਗੀਆਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਜਗਤ ਨਾਥ ਨਾਮ ਨਾਂ ਕਟਾਵਤ ਰਿਸ਼ਟਵ
 ਕਰਾਵਹੀ । ੧੦ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਹੇ ਤੋਂ ਰਜੋਪ ਕਰਵਾਇ ਲਈ ਫੌਜੀ ਸਿੰਘ ਮਿਲ
 ਗੁਰਦੁਆਰ ਵਿਖੇ ਆਏ ਸਭ । ਜੋੜ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਬਝਾਈ ਕਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਦੀ ਜਿਤਨੀ
 ਸਮਝ ਗੁਣ ਆਖਕੇ ਸੁਣਾਏ ਸਭ । ਗਲ ਵਿਚ ਫੂਲ ਹਾਰ ਪਾਇ ਕਰ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ
 ਕਰੇ ਉਪਕਾਰ ਜੋਇ ਆਖਕੇ ਬਝਾਏ ਸਭ । ਧੰਨ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਡੇ ਤਾਰਬੇ ਨੂੰ ਆਏ
 ਜੋਗ ਫੌਜ ਵਿਖੇ ਆਇ ਭੁੱਲੇ ਸਿੰਘ ਸਮਝਾਏ ਸਭ । ੧੧

ਸੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਦੀਈ ਪਾਰਟੀ ਕੀਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰ ਸਜਾਇ ਦਿਵਾਨ । ਫਲ ਮੇਵਾ ਬਰਤਾਵਨ
 ਬਹੁਤਾ ਕਰਨ ਬਰਾਗ ਕਈ ਬੁਧਵਾਨ । ਦਰਸ਼ਨ ਸਈ ਸੁਬੱਬੀ ਹੋਸੀ ਆਜ
 ਬਝੇ ਜਾਣ ਭਗਵਾਨ । ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਨ ਧਰਤ ਲੁਕਾਈ ਧਨਖ ਸਤਿ ਜਸ ਹੰਦਾ
 ਪਾਨ । ੧੨ । ਸੂਬੇਦਾਰ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁੰਬੀ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਬੀਚਾਰ । ਸੰਗਤਿ
 ਵੇਖੇ ਖਲੋਇ ਸੁਣਾਵਤ ਸੰਤਾ ਕੀਤੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰ । ਫੌਜ ਵਿਖੇ ਹਰਿ ਭਗਿਤ ਦ੍ਰਿੜਾਈ
 ਵੇਖ ਕੀਤੇ ਭਵਜਲ ਪਾਰ ॥ ਏਸ ਵਖਤ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਮੁਖ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਵਿਆ ਉਚ
 ਪੁਕਾਰ । ੧੩ । ਨਦੀਆਂ ਵਾਹ ਬਛੁਣੇ ਮੇਲਾ ਹੋਵਤ ਕਦੇ ਸੰਜੋਗੀ ਫੇਰ ॥ ਏਹ ਸ਼ਬਦ
 ਸੁਣ ਕਈ ਬਰਾਗੀ ਰਹੇ ਨੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਜਲਗੇਰ ॥ ਬਗਾ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਕਟਵਾਯਾ
 ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਸਾਬ ਰਹੀ ਬਣਚੇਰ । ਵਿਦਿਆ ਕਰਨ ਚਲੇ ਸਭ ਮਿਲਕੇ ਸੰਗਤ ਭਈ
 ਅੱਕਤ ਵੇਰ ॥ ੧੪ । ਕਈਕ ਦੇਵਣ ਬਸਤਰ ਮਾਯਾ ਲੇਵਣ ਨਾਹਿ ਸੰਤ ਜਗ ਨਾਥ
 । ਬੰਗਾ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ ਤੁਰਿਆ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ॥ ਮਿੱਠ ਬਝਣ ਕਹ ਸਭ
 ਅਟਕਾਏ ਚਰਨੀ ਪਏ ਸਭੇ ਧਰ ਮਾਥ ॥ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ਼ਣ ਛੋਟੀ ਦੇਣਾ ਸਭ ਆਖਤ
 ਜੋੜਤ ਦੁਇ ਹਾਥ । ੧੫ । ਧੀਰਜ ਦੇਹ ਚੜ੍ਹੇ ਜਗ ਸਾਈਂ ਸੰਗਤ ਰਹੀ ਖਲੋਤੀ
 ਝਾਕ ॥ ਜਪਣਾ ਨਾਮ ਬੰਡਕੇ ਛਕਣਾ ਮੁੜਕੇ ਫਿਰ ਕੀਤਾ ਇਹ ਵਾਕ । ਨਾਮ ਬਿਨਾ
 ਹਰਿ ਦਰਗਾਹ ਅੰਦਰ ਕੋਇਨ ਬੇਲੀ ਸੰਗੀ ਸਾਕ ॥ ਇਤਨਾ ਆਖ ਚਲੇ ਜਗ
 ਸਾਈਂ ਸੰਗਤ ਮਸਤਕਲਾਵਤ ਖਾਕ ॥ ੧੬ ।

ਸੰਤ ਅਤ੍ਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਰਵਾਨਗੀ

(ਸੁਵਾਯਾ ਛੰਦ)

ਛੋਣੀ ਛੋੜ ਕੁਹਾਟ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਤਰਫ ਨਦੇੜ ਚਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ । ਪੰਜ ਬਰਸ ਗੁਜਰੇ
 ਵਿਰ ਛੋਣੀ ਤਾਰੇ ਫੌਜੀ ਲੋੜ ਅੰਤ ॥ ਰਾਮ ਗਏ ਰਾਵਣ ਦੀ ਲੋਕਾ ਹੋਤ ਫੁਡਾਵਣ
 ਕੈਂਦੀ ਜੰਤ । ਤਿਵ ਹੀ ਸੰਤ ਫੌਜ ਮਹਿ ਆਏ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਕਲਿਆਣ ਕਰੰਤ ॥
 ੧੭ । ਬੰਗਾ ਸਿੰਘ ਸਾਥ ਮਿਲ ਚਾਲਾ ਟਹਿਲ ਕਰਤ ਰਹਿ ਕਰ ਅਨਸਾਰ ।
 ਪੈਰੀ ਤੁਰਦੇ ਮਜ਼ਭੇ ਮਜ਼ਲੀ ਪਹੁੰਚੇ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਮਝਾਰ ॥ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨਾ ਦੇ
 ਕਰ ਦਰਸ਼ਣ ਏਥੋਂ ਭਏ ਹੋਲ ਅਸਵਾਰ । ਉਤਰੇ ਜਾਇ ਹੀਰੋਲੀ ਦੇਸ਼ਨ ਗੱਡੀ
 ਜਾਤ ਨ ਧੁਰ ਦਰਵਾਰ ॥ ੧੮ ॥ ਅੱਗੇ ਲੈਣ ਨਕਾਲੀ ਮਗਰੋਂ ਏਥੋਂ ਸਭ
 ਹੀ ਪੈਦਲ ਜਾਤ । ਸਨੇ ਸਨੇ ਪਗ ਤੁਰਦੇ ਹਰਿਜਨ ਪਹੁੰਚੇ ਅਬਚਲ ਬੇਲੇ ਰਾਤ ॥
 ਕੀਰਤ ਹੋਇ ਰਿਹਾਸੀ ਆਗੇ ਆਵੇ ਸਾਜਨ ਇਸ ਬਿਧ ਰਾਤ ॥ ਗੰਗਾ ਚਰਨ ਵਿਖੇ
 ਪਗ ਧੋਤੇ ਆਗੇ ਜਾਵਤ ਸੰਤ ਸੁਹਾਤ ੧੯ । ਕਰ ਬੰਦਨ ਮੁੱਖ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ਕੰਲਗੀ
 ਧਰ ਗੁਰ ਆਏ ਯਾਦ । ਧੰਨ ਪਿਤਾ ਸਭਕੇ ਸੁਖਦਾਈ ਧੰਨ ਪੰਥ ਤੁਮਰੀ ਮਰਯਾਦ ॥
 ਪੰਥ ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਸਦ ਸੰਗੀ ਰਖਤ ਅਪਨਾ ਜਾਣ ਅਬਾਦ । ਜਾਚਕ ਆਇ ਪਏ
 ਸਰਣਾਈ ਰਖੇ ਪੈਜ ਜਥਾ ਪਹਿਲਾਦ ੨੦ । ਇਵ ਕਹਿ ਬੈਠੇ ਸੰਗਤ ਮਾਹੀ ਕੀਰਤ
 ਹੋਯਾ ਬੋਝੀ ਭੋਰ ॥ ਏਕ ਸਿੰਘ ਰਹਿਰਾਸ ਸੁਣਾਈ ਹੋਤ ਭਯਾ ਅਰਦਾਸਾ ਫੇਰ
 ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀਤੇ ਸੁਖ ਆਸਣ ਕਰਨ ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ ਦਲੇਰ । ਬਹੁਰਚਲੀ
 ਅਸਵਾਰੀ ਗੁਰ ਕੀ ਬੰਦਨ ਕਰਤ ਸਭੇ ਹੁਇ ਨੇਰ ੨੧ । ਬਹੁਰ ਕਰਤ ਚੌਕ
 ਮਿਲ ਸੰਗਤ ਕਰ ਪ੍ਰਦੱਖਣ ਕੀਰਤ ਗਾਇ । ਬਹੁਰ ਆਏ ਅਰਦਾਸਾ ਕਰਕੇ
 ਦੂਜੇ ਦੇ ਲਾਗਤ ਪਾਇ । ਲੰਗਰ ਹੋਤ ਉਵਾਜ ਸੁਣਾਈ ਲਹੁ ਖਾਲਸਾ ਭੋਜਨ ਪਾਇ
 ਭੋਜਨ ਹੋਤ ਚਲੀ ਸਭ ਸੰਗਤ ਸੰਤ ਸਜੇ ਪੰਗਤ ਮਹਿ ਜਾਇ । ੨੨ ਛਕ ਭੋਜਨ
 ਬਸਰਾਸੇ ਰਾਤੀ ਨਦੀ ਗਦਾਵਰ ਗੰਗਾ ਤੀਰ । ਏਥੇ ਏਕ ਚੌਤਰਾ ਪੱਕਾ ਤਿਸ ਪੁਰੀ ਬੈਠੇ
 ਥਕਤ ਸਰੀਰ । ਭਿੰਨੀ ਟੈਣ ਚਮੱਕਣ ਤਾਰੇ ਜਾਗਣ ਸੰਤ ਜਪਣ ਧਰ ਧੀਰ । ਉਨ
 ਬਲਾਂਗੇ ਮੱਜਨ ਕੀਤਾ ਉਜਲ ਸੁਥਰਾ ਗੰਗਾ ਨੀਰ ੨੩ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਹ ਮੰਤਰ
 ਜਪਕੇ ਨਿਤਾ ਨਿਯਮ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗਾਇ । ਫਿਰ ਦਰਵਾਰ ਵਿਖੇ ਚਲਿਆਏ ਕੀਰਤ
 ਮੁਲਿਆ ਮਨ ਚਿਤ ਲਾਇ । ਅਵਚਲ ਸੱਚ ਖੰਡ ਗੁਰ ਕੇਰਾ ਸੁੰਦਰ ਏਕਾ ਰਿਹਾਸੁਹਾਇ
 ਆਸਾ ਵਾਰ ਭਲੀ ਬਿਧ ਗਾਈ ਬੈਠੀ ਸੰਗਤ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ੨੪ ।

ਦੁਵਾਯਾ ਛੰਦ

ਅੰਦਰਲੀ ਚਉਖੰਡੀ ਕੇਰਾ ਖੁਲਹਾ ਫਿਰ ਦਰਬਾਜਾ । ਪੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਸੋਧ ਅਰਦਾਸਾ
 ਗੁਰ ਕਾ ਲਿਆ ਉਵਾਜਾ । ਬਹੁਰ ਦੇਗ ਤਿਰਹਾਵਲ ਗੁਰ ਕੇ ਭੋਗ ਲੁਵਾ ਬਰਤਾਈ
 ਆਇ ਪੁਜਾਰੀ ਸਿੰਘ ਖਲੋਤਾ ਮੁਖਤੇ ਏਵ ਸੁਣਾਈ ॥ ੨੫ ॥ ਫੂਲ ਪਤਾਸੇ ਲੈਕਰ

ਆਵੇ ਨਮੇ ਜਾਤਰੂ ਜੇਈ । ਸੁਣ ਕਰ ਨਮੇ ਜਾਤਰੂ ਜੋ ਜੋ ਆਣ ਖਲੋਤੇ ਸੇਈ ॥ ਬਗਾ
ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇਵੇ ਹੋਇ ਖਲੋਤੇ ਆਗੇ ॥ ਆਇ ਪੁਜਾਰੀ ਸਿੰਘ ਤਿਨ੍ਹਾ ਤੇ ਇਸ ਬਿਧ
ਪੂਛਣ ਲਾਗੇ । ੨੬ । ਚਾਰ ਕੁਰੈਹਿਤ ਕਰੀ ਜਿਸ ਕਿਸਨੇ ਸਭ ਹੀ ਆਖ ਸੁਣਾਵੇ ।
ਜਿਸਨੇ ਕਰੀ ਛੋਰੇ ਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੁਖ ਤਨਖਾਹ ਲੁਵਾਵੇ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਰੀਜਨ
ਬੋਲੇ ਕਰੀ ਕੁਰੈਹਿਤ ਨ ਕੋਈ । ਫਿਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਜਿਨਤੇ ਭੂਲ ਨ
ਹੋਈ ੨੭ । ਆਇਸ ਦਈ ਕਰੋ ਪਰਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਮੰਦਰ ਜਾਵੇ । ਜਿਨੇ ਕੁਰੈਹਿਤ
ਕਰੀ ਤਿਨ ਆਖਤ ਤੁਮ ਤਨਖਾਹ ਲੁਵਾਵੇ ਦਰਸਣ ਕਰ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਹਰਿ
ਜਨ ਬਾਹਿਰ ਆਏ ॥ ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਪੁਜਾਰੀ ਮਿਲਕੇ ਚਰਨਾ ਵਲ ਨੂੰ ਧਾਏ । ੨੮
ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਅਰਜਾਂ ਕਰਦੇ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਸੁਨਾਮਾ । ਜਿਵ ਜਿਵ ਟਹਲ ਕੁਮਈ
ਸਭਨੇ ਆਗੇ ਜਾਇ ਬਤਾਮਾ ॥ ਏਕ ਹਜੂਰਾ ਸਿੰਘ ਪੁਜਾਰੀ ਦੇਸ ਮਾਲਵੇ ਕੇਰਾ । ਦੂਜਾ
ਨਾਨੂ ਸਿੰਘ ਪੁਜਾਰੀ ਕਰਤ ਪਰੇਮ ਘਨੇਰਾ ੨੯ । ਤਿਤ ਪੁਜਾਰੀ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਹਭੀ
ਬਤਾ ਪਰੇਮੀ । ਚੌਥਾ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਪੁਜਾਰੀ ਬਹੁਤੀ ਚਿਤ ਹਲੇਮੀ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਇਹ
ਜਾਣ ਪੰਜਵਾ ਪੰਜੇ ਦਿਲੋਂ ਬਰਾਗੀ । ਬੰਮਣ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਜਿਸ ਦਹੁਦਰ ਏਹ ਗੁਰੂ
ਕਾ ਰਾਗੀ । ੩੦ । ਏਹ ਸਭ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਪੂਛਤ ਸੰਤ ਕਰੋ ਬਲਾਸਾ ।
ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਏ ਕਿਸ ਦਿਸ ਜਾਣਾ ਕਹਾ ਨਾਮ ਕਹਿ ਬਾਸਾ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ
ਪਛਰ ਬੋਲੇ ਸੁਣੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦਾਸੇ । ਆਗੇ ਜਾਵਣ ਹਾਥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਆਏ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ
ਦਾਸੇ । ੩੧ । ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਕਲਪਤ ਨਾਮਾ ਬਾਸਾ ਸੰਗਤ ਮਾਹੀ । ਘਟਿ ਘਟਿ
ਗੁਰੂ ਰਹਿਤ ਨਿਰਲੇਪਾਏ ਆਵਣ ਜਾਵਣ ਨਾਹੀ । ਸੁਣ ਕਰ ਸਿੰਘ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦਾ
ਚੁਏ ਘਰ ਮਹਿ ਬੋਲੇ । ਮਹਾ ਪਰਖ ਜੋਗ ਤਾਰਨ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗ ਬਚੇਲੇ । ੩੨
ਬਗਾ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ ਪਾਸੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਪੂਛਣ ਕੀਤ । ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸੁਭ ਨਾਮ ਨਗਰ ਦਾ
ਭੇਤ ਚਿਤ ਸਭ ਲੀਤਾ । ਚੀਮਾ ਨਗਰ ਸੁਨਾਮ ਨਜ਼ੀਕੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲੇ ।
ਏਥੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਕੌਤਕ ਭਲੇ ਦਖਾਲੇ । ੩੩ ॥ ਭਰਤੀ ਹੋਇ ਫੌਜ ਮਹਿ
ਆਏ ਰਹੇ ਕੁਹਾਟੇ ਛੋਲੀ । ਬਹੁਤ ਸਿੰਘ ਹਰ ਭਗਤੀ ਲਾਏ ਮੁਸਕਲ ਬਾਤ ਸੁਣੋਲੀ ।
ਭਏ ਬਰਾਗੀ ਛੋੜ ਨਾ ਸੱਕਣ ਆਦਰ ਸੇ ਅਟਿਕਾਏ । ਲਈ ਰਜੌਰਵ ਕਹੇ ਸੰਗਤ ਦੇ
ਅਵਚਲ ਪਹੁੰਚੇ ਆਏ । ੩੪ ॥ ਸੁਣ ਕਰ ਨਾਨੂ ਸਿੰਘ ਪੁਜਾਰੀ ਹਾਥ ਜੋੜ
ਕੇ ਬੋਲਾ ॥ ਚਲੋ ਪੁਜਾਰੀ ਬੰਗੇ ਹਰ ਜਨ ਟਹਿਲ ਕਰੂੰ ਨੈਂ ਗੋਲਾ ।
ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨ ਧਰਕੇ ਬੋਲੇ ਸਭੇ ਪੁਜਾਰੀ । ਜਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਤਹ ਬੈਠੇ
ਝੰ ਗੁਰਵਾਕ ॥ ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ ਮਹਿ ਸਭਤੇ ਰਹਿਤੇ । ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਓਹ ਧਿਆਨ
ਧਰਤੇ ॥ ਗਉੜੀ ॥ ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਵਨ ਵਖਾਨੇ । ਅਗਾਧ ਬੋਧਿ ਕਿਛ ਮਿਤ
ਨਹੀ ਜਾਨੇ ॥

ਹਰਜਿਨ ਟਹਲ ਕਰਤ ਹਮ ਸਾਰੀ ੩੫ । ਨਾਨੂ ਸਿੰਘ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਕਹਿ
ਬੁੰਗੇ ਆਣ ਉਤਾਰੇ । ਰਾਤੀਂ ਬੈਠਣ ਘਾਟ ਨਗੀਨੇ ਰੰਗਾ ਨਈਂ ਕਨਾਰੇ ॥ ਘਾਟ
ਨਗੀਨੇ ਪਾਸ ਕੋਠੜੀ ਘੋਰ ਦੀ ਸੁਭ ਏਕਾ । ਏਥੇ ਬੈਠਣ ਜਗਤ ਗੁਸਾਈਂ ਜਾਂਕੇ
ਸਦਾ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ੩੬ ।

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਝਲਾਸ ਗਿੰਬੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸਿਰੀ ਅਵਚਲ
ਸਚਖੰਡ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ ਆਵਣ ਕਾ ਪਰਸੰਗ ਬਰਨਨ
ਨਾਮ ਦੂਸਰੇ ਧਿਆਇ ੨ ॥ ਆਯੂ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਤੇਈਸਵਾਂ
ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਸੰਮਤ ੧੯੪੫ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ॥

(ਦੇਹਿਰਾ)

ਦਰਸ਼ਣ ਕਰ ਜੋਗ ਨਾਥਕੇ ਭਏ ਪੁਜਾਰੀ ਦਾਸ ।

ਜਹਿ ਬੈਸਣ ਤਹਿ ਆਪ ਹੀ ਭੋਜਨ ਭੋਜਣ ਪਾਸ ॥ ੧

[ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ]

ਰਾਤੀਂ ਘਾਟ ਨਗੀਨੇ ਹਰਿਜਨ ਰਹਿਣ ਕੋਠੜੀ ਮਾਹੀ । ਦਿਵਸ ਚੜੇ ਬੰਗੇ ਦੇ
ਘਾਸੇ ਬੈਠੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਹੀ ॥ ਘਾਟ ਨਗੀਨਾ ਤਰਫ ਜਾਂਦਿਆਂ ਸੱਜੇ ਗੁ
ਦਵਾਰਾ । ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਪੁਜਾਰੀ ਬੁੰਗਾ ਸੰਤਾਂ ਜਹਾਂ ਉਤਾਰਾ ॥ ੨ ॥ ਭਲਾ ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ
ਗੰਬੀ ਲੈ ਪਰਸਾਦਾ ਆਵੇ । ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਿ ਨਿਕਟੇ ਬੈਠੇ ਆਪੇ ਨਾਹਿ ਬੁਲਾਵੇ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਸੰਤ ਰਹਿਣ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ਖੋਲ ਸੁਮਾਰ
ਕਹਿਣ ਜਵ ਆਪੇ ਦ ਪਰਸਾਦ ਫੜਾਈ ॥ ੩ ॥ ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਪਰਮੀ ਸਾਥੇ
ਇਹ ਭੀ ਟਹਲ ਕੁਮਾਵੇ । ਬਸਤਰ ਧੋਵੇ ਬਰਤਨ ਮਾਂਜੇ ਜੋੜਾ ਝਾੜ ਪੁਆਵੇ ॥ ਇਸ
ਭਾਂਤ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਏਥੇ ਅੱਧਕ ਤਪਸਯਾ ਸਾਧੀ । ਆਨ ਜਾਮ ਤੋ ਚੌਸਟ ਘੜੀਆਂ
ਲਾਗੀ ਰਹੇ ਸੁਮਾਧੀ ॥ ੪ ॥ ਕਦੇ ਕਦੇ ਦਰਵਾਰ ਗੁਰ ਕੇ ਬੰਦਨ ਕਰਨੇ
ਔਂਦ । ਯਾਫਿਰ ਬੈਠੇ ਨਈਂ ਕਨਾਰੇ ਇਕ ਰਸ ਨਾਮ ਧਿਉਂਦੇ ॥ ਇਕ ਦਿਨ
ਬੈਠੇ ਨਈਂ ਕਨਾਰੇ ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਯਾ । ਤਿਸਦਾ ਸਮਾਨਜੀਕ ਜਾਣਕੇ ਕੁਝ
ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਯਾ ॥ ੫ ॥ ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਸੁਣੇ ਮਨ ਲਾਈ ਸਭ ਜਗ ਰੈਣ ਬਸੇਰਾ ।
ਬਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤੇ ਮਿਟੇ ਨ ਭਵਜਲ ਫੇਰਾ ॥ ਭਲੀ ਭਈ ਤੁਮ
ਤਜੀ ਨੌਕਰੀ ਗੁਰ ਘਰ ਲੀਨੋ ਲਾਹਾ । ਬਿਨ ਬਿਨ ਨਾਮ ਜਪੋਲਿਵ ਲਾਈ
ਦਮਦਾ ਕਹਾ ਬਜਾਹਾ ॥ ੬ ॥ ਦੇਖ ਅਸੀਂ ਲੈ ਤਲਬ ਅਪਣੀ ਸਾਧਾਂ ਰਹੇ ਛਕੌਂਦੇ ॥
ਇਵ ਜਾਣਤ ਇਹ ਗੁਰਕੀ ਮਾਯਾ ਗੁਰਕੇ ਰਾਹ ਲਗੌਂਦੇ ॥ ਜੇ ਕੁਝ ਦੇਮ ਪਾਸ
ਹਨ ਤੇਰੇ ਹਰਿਕੇ ਲੇਖੇ ਲਾਵੇ । ਕਹਾ ਬਿਸਾਸਾ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕਾ ਬਿਲਮ ਨ ਰਤਾ ਕਰਾਵੇ ।

ਬਿਨ ਬਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਜਾਪੇ ਗੁਰੂ ਨਜੀਕ ਪਛਾਣੇ । ਭਾਣਾ ਗੁਰ ਕਾ
 ਮੀਠਾ ਮਾਨੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨੀ ਮਨ ਠਾਣੇ ॥ ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਇਸ ਬਿਧ ਸੰਤਾ
 ਬਹੁਤ ਸਿੱਖ ਸਮਝਾਈ । ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਸੁਣੀ ਮਨ ਧਾਰੀ ਬੈਠ ਸਮਾਧ ਲਗਾਈ ੮ ।
 ਤੀਨ ਜਾਮ ਰਾਤਰ ਜਾਂ ਬੀਤੀ ਸੋਧ ਲਿਆ ਇਸਨਾਨਾ ॥ ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਬੇਦ
 ਬਿਨ ਕੀਤਾ ਗੁਰੂ ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਿਆਨਾ ॥ ਸੰਤਾਂ ਲਏ ਬੁਲਾਇ ਪੁਜਾਰੀ ਸੰਗਤ ਬਹੁਤੀ
 ਆਈ ॥ ਦਗ ਦੇਹ ਕਰ ਨਈ ਕਨਾਰੇ ਜਲਮਹਿ ਦੇਹਿ ਬਹਾਈ ॥ ੯ ॥ ਘਾਟ
 ਨਗੀਨੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਧਰਾਯਾ । ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਥੀ ਮਾਯਾ
 ਤਿਸਦਾ ਯੋਗ ਕਰਾਯਾ । ਭੋਗ ਪਾਇ ਅਰਦਾਸਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਕੂਚ ਬਜਾਏ ।
 ਬੰਦੇ ਘਾਟ ਨਹਿਰ ਕੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਜੋਗੀ ਘਾਟ ਸਧਾਏ ੧੦ ॥
 ਗੋਤਮ ਘਾਟ ਬੁੱਢਦੇ ਨੀਚੇ ਰੁਫਾ ਅਕਾਂਤ ਸਥਾਨੇ । ਏਥੇ ਭੀ ਤਪ ਕੀਤਾ
 ਕੁਝ ਦਿਨ ਨਗ ਆਯਾ ਫਣ ਤਾਨੇ । ਸੰਗਤ ਘਾਟ ਆਇ ਫਿਰ ਨਹਿਰੇ
 ਹੀਰਾ ਘਾਟ ਭਧਾਰੇ । ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਇ ਦਿਦਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥
 ਬਹੁਰ ਸ਼ਕਾਰ ਘਾਟ ਜਾ ਨਹਿਰੇ ਇਹ ਰਮਣੀਕ ਸਥਾਨਾ । ਤਪ ਸਾਧਨ ਏਥੇ
 ਬਹੁ ਕੀਤਾ ਹਰਿ ਸੰਗ ਜੋੜ ਪਿਆਨਾ ॥ ਏਥੇ ਸਿੰਘ ਰਹੇ ਇਕ ਗੁਰਮੁਖ ਭੋਜਣ
 ਦੇਹ ਛਕਾਈ । ਮੂਲਾ ਖਤਰੀ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਖੀ ਤਿਨੇ ਸੁਣਾਈ ੧੨ ॥
 ਪਿਆਇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬੇ ਮੁਖ ਹੋਯਾ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਨੇ ਤਾਰਾ । ਸਾਖੀ ਗੁਰ ਇਤਹਾਸ
 ਪਾਵੇ ਹੈ ਹਮ ਨਹਿ ਲਿਖਤ ਦੁਵਾਰਾ । ਸਿਖਰ ਪਹਾੜੀ ਜਲ ਦਾ ਸੇਮਾ ਸੁੰਦਰ
 ਪੁਰਾ ਘਨੇਰੀ । ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਏਥੇ ਸੰਤਾਂ ਮਾਣੀ ਮੌਜ ਖਬੇਰੀ ॥ ੧੩ ॥ ਬਹੁਰ
 ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਗੰਥੀ ਅਬਚਲ ਤੋਂ ਚਲ ਆਯਾ । ਦੋਇ ਕਛਹਰੇ ਪਰਨਾ
 ਤਿਸ ਨੇ ਅਕਰ ਭੇਟ ਚੜਾਯਾ । ਏਕ ਕਛਹਰਾ ਪਰਨਾ ਸੰਤਾਂ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਲੈ
 ਲੀਯਾ ॥ ਜੇਏ ਪੁਰਣਾ ਪਾਸ ਕਛਹਿਰਾ ਭੇਟ ਨਈ ਦੀ ਕੀਤਾ ॥ ੧੪ ॥ ਫਿਰ
 ਮਾਤਾ ਦੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਆਏ ਜਨ ਅਵਨਾਸੀ । ਏਥੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਿਲਿਆ
 ਘੋਵ ਪਿੰਡੀ ਦਾ ਬਾਸੀ ॥ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬੋਂ ਕਈ ਜਾਤਰੁ ਸਾਬ ਏਸਦੇ ਆਏ ॥ ਪੋਠੋਵਾਰ
 ਅਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਦਰਸਣ ਹੋਤ ਸਧਾਏ ॥ ੧੫ ॥ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਕਰ ਦਰਸਣ ਸਭ ਨੇ
 ਬੰਦਨ ਫਤੇ ਉਚਾਰੀ ॥ ਲੈ ਲੈ ਨਾਮ ਬੁਲਾਏ ਸੰਤਾ ਸਭ ਹੀ ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ । ਭਗਤ
 ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਬਿਨਤੀ ਕਹੀ ਸੁਣਾਏ । ਆਗੇ ਮਿਲੇ ਨਹੀ ਹਰਿ ਜਨ ਜੀ ਕਿਸ
 ਬਿਧ ਨਾਮ ਬਤਾਏ ॥ ੧੬ ॥ ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਜੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਇਹ ਬਾਤ ਨਹੀ ਭਾਰੀ
 ਹਰਿ ਜਨ ਚਿੱਤ ਅਤਾਗਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣ ਦੁਨੀਆ ਸਾਰੀ । ਜੇ ਬਹਿਮੰਤੋਂ ਸੋਈ
 ਪਿੰਡੇ ਜੋ ਖੋਜੇ ਸੋ ਪਾਵੇ । ਜਾਂ ਪਾਵੇ ਤਾਲੱਖ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲੋਂ ਖਬਰ ਲਿਆਵੇ ॥ ੧੭ ॥
 ਸੁਣ ਕਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਰ ਬੰਦਨ ਬਿਨਤੀ ਫੇਰ ਸੁਣਾਈ ॥ ਕਹੇ ਸੰਤ ਘਟ ਘਟ

ਕੇ ਜਾਣੂ ਕਿਸ ਬਿਧ ਕ੍ਰੀ ਕੁਮਾਈ ॥ ਸੰਤਾ ਬਚਨ ਕਰੇ ਸੁਣ ਭਾਈ ਇਹ ਕੁਝ ਕਠਨ
 ਸੁਣੈਣੀ ॥ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਤੇ ਫਬਦੀ ਨਾਹੀ ਸੁਣੈ ਜਿ ਤੁਸਾਂ ਕਮੋਣੀ । ੧੮ ॥ ਬਕੇ ਨ ਬੋਲ
 ਦਿੜ ਮਨ ਰਾਖੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪੁ ਜਾਪੇ । ਹਰਖ ਸੋਗ ਮਹਿ ਦਾਝੇ ਨਾਹੀ ਤਉ ਹਰਿ
 ਆਪੇ ਆਪੇ । ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਮਧਮ ਬੈਥਰ ਜਾਪ ਕਰੇ ਜਿਸ ਭਾਵੇ ॥ ਚਾਰ ਬਾਣੀਆ
 ਬਤ ਹਸਤਾਲਮ ਹਰਿ ਜਨਕੇ ਹੁਇ ਜਵੇ ੧੯ । ਨਿਸ ਦਿਨ ਜਾਗਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ
 ਬਿਨ ਅਸੀ ਨ ਜਪਦੇ ਹੋਰਾ । ਇਸ ਬਿਧ ਆਪ ਜਪੇ ਜੁਗਿਆਸੂ ਨਿਕਰ ਨਿਸਚਾ
 ਤੋਰਾ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਮਨ ਹੋਯਾ ਫੱਟੜ ਸਾਥੀ ਅਪਨੇ ਛੋੜੇ । ਮੈ ਅਵ ਰਹੂੰ ਸੰਤ ਜੀ
 ਸੰਗੇ ਮਨ ਤਜਣਾ ਨਹੀਂ ਲੋੜੇ । ੨੦ ॥ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸੰਤਾ ਦੇ ਸਾਥੇ ਅਬਚਲ ਪਹੁੰਚੇ
 ਆਏ । ਮਿਲ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਕਰ ਬੰਦਨ ਨਦੀ ਕਨਾਰ ਸਧਾਏ । ਘਾਟ ਨਗੀਨੇ
 ਪਉੜੀ ਨਿਕਟੇ ਰਹਿਣ ਕੋਠੜੀ ਮਾਹੀ । ਰਾਤਰ ਬਾਹਿਰ ਦਿਨ ਭਰ ਅੰਦਰ ਹਰਿ
 ਜਪ ਸੇਵਣ ਨਾਹੀ । ੨੧ ॥ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਉ ਨੀਂਦਰ ਆਵੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਸੇਵੇ ।
 ਕਦੇ ਬਰਾਗ ਵਿਖੇ ਭਰ ਨੇਤਰ ਗਦ ਗਦ ਕਰਕੇ ਰੋਵੇ । ਭਿੰਨੀ ਫੈਲ ਚੁਮਕਣ ਤਾਰੇ
 ਜਾਗਤ ਸੰਤ ਗੁਸਾਈ । ਢਲੀ ਰਾਤਿ ਗੁਰ ਕਲੰਗੀ ਧਰ ਜੀ ਦਰਸਣ ਦੀਨਾ ਆਈ ।
 ੨੨ । ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਜੋੜ ਦੁਇ ਹਾਥਾ ਸੰਤ ਖਲੋਤੇ ਆਗੇ ।
 ਜਾਇ ਪੰਜਾਵ ਛਕਾਵੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਤਿ ਗੁਰ ਆਖਣ ਲਾਗੇ ।
 ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਵਤਾਰ ਤੁਮਾਰਾ ਕਰੇ ਜਗਤਿ ਉਜਿਆਲਾ । ਹਰਿ ਕੀਰਤ ਇ
 ਕਲਯੁਗ ਅੰਦਰ ਜਗਤਿਸਭੇ ਮਤਵਾਲਾ । ੨੩ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਆਖ ਗੁਰ
 ਗੁਪਤ ਭਏ ਛਿਨ ਮਾਹੀ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਏ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਰਸਨ ਹੋਏ ਨਾ
 ਇਵਸ ਚੜ੍ਹੇ ਸੰਤਾ ਨੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ । ਬਹੁਤ ਬਰਾਗ ਕਰੇ ਤੇ
 ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਨਾ ਪਾਏ । ੨੪ । ਦੇਸ ਪੰਜਾਬੋਂ ਜੋ ਜੋ ਸੰਗਤ ਅਵਚਲ ਪਹੁੰਚੇ ਆਏ ।
 ਖਬਰ ਸੁਣੈ ਸੰਤਾਂ ਪਹਿ ਆਵੇ ਬੈਠਤ ਸੀਸ ਨਿਵਕੇ । ਫੂਲ ਹਾਰ ਸੰਤਾਂ ਗਲ੍ਹ ਪੀਵਣ
 ਅਰਪਣ ਬਸਤਰ ਮਾਯਾ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਚਕ ਦਵੇ ਗਰੀਬਾਂ ਇਸ ਬਿਧ ਸਮਾ
 ਬਿਤਾਯਾ । ੨੫ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤਾਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਧ ਆਖ ਸੁਣਾਈ ।
 ਘਾਟ ਨਗੀਨੇ ਰਹਿਤ ਗਲਬਲਾ ਸੰਗਤਿ ਆਵਤ ਜਾਈ । ਜੋਗੀ ਘਾਟ
 ਅਕਾਂਤਿ ਸਥਾਨੇ ਚਲੀਏ ਕਰੇ ਤਿਆਰੀ ॥ ਮਸਲਤ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਹਰੀ
 ਜਨ ਪਹੁੰਚੇ ਜਗਾ ਨਿਆਰੀ । ੨੬ । ਏਥੇ ਸੀਤਾ ਫਲ ਹੀ ਛਕਦੇ ਨਦੀ ਨੀਰ
 ਪੀ ਲੈਂਦੇ ॥ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਜਾਗਣ ਜਪੁ ਜਾਪਣ ਕਦੇ ਨਾ ਸੇਵਣ ਪੈਂਦੇ ॥ ਏਥੇ
 ਫਰ ਦਸਮ ਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦੀਨਾ ਆਈ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਰ
 ਉਸਿਆਰਾ ਸੰਤਾਂ ਲਿਆ ਜਗਾਈ ॥ ੨੭ ॥ ਜੋੜੇ ਹਾਥ ਖਲੋਤੇ ਦੇਵੇ ਸਤਿਗੁਰ
 ਬਰਣ ਸੁਣਾਏ । ਸੰਤਾਂ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਭਧਾਰੇ ਕਰੇ ਜਿਸੇ ਹਿਤ ਆਏ । ਨਾਮ

ਜਪਾਵੇ ਪਹੁਲ ਛਕਾਵੇ ਕੀਰਤ ਗਾਇ ਸੁਣਾਵੇ । ਅਗਨ ਈਰਖਾ ਜਲਤ ਪਿਰਥਮੀ
ਸਾਂਤੀ ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੇ ॥ ੨੮ ॥ ਕਰ ਬੰਧਨ ਸੰਤਾਂ ਮੁਖਿਆਖੀ ਸੱਤਿ ਬਚਨ
ਜਗ ਸਾਈਂ । ਪੁਤਰੀ ਕਾਠ ਕਰੇਕਹ ਬਪੁਰੀ ਆਪੇ ਖੇਲ ਖਿਲਾਈ ॥ ਅੰਗ ਸੰਗ
ਸਦ ਰਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਣੀ ਟਹਿਲ ਕਰਾਵੇ । ਕਹਾ ਸਾਧ ਜੋ ਦਰਸ ਬਹੁਣਾ ਦਰਸ
ਹਮੇਸ਼ ਦਿਖਾਵੇ ॥ ੨੯ ॥ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਰੂਪ ਛੁਪਾਯਾ ਸੰਤ ਚਲੇ ਸਿਰ ਨਿਆਈ ।
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਆਖੇ ਤੁਝ ਕਿਰਪਾ ਲਏ ਦਰਸ ਗੁਰ ਪਾਈ ॥ ਬਚਨ ਬਲਾਸ ਕਰੇਂਦੇ
ਦੇਵਾਂ ਘਾਟ ਨਗੀਨੇ ਆਏ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕੂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮਸਲਤ ਲਈ ਬਣਾਏ ॥ ੩੦ ॥
ਰਾਤਰ ਬੋਲੇ ਆਪਸ ਮਾਹੀ ਬੈਠੇ ਬਚਨ ਕਰੇਂਦੇ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਤਾਈਂ
ਫਿਰ ਫਿਰ ਉਪਮਾਂ ਦੇਂਦੇ । ਇਹ ਤਉ ਦਤਿ ਅਮੋਲਕ ਬਖਸ਼ੀ ਬਚਨ ਗੁਰਾਂ
ਜੋ ਕੀਤੇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਬਚਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਆਦੋਂ ਗੁਰ ਕੀ ਰੀਤੇ ॥ ੩੧ ॥
ਬਚਨ ਕਰੇ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਬਾ ਵਿਚ ਬਾਕਾਲੇ । ਏਸ ਬਚਨ ਤੋਂ
ਆਇ ਸੰਗਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਭਾਲੇ ॥ ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਮੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਭਗਤ
ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਜਾਣੇ ॥ ਪਰਗਟਿ ਨਾ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਅਖਣ ਮਖਣ ਸਿੰਘ ਲੁਝਾਣੇ
॥ ੩੨ ॥ ਇਹ ਤੋਂ ਭਾਰ ਉਠਾਵਣ ਮੁਸ਼ਕਲ ਗੁਪਤੀ ਰਹਿਣ ਭਲੇਰਾ । ਮਖਣ
ਸਿੰਘ ਕਹੇ ਗੁਰ ਲਾਧੋ ਤਿਸ ਮਨ ਚਾਉ ਘਨੇਰਾ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਇਹ ਦਾਤ
ਪ ਅਮੋਲਕ ਜਿਸ ਬਖਸ਼ਿ ਸੇ ਪਾਵੇ । ਤਿਸ ਕੀ ਧੂੜਿ ਗੁਰੂ ਭੀ ਮਾਂਗਤ ਜਪੇਜ
ਧਾਨਾਮ ਜੁਪਾਵੇ ॥ ੩੩ ॥ ਸੱਚ ਖੰਡ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਭੀ ਕਿਨੇ ਬਬਰ ਪਹੁੰਚਾਈ ।
ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਤ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਜਾਈ । ਦਿਵਸ ਚੜ੍ਹੇ ਮਿਲ
ਸਭੇ ਪੁਜਾਰੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿ ਆਏ । ਕਰ ਬੰਧਨ ਬੈਠੇ ਚਹੁਗਿਰਦੇ ਬਿਨਤੀ ਕਹੀ
ਸੁਣਾਏ ॥ ੩੪ ॥ ਹਮ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਸੰਤ ਜਾਣਗੇ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਮਝਾਰੇ । ਕੀ
ਕੁਝ ਟਹਿਲ ਨਾ ਹੋਈ ਸਤੋ ਕੀਤੇ ਤੁਸਾਂ ਤਿਆਰੇ । ਸੁਣ ਕਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੁਕਮ ਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਈ । ਟਰਸਣ ਦੇਹ ਗੁਰ ਕਲੰਗੀ ਧਰ ਆਇਸ ਦਿਵ
ਫੁਰਮਾਈ ॥ ੩੫ ॥ ਸੰਤੋ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਭਧਾਰੇ ਘਰਿ ਘਰਿ ਨਾਮ ਜੁਪਾਵੇ ॥
ਕੀਰਤ ਕਰੇ ਛਕਾਵੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ ਸਜਾਵੇ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਗਤ ਭਈ
ਅਚੰਭੀ ਇਹ ਤਉ ਹੁਕਮ ਅਮੋਟਾ । ਜਥਾ ਸਕਤ ਸਭਨਾਂ ਫਿਰ ਦੀਨੀ ਸੰਤਾਂ
ਨੂੰ ਕੁਝ ਭੇਟਾ ॥ ੩੬ ॥ ਬਸਤਰ ਦਾਮ ਔਰ ਮਠਿਆਈ ਸੰਤਾਂ ਸਭ ਬਰਤਾਏ ॥
ਇਕ ਤਲਵਾਰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਭੇਟਾ ਸੰਤਾਂ ਲਈ ਉਠਾਏ । ਪਾਸ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ
ਗੋਬੀ ਤਿਸ ਦੇ ਹਾਥ ਫੜਾਈ । ਏਹ ਅਮਾਨਤ ਰੱਖ ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਫੇਰ ਲਵਾਂਗੇ
ਆਈ ॥ ੩੭ ॥ ਫਿਰ ਦਰਵਾਰ ਵਿਖੇ ਚਲਿਆਏ ਤਜਕਰ ਘਾਟ ਨਗੀਨਾ ।
ਸਿਰੇ ਪਾਉ ਪਰਸ਼ਾਦ ਜ ਟਿੱਕੀ ਇਹ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੀਨੀ ॥

ਆਪ ਖਯੋਇ ਅਰੰਤੀ ਕੀਨੀ ਫਿਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਈ। ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਰਹੇ
ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਹੋਣਾ ਸਦਾ ਸਹਾਈ। ੩੮। ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹਿਣਾ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਇਵ
ਕੀਤਾ ਅਰਦਾਸਾ ॥ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਵਾਕ ਸੁਣਾਯਾ ਹੋਯਾ ਅਜਬ ਤੁਮਾਸ਼ਾ ॥
ਦੇਵਤਿਆਂ ਪੁਨ ਕਾਰ ਸੁਣਾਈ ਛੁਣ ਛੁਣ ਜੇਹੀ ਹੋਈ। ਸੰਗਤ ਕਰੇ ਬਰਾਗ ਬਛੋੜਾ
ਨੇਤਰ ਭਰ ਭਰ ਰੋਈ। ੩੯ ॥ ਬਿਦਿਆ ਕਰਨ ਚਲੀ ਮਿਲ ਸੰਗਤ ਪਾਸੋਂ ਦੇਵਣ
ਭਾੜਾ ॥ ਸੰਤ ਕਹਣ ਪੈਦਲ ਹੀ ਜਾਣਾ ਦੇਖਤ ਬੋਲ ਪਹਾੜਾ। ਫਗਤ ਸਿੰਘ ਆਖੇ
ਮੈ ਜੁਲਸਾ ਸੰਤਾ ਸੰਗ ਸਧਾਸਾਂ ॥ ਬਾਟ ਗਾਟ ਰਸਤੇ ਸੰਤਾ ਦੀ ਬਹੁ ਬਿਧ ਟਹਲ
ਕੁਮਾਸਾਂ। ੪੦ ॥ ਸੰਗਤ ਸਾਥ ਹਤੀ ਜਨ ਤੁਰਦੇ ਬਚਨ ਕਹਿੰਦੇ ਜਾਈ। ਨਾਮ ਜਪੇ
ਸੁਭ ਕਿਰਤ ਕੁਮਾਵੇ ਮੇਲਾ ਜਗਤ ਸਰਾਈ। ਅਏ ਸਾਧ ਸਿੱਖਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸਦਾ
ਮਨ ਲਾਕੇ ॥ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥਿ ਰਹੇ ਸਹੈ ਗੁਰ ਭਾਣਾ ਇਵ ਆਖਤ ਸਮਝਾਕੇ ॥ ੪੧ ॥
ਇਹ ਦਰਗਾਹ ਗੁਰੂ ਕੀ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਸੁਭਾਗੇ ਬੰਦੇ। ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰੂ
ਪਹਿ ਆਖੈ ਤੇਹੇ ਚੈਯੋ ਮੰਦੇ। ਇਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਅਪਾਰ ਸੁਣਾਕੇ ਸੰਗਤ ਕਹਿ
ਅਤਕਾਈ। ਕਰ ਬੰਦਨ ਸੰਗਤ ਸਭ ਠਹਿਰੀ ਸੰਤਾ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ॥ ੪੨ ॥ ਏਕ
ਸਾਲ ਭਰ ਸੰਤਾਂ ਏਥੇ ਤਪ ਕੀਤਾ ਬਹੁ ਭਾਤੀ। ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭ ਅਤਰ ਅਮੋਲਕ
ਅਪਣੀ ਮਹਿਕ ਖਿਲਾਰੀ। ਸੰਗਤ ਮੁੜੀ ਸੰਤ ਤੁਰ ਚਾਤੇ ਬਿਰਹੇ ਕੰਠ ਰੁਕਾਏ
ਸੰਗਤ ਕਹੇ ਮਲਾਹ ਜਗਤ ਕੇ ਜੱਗਤਿ ਉਧਾਰਨ ਆਏ ॥ ੪੩ ॥

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗਿੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸਿਰੀ ਅਵਚ
ਹਜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿਤਰ ਭੂਮੀ ਵਿਖੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਸਾਲ ਭਰ ਭਾ
ਤਪ ਕਰਨਾ ਤੇ ਅਨੰਤ ਰੂਹਾ ਨੂੰ ਸੁਮੱਤੇ ਲਾਵਨ ਪਰਸੰਗ ਬਰਨਨ
ਨਾਮ ਤਿਤੀਓ ਧਿਆਇ ॥ ੩ ॥ ਆਰਥਲਾ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬਜੀ ਕੀ
ਚੋੜੀਸਵੇਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ॥ ਸੰਮਤ ੧੯੪੬ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ॥ ਦੋਹਰਾ
ਅਬਚਲ ਕਰਕੇ ਜਾਤਰਾ ਪਰਤੇ ਤਰਫ ਪੰਜ ਬ। ਪੈਦਲ ਚਲਦੇ ਸੰਤ ਜੀ ਬਿਖੜਾ ਰਾਹ
ਖਰਾਬ ॥ ੧

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਬਚਨ ਬਲਾਸ ਕਰੋਂਦੇ ਰਸਤੇ ਸਨੇ ਸਨੇ ਤੁਰ ਚਾਲੇ। ਬਿਖੜੇ ਦਾਉ ਲੰਘਾਵੇ
ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਤ ਬਲ ਕਰਾਲੇ। ਮਜ਼ਲੋ ਮਜ਼ਲੀ ਸਹਜ ਭਧਾਰਤ ਪੁੰਫ੍ਰਕ
ਪੁਰ ਮਹਿ ਆਏ। ਏਥੇ ਦਿਹਰਾ ਨਮ ਦਵ ਹਿਤ ਹਰਿ ਜੀ ਦਯੋ ਫਿਰਾਏ। ੨
ਏਥੇ ਆਇ ਬਰਾਜੇ ਹਰਿਜਨ ਰਹਿਤ ਜਨਮ ਅਬਨਾਸੀ। ਦਰਸਣ ਪਾਵਣ ਭੇਟ

ਚੜਾਵਣ ਭਲੇ ਜੁ ਸਹਿਰਿ ਨਿਵਸੀ । ਬੀਡ ਛਕਣ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦੀ ਸੀਤ
ਸਿੱਖ ਸਮਝਾਂਦੇ । ਜੇ ਕੁਝ ਅਰਪਣ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਸੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਰਤਾਂਦੇ । ੩
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਮੱਜਨ ਕਰਕੇ ਨਿਤਾ ਨਿਯਮ ਕਰ ਲੀਤੇ । ਛਕ ਪਰਸਾਦਾ ਪੁੰਡ੍ਰਕ
ਪੁਰ ਤੋਂ ਬਹੁਰ ਪਿਆਨੇ ਕੀਤੇ ॥ ਮਜ਼ਲ ਮਜ਼ਲ ਰਸਤਾ ਤਹਿ ਕਰਦੇ ਸ਼ਹਿਰ
ਭੜਾਵਲ ਆਏ ॥ ਏਥੇ ਪੂਨਾ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਬਾਹਰ ਭੇਰੇ ਲਾਏ ੪। ਬੈਠੇ ਦੇਖ
ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਭੋਜਨ ਪਾਸ ਪਠਾਯਾ । ਜੋ ਜੋ ਆਯਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵਣ ਸੀਤਾਂ
ਨਾਮ ਦਿੜਾਯਾ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪ ਪਕਾਯਾ ਬੈਠ ਦੁਹਾਂ ਛਕ ਲੀਨਾ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕਰ ਦਿਸ਼ਨਾਨ ਬਹੁਰ ਪਿਆਨਾ ਕੀਨਾ ॥ ੫ ॥ ਮਜ਼ਲੇ ਮਜ਼ਲੀ ਬਾਟ
ਮਕੋਂਦੇ ਖੰਡੂਏ ਸ਼ਹਿਰ ਪਹੁੰਚੇ । ਧਰਮ ਸਾਲ ਮਹਿ ਉਤਰੇ ਆਕੇ ਸੀਤ ਉਚਤ
ਉਚੇ ॥ ਏਕ ਸੇਠ ਨੇ ਦਰਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਦੂਧ ਇਲਿਆਣ ਛਕਾਯਾ । ਰਾਸਣ ਬਹੁਰ
ਲਿਆਕਰ ਦੀਨਾ ਸੀਤਾਂ ਨਾਮ ਦਿੜਾਯਾ । ੬ ਭੋਜਣ ਆਪ ਬਣਾਕੇ ਛਕਦੇ
ਸ਼ਹਿਰੀ ਰਸਤਾ ਪਹੁੰਚੇ । ਜੋ ਕੇ ਪੁਛੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਹਰਿਜਨ ਮੁਕਤੀ ਰਾਹ
ਬਤਾਂਦੇ । ਰਾਤ ਰਹੇ ਮੱਜਨ ਕਰ ਚਾਲੇ ਵਿਖੜੇ ਰਾਹ ਪਧਾਰੇ ।
ਕਦੇ ਕਦੇ ਕੇਨ ਪੈਣ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਸ਼ੇਰ ਕਿਤੇ ਭਵਕਾਰੇ । ੭। ਏਕ ਬਾਰ
ਰਸਤੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸ਼ੇਰ ਖੜਾ ਦਿਸਿ ਆਯਾ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਿਆ
ਪਾਸੀਤਾਂ ਨੇ ਸਮਝਾਯਾ । ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨ ਦੁਸ਼ਮੁਣ ਟਰਹੈ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਮਨ ਲਾਈ ।
ਪਾਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਗਏ ਅਗਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸ਼ੇਰ ਬਿਲਾਈ । ੮। ਦਰਸ਼ਣ
ਮੁਰਕੇ ਪੂਛ ਫੇਰਦਾ ਬਿੱਲੀ ਜਿਵੇ ਭਧਰਾ । ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਤ
ਨਿਹਚਾ ਪੰਨ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਤੁਰਦੇ ਓਅੰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਹਰਿਜਨ ਪਹੁੰਚੇ ਆਈ
ਓਅੰਕਾਰ ਦਖਣੀ ਬਾਣੀ ਏਥੇ ਗੁਰਾਂ ਰਚਾਈ । ੯। ਏਥੇ ਮੂਰਤ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ
ਮੰਦਰ ਫਣੀਅਰ ਕੇਰੀ ॥ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਏਥੇ ਰਾਖੀ ਕਿਨੇ ਭਲੇਰੀ
ਏਥੇ ਆਇ ਸੀਤ ਜੀ ਉਤਰੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅਸਥਾਨੇ ॥ ਜਿੱਥੇ ਆਸਣ ਕੀਤੇ
ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਲੇ ਤੇ ਮਰਦਾਨੇ । ੧੦। ਏਥੇ ਸੀਤ ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨ ਠਹਿਰੇ ਕੀਤੇ
ਦੂਰ ਥਕੇਵੇ ॥ ਸਾਧੂ ਆਇ ਕਰਨ ਕੁਝ ਪਰਸ਼ਨ ਹਰਿਜਨ ਉਤਰ ਦੇਵੇ ।
ਆਖਣ ਸਾਧ ਜਗਤ ਭਵ ਸਾਗਰ ਕਿਸ ਬਿਧ ਤਰਿਆ ਜਾਵੇ । ਸੀਤ ਬੜਾਵਣ
ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਾਗਰ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵੇ ॥ ੧੧ ।
ਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦ ਤਰੇਮੁਨ ਕੇਤੇ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਬ੍ਰਹਮਾਦਾ ॥ ਗੁਰ ਬਿਨ ਕੋਇ ਨ ਉਤਰਸ
ਪਾਰੇ ਆਦੋਂ ਇਹ ਮਰਯਾਦਾ ॥ ਪੁਛਦੇ ਸਾਧੂ ਹੋ ਜੱਗ ਤਾਰਕ ਇਹ ਮਨ ਭੂਤ ਕਰਾਲਾ
ਕੌਣ ਸਬਦ ਜਿਸਤੇ ਬਸ ਹੋਵੇ ਬਹੁਰਨ ਹੋਇ ਬਿਤਾਲਾ । ੧੨। ਸੁਰਤਿ ਸਬਦ
ਭਵਸਾਗਰ ਤਰੀਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਖਾਣੈ ॥ ਸੁਰਤਿ ਜਪੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤਰ ਮਨ

ਆਪੇ ਬਸਆਣੈ ॥ ਸਾਧਾਂ ਸਬ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭ ਗੋਸਟ ਨਹਰੇ ਕਈ ਦਿਹਾਰੇ । ਖੁਸੀ ਕਰੀ
 ਮਿਲ ਕਰ ਤੁਰ ਚਾਲੇ ਤਰਫ ਉਜੈਨ ਭਧਾਰੇ ॥ ੧੩ ॥ ਮਜਲੇ ਮਜਲੀ ਤੁਰਦੇ ਹਰਿ
 ਜਨ ਆਏ ਸ਼ਹਿਰ ਉਜੈਨਾ । ਏਸ ਸਹਰ ਦੇ ਲੋਕ ਭਲੇਰੇ ਬੇਲਤ ਮੀਨੇ ਬੈਨਾ ॥ ਸਾਲ
 ਦੁਆਦਸ ਬਾਦ ਹੋਤ ਹੈ ਕੁੰਭ ਉਜੈਨ ਮਝਾਰੇ ॥ ਬਿੱਕਮ ਜੀਤ ਭਰਖਰੀ ਰਾਜਾ ਹੋਏ
 ਧਰਮੀ ਭਾਰੇ ॥ ੧੪ ॥ ਏਥੇ ਬਾਗ ਬਗੀਚੇ ਸੁੰਦਰ ਨਦੀ ਗੰਡਕਾ ਭਾਰੀ । ਬਾਗਾਂ ਬਿਚ
 ਗੁਫੇ ਅਰ ਕੁਟੀਆਂ ਸਾਧੂ ਰਹਿਣ ਅਪਾਰੀ ॥ ਏਥੋਂ ਦਾ ਈ ਸਿੱਖ ਬਸੰਭਰ ਦਸਮ
 ਗੁਰ ਪਹਿ ਆਯਾ । ਜਿਸਦੇ ਲੜਕੇ ਬਚਨ ਬੇਚਿਆ ਫਿਰ ਪਾਛੇ ਪਛਤਾਯਾ । ੧੫ ।
 ਏਥੇ ਬਾਹਰ ਬਿੱਚ ਬਗੀਚੇ ਸੀਤਾਂ ਡੇਰੇ ਲਾਏ । ਬਾਗਮਾਨ ਤੋਂ ਸੁਣ ਕਰ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਸੇਠ
 ਦਰਸ ਹਿਤ ਆਏ । ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਸੀਤਾਂ ਕੋਰੇ ਅਰਪਣ ਫਲ ਮਨਿਅਈ । ਨਾਮ
 ਨਗਰ ਸੀਤਾਂ ਦਾ ਪੂਛਤ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਤਲਾਈ । ੧੬ । ਪੁਛਦੇ ਕਹੇ ਸੀਤ ਜਗ
 ਤਾਰਕ ਹਰਿ ਮਿਲਣੇ ਦੀ ਰੀਤੀਆ ਆਖਤ ਸੀਤ ਜਪੇ ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਗੁਰ ਸੰਗ ਕਰੇ
 ਪਗੀਤੀ । ਗੁਰ ਹੀ ਦਾਤਾ ਤਪਤ ਬਨਾਸੇ ਚਾਨਣ ਗੁਰ ਤੇ ਹੋਈ । ਗੁਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਮਲਾਹ
 ਗੁਰੂ ਹੈ ਗੁਰ ਬਿਨ ਤਰੈ ਨ ਕੋਈ । ੧੭ । (ਗੁਰਵਾਕ) ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਗੁਰ ਹਿਵੈ
 ਘਰ ਗੁਰ ਦੀਪਕ ਤਹਿ ਲੇਇ । ਗੁਰ ਜਹਾਜ਼ ਖੇਵਟ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਬਿਨ ਤਰਿਆ ਨ
 ਕੋਇ । ਇਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਅਪਾਰ ਸੁਣਾਏ ਸੰਗਤ ਆਵੈ ਜਾਈ । ਭੋਜਨ ਬਸਤਰ
 ਘਲੰਗ ਬਿਸਤਰੇ ਬਾਛਤ ਬਸਤ ਪੁਚਾਈ । ਦੋ ਦਿਨ ਠਹਿਰ ਨਾਮ ਦਿਰੜਾਕੇ ਸੀਤ
 ਅਗਰੇ ਚਾਲੇ । ਸੀਤਾਂ ਦੇ ਸੁਭ ਬਚਨ ਅਮੋਲਕ ਲੋਕ ਮੇਮ ਸਮ ਢਾਲੇ । ੧੮
 ਸਨੇ ਸਨ ਤੁਰਦੇ ਜਗ ਸਾਈਂ ਬਿਖੜੇ ਰਾਹ ਘਨਰੇ । ਪੁਸਕਰ ਰਾਜ ਪਹੁੰਚੇ ਆ
 ਧਰਤੀ ਨੇਤਰ ਹੋਰੇ ॥ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਭੀ ਏਥੇ ਆਏ ਧਰਤੀ ਪਾਵਨ ਕੀਤੀ । ਤਿਸ
 ਅਸਥਾਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੈਠਾ ਗੁਰ ਸੰਗ ਤਿਸੇ ਪਗੀਤੀ । ੧੯ । ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਘਰੋਂ ਲੈ ਆਵੇ ਏਥੇ
 ਕਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ । ਸੀਤ ਏਸ ਤੀਰਥ ਕਰ ਮੰਜਨ ਗਏ ਬ੍ਰਾਮਣ ਪਾਸਾ । ਸੀਤਾਂ ਪੂਛੀ ਤਿਨੇ
 ਬਤਾਈ ਮੰਜੀ ਇਹ ਗੁਰ ਕੇਰੀ । ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਇਸ ਤੀਰਥ ਤੀਰੇ ਠਹਿਰੇ ਸੀ ਕੁਝ
 ਡੇਰੀ ॥ ੨੦ ॥ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਿਆ ਨਾਗੀ ਸਿੱਖ ਏਸ ਦਿਸ ਥੋੜੇ । ਦਿਜ ਆਖਤ
 ਮੰਜੀ ਬਣਵਾਈ ਮੈਂ ਦੁਗ ਛੁੱਟੇ ਰੋੜੇ । ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਅੱਖ ਹਰੀ ਜਨ ਤੀਰਥ
 ਪੁਸਕਰ ਰਾਜਾ । ਇਸੇ ਸੁੰਦਰੇ ਦੇਣ ਹਿਤ ਆਯਾ ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੰਗਾ ਰਾਜਾ ॥ ੨੧ ॥
 ਖਟ ਮਾਸਾ ਬੁਧ ਲਾਇ ਮਜੂਰਾਂ ਏਕ ਚੋਤਰਾ ਬਧਾ । ਤਿਸ ਪਰ ਆਏ ਲਗਾਇਆ
 ਤੰਬੂ ਫੁਬ ਚਲਿਆ ਭੋ ਖਾਧਾ । ਕਰ ਮੰਨਤ ਭੁਲ ਮਾਛ ਕਰਾਈ ਭੇਟਾ ਅਧਕ ਚੜ੍ਹਾਈ
 ਸੀਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਭਾਂਤ ਬ੍ਰਾਮਣ ਸਾਖੀ ਏਹ ਸੁਣਾਈ । ੨੨ । ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ਸੋਧ ਅਰਦਾਸਾ
 ਏਥੋਂ ਸੀਤ ਪਧਾਰੇ । ਸਨੇ ਸਨੇ ਅਜਮੇਰ ਪਹੁੰਚੇ ਉਤਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮਝਾਰੇ । ਸਿੱਖ
 ਰਾਮ ਗੜੀਏ ਕੁਝ ਏਥੇ ਧਰਮ ਸਾਲ ਬਣਵਾਈ । ਏਥੇ ਰਹੇ ਸੀਤ ਤਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਚੰਗੀ

(੫੫)

ਟਹਿਲ ਕੁਮਾਈ। ੨੩॥ ਸੰਤਾਂ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦਿਰਝਾਯਾ ਏਕ ਰਾਤ ਰਹਿ ਚਾਲੇ।
ਕਿਲੇ ਚਤੋੜ ਵਿਖੇ ਚਲ ਅਏ ਜੈਮਲ ਫੱਤੇ ਬਾਲੇ। ਏਥੇ ਠਹਿਰ ਚਲੇਫਿਰ ਆਏ ਮਥਰਾ
ਸ਼ਹਿਰ ਮਥਰੇ। ਮਥਰਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਆਏ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ। ੨੪।
ਸਤਿਗੁਰ ਤੋਗਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਸੀਸਗੰਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ। ਕਰ ਪਰਕਰਮਾ ਬੰਧਨ
ਕੀਤੀ ਧੰਨ ਗੁਰ ਮੁਖੇ ਪੁਕਾਰਾ। ਹਿੰਦ ਧਰਮ ਦੀ ਲਾਜ ਰਖਾਈ ਸੀਸ ਬਾਰ
ਗੁਰ ਸੂਰੇ। ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ਚਲੇ ਕਰ ਉਸਤਤਿ ਸੰਤ ਹਰੀਜਨ ਪੂਰੇ॥ ੨੫॥
ਮਜਨੂੰ ਟਿਲੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਆਏ ਜਮਨਾ ਤੀਰੇ। ਜੇਠ ਮਹੀਨੇ ਪਹੁੰਚੇ ਏਥੇ ਤੁਰਦੇ
ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ। ਮਜਨੂੰ ਟਿੱਲੇ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ ਕਰ ਦਗਸ਼ਣ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ। ਏਥੇ
ਸੰਤ ਕੇਸ ਇਸ਼ਨਾਨੇ ਬਸਤਰ ਭੀ ਸਭ ਧੋਏ॥ ੨੬

(ਬੈਂਤ)

ਮਜਨੂੰ ਟਿਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰ ਕਈ ਰੋਜ਼ ਠਹਿਰੇ ਦਿਲਪਸੰਦ ਜਮਨਾ ਦਾ ਕਨਾਰ
ਕੀਤਾ। ਏਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਕਰੀ ਸੇਵਾ ਸੰਤਾਂ ਦੱਸ ਗੁਰ ਮੰਤ ਉਪਾਰ
ਕੀਤਾ। ਏਥੇ ਚਲੇ ਹਰਿਦੁਆਰ ਦੀ ਤਰਫ ਤੁਰਦੇ ਚਰਨ ਪਾਇਕੇ ਸੀਤ ਸਨਸਾਰ
ਕੀਤਾ। ਨਾਨਕ ਬਾੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰ ਮਹਿ ਜਾਇ ਨਹਰੇ ਮੇਲਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ
ਹਰਦੁਆਰ ਕੀਤਾ॥ ਥੋੜੇ ਰੋਜ਼ ਹੋਏ ਏਥੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਚਨ
ਪੁਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਸੁਧਾ ਸਰ ਹੋਕੇ ਪੋਠੇ ਵਾਰ ਚਲੇ ਤੀਬਰ ਚਿਤ ਫੁਰਨਾ ਬਾਰ
ਗੁਰ ਕੀਤਾ। ਸੰਤ ਕਹਿਣ ਆਪਾ ਰਿਖੀ ਕੇਸ ਚਲੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਝ
ਸੁਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਦੇਵੇ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਪੋਠੇ ਵਾਰ ਜਾਮਾ ਬੋਝੀ ਮਿਹਰ ਤੋਂ
ਗੁਰੂ ਦੀਦਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੈਂ ਭੁਲ ਦਾ ਨਹੀਂ ਆਹਿਸਾਨ ਬੋਝਾ ਬੋਝਾ
ਕੁਵਜਲਾ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਪਾਰ ਕੀਤਾ। ਦਿਤੀ ਆਗਿਆ ਸੰਤ ਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਕੇ ਭਗਤ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤਾ॥ ਏਥੇ ਰੇਲ ਚੜ੍ਹਕੇ ਸੁਧਾ ਸਰ ਹੋਕੇ ਪਿੰਡੀ
ਘੇਵ ਫੇਰਾ ਪੋਠੇ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਸੰਤ ਹਰਦੁਆਰੇ ਰਿਖੀ ਕੇਸ ਆਏ ਆਸਣ
ਆਇਕੇ ਬਾੜੀ ਵਿਚ ਕਾਰ ਕੀਤਾ। ੨੭।

(ਦੁਵਾਯਾ ਛੰਦ)

ਰਿਖੀਕੇਸ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਆਕੇ ਨੌਰ ਨਕੇਵਲ ਭਾਲੀ। ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ
ਸਿਮਰਦੇ ਜਾਏ ਨਾ ਦੰਮ ਖਾਲੀ। ਭਾਵੀ ਭੂਖ ਹੋਇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਛੇਤਰ ਤੇ
ਚਲ ਆਂਦੇ। ਜੈਸਾ ਭੇਜਨ ਦੇਤ ਭੰਡਾਰੀ ਲੈ ਆਂਦੇ ਮੁਖ ਪੌਂਦੇ। ੨੮। ਸਰਬ
ਘਟਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਚੋਜੀ ਰਹਤਿ ਫਕੀਰੀ ਦਾਵੇ। ਢਲੀ ਰਾਤ ਮੱਜਨ ਕਰ
ਗੰਗਾ ਸੁਨ ਸਮਾਧੀ ਲਾਵੇ। ਦੇਖ ਦੇਖ ਸਾਧੂ ਜਨ ਸਭ ਹੀ ਭਾਰੀ ਅਦਵ

ਕਰੇਂਦੇ ॥ ਜੇਕੋ ਜੁਗਤ ਜੋਗ ਦੀ ਪੂਛਤ ਸੰਤ ਤਿਸੇ ਦਸਦੇਂਦੇ । ੨੯ ॥ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਧੂ ਮਿਲ ਆਵਣ ਬੈਠਣ ਸੀਸ ਨਿਵਾਰੇ । ਜਬੈ ਸਮਾਧੀ ਹੋਤ ਉਥਾਨਾ ਬਿਨਤੀ ਕਰਤ ਸੁਣਕੇ । ਕਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਹਿ ਹਰਿਜਨ ਬਸਦੇ ਸੇ ਕੈਸਾ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ਸੰਤ ਸਣੇਂਦੇ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੇ ਮੈਂ ਅਗਰ ਲਖਾਣਾ । ੩੦ ॥

(ਗਾਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫)

ਅਗਮ ਰੂਪਕਾ ਮਨ ਮਹਿ ਥਾਨਾ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਬਿਰਲੈ ਜਾਨਾ ॥ ਰਹਾਉ ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਬਾਨ ਨਿਰਾਲਾ । ਤਾਕੀ ਧੁਨਿ ਮੇਰੇ ਗੋਪਾਲਾ । ੧ ॥ ਤਹਿ ਸਹਜ ਅਥਾਰੇ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ ॥ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਿਮ ਕੇ ਸੰਗੀ ਸੰਤਾ ॥ ੨ ॥ ਹਰਖ ਅਨੰਤ ਸੋਗ ਨਹੀ ਬੀਆ । ਸੇ ਘਰੁ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਆ ॥ ੪ ॥

(ਦੁਵਾਯਾ ਛੰਦ)

ਪੜ ਕਰ ਸਬਦ ਅਰਥ ਸਮਝਾਏ ਸੁਣ ਸਾਧੂ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ । ਸੀਸ ਨਿਵਾਦਿ ਚਲੇ ਕਰ ਬੰਦਨ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਦੇਏ । ਕਥਾ ਹੋਤ ਰਾਤਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਸਾਧੂ ਸਭਾ ਲਗੇਂਦੇ । ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰੀ ਤਪ ਸਾਧਤ ਉਸਤਤਿ ਭਾਖ ਸਣੇਂਦੇ ॥ ੩੧ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਮਿਲੇ ਗੁਣੀ ਜਨ ਕੇਤੇ ਆਏ ਸੰਤ ਪਾਸੇ । ਕਰ ਬੰਧਨ ਚਹੁ ਗਿਰਦੇ ਬੈਠੇ ਕਰਦੇ ਬਚਨ ਬਲਾਸੇ । ਕਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਕਲਯੁਗ ਅੰਦਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਏ ਤਪ ਪੂਰਾ । ਸੁਣ ਕੇ ਸਬਦ ਬੋਲ ਸਮਝਾਵਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜਨ ਸੂਰਾ ॥ ੩੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਃ ੫

ਪੂਰਾ ਮਾਰਗ ਪੂਰਾ ਇਸਨਾਨੁ । ਸਭ ਕਿਛੁ ਪੂਰਾ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ॥ ੧ ॥ ਪੂਰੀ ਰਹੀ ਜਾ ਪੂਰੈ ਰਾਖੀ ॥ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣਿ ਜਨ ਤਾਕੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪੂਰਾ ਸੁਖ ਪੂਰਾ ਸੰਤੋਖ ॥ ਪੂਰਾ ਤਪ ਪੂਰਨ ਰਾਜ ਜੋਗ ॥ ੨ ॥ ਹਰਕੈ ਮਾਰਗ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ॥ ਪੂਰੀ ਮੋਭਾ ਪੂਰਾ ਲੇ ਕੀਕ ॥ ੩ ॥ ਕਰਣਹਾਰ ਸਦ ਬਸੈ ਹਦੂਰਾ ॥ ਕਹ ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ । ੪ ॥

(ਦੁਵਾਯਾ ਛੰਦ)

ਸੰਤਾਂ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਕਾ ਪੜਕੇ ਅਰਥ ਸਭੇ ਸਮਝਾਯਾ । ਸੁਣ ਕਰ ਸਬਦ ਗੁਣੀ ਜਨ ਬੋਲੇ ਅਚਰਜ ਸਬਦ ਸੁਣਾਯਾ । ਸਭਕੁਛ ਪੂਰਾ ਆਪੇ ਹੋਵਤ ਹਿਰਦੇ ਹਰਕੈ ਨਾਮਾ । ਕਲਯੁਗ ਅੰਦਰ ਨਾਮ ਬਿਗੀਰਾਂ ਬੂਠੇ ਤੀਰਥ ਧਾਮਾ ॥ ੩੩ ॥ ਕੋਟ ਤੀਰਥ ਮੱਜਨ ਇਸਨਾਨਾ ਕਲ ਮਹਿ ਮੈਲ ਭਰੀਜੈ । ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੇ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਕਰਲੀਜੈ ॥ (ਗੁਰਵਾਕ) ਇਸ ਬਿਧ ਸਬਦ ਅਪਾਰ ਸੁਣਾਏ ਸੁਣਦੇ ਬੈਠੇ ਸਾਧੂ । ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਜਨ ਅਗਮ ਅਗਾਧੂ ॥ ੩੪ ॥ ਭਏ ਅਨੰਦ ਚਲੇ

ਚਲੇ ਕਰ ਬੰਦਨ ਉਸਤਿਤ ਕਰਤ ਸਧਾਏ । ਰਹਿਣ ਸੰਤ ਪਦ ਚੌਥੇ ਅੰਦਰ ਸੂਨ
 ਸਮਾਲ ਲਗਾਏ । ਏਥੇ ਛੇਕ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤੇ ਕਰਦੇ ਸਾਧਨ ਭਾਰੀ ਇਕ ਦਿਨ ਬਹੁਤ
 ਬਰਾਗੀ ਹੋਕੇ ਦਿਲ ਮਹਿ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰੀ । ੩੫ । ਮਾਸਾ ਹਾਰੀ ਸੇਰ ਬਘੇਰੇ ਇਹ
 ਤਨ ਕਿਸੇ ਖਵਾਯੇ । ਜਿਉ ਪਾਣੀ ਸੰਗ ਪਾਣੀ ਮਿਲਹੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਮਲਾਯੇ ॥ ਇਹ
 ਬਿਧ ਸੋਚ ਚਲੇ ਜਗ ਸਾਈ ਪਹੁੰਚੇ ਜੰਗਲ ਭਾਰੀ ॥ ਰਹੇ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਪਵਦੇ
 ਬੈਠੇ ਰਾਤਰ ਸਾਰੀ । ੩੬ । ਬਕਤ ਸਰੀਰ ਭਯਾ ਫਿਰ ਪਹੁੰਚੇ ਮੁਖ ਤੇ ਚਾਦਰ ਪਾਕੇ ।
 ਭਾਰੀ ਸ਼ੇਰ ਬੱਲ ਚੋਂ ਆਯਾ ਚਰਨ ਸੁੰਘੇ ਤਿਨ ਆਕੇ । ਚਾਦਰ ਲਾਹਿ ਸੰਤ ਤਿਸਦੇਖਤ
 ਦਰਸਨਕਰਮੁੜਚਾਲਾ । ਜਹਿਪਿੰਜਰੇ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਏਸ ਟੈਖਾਤ ਨ ਸ਼ੇਰ ਕਰਾਲਾ ॥
 ੩੭ ॥ ਅਜੇ ਗੁਰੂਕਾ ਹੁਕਮ ਬਜੋਣਾ ਤਦੇ ਨ ਸੀਹ ਬਿਲਾਸੇ । ਇਸ ਬਿਧ ਸੋਚ
 ਛੇਡ ਕਰ ਜੰਗਲ ਆਏ ਸਾਧਾਂ ਪਾਸੇ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਪੱਥਰ ਦੀ ਸਿਲ
 ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ । ਏਕ ਫਣੀਅਰ ਸਰਪ ਅਗੇਰੇ ਖੜਾ ਫੁਕਾਰੇ
 ਮਾਰੇ । ੩੮ । ਨੇਤਰ ਮੀਟਣ ਸਿਰੀ ਨਕਾਲੇ ਝਾਕਣ ਤਾਂ ਲੁਕ ਜਾਵੇ । ਇਸ
 ਬਿਧ ਸਰਪ ਖੜਾ ਜਲ ਅੰਦਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਜਾਵੇ ਆਵੇ ॥ ਮੇਰ ਸਰਪ ਦੀ
 ਸਿਲਾ ਤਿਆਗੀ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਹਿ ਚਾਲੇ । ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਿਲ ਪੈਣੇ
 ਘਰ ਬਮਾਲੀ ਵਾਲੇ ੩੯ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਜਿਲੇ ਮਝਾਰੇ ਨਗਰ ਬਮਾਲੀ ਭਾਈ ।
 ਰਸਣ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਿਨਤੀ ਆਖ ਸੁਣਾਈ । ਸੁਣੇ ਸੰਤ ਜੀ ਸੁਭੇ
 ਪਾਸੇ । ਨੇ ਏਥੋਂ ਕੂਚ ਬਜਾਣਾ ॥ ਠਹਿਰ ਸਿਆਲਕੋਟ ਹੈ ਮੇਰੀ ਚਾਹਤ ਤੁਥੇ
 ਪਾਸੇ । ੪੦ । ਆਖਤ ਸੰਤ ਅਸੀਂ ਭੀ ਏਥੋਂ ਚਾਹਤ ਕਿਤੇ ਸਿਧਾਏ ।
 ਸਿਆਲਕੋਟ ਹੀ ਚਲੀਏ ਚਹਤ ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਲਜਾਏ । ਕਰ ਮਸਲਤ ਰਾਤੀ
 ਬਿਸਰਾਮੇ ਸਭੇ ਸੋਧ ਇਸਨਾਨਾ । ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਚਲੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਪੈਦਲ
 ਕਰਭੁ ਪਿਆਨ । ੪੧ ।

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗਿੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਰਿਖੀਕੇਸ ਛੇ
 ਮਹੀਨੇ ਭਾਰੀ ਤਪ ਤੇ ਸਾਧਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸਟ ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ
 ਕਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਚਤਰਥੇ ਧਿਆਇ । ੪ ॥

(ਦੋਹਰਾ)

ਸੰਤ ਚਲੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਦੇ ਕੰਢੀ ਰਸਤੇ ਜਾਤ । ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਤੀਰਦੇ ਜਿਵੇ
 ਮਰਾਲ ਸੁਹਾਤ ॥ ੧ ।

ਚਉਪਈ

ਦਿਨੇ ਚਲਤ ਰਾਤਰ ਇਕ ਜਾਵਤ ॥ ਬਸਤੀ ਤੇ ਲੈ ਭੋਜਨ ਪਾਵਤ ਦੇਸ ਦੁਆਬਾ

[੫੮]

ਲੰਘਦੇ ਭਏ ॥ ਮਦਰ ਦੇਸ ਕੇ ਭੀਤਰਗਏ । ੨ ॥ ਸਹਿਰ ਸਿਆਲਕੋਟ ਚਲਿ
ਆਏ ॥ ਐਕ ਨਦੀ ਤਟ ਡੇਰੇ ਲਾਏ ਏਏ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਡੇਰਾ ॥ ਸੁੰਦਰ
ਨਦੀ ਕਨਾਰ ਭਲੇਰਾ । ੩ ॥ ਪੁਲ ਤੋਂ ਪਾਰ ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜਹਿ ਬੈਠੇ ਆਨ । ਆਖਤ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੀ ਬੇਰ ॥ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਸਦੇ ਨੇਰ ॥ ੪
ਸੰਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਦਰਸਣ ਪਾਏ ॥ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹਿ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ॥ ਆਗੇ
ਬਣਿਆ ਸੁੰਦ ਤਾਲ । ਇਹ ਭੀ ਡਿੱਠਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲ । ੫ ॥ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਡੇਰੇ ਲੈ ਆਯਾ
ਏਥੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਟਕਾਯਾ । ਹਰਿ ਪਰਕਾਰ ਕਰਤ ਸਭ ਮੋਵਾ ॥ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬੀਤ ਗਏ
ਜਾਂ ਏਵਾ ॥ ੬ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤਾਂ ਬਾਤ ਚਲਾਈ ॥ ਅਸੀਂ ਫੌਜ ਵਿਚ ਕਰੀ ਕਮਾਈ
ਦੋਇ ਮਾਸ ਕਮਤੀ ਪੰਜ ਸਾਲ । ਰਹੇ ਖਾਲਸੇ ਫੌਜੀ ਨਾਲ । ੭ ॥ ਨਾਮ ਕਟਾਵਣ
ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ । ਫੌਜੀ ਸਿੰਘਾਂ ਬਾਤ-ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਨਾਮ ਕਟਾਇ ਸੰਤ ਵੇਜਾਹੀ ॥
ਸਾਨੂੰ ਫੇਰ ਮਿਲਣਗੇ ਨਾਹੀ ॥ ੮ ॥ ਭਲੀ ਬਾਤ ਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਾਵਣ ॥ ਸਾਲ
ਬਾਦ ਆਵਣ ਮਿਲ ਜਾਵਣ । ਮਿਲ ਕਰ ਸਾਨੂੰ ਬਿਨੇ ਸੁਣਾਈ । ਇਨਕੇ ਕਹੇ
ਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਾਈ ॥ ੯ ॥ ਸਾਲ ਬਾਦ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹਿ ਹੋਏ । ਭਏ ਸਾਲ ਅਬ
ਪੌਣੇ ਦੋਏ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸੁਣਕੇ ਇਵ ਆਖੀ । ਇਹ ਤਾਂ ਭਲੀ ਨਾ ਚੋਰੀ ਰਾਖੀ । ੧੦
ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕਟਾਵੇ । ਫੇਰ ਜਹਾਂ ਮਰਜੀ ਗੁਣ ਗਾਵੇ । ਕਰ ਮਸਲਤ
ਰਾਤੀਂ ਬਸਰਮੇ । ਉਠੇ ਰਾਤ ਕੇ ਚਤਰਬ ਜਾਮੇ ॥ ੧੧ ॥ ਕਰ ਮੱਜਨ ਗੁਰਬਾ
ਗਾਈ । ਕਰ ਅਰਦਾਸਾ ਚਲੇ ਸਧਾਈ । ਸਹਜੇ ਸਹਜੇ ਪੈਦਲ ਧਾਏ ॥ ਰਾ
ਪਿੰਡੀ ਪਹੁੰਚੇ ਆਏ ॥ ੧੨ ॥ ਸਿੱਖ ਚੁੰਨੀ ਪਲਟਣ ਕੇਰੀ । ਪੁਛ ਕਰ ਸੁਧ ਨੂੰ
ਬਿਨ ਡੇਰੀ ॥ ਛੋਟੀ ਰਹਿਤ ਐਵਰਾਵ ਦਾ । ਤਿਸ ਦਿਸ ਚਲੇ ਸਹਿਤ ਮਰਯਾਦ ।

[ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ]

ਸਹਿਰ ਐਬਟਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚਕੇ ਛੋਟੀ ਵਲ ਨੂੰ ਧਾਏ । ਜੋ ਕਰਨੈਲਾ ਚੁੰਨੀ
ਪਲਟਣ ਤਿਸਦੀ ਕੋਠੀ ਆਏ । ਆਗੇ ਸਿੰਘ ਖਲਤੇ ਪਾਹਿਰੇ ਤਿੰਨ ਕਉ ਫਤੇ
ਬੁਲਾਈ ॥ ਕੰਬਲ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਸੰਤ ਜੀ ਰੱਖਦੇ ਸੀਸ ਸਜਾਈ ॥ ੧੪ ॥ ਤੋੜ
ਕਛਹਿਰਾ ਉਪਰ ਲੀਤੀ ਪਤਲੀ ਕਾਲੀ ਭੂਰੀ । ਜੋ ਦਰਵੇਸ਼ਾ ਕੇਰਾ ਬਾਣਾ
ਰਹਤ ਬਹਤ ਉਹ ਪੂਰੀ । ਦੇਖ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ ।
ਕਹੇ ਗੈਸਲੀ ਸਾਹਿਬ ਤਾਈਂ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਏ । ੧੫ ॥ ਸਾਲ ਬਾਦ
ਹਾਜ਼ਰ ਨਹਿ ਹੋਏ ਜੋਇ ਰੀਜ਼ਰਵ ਸਪਾਹੀ । ਆਏ ਨਾਮ ਕਟਾਵਣ ਦੇ ਹਿਤ
ਦਿਸ ਬਿਧ ਆਪੋ ਤਾਹੀਂ । ਆਖਤ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਜੀ ਜੋ ਕਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਨਾ
ਔਂਦੇ । ਆਪੇ ਹੀ ਨਾਮਾ ਕਟ ਦੋਏ ਫਿਰ ਨਾ ਤੁਧੇ ਬੁਲੌਂਦੇ । ੧੬ ॥ ਅਬ
ਭੀ ਮੁੜ ਜਾਵੇ ਪਾਛੇ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੀ ਲੈਣਾ । ਸਾਹਿਬ ਤੁਝ ਕਉ ਟਖਣਾ

ਚਾਹਿਤ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਚਾਹਿਤ ਰਹਿਣਾ। ਕਈ ਬਾਰ ਉਸਤਿਤਕਰ ਆਖਤ ਬਡੀਆਹੁਟੇ
ਸੁਪਾਹੀ। ਅਟਰ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹਿ ਹੋਵਣ ਢੁੰਡਾ ਮਿਲਿਆ ਨਾਹੀ ॥ ੧੭ ॥
ਚਾਂਡ ਮਾਰੀ ਮਹਿ ਅੱਵਲ ਨੰਬਰ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਬਿਧ ਆਖੇ। ਆਪ ਸੰਤ ਜੀ
ਰਹਿਣ ਨ ਚਾਹਤ ਅਫਸਰ ਚਾਹਤ ਰਾਖੇ। ਆਖਤ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਖੇ ਨੌਕਰ
ਭਏ ਖੁਦਾਈ। ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਆਖੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਬਾਤ ਸੁਣਾਈ। ੧੮। ਸੁਣ ਕਰ
ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰ ਆਯਾ ਜਿੱਥੇ ਸੰਤ ਖੜੇ। ਫੌਜੀ ਬਰਡੀ ਟੁਮ ਨਹਿ ਪਾਈ ਇਸ
ਬਿਧ ਆਖਤ ਸੋਏ। ਆਖਤ ਸੰਤ ਅਸੀਂ ਅਬ ਸਾਹਿਬ ਨਾਮ ਕਟਾਵਣ ਆਏ।
ਸੁਣ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭੇਜ ਅਰਦਲੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਬੁਲਾਏ ੧੯॥ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ
ਨੂੰ ਨੌਕਰ ਆਖ ਸੁਣਾਵੇ। ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਅਬ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਯਾ ਸਾਹਿਬ ਤੁਝੇ ਬੁਲਾਵੇ।
ਆਇ ਸਲੂਟ ਕਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੂਬੇਦਾਰ ਪਤੇਮੀ। ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਫਤਿਹ ਬੁਲਾਈ
ਮਨ ਬਹੁ ਧਾਰ ਹਲੇਮੀ। ੨੦

ਕਬਿੱਤ

ਆਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਡਲੇਲ ਸਿੰਘ ਆਗਿਆ ਅਟਰ ਸਿੰਘ ਏਸ ਕੋ ਲਜਾਓ
ਟੁਮ। ਫੌਜ ਬਾਡੀ ਵਰਤੀ ਬਿਸਟਰਾ ਭੀ ਡੇਵੇ ਏਸ ਬੋਡੀ ਦੇਰ ਲੀਏ ਕੋਟਗਾਰਦ ਬਠਾਓ
ਟੁਮ। ਨਾਮ ਨਾ ਕਟਾਵੇ ਹਮ ਕਰਾਂਗੇ ਹਵਾਲਡਾਰ ਬੇਜੀ ਡੇਰ ਏਸ ਪਾਸ ਬੈਠ
ਸਮਝਾਓ ਟੁਮ ॥ ਪੀਰਜ ਪਰਾਇ ਕਰ ਬੈਠ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਆਖੀਏ ਜੁਆਨ ਐਸੇ
ਮਟ ਘਬਰਾਓ ਟੁਮ। ੨੧। ਸੁਣਕਰ ਸੂਬੇਦਾਰ ਆਏ ਮੱਧ ਛਾਵਣੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ
ਲਈ ਸਿਓ ਫਲ ਮੰਗਵਾਏ ਤਿਨ। ਫੌਜੀ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਪੋਣ ਆਏ ਸਭ
ਫਰ ਸੰਤ ਭੇਜ ਕੋਟ ਗਾਰਦ ਬਠਾਏ ਤਿਨ ॥ ਵਰਦੀ ਪਠਾਈ ਸੇ ਭੀ ਅੰਗ ਨਾ
ਲਗਾਈ ਨਾਬ ਰੁੱਤ ਸੀ ਸਿਆਲ ਲੀਡੇ ਗਰਮ ਪਠਾਏ ਤਿਨ ॥ ਬਿਸਤਰਾ ਬਛਾਇ
ਸੰਤ ਬੈਠਗੇ ਸਮਾਧ ਲਾਇ ਮੰਗਨ ਸੇ ਦੇਣਾ ਪੈਹਿਰੇਦਾਰ ਸਮਝਾਏ ਤਿਨ। ੨੨ ॥
ਦਫਤਰ ਮਾਹਿ ਸੂਬੇਦਾਰ ਕਰਨੈਲ ਪਾਸ ਮਿਠਾ'ਰ ਬੋਲ ਸਾਰੀ ਬਾਤ ਸਮਝਾਵਹੀ।
ਨੌਕਰੀ ਨ ਕਰੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਫਕੀਰ ਭਯੋ ਏਕ ਹੀ ਖੁਦਾਇ ਕੇਰੀ ਨੌਕਰੀ
ਬਜਾਵਹੀ। ਹਮ ਦੇਖ ਲੇਹ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਕਹੇ ਮੰਨ ਜਾਊ ਆਪ ਕੋਟ-
ਗਾਰਡ ਰਖਾਵਹੀ। ਚੁਪ ਚਾਪ ਆਏ ਕਰਨੈਲ ਦੇਖੇ ਰਾਤਰੀ ਨੂੰ ਕਈ ਬਾਰ ਡਿੱਠੇ
ਸੰਤ ਬੈਠੇ ਇਸ ਆਵਹੀ ॥ ੨੩ ॥ ਏਸ ਭਾਂਤਿ ਕਈ ਬਾਰ ਦੇਖ ਅਜਮਾਇ ਕਰ
ਸੰਤਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸੇਤ ਦਫਤਰ ਮੰਗਾਏ ਤਿਨ। ਆਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਤੂੰ
ਖੁਦਾਈ ਲੋਕ ਕਰਕੇ ਰਿਹਾਇ ਪਿੱਛੋਂ ਸੀਸ ਭੀ ਨਿਵਾਏ ਤਿਨ। ਕਰਕੇ ਹਸਾਬ
ਕੁਛ ਦਮੜੇ ਨੇ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ ਇਕ ਸੋ ਰੁਪੈਏ ਹਥ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਫੜਾਏ ਤਿਨ ॥
ਮਾਫ ਕਰੇ ਭੂਲ ਕਰਨੈਲ ਕਹੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਪਾਦਰੀ ਫਕੀਰ ਐਸੇ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ

ਤਿਨ । ੨੪ ।

ਨਾਮ ਕਟਾਵਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮਕੰਦ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਚੀਮਾ ਨਿਵਾਸੀ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਲਿਖਯਤੇ । ਦਵੰਯਾ ਛੰਦ

ਸੋ ਦਮਝਾ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਵੰਡ ਗਰੀਬਾਂ । ਕਿਸੇ ਏਕ ਦੇ ਦਏ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਜੋ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਸੀਬਾਂ । ਫੌਜੀ ਸਿੰਘ ਅਕੱਤਰ ਹੋਕੇ ਸੰਤਾਂ ਕੋਲੇ ਆਏ ਕੁਝ ਦਿਨ
ਹੋਰ ਟਿਕੇ ਬਿਚ ਛੋਣੀ ਬਿਨਤੀ ਕਹਣ ਸੁਣਾਏ । ੨੫ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਮਨਸੂਰ ਨਾ ਕੀਤਾ
ਰਹਿਣਾ ਅੰਦਰ ਛੋਣੀ । ਸੂਬੇਦਾਰ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸੰਤੋ ਦਾਵਤ ਤੁਝੇ ਛੋਣੀ । ਸੰਤਾਂ ਕਹਿਆ
ਸਭ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਕੱਠੀ ਪੰਗਤ ਲਾਵੇ । ਪੰਗਤ ਬਿਖੇ ਬੈਠ ਛਕ ਲੈਹੈ ਭੋਜਨ ਦੇਵ
ਛਕਾਵੇ । ੨੬ । ਸਭ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਪੰਗਤ ਲਾਈ ਬਿੱਚੇ ਸੰਤ ਬਠਾਏ । ਖੀਰ ਕੜਾਹ
ਪੂਰੀਆਂ ਭਾਜੀ ਬਿਨਾ ਤੋਟ ਬਰਤਾਏ ॥ ਛਕ ਭੋਜਨ ਫਿਰ ਪਾਨ ਪਖਾਰੇ ਚੁਲੀ
ਪੜੀ ਜਗ ਸਾਈ । ਸੂਬੇਦਾਰ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਤੀ ਫੇਰ ਸੁਣਾਈ ॥ ੨੭ ॥
ਮੈਂ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਸੰਤਾਂ ਖਾਤਰ ਐਸੇ ਧਾਰਨ ਧਾਰੇ ॥ ਸੰਤ ਕਵਾਰਟਰ ਗਾਰਦ
ਥੇ ਜਵ ਮੈਂ ਪਹੁਚਾ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ । ਸੁਖ ਲਈ ਮੈਂ ਦੇਗ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੰਤਾਂ ਹੋਤ ਰਿਹਾਈ
ਸੰਤ ਰਿਹਾਉ ਭਏ ਅਬ ਚਰੀਐ ਸੋਭੀ ਦੇਗ ਕਰਾਈ ॥ ੨੮ ॥ ਚਲੇ ਸਿੰਘ ਸਭ
ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਸੋ ਦੇਗ ਕਰਾਉਂ । ਕੀਰਤ ਕਰੇ ਸਭੇ ਜਨ ਮਿਲਕੇ ਦੇਗ ਬਹੁਰ
ਬਰਤਾਉ । ਸਿੰਘ ਚਲੇ ਮਿਲ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਕੀਰਤ ਮਿਲਕੇ ਕੀਤਾ । ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ
ਅਮੋਲ ਸੁਣਾਏ ਸਭ ਸੁਣਦੇ ਧਰ ਚੀਤਾ । ੨੯ । ਸੁਣੋ ਖਾਲਸਾ ਸੰਤ ਆਖਦੇ ਗੁਰੂ
ਨਜੀਕ ਪਛਾਣੇ । ਇਹ ਸਭ ਜਗਤ ਸਰਾਈ ਮੇਲਾ ਕਰੇ ਨ ਕੂੜਾ ਮਾਣੇ । ਨਾਮ
ਜਪੇ ਸੁਭ ਕਿਰਤ ਕੁਮਾਰੇ ਰਹੇ ਸਦਾ ਬਣ ਮੇਲੀ । ਅੰਤ ਨ ਮੇਲੀ ਕੋਇ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਇੱਕੋ ਬੋਲੀ । ੩੦ । ਇਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਅਪਾਰ ਸੁਣਾਏ ਬਹੁਰ ਕੀਆ
ਅਰਦਾਸਾ । ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਵਾਕ ਸੁਣਾਯਾ ਹੋਯਾ ਅਜਵ ਤੁਮਾਸਾ । ਦਵਤਿਆ ਗੁਨ
ਕਾਰ ਸੁਣਾਈ ਛੁਣ ਛੁਣ ਜੇਹੀ ਹੋਈ । ਇਹ ਤਉ ਅਜਵ ਕਲਾ ਦਖਲਾਈ
ਇਵ ਅਖਤ ਸਭ ਕੋਈ । ੩੧ । ਏਕ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨਮੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਗਿਆ ਸੁਣਾਕੇ
ਹੋਣ ਰਿਹਾਉ ਸੰਤ ਮੈਆਉਂ ਸੋਭੀ ਪਹੁਚਾ ਆਕੇ । ਇਸਦੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਸੀ ਜਾਦੀ
ਰਬ ਸੰਤਾਂ ਹਿਤ ਆਂਦਾ । ਵਿਦਿਆ ਕਰਨ ਚਲੇ ਮਿਲ ਫੌਜੀ ਜਾਇ ਚਿੱਤ ਮੁਰਝਾਂਦਾ
੩੨ ॥ ਮਿੱਠੇ ਬਚਨ ਸੁਣਾਕੇ ਸੰਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਧੀਰ ਧਰਾਈ । ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਭ
ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਸੰਤਾਂ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ । ਰਬ ਅਸਵਾਰ ਭਏ ਜਗਦਾਤਾ ਨਮੇ ਪਿੰਡ ਚਲਿ-
ਆਏ । ਇਹ ਪਿੰਡ ਛੋਣੀ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦੇਵਾ ਭੇਤ ਬਤਾਏ । ੩੩ ॥ ਦੋ ਦਿਨ ਏਸ ਗ੍ਰੰਥੀ
ਦੇ ਘਰ ਠਹਿਰੇ ਸੰਤ ਗੁਸਾਈ । ਕੀਰਤ ਕੀਤਾ ਕਾਰਜ ਹੋਯਾ ਬਹੁਰੇ ਰੁਖਸਦ ਪਾਈ ।
ਏਸ ਬਖਤ ਸੰਤਾਂ ਮਨ ਅੰਦਰ ਐਸੀ ਧਾਰਨ ਧਾਰੀ । ਬੈਠੇ ਸਦਾ

ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਜਪੀਏ ਹੋਵੇ ਜਗ ਨਿਆਰੀ ॥ ੩੪ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਤੁਰਦੇ
ਜਗ ਸਾਈਂ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਆਏ । ਏਥੋਂ ਕੋਹਮਰੀ ਦੇ ਰਸਤੇ
ਬੜੇ ਪਹਾੜੀਂ ਜਾਏ । ਲੋਕਰ ਲੁੰਣ ਮਿਟੀ ਦੀ ਹਾਡੀਂ ਚਰੂਗਏ ਸਿਖਰ ਪਹਾੜੀਂ
ਅਗ ਮਚਾਵਣ ਵਾਲੀ ਡੱਬੀ ਲੋਕਰ ਗਏ ਅਗਾੜੀ । ੩੫ । ਸਿਖਰ ਪਹਾੜੀ
ਜਲਦਾ ਸੋਮਾ ਬਸਤੀ ਨੇੜਨ ਕੋਈ । ਏਕ ਢਗਰੇ ਪੱਥਰ ਨੀਚੇ ਸਾਢ ਜਗਾ
ਬੀ ਸੋਈ । ਏਥੇ ਬੈਠ ਬਚਾਰਨ ਅੰਦਰ ਏਹੋ ਮਨਸ਼ਾ ਸਾਡੀ । ਨਿਰਜਨ ਬਨ
ਅੰਦਰ ਤਪ ਕਰੀਏ ਮਿਲੀ ਸੁਨਿਰਜਨ ਖਾਡੀ । ੩੬ । ਦੀਰਘ ਭੂਖ ਹੋਰ ਜਿਸ
ਬੋਲੇ ਹਾਂਡੀ ਸਾਗ ਬਣਾਕੇ । ਛਕ ਲੈ ਹੈਂ ਗੁਰਜਾਪ ਜਪੈਂਗੇ ਬੈਠੇ ਮਤਾ ਮਤਾਕੇ ।
ਲਇ ਸੁਮਾਪੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਹਾੜੇ । ਲੈ ਪਰਸ਼ਾਦੇ ਮਾਈ
ਬੈਠੀ ਸੰਤਾਂ ਨੈਣ ਉਘਾੜੇ । ੩੭ । ਬੰਧਨ ਕਰਕੇ ਮਾਈ ਬੋਲੀ ਭੋਜਨ ਛਕੇ
ਗੁਸਾਈਂ । ਮਾਈ ਤੂੰ ਕਿਸ ਦਿਸ ਤੇ ਆਈ ਸੰਤਾਂ ਦੱਸੇ ਮਾਈ । ਵੇਇ ਕੇਸ
ਤੇ ਗਾਮ ਹਮਾਰਾ ਤਿਸ ਕੇ ਆਖਤ ਮੋਹੜਾ । ਆ ਹੈ ਮਿਠੇ ਜਲਦਾ ਸੋਮਾ
ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਜਲ ਬੋੜਾ । ੩੮ । ਬੋੜਾ ਭੀ ਜਲ ਜੇ ਹੈ ਕਿਧਰੇ ਸੋਭੀ ਨਿਕਲੇ ਕੋੜਾ ।
ਏਥੋਂ ਮੈਲੈ ਜਾਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਿਠੇ ਜਲ ਦਾ ਤੋੜਾ । ਦੇ ਦਿਨ ਦੇਖ ਸੁਮਾਪੀ ਇਸਤਤ
ਮੈਨਾ ਤੁਥੇ ਬੁਲਾਯਾ ॥ ਅਜ ਮੈਂ ਸਾਗ ਪਾਇ ਪਰਸ਼ਾਦੇ ਆਂਦੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ ।
੩੯ । ਭਲੀ ਫਈ ਤੁਧ ਨੈਣ ਉਘਾੜੇ । ਭੋਜਨ ਛਕੇ ਹਮਾਰਾ ॥ ਲੈ ਸੰਤਾਂ
ਭੋਜਨ ਛਕ ਲੀਤਾ ਮੁਖ ਤੇ ਬਚਨ ਪੁਕਾਰਾ । ਪਰਾਲਭਯ ਜੇ ਇਸ
ਦੇਹੀ ਦੀ ਜਹਿਤਹਿ ਰਹਿੰਦੀ ਨਾਲੇ । ਮਾਈ ਗਈ ਛਕਾਕੇ ਭੋਜਨ ਸੰਤ ਬਹੁਰ
ਤੁਰ ਚਾਲੇ । ੪੦ । ਗਏ ਤਰਫ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇਸ ਦੇ ਮਨ ਬੈਰਾਗ ਘਨੇਰਾ ॥ ਹਰਿ
ਜਨ ਧਰਤੀ ਪਾਵਣ ਕਰਦੇ ਜਹਿ ਜਹਿ ਪਾਵਤ ਫੇਰਾ । ਕਿਸਨ ਗੀਰਾ ਤੇ
ਜਿਕਲਮ ਆਕੇ ਮਿਲਦੇ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ॥ ਏਥੇ ਨਗਰ ਮੁਜ਼ਫਰ ਬਸਦਾ ਦੇਇ
ਮੇਲ ਅਖਵਾਵਾਂ ੪੧ ॥ ਏਥੇ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਦੇਇ ਨਦੀ ਜਹਿ ਮਿਲਦੀ ਆਕੇ ਸੁੰਦਰ ਇਹ ਕਨਾਰਾ ॥ ਹੋਇ ਕਹਾਲ ਬਾਲੇ ਰਸਤੇ
ਏਥ ਹਰਿਜਨ ਆਏ । ਇਹ ਰਮਣੀਕ ਨਕੇਵਲ ਜਾਗਾ ਬੈਠੇ ਹਰਿਲਿਵ ਲਾਏ । ੪੨ ।
ਏਥੇ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਬਾਹਰ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਡੋਰਾ । ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਭੀ ਏਥੇ ਆਯਾ ਸਾਧੂ
ਬਹੁਤ ਭਲੇਰਾ । ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਇਹ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਬਾਹਰ ਟਹਿਲਣ ਆਯਾ ਸੰਤਾਂ ਦਾ
ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਇਸ ਨੇ ਦੂਰੋਂ ਸੀਸ ਨਵਾਯਾ । ੪੩ । ਸੰਤ ਸੁਮਾਪੀ ਇਸਤਤ ਬੈਠੇ
ਇਸਦੀ ਸਾਰ ਨ ਹੋਈ । ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਲੈ ਆਯਾ ਪਹੁੰਚੇ ਦੇਈ । ਬੰਦਨ
ਕੀਤਾ ਅਰਜ ਸੁਣਾਕੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਆਏ । ਡੋਰੇ ਅੰਦਰ ਚਰਨ ਪੁਵਾਏ ਭੋਜਨ ਤੁਰਤ
ਛਕਾਏ ॥ ੪੪ ॥ ਬਸਤਰ ਜੋੜਾ ਕਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਲੋੜ ਜਿ ਕੋਇ ਤੁਹਾਨੂੰ । ਸੰਤਾਂ ਕਹਿ—
ਆ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਕੁਟੀ ਪਵਾਵੇ ਸਾਨੂੰ । ਸੁਣ ਕਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ ਤਿਨ ਚੰਗੀ ਕੁਟੀਆ

ਤੁਰਤ ਪੁਵਾਈ। ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਸੰਤਾਂ ਏਥੇ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ ੪੫॥ ਦਯਾ—
ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੇਵਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਘਨੇਰੀ। ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨੇ ਸੰਤਾਂ
ਪਾਈ ਫ਼ਿਰੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸਨ ਬੰਦਨ ਕਰਕੇ ਬਹੁਰ ਨਦੀ ਤਟ ਆਏ। ਪੋਹ, ਮਾਘ
ਫੱਗਣ ਕੁਝ ਚੇਤਰ ਏਥੇ ਬੈਠ ਬਤਾਏ। ੪੬॥ ਜੁੜੀ ਰਹੇ ਆਖੰਡ ਸਮਾਧੀ ਬੇਗਮ
ਪੁਰ ਦਾ ਬਾਸਾ। ਮਹਰਮ ਮਹਲਨ ਕੇ ਕਟਕਾਇ ਸਦਾ ਰਹਿਤ ਹਰਿ ਪਾਸਾ। ਮਹਾਂ
ਅਨੰਦ ਅਕੱਥ ਕਥਾ ਹੈ ਗੁੰਗੇ ਕੀ ਮਠਿਆਈ। ਹੋਮ ਹੋਮ ਰਸਨਾ ਜੇ ਹੋਵੇ ਕਥਨ
ਕਰੀ ਨਹਿ ਜਾਈ। ੪੭॥ ਇਕ ਦਿਨ ਬਿਰਤੀ ਭਈ ਉਥਾਨਾ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਪਹਿ
ਆਏ। ਅਖਤ ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਿਸ ਚਾਹਤ ਅਸਾਂ ਸਧਾਏ॥ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਾਥ
ਜੋੜ ਕੇ ਕਰੀ ਖਲੋਇ ਰਜੋਈ। ਕਰੇ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀ ਕੁਝ ਸਾਤੇ ਸੇਵਾ ਬੋੜੀ ਹੋਈ। ੪੮॥
ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ ਫਿਰ ਬੋਝੇ ਸੇਵਾ ਭਲੀ ਕੁਮਾਈ। ਸੰਤ ਸਦਾ ਬਿਚਰਤ ਹੀ ਚੰਗੇ
ਇਵ ਕਹਿ ਰੁਖਸਦ ਪਾਈ। ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਦਿਅਾ ਕਰਕੇ ਪਰਤੇ ਸੀਸ ਨਵਾਏ।
ਮਜਲ ਮਜਲ ਤੁਰਦੇ ਜਗ ਸਾਈਂ ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਆਏ॥ ੪੯॥

ਇਤਿ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਦੇ ਮੇਲ ਮੁਜ਼ਫਰਾ
ਬਾਦ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਅਮੋਲਕ ਤਪ ਸਾਧਨ ਤਾ
ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਪੰਚਵੇਂ ਧਿਆਇ॥ ੫॥ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ
ਜੀ ਕੀ ਆਰਖਲਾ ਦਾ ਪਚੀਸਵੇਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਬਿਕ੍ਰਮੀ
੧੯੪੭ ਸੰਮਤ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਵਿਖੇ ਮੇਲਾ ਭਰਿਆ ਆਨ॥ ਦਿਵਸ ਬਖਾਖੀ ਜਾਣਕੇ ਮੰਗਤ
ਜੁੜੀ ਮਹਾਨ। ੧॥

(ਦਵਿਯਾ ਛੰਦ)

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀਤੇ ਪਰਕਾਸਾ ਰਾਗੀ ਗਾਵਣ ਬਾਣੀ। ਏਸ ਵਖਤ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਆਕੇ
ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੰਦਨ ਠਾਣੀ। ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ਮੁਖੜਾ ਸਾਂਤੀ ਬਾਲਾ॥
ਭੀਲ ਫੀਲ ਸੁੰਦਰਤਾ ਮਸਤੀ ਤਨ ਪਰ ਬੇਸ ਨਰਲਾ। ੨॥ ਏਕ ਬਾਰ ਸੰਗਤ
ਕੇ ਨੇਤਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਦਿਸ ਹੋਏ। ਨੈਣ ਮਸਤ ਹੈਂ ਭੁਜਾਂ ਲੰਬੀਆਂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੈ
ਕੋਏ। ਸਜ ਬੈਠੇ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ਕੀਰਤ ਗਾਵਣ ਲਾਗੇ। ਸੁਣ ੨ ਭਏ ਅਨੰਦ
ਸਰੋਤੇ ਕੋਕਲ ਮੋਰ ਬਰਾਜੇ। ੩॥ ਮੇਲੇ ਪਰ ਸੰਗਤ ਜੇ ਆਈ ਕਰ ਦਰਸ਼ਣ
ਖੁਸ਼ ਹੋਈ॥ ਕੀਰਤ ਕਰ ਚੁਪਚਾਪ ਪਧਾਰੇ ਖਬਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਕੋਈ। ਕੋਊ ਕਹੇ
ਗਏ ਦਿਸ ਸੰਗਲ ਕੋਊ ਕਹਿਤ ਭਧਰੇ। ਨੱਗਰ ਢੋਰੀ ਛਾਹਾ ਕੋਰੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ

ਦੀਦਾਰੇ । ੪ । ਚਲੇ ਜਾਤ ਹਰਿਕੇ ਰੰਗ ਰੋਤੇ ਮਿਲਿਆ ਏਕ ਪਟੇਮੀ । ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ
ਨਾਮ ਤਿਸ ਕੇਰਾ ਬੋਲਾ ਧਾਰ ਹਲੇਮੀ । ਸੰਤੋ ਸਾਡਾ ਰੁੱਖਾ ਸੁੱਖਾ ਭੋਜਨ ਕੁਝ ਛਕ
ਜਾਵੇ । ਚਰਨ ਪਾਇ ਘਰ ਕਰੇ ਪਵਿਤਰ ਦਰਸ ਅਮੋਲ ਦਿਖਾਵੇ । ੫ । ਸੰਤਾਂ ਕਹਿਆ
ਲੋੜ ਨਾ ਕੋਈ ਫਿਰ ਤਿਨ ਬੋਲੀ ਲਾਈ । ਅਜਕਲ ਸੰਤ ਕੜਾਹ ਦੇ ਮੇਲੀ ਖੁਸ਼ਕ
ਨ ਛਕਦੇ ਭਾਈ । ਸੁਣਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਚਲ ਭਾਈ ਛਕ ਲਈਏ ।
ਹਰਿਜਨ ਭਾਓ ਭਗਤ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਐਸਾ ਵਾਕ ਨਾ ਕਈਏ । ੬ । ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ
ਸਬ ਲੈ ਆਯਾ ਘਰ ਵਿਚ ਬਿਤੇ ਘਨੇਰੀ । ਰਾਧਾਂ ਨਾਮ ਸੁਪਤਨੀ ਤਿਸਦੀ ਇਹ ਭੀ
ਬਤੀ ਭਲੇਰੀ । ਆਖਤ ਸਤਵੇਤੀ ਕਰ ਭੋਜਨ ਸੰਤ ਸੋਜਨ ਘਰ ਆਏ । ਭਏ ਪਹੁਨੜੇ
ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰ ਸੁਹਾਏ ॥ ੭ ॥ ਰਾਧਾ ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਭਈ ਖੁਸ਼
ਚਰਨੀ ਸੀਸ ਲਗਾਯਾ । ਭੋਜਨ ਤੁਰਤ ਬਣਾਇ ਭਲੇਰਾ ਸੰਤਾਂ ਅਗਰ ਟਿਕਾਯਾ ।
ਮੱਖਣ ਦਹੀਂ ਪਰੋਠੇ ਭਾਜੀ ਧਰੇ ਬਾਲ ਕੇ ਮਾਹੀਂ । ਦੇਖ ਸੰਤ ਜੀ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲੇ ਰੂਖਾ
ਸੂਖਾ ਨਾਹੀਂ । ੮ । ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਆਖ ਲੈ ਆਯਾਂ ਰੂਖਾ ਭੋਜਨ ਪਾਵੇ । ਫੁਲਕਾ
ਖੁਸ਼ਕ ਬਾਲ ਮਹਿ ਰਾਖੇ ਮੱਖਣ ਦਹੀਂ ਉਠਾਵੇ । ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਨਾ ਮਾਨੀ ਸੰਤਾਂ
ਫੁਲਕੇ ਖੁਸ਼ਕ ਮੰਗਾਏ । ਛਕ ਪਰਸਾਦਾ ਕਰ ਅਰਦਾਸਾ ਚਾਹਤ ਸੰਤ ਸਿਧਾਏ । ੯ ।
ਕਮਰਾ ਏਕ ਸੁਵੱਡ ਨਰਾਲਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿ । ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਮਾਈ
ਪਾਈ ਤਿਸ ਪਾਸੇ । ਅਰਜ ਕਰੀ ਇਕੋ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਵੇ ਸੰਤਾਂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ ।
ਮਾਈ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਤ ਧਨ ਜਨਨੀ ਜਿਨ ਜਾਯਾ । ੧੦ ॥ ਸੁਣੇ ਸੰਤ ਜੀ
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਸਾਰਾ ਪਾਠ ਸੁਣਾਵੇ । ਤਉ ਪਰਸੰਨ ਹੋਇ ਮਨ ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਦਿਨ
ਸੁਖ ਦਿਖਾਵੇ । ਕਰ ਮਨਜੂਰ ਬੇਨਤੀ ਸੰਤਾਂ ਆਏ ਪਾਠ ਰਖਾਯਾ । ਜਗਾ ਨਕੇਵਲ
ਸੁੰਦਰਕਮਰਾ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਮਨ ਭਾਯਾ । ੧੧ । ਸਭਪਵਾਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਤਸੰਗੀ
ਬਸਤਰ ਧੋਵਣ ਜੇੜੇ ਬਾੜਨ ਟਹਲ ਕੁਮਾਵਣ ਚੰਗੀ । ਸਾਧੂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੋਵੇਂ
ਭਾਇ ਭਗਤ ਦੇ ਭੁਖੇ । ਪ੍ਰੇਮ ਬੰਧਨ ਬਾਧੇ ਬਸ ਹੋਵਣ ਭੋਜਨ ਛਕਦੇ ਰੂਖੇ ॥ ੧੨ ॥
ਦੇਖੇ ਸੰਤਾਂ ਨਾਉ ਮਹੀਨੇ ਇਸਿ ਬਿਧ ਬਾਣੀ ਗਾਈ । ਭੋਗ ਪਾਇਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ
ਕਾ ਦਵਣ ਪਾਠ ਚਲਾਈ । ਮਾਈ ਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋ ਲੜਕੇ ਇਹ ਭੀ ਬੱਡੇ ਪਰੇਮੀ ।
ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਮਿਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਬੋਲਣ ਸਹਿਤ ਹਲੇਮੀ ॥ ੧੩ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਡਾ
ਫਿਰ ਛੋਟਾ ਜੀਵਣ ਸਿੰਘ ਪਛਣੇ । ਬੰਧਨ ਪਾਤੀ ਕਮੀਨ ਕੋਈ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰਤੀਨ
ਮਾਣੇ । ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਜਾ ਦਿਵਸ ਪੰਜਵੇਂ ਭੋਗ ਸੰਤ ਜੀ ਪਾਏ । ਮਾਈ ਪਾਸੋਂ
ਦੇਗ ਕਰਾਵੇ ਏਕ ਰੁਮਾਲ ਚਹੜਾਂਦੇ ॥ ੧੪ ॥ ਪਾਠ ਕਰੋਂਦੇ ਰਹਿਣ ਸੰਤ ਜੀ
ਖੁਸ਼ਕੀ ਹੋਤ ਘਨੇਰੀ । ਮਾਈ ਸਿਰ ਮੱਖਣ ਬਸ ਦੇਵੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਬਥੇਰੀ । ਤੀਜੇ
ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਾਛੇ ਮਾਈ ਆਖ ਸੁਣਾਵੇ ॥ ਕੇਸੀਂ ਕਰੋ ਸਿਨਾਨ ਸੰਤ ਜੀ ਖੁਸ਼ਕੀ
ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ॥ ੧੫ ॥

ਜੇਕਰ ਸੰਤ ਲਗਾਵਨ ਡੇਰੀ ਬਾਹੋਂ ਪਕੜ ਉਠਾਂਦੀ। ਪੁੱਤਰਾਂ ਸੇ ਯਾਦੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ
 ਮਾਈ ਫਿਕਰ ਰਖਾਂਦੀ। ਪੁਰ ਪੁਰ ਲੰਮੇ ਕੇਸ ਸੰਤ ਜੀ ਕਰਤ ਸਿਨਾਨ ਖਲੋਕੇ। ਜਲ
 ਖਟਿਆਈ ਪਾਵੇ ਮਾਈ ਸਾਫ ਬਣਾਵੇ ਹੋਕੇ। ੧੬॥ ਬੋੜਾ ਬੋਲਣ ਬੋੜਾ ਸੇਵਣ ਬੋੜਾ
 ਭੋਜਨ ਪਾਂਦੇ। ਪਾਠ ਕਰੋਂਦੇ ਸੰਤ ਬਰਾਗੀ ਕਦੇਕ ਹੋਈ ਜਾਂਦੇ। ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਗੁਰ
 ਬਾਣੀ ਜੇ ਪੜ੍ਹੀਏ ਮਨ ਚਿਤ ਲਾਕੇ॥ ਬਹੁਤ ਬਰਾਗ ਹੋਤ ਮਨ ਅੰਦਰ ਦੇਖੋ ਕੇ
 ਅਜਮਾਕੇ॥ ੧੭॥ ਏਸ ਭਾਂਤ ਨਉਂ ਮਾਸ ਬਤੀਤੇ ਪੁੱਤਰ ਮਾਈ ਕਰਾ। ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ
 ਬਿਮਾਰ ਭਯਾ ਕੁਝ ਸੰਤਾਂ ਹੋਤ ਘਨੇਰਾ। ਤਿਸਦਾ ਅੰਤ ਜਾਣ ਕੇ ਨੇੜੇ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ
 ਸੁਣਾਏ। ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਜੇ ਸਖੀ ਬੋਲਨ ਇਹ ਸਾਂਝੀ ਅਖਵਾਏ। ਸੁਣ ਭਾਈ ਇਹ
 ਜਗਤ ਸਭੇ ਈ ਜਾਣ ਮੁਸਾਫਰ ਖਾਨਾਂ। ਕਈ ਮੁਸਾਫਰ ਆਵਣ ਜਾਵਣ ਰਹਿਣ ਨ
 ਕੇਉ ਪਾਨ। ਅਵਰ ਸੁਣੇ ਜੋ ਬੂਠੀ ਦੇਹੀ ਏਹ ਖਾਕ ਦੀ ਢੇਰੀ। ਮੁਹਲਤ ਪੁੱਨੀ ਤੇ
 ਉਠ ਜਾਣਾ ਬੂਠੀ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ। ੧੮॥ ਆਪਨ ਬਾਪ ਨ ਅਪ ਨ ਮਾਈ ਭੈਣ ਭਰਾ
 ਨਾ ਕੋਈ॥ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਸਦਾ ਆਪਣੀ ਹਰਿਜਪ ਜਾਪੋ ਸੋਈ। ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਤਿਸ
 ਪਾਸ ਬੈਠਕੇ ਪਾਠ ਸੁਖਮਨੀ ਕੀਤਾ। ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਦਾਸਿਰ ਸੰਤਾਂ ਗੋਡੇ ਤੇ ਧਰ
 ਲੀਤਾ। ੨੦॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿੰਨ ਬਾਰ ਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਤਿਸੇ ਚਲਾਂਟਾ। ਕਰ ਸੰਸਕਾਰ
 ਪਾਠ ਕਰਵਾਯਾ ਮਿੱਠਾ ਮਨ ਕੇ ਭਾਣਾ॥ ਤਿਸਦਾ ਪਾਠ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀਤਾ ਮਾਈ ਕਰੇ
 ਰਜੋਈ। ਆਖੇ ਸਭ ਘਟਿ ਘਟਿ ਕੇ ਜਾਣੂ ਮੇਰੀ ਗਤ ਕਿਵਾ ਹੋਈ। ੨੧॥
 ਉਦਾਸ ਸੰਤ ਜੀ ਬੋਲੇ ਫਿਕਰ ਨ ਕਰੀਏ ਮਾਈ। ਤੇਰੀ ਸਭੀ ਮਾਤ ਲੋਕ ਤੇ
 ਦਿਨ ਹੋਤ ਚੜ੍ਹਾਈ। ਸੱਚ ਖੰਡ ਤੇਨੂੰ ਲੈਜੈ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਪਾਸੇ। ਧਨ ਧਨ
 ਪਈ ਪਗ ਮਾਈ ਐਸੇ ਸੁਣੇ ਬਲਾਸੇ॥ ੨੨॥ ਭੋਗ ਪਾਇਕੇ ਰਿਕੇ ਗਤ ਨੂੰ ਗੁਪ
 ਸੰਤ ਪਧਾਰੇ। ਟੋਲ ਭਾਲਏ ਬੈਠੀ ਮਾਈ ਮਿਲੇ ਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ। ਰਾਵਲ ਪੰਡੀ
 ਪਾਸ ਤਪੋ ਬਣ ਲੇਈ ਨਦੀ ਕਨਾਰਾ। ਏਥੇ ਸੰਤਾਂ ਗੁਫਾ ਬਣਾਈ ਚਿਣ ਬੰਦੇ ਪਾਗੀਰਾ।
 ੨੩॥ ਬੈਠਣ ਜੋਗੀ ਗੁਫਾ ਬਣਾਈ ਲੰਮੇ ਕਦੇ ਨਾ ਪੈਂਦੇ। ਬੂਟੀ ਏਥੋਂ ਪੱਟ ਭਿਓਕੇ ਭੂਖ
 ਲਗੀ ਛਕ ਲੈਂਦੇ। ਏਕ ਮਹੀਨਾ ਏਥੇ ਸੰਤਾਂ ਤਪਕੀਤਾ ਲਾਤਾੜੀ। ਏਥੇ ਚਲਿ ਮਹੀਨੇ ਫੱਗਣ
 ਬਿਖੜੇ ਰਾਹ ਪਹਾੜੀ॥ ੨੪॥ ਸਹਿਜੇ ਸਹਜੇ ਪੈਦਲ ਚਲਦੇ ਬਾਰ ਦਿਲਾਕੇ ਆਏ।
 ਜਿਲੇ ਲੈਲਿਪੁਰ ਦੋਰਾ ਕਰਦੇ ਲਵਪੁਰ ਦੀ ਦਿਸ ਧਾਏ। ਪਹੁੰਚ ਲਹੌਰ ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨੀ
 ਦਰਸਣ ਪਰਸਣ ਕੀਤੇ ਸਨੇ ਸਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚੇ ਬੋਲ ਮਹਾਰਸ ਪੀਤੇ।
 ੨੫॥ ਕਰ ਇਸਨਾਨ ਗਏ ਹਰਿ ਸੰਦਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਫਿਰ ਆਏ। ਬਹੁਰ ਅੱਟਲ
 ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਦਰ ਅੰਦਰ ਦਰਸਣ ਪਾਏ। ਨੌ ਮਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਦਰਸਣ ਕਰਕੇ ਤੀਜੀ
 ਛੱਤ ਬਰਜੇ॥ ਬਹੁਰ ਸਮਾਧ ਲਾਇਕੇ ਬੰਠੇ ਸੁਣ ਅਨਾਹਦ ਬਾਜੇ। ੨੬॥ ਤਿੰਨ
 ਦਿਨ ਰਹੇ ਸਮਾਧੀ ਇਸਤਤਿ ਬਹਰੇ ਨੈਨ ਉਘਾਰੇ। ਸਾਹੁਕਾਰ ਏਕ ਕਰਿ ਦਰਸਣ
 ਪਹੁੰਚਾ ਰਾਹਿ ਮਝਾਰੇ। ਭੋਜਨ ਤੁਰਤ ਘਰੋਂ ਬਣਵਾਕੇ ਸੰਤਾਂ ਤਈਂ ਛਕਾਯਾ।

ਹਰਿਦੁਆਰ ਕੁੰਭ ਨਜੀਕੇ ਤਿਸ ਨੇ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ । ੨੭ । ਸਾਧੂ ਬਹੁਤ ਗਏ ਇਸ
 ਦਿਸ ਤੋਂ ਸੇਠ ਦੇਣ ਮਿਲ ਭਾਏ । ਕਹੋ ਤਟਿਕਟ ਮਗਾਕੇ ਦੇਵਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਨਾਨਕ
 ਬਾਝੇ । ਸੰਤਾਂ ਤਿਸ ਦੀ ਸੁਣ ਅਰਜੇਈ ਮਨ ਲੀਤਾ ਬਿਨ ਡੇਰੀ । ਟਿਕਟ ਮਗਾਏ
 ਝੜਾਏ ਗਾਡੀ ਖਲਕਤ ਚੜੀ ਘਨੇਰੀ । ੨੮ । ਹਰਿਜਪੁ ਹਰਿਜਪੁ ਕਰਦੀ ਗਾਡੀ
 ਪਹੁੰਚੀ ਰੀਗ ਕਨਾਰੇ । ਉਤਰੇ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਆਏ ਦਰਸਨ ਜਾਇ ਦਿਖਾਰੇ ॥
 ਸੰਤ ਧੂੜ ਕਉ ਤੀਰਥ ਲੋਚਣ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿਣ ਪੁਕਾਰੀ । ਸੰਤ ਚਰਨ ਤੀਰਥ
 ਕੋਟਿ ਗੰਗਾ ਇਹ ਭੀ ਗੁਰਾਂ ਉਚਾਰੀ । ੨੯ । ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਗਤ ਕੇ ਤਾਰਕ ਤੀਰਥ
 ਉਧਾਰਨ ਹੋਤਾ । ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ ਗੁਣੀ ਨਕੋਤਾ ॥ ਸਾਧ
 ਬਰੋਕਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜੁਲਕੇ ਹੋਏ ਸੰਤ ਕਨਾਰੇ । ਬੈਠੇ ਦੂਰ ਏਕ ਤਰ ਨੀਚੇ ਲੈਂਦੇ
 ਭਜਨ ਹਲਾਰੇ । ੩੦ । ਔਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਲੰਘਦੇ ਸਾਧੂ ਬੰਦਨ ਕਰਕੇ ਜਾਂਦੇ । ਜਾਇ
 ਸਭਾ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰ ਉਸਤਤਿ ਆਖ ਸੁਣਾਏ । ਏਕ ਹੋਜ ਮਿਲ ਬਹੁਤ ਗੁਣੀ
 ਜਨ ਬੈਠੇ ਸਭਾ ਲਗਾਈ । ਤੀਰਥ ਨੁਵਣ ਕੀ ਫਲ ਹੋਵਤ ਚਰਚਾ ਏਹ ਚਲਾਈ ॥ ੩੧
 ਸੋਚ ਮੋਚ ਕੇ ਗੁਣੀ ਜਨਾਨੇ ਏਹੋ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰੀ । ਤੀਰਥ ਤੇ ਮਿਲ ਸਾਧੂ ਆਵਤ
 ਦਰਸਨ ਦਾ ਫਲ ਭਾਰੀ । ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਛ ਘਾਲ ਨ ਕਰੀਐ ਦਰਸਨ ਦੇਖ
 ਧਨਿਹਾਲਾ । ਗਨਕਾ ਬਾਲਮੀਕ ਭੀ ਤਾਰੇ ਪਾਪ ਕਰੇ ਜਿਨ ਜਾਲਾ ॥ ੩੨ ॥ ਸੁਣ
 ਪਾਰ ਬਹੁਤ ਗੁਣੀ ਜਨ ਬੋਲੇ ਐਸਾ ਸਾਧੂ ਕੋਈ । ਕੋਟਾਂ ਮੱਧੇ ਹੋਤ ਇਕਾਂਕੀ ਜਿਸ
 ਧੰਨ ਨੇ ਗਤ ਹੋਈ । ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਸਨਿਆਸੀ ਸਾਧੂ ਦੋਇ ਹਥ ਜੋੜ ਖਲੋਤਾ ।
 ਖੁਸ਼ ਸੁਣੇ ਬੇਨਤੀ ਮੋਰੀ ਜਿਤਨੇ ਗੁਣੀ ਸਰੋਤਾ । ੩੩ । ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੰਤ ਹਰੀ
 ਮੰਨ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਅੱਜ ਪਾਯਾ । ਬੈਠਾ ਦੂਰ ਬਿਰਛ ਦੇ ਨੀਚੇ ਹਿਰਦਾ ਸਾਂਤ ਬਣਾਯਾ ।
 ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਮੋਰੇਮਨਕੀ ਦੁਭਦਾ ਸਗਲ ਬਨਾਸੀ । ਸੁਣੇ ਗੁਣੀ ਜਨ ਮੈਂ ਫਿਰ ਜਾਤਾ
 ਹਰਿਜਨ ਏਹ ਅਬਨਾਸੀ ॥ ੩੪ ॥ ਸੁਣ ਸਨਿਆਸੀ ਦੇ ਮੁਖ ਐਸੀ ਬਹੁਤ ਗੁਣੀ
 ਜਨ ਬੋਲੇ । ਚਲ ਭਾਈ ਦਰਸਨ ਕਰਵਾਏ ਜਹਿ ਹਨ ਸੰਤ ਅਮੋਲੇ । ਪੰਡਤ
 ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ ਨੌਗਰ ਦੁਹਧਰ ਵਾਲਾ । ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਬਿਦਅਰਥੀ
 ਮਿਲ ਦਰਸਨ ਹਿਤ ਚਾਲਾ । ੩੫ । ਹੀਰਾ ਦਾਸ ਉਜਾਗਰ ਸਾਧੂ ਨਿਰਾਕਾਰੀਆ
 ਜਾਣੇ । ਇਹ ਭੀ ਚੀਮੇ ਨਗਰ ਜਨਮਿਆ ਏਕੋ ਕੁਲ ਪਹਿਚਾਣੇ ॥ ਇਹ ਭੀ ਦਰਸਨ
 ਪਾਵਨ ਦੇ ਹਿਤ ਚਲਿਆ ਧਾਰ ਹਲੇਮੀ । ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਚਲੇ ਮਿਲ ਸਾਧੂ ਸੇਵਕ
 ਕਈ ਪਰੇਮੀ ॥ ੩੬ ॥ ਇਤ ਆਦਿਕ ਮਿਲ ਕੇਤੇ ਸਾਧੂ ਦਰਸਨ ਦੇ ਹਿਤ ਆਏ
 ਕਿਨਹੀ ਫੂਲ ਮਾਲ ਫਲ ਮੇਵਾ ਲੀਨਾ ਹਾਥ ਉਠਾਏ । ਸਾਧੂ ਬਿਰਥ ਭੇਖ ਸਨਿਆਸੀ
 ਹੋਇ ਅਗਰੇ ਚਾਲਾ । ਚੜਦੀ ਦਿਸ ਗੰਗਾ ਦੇ ਤੀਰੇ ਸੁੰਦਰ ਬਾਨ ਨਰਾਲਾ । ੩੭ ।
 ਏਥੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜਨ ਬੈਠੇ ਬੇਹੜ ਬਿਰਛ ਦੇ ਨੀਚੇ । ਡੇਰੀ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੰਗ

ਲਾਗੀ ਨੈਨ ਕਵਲ ਸਮ ਮੀਚੇ। ਧਰ ਧਰ ਭੋਰਾ ਕਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਬੈਠੇ ਸਾਧ ਅਗੇਰੇ॥
ਤਤਛਿਨ ਭਈ ਸਮਾਧ ਉਥਾਨਾ ਸੰਤਾਂ ਨੈਨ ਉਘੇਰੇ॥ ੩੮॥ ਹੀਰਾ ਦਾਸ ਦੇਖ ਕਰ
ਬੋਲਾਇਹ ਸਾਭਾਕੁਲ ਕੋਤਾ। ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਦਰਸਨ ਦਖਲਾਏ ਮਿਲਿਆ ਧਰ ਬਹੁਹੋਤਾ
ਫੂਲ ਮਾਲ ਸੰਤਾਂ ਗਲ ਪਾਈ ਬਿਨਤੀ ਕਹੀ ਸੁਣਾਏ। ਦਰਸਨ ਪਾਵਣ ਦੇ ਹਿਤ
ਸਾਧੂ ਹਰੀ ਦੁਆਰੋਂ ਆਏ॥ ੩੯॥ ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਬਚਨ
ਪੁਕਾਰਾ॥ ਆਉ ਜੀ ਹਰਕੇ ਜਨ ਸਾਧੂ ਹਉ ਘੋਲੀ ਬਲਿਹਾਰਾ। ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ
ਅਗੇਰੇ ਹੋਕੇ ਫੂਲ ਮਾਲ ਗਲ ਪਾਈ। ਸੰਤਾਂ ਮੋੜ ਤਿਸੇ ਗਲ ਪਾਈ ਮਿਲ
ਕਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ॥ ੪੦॥ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਬੈਠ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਹੇ ਸੰਤ ਪਰਧਾਨਾ।
ਮਹਾਂ ਅਨੰਦ ਉਚ ਪਦ ਪਾਯਾ ਸੇ ਕੈਸਾ ਅਸਥਾਨਾ। ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕੋਰਾ
ਪੜ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ। ਤਿਸਦਾ ਅਰਥ ਸਭੇ ਸਮਝਾਯਾ ਸੇ ਮੈਂ ਅਗਰ ਲਿਖਾਯਾ॥

(ਗਾਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫)

੪੨

ਅਗਮ ਰੂਪਕਾ ਮਨ ਮਹਿ ਥਾਨਾ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਨਾ॥ ੧॥
ਰਹਾਉ ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਥਾਨ ਨਿਰਾਲਾ। ਤਾਕੀਧਨ ਮੋਹੇ ਗੋਪਾਲਾ॥ ੨॥
ਤਹ ਸਹਜ ਅਖਾਰੇ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ। ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮਕੇ ਸੰਗੀ ਸੰਤਾ॥ ੩॥ ਹਰਖ
ਅਨੰਤ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਬੀਆ। ਸੇ ਘਰ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਆ॥ ੪॥

[ਦਵਯਾ ਛੰਦ]

ਐਸੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣੇ ਸੰਤਾਂ ਤੋਂ ਸਭ ਸਾਧੂ ਖੁਸ਼ਹੋਏ। ਵਾਹਿ ਹਰੀਜਨ ਟਰਸ
ਤੁਮਰਾ ਹਮਰੇ ਮਨ ਥਿਰਜੋਏ। ਇਹ ਸਾਧੂ ਸਨਿਆਸੀ ਪਹਿਲੇ ਦਰਸਣ ਪਾ
ਸਧਾਯਾ। ਸਭਾ ਬਿਖੇ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੇ ਤੁਮਰਾ ਭੇਧ ਬਤਾਯਾ॥ ੪੨॥
ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਹੇ ਹਰਿਜਨ ਜੀ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਹੀ ਚਾਲੇ। ਸੰਗਤ ਦੇਸ ਬਦੇਸੇ
ਆਈ ਸਭਕੇ ਦਰਸ ਵਿਖਾਲੇ। ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨ ਧਰਕੇ ਸਭਾ
ਵਿਖੇ ਚਲਿਆਏ। ਸੁੰਦਰ ਨੌਰ ਬਛਾ ਕਰ ਆਸਣ ਆਦਰ ਸਹਤ ਬਠਾਏ॥
੪੩॥ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਫਤ ਖਲੋਇ ਸੁਣਾਈ॥ ਇਹ ਮਾਰਗ
ਬੰਡੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਚਲਣਾ ਮੁਸਕਲ ਭਾਈ। ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਂ ਮੁਨੀਸਰ ਨੇਕ
ਕੁਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਮਾਨ ਮੋਹ ਤਜ ਮੋਰੀ ਤੇਰੀ ਇਹ ਪਦਵੀ ਲੈ ਲੀਤੀ॥ ੪੪॥
ਸੁਣੇ ਗੁਣੀ ਜਨ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਬਿਚ ਸਤਿਗੁਰ ਭੋਤ ਬਤਾਵੇ। ਜੇ ਜਨ ਸਰਨ
ਲਾਵੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇ ਇਹ ਪਦਵੀ ਪਾਵੇ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਕੇ ਬਹੁਤ ਬਿਆਖਾ ਕੀਤੀ। ਸੇ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ
ਸੰਗਤ ਹਿਤ ਪੜ ਸੁਣ ਧਰੇ ਪਰੀਤੀ॥ ੪੫॥

ਰਾਗ ਦੇਵ ਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ । ਘਰ ੪

ਕਰਤ ਫਿਰੇ ਬਨ ਭੇਖ ਮੋਹਨ ਰਹਿਤ ਨਿਰਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਬਨ ਸੁਨਾਵਨ
ਗੀਤ ਨੀਕੇ ਗਾਵਨ ਮਨ ਮਹਿ ਧਰਤੇ ਗਾਰ ॥ ੧ ॥ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਬਹੁ ਚਤਰ ਸਿਆਣੇ
ਵਿਦਿਆ ਰਸਨਾ ਚਾਰ ॥ ੨ ॥ ਮਾਨ ਮੋਹ ਮੋਹ ਤੇਰ ਵਿਵਰਜਿਤ ਇਹ ਮਾਰਗ ਖੰਡੇ
ਧਾਰ ॥ ੩ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਭਵਜਲੁ ਤਰੀਅਲੇ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤ ਸੰਗਾਰ ॥ ੪

(ਦਵਿਆ ਛੰਦ)

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀਨੇ ਹਰਿ ਜਨ ਕੇਰੀ ਐਸੀ ਰਹਿਤ ਬਤਾਈ । ਤਜਿਆ ਮਾਨ ਮੋਹ ਭੀ
ਤਜਿਆ ਇਹ ਪਦਵੀ ਤਿਨ ਪਾਈ । ਏਥੇ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਤਿਤ ਕਰੀ
ਭਲੇਰੀ । ਕਲਿਯੁਗ ਜਗਤ ਜਲਣ ਤਰਬੇ ਕਉ ਸਮਰਥ ਹਰਿ ਜਨ ਕੇਰੀ ॥ ੪੬
(ਸਾਰਕਤਾਵਲੀ ਵਿੱਚੋਂ) ਦਾਦਰ ਕਰਿ ਕੁਖਿ ਭਰਨ ਕੇ ਤਤਪਰ ਨਾਗ ਅਨੇਕ ॥
ਸਿਰ ਪੂਰ ਧਰਨੀ ਧਰਨ ਕੇ ਸੇਸ ਨਾਗ ਹੀ ਏਕ ॥ ਉਦਰ ਭਰਨ ਤਤ ਪਰ ਭਏ
ਭੋਖੀ ਸੰਤ ਅਨੰਤ ॥ ਜਗਤ ਜਲਣ ਕੇ ਤਰਨ ਕੇ ਬਿਰਲਾ ਕੇ ਇਕ ਸੰਤ ।

—:(ਦਵਿਆ ਛੰਦ)—

ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਭੀ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਕੇ ਕੀਰਤ ਬਰਖਾ ਪਾਈ । ਜਿਤਾਂ ਘਣ ਬਰਸੇ ਤਪਤ
ਬਨਾਸੇ ਤਿਵੇਂ ਸਾਂਤ ਬਰਤਾਈ । ਇਸ ਬਿਧ ਕਈ ਦਿਹਾੜੇ ਬੀਤੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਿਤ
ਹੋਵੇ । ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਸੰਗਤ ਆਵੇ ਦਰਸ਼ਨ ਜੋਵੇ ॥ ੪੭ ॥ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ
ਸੰਤ ਦੇ ਭੇਰੇ ਚੰਮੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ । ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪੁਰ ਘਾਘਤ ਵਾਲਾ ਪਹੁੰਚਾ ਸੰਤਾਂ
ਪਾਸੀ । ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਤਰਵੇਂ ਦੀਨਾ ਤਿਨੇ ਸੰਦੇਸਾ । ਰਹਿਤ ਉਦਾਸ ਸੰਤ
ਜੀ ਮਾਤਾ ਚੇਤੇ ਕਰਤ ਹਮੇਸਾ । ੪੮ । ਮਿਲੇ ਜਰੂਰ ਮਾਤ ਜੀ ਤਾਂਈ ਨਹਰੇ ਜੇ ਤੁਧ
ਭਵਿ । ਬੋਲੇ ਸੰਤ ਮਿਲਾਂਗੇ ਭਾਈ ਮਾਤ ਨ ਜੇ ਅਟਿਕਾਵੇ । ਸਾਹਿਬ ਦਾਸ ਨਗਨ
ਫਿਰ ਮਿਲਿਆ ਅਲੀ ਛੋਰ ਪੁਰ ਵਾਲਾ । ਇਹ ਭੀ ਸਾਧ ਤਪੀਸਰਭਾਰਾ ਸੰਤਾਂ ਦੇ
ਸੰਗ ਚਾਲਾ । ੪੯ ॥ ਕਹੇ ਨਾਕਰੇ ਕਿਸ ਦਿਸ ਜਾਣਾ ਸਾਹੀ ਦੇਖ ਬਸਾਖੀ । ਏਕ
ਬਾਰ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਸੰਤਾਂ ਤਿਸਨੂੰ ਆਖੀ । ਮੇਲਾ ਕੰਭ ਬੀਤਿ ਭਏ ਤੇ ਸੰਤਾਂ
ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ ॥ ਏਸ ਬਖਤ ਦਰਸ਼ਣ ਹਿਤ ਆਈ ਸੰਗਤ ਪੋਠੇ ਵਾਰੀ ॥ ੫੦ ॥
ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਹਰਿਦੁਆਰ
ਗੰਗਾ ਦੇ ਕੰਭ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਆ ਦਰਸ਼ਣ
ਮਾਨ ਤੇ ਆਤਮ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਖਸਟਵੇ

ਧਿਆਇ ॥ ੬ ॥ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਆਯੂ ਦਾ ਛਬੀਸਵੇਂ ਸਾਲ
ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ॥ ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ੧੯੪੮ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ।

ਦੇਹਿਰਾ

ਸੰਗਤ ਪੋਠੇ ਵਾਰ ਦੀ ਬਿਨਤੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ॥ ਚਲੇ ਸੰਤ ਜੀ ਸਾਥ ਮਮਬਿਚਰੇ ਪੋਠੇਵਾਰ

ਦੁਵਯਾ ਛੇਦ

ਆਖਤ ਸੰਤ ਸੁਣੋਂ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਚਿਤਵਤ ਸਾਡੀ ਮਤਾ । ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਿਧ ਮਿਲਾ
ਸੰਦੇਸਾ ਮਿਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਤਾ । ਮਾਤਾ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲ ਜੁਲਕੇ ਫੇਰ ਕਿਸੇ
ਦਿਸ ਜੈ ਹੈਂ । ਸੰਗਤ ਆਖਤ ਸੁਣੋਂ ਸੰਤ ਜੀ ਤੁਝ ਭਾੜਾ ਹਮਦੈ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥ ਮਿਲ
ਸੰਗਤ ਨੇ ਟਿਕਟ ਮਗਾਂਯਾ ਗਾਡੀ ਸੰਤ ਬਠਾਏ । ਚਾਦਰ ਏਕ ਰੁਪੈਯੇ ਪਾਕਰ
ਸਿੰਘ ਲਪੇਟ ਲਿਆਏ । ਆਖਤ ਲੋ ਸੰਤ ਜੀ ਚਾਦਰ ਦੀਨੀ ਲੋਕ ਬੰਧਾਈ
ਸੰਤਾਂ ਚਾਦਰ ਲਖਕਰ ਬਾਂਧੀ ਦਮੜੇ ਸਾਰ ਨ ਪਾਈ । ੩ । ਸੰਗਤ
ਪਰਤੀ ਬੰਦਨ ਕਰ ਕਰ ਗਾਡੀ ਚਲੀ ਅਗਾਨੀ । ਰਾਜਪੁਰੇ ਪਟਿਆਲੇ
ਬਿਚ ਦੀ ਚਲੀ ਤੇਜ ਰਫਤਾਰੀ ॥ ਧੂਰੀ ਦੇ ਅਸਟੇਸ਼ਨ ਪਹੁੰਚੀ
ਉਤਰੇ ਸ੍ਰੀ ਜਗ ਦਾਤਾ । ਸੂਏ ਦੀ ਪਟੜੀ ਪੈ ਚਾਲੇ ਮਨ ਗੰਬਿਰ ਸੰਗ ਰਾਤਾ ।
੪ । ਏਕੇ ਨਉਰ ਮੱਜਨ ਕਰਨੇ ਹਿਤ ਬਸਤਰ ਧਰੇ ਉਤਾਰੇ । ਜੋ ਚਾਦਰ ਸਿੰਘ
ਲਕ ਬਾਂਧੀ ਤਿਸ ਦੇ ਲੜ ਕੁਝ ਭਾਰੇ । ਜਾਂ ਦੇਖੇ ਬਿਚ ਪਈ ਰੁਪਈਏ ਚਾਦਰ
ਸਣੇ ਬਗਾਹੇ । ਪੁਲ ਦੇ ਹੇਠ ਬਗਾਹ ਪਨਾਏ ਗਏ ਬਿਚ ਰਜਬਾਹੇ ॥ ੫ ॥
ਕਰਿ ਇਸਨਾਨ ਚਲੇ ਜਗ ਸਾਈਂ ਪਹੁੰਚੇ ਨਗਰ ਚੀਮੇ । ਨਾਨਕ ਸਰਦੇ ਤੀਰ
ਬੈਠੇ ਦੇਖਤ ਧੀਮੇ ਧੀਮੇ । ਏਥੇ ਮਝੀ ਚਾਰਦੀ ਫਿਰਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ । ਪਿਆਰੀ
ਨਉ ਪਰਤਾਪ ਕੌਰ ਇਸਕੋਰਾ ਦੇਖਤ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ੬ ॥ ਕੇਜਾਪੇ ਇਹ
ਬੀਰ ਹਮਾਰਾ ਚਿਰੋਂ ਵਫ਼ਾਨਾਂ ਆਯਾ । ਭੈਣ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਨਿਆਣੀ ਬੀਰ
ਚਿਹਨ ਬਦਲਾਯਾ । ਉਪਰ ਭੂਰੀ ਸਿਰ ਦਸਤਾਰਾ ਭੂਰੀ ਦਾਈ ਕਾਲਾ ।
ਬੇਬੇ ਕਰੇ ਪਛਾਣ ਖਲੋਤੀ ਦੇਖੇ ਵੇਸ ਨਟਾਲਾ ॥ ੭ ॥

ਆਖਰ ਸੰਤਾਂ ਹੋਇ ਨਜੀਕੇ ਆਪੋ ਭੈਣ ਬੁਲਾਈ । ਅਸੀਂ ਮਝੀ ਮੋੜਾਂਗੇ ਬੇਬੇ ਦਿਹ
ਘਰ ਖਬਰ ਪੁਚਾਈ । ਫੇਰ ਸਿਆਣ ਪਈ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਬੋਲੇ ਸੰਤ ਪਛਾਣੇ । ਚਾਉ
ਭਰੀ ਮਾਤਾ ਪਹਿ ਆਈ ਰਹੀ ਨ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਣੇ ॥ ੮ ॥ ਸੁਣ ਨੀ ਮਾਤਾ ਬੀਰ
ਆਗਿਆ ਜਿਸ ਤੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋਂਦੀ । ਔਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛ ਪਛੋਂਦੀ
ਸੁਣ ਕਰ ਮਾਂਤਾ ਆਖਤ ਬਬੜੀ ਕਿੱਥੋਂ ਭਾਗ ਭਲੇਰੇ ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸੂਰਜ ਸੁਤ

ਮੇਰਾ ਮੁੜ ਨ ਪਾਏ ਫੇਰੇ ॥੯॥ ਬੇਬੇ ਕਹਿਤ ਮਾਤ ਮੈ ਡਿੱਠਾ ਨਾਨਕ ਸਰ ਤੇ ਆਧ।
 ਮੱਥੀ ਚਰਾਵਣ ਆਪੇ ਲਾਗਾ ਮੈਨੂੰ ਘਰੀਂ ਪਠਾਯਾ। ਸੁਣ ਕਰ ਮਾਤਾ ਲੈਕਰ ਗਭਵਾ
 ਪਾਕਰ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈ। ਨਾਲ ਦਯਾਕੁਰ ਲੜੀ ਦਰਾਣੀ ਨਾਨਕਸਰ ਤੇ ਆਈ ॥੧੦॥
 ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇ ਚਾਚੀ ਜੀ ਮਿਲ ਪਹੁੰਚੀ ਸੰਤਾਂ ਨੇਰੇ ॥ ਉਠ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਸੀਸ ਨਵਾਯਾ
 ਕੀਤੇ ਅਦਬ ਘਨੇਰੇ। ਮਾਤਾ ਕਰਤ ਬਰਾਗ ਘਨੇਰਾ ਰੁਕਿਆ ਕੰਠ ਨ ਬੋਲੀ। ਕੰਠ
 ਲਗਾਇ ਕਹ ਮੈਂ ਸਦਕੇ ਮੈਂ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਘੋਲੀ ॥੧੧॥ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਧੀਰਜ ਧਰਵਾਈ
 ਖਿੜੇ ਮੁੱਖ ਹਸ ਬੋਲੇ। ਮਾਤਾ ਬਹੁਤ ਬਰਾਗ ਨ ਕਰੀਏ ਠਹਿਰਾਂਗੇ ਤੁਝ ਕੋਲੇ ॥
 ਆਖਰ ਧੀਰ ਧਰੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਦੁੱਧ ਕਟੇਰੇ ਪਾਯਾ। ਅਪਣੇ ਹਾਥ ਉਠਾਇ ਲਿਆ ਕਰ
 ਸੰਤਾਂ ਹੱਥ ਫੜਾਯਾ। ੧੨। ਸੰਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ ਛਕ ਲੀਤਾ ਬੇਬੇ ਪਾਸ ਨਿਆਣੀ।
 ਕੁਝ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾ ਚਿੱਤ ਸਮਾਣੀ। ਮਾਤਾ ਚਾਹਤ ਘਰੀ
 ਲਜਾਣਾ ਸੰਤ ਨ ਚਾਹਤ ਜਾਣਾ। ਨਾਨਕ ਸਰਤੇ ਵਣਦੇ ਨੀਚੇ ਹੀਂਸ ਬਾੜ ਮਨ
 ਭਾਣਾ। ੧੩ ॥ ਏਥੇ ਆਖ ਗੁਫਾ ਬਣਵਾਈ ਠਹਿਰਨ ਸੰਤ ਨਰਾਲੇ। ਮਾਤਾ ਭੋਜਨ ਆਪ
 ਪੁਰਾਵੇ ਕੈ ਬਰਤੀ ਹੱਥ ਘਾਲੇ। ਸਹਿਬ ਦਾਸ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਅਲੀ ਸ਼ੇਰ ਪੁਰ
 ਵਾਲਾ। ਮਿਲ ਕਰ ਏਥੇ ਕਰਨ ਬੰਦਗੀ ਸੁੰਦਰ ਬਾਨ ਨਰਾਲਾ। ੧੪। ਨਗਰ
 ਨਿਵਾਸੀ ਸੁਣ ਸੁਣ ਸਭ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵਣ ਆਂਦੇ। ਸੰਤ ਸਰਵ ਦੀ ਕੁਸਲ ਪੁਛਾਂਦੇ
 ਪੁਸ਼ਤ ਹੀ ਸੀਸ ਨਿਵੇਂਦੇ। ਸਾਹਿਬ ਦਾਸ ਕਹੇ ਸਿਰੀ ਸੰਤੋ ਮੇਰੀ ਸੁਣੋ
 ਰਜੇਈ। ਜੇਗ ਬਿਸਿਸਟ ਗ੍ਰੰਥ ਮਗਾਕੇ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੇ ਸੋਈ ॥੧੫॥
 ਸੰਤਾਂ ਸ ਪੋਥੀ ਮੰਗਵਾਈ ਕਥਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੀਨੀ। ਰਾਤਰ ਵੇਲੇ ਸੰਗਤ ਸੁਣ
 ਦੀ ਕਥਾ ਹਰੀ ਰਸ ਭੀਨੀ। ਦਿਨ ਭਰ ਰਹਿਣ ਅਕਾਤ ਅਕੋਲੇ ਰਾਤਰ
 ਮਿਲਦੇ ਅਈ ॥ ਸਾਹਿਬ ਦਾਸ ਨੰਗਨ ਭੀ ਕੀਤੀ ਸਾਧਨ ਸ਼ਬਦ ਕੁਮਾਈ।
 ੧੬। ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਦੱਸ ਬਾਣੀ ਕੰਠ ਕਰਾਈ। ਨਾਨਕ
 ਸਾਹੀ ਦਮੜਾ ਦੇਕੇ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਦਿਖਲਾਈ। ਕੀਤਾ ਬਚਨ ਸੰਤ ਜੀ
 ਮਾਤਾ ਇਸਦਾ ਧਰੇ ਧਿਆਨਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਢਲੀ ਰਾਤ ਇਸਨਾਨਾ-
 ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਸੰਤਾਂ ਕੋਰੇ ਇਕ ਦਿਨ ਮਿਲ ਕਰ ਆਏ। ਬੰਦਨ ਕਰ ਕਰ ਬੈਠੇ
 ਸਭ ਹੀ ਬਿਨਤੀ ਕਹੀ ਸੁਣਾਏ। ਕਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਹਰਿ ਸੰਗ ਮੇਲਾ ਕਿਸ ਬਿਧ ਹੋਵਤ
 ਛੇਤੀ। ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਹਮ ਕਿਰਤੀ ਸਭ ਹੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤੀ ॥੧੮॥ ਸੁਣ ਕਰ
 ਸੰਤ ਬਹੁਤ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਬਚਨ ਕਹਤ ਸਮਝਾਏ। ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਦਾਰਾ ਪਰ
 ਹਰੀਏ ਨਿਕਟ ਬਸਤ ਹਰਿ ਆਇ। ਪਰਕਾ ਬਰਾ ਚੀਤ ਨਹਿ ਰਾਖੇ ਤੁਮ ਕਉ
 ਦੂਖ ਨ ਹੋਈ। ਕਿਰਤਿ ਕਰੇ ਗੁਰ ਦਸਬੰਧ ਦੇਵੇ ਤਉ ਚਿਤ ਨਿਰਮਲ ਹੋਈ। ੧੯।
 ਗੁਰ ਧਾਰੇ ਗੁਰ ਸੰਤਰ ਸਿਮਰੇ ਗੁਰੂ ਨਸ਼ੀਕ ਪਛਾਣੇ। ਜਗਤ ਢਨਾਹ ਜਾਣ ਤਜ

ਹਉਮੈ ਇਸ ਬਿਧ ਹਰਿ ਰੰਗ ਮਾਣੇ । ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਜੀ ਕਾ ਬਾਸਾ ਆਖਤ
ਸੰਤ ਪੁਕਾਰਾ । ਦਮ ਦਮ ਸਿਮਰੇ ਤਹਿ ਮਨ ਮਾਹੀ ਭਉ ਨਿਧ ਉਤਰੇ ਪਾਰਾ ॥ ੨੦

[ਕਬਿੱਤ]

ਪੈਂਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਗਾ ਸਿੰਘ ਲਾਲ ਸਖਾ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨ
ਧਾਰਹੀ । ਫੌਜੀ ਜੋ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਦੂਸਰੇ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬ ਹੀ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘ ਤਨ
ਮਨ ਬਾਰਹੀ ॥ ਸਾਬ ਹੀ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਮਿਲਕੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਬਖਤੋਰ ਸਿੰਘ
ਚਿੱਤ ਕੇ ਸੁਧਾਰਹੀ । ਬਾਲ ਸਖਾ ਮੀਤ ਸਭ ਆਖਤ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਤੁਮਰੇ ਦੀਦਾਰ
ਪ੍ਰਭ ਕੋਟ ਪਾਪ ਟਾਰਹੀ । ੨੧

[ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ]

ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬਕੀ ਮਾਤਾ ਹਿਤ ਕਰ ਬਾਤ ਚਲਾਈ । ਕਹੁ ਪੁੱਤਰ ਮੋਕੋਤਜਕਵਹੀ
ਦੂਰ ਕਿਤੇ ਨਹਿ ਜਾਹੀ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਸੁਣ
ਮਾਤਾ ਨਹਿ ਜਾਹੀ । ਜੇ ਤੁਮ ਕਹੋ ਬਿਆਹ ਕਰਾਵੇ ਤਉ ਹਮ ਨਹਰਤ
ਨਾਹੀ ॥ ੨੨ ॥ ਮਾਤਾ ਬਚਨ ਕਰੇ ਸੁਣ ਬੇਟਾ ਮੈਂ ਇਵ ਕਦੇ ਨ ਆਉ
ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਟਹਿਲ ਕਹੂੰ ਫਿਗ ਰਾਖੂੰ । ਤਿਨ ਮਹੀਨੇ ਨਹਿਰ ਸੰਤ ਜੀ
ਨਾਨਕ ਸਰ ਦੇ ਤੀਰੇ । ਤਪ ਕੀਤਾ ਹਰਿ ਕਬਾ ਸੁਣਾਈ ਮਾਤਾ ਦੇ ਮਨ ਧੀਰੇ ॥ ੨੩ ॥
ਇਕ ਦਿਨ ਮਾਤਾ ਬਚਨ ਭੂਲਕੇ ਇਸਬਿਧ ਬਾਤ ਚਲਾਈ । ਭਲੀ ਬਾਤ ਪੁਤ ਅੰਤਰ-
ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਲੇਵੇਂ ਬਿਆਹ ਕਰਾਈ । ਨਾਲੇ ਭਜਨ ਕਰੇਂ ਘਰ ਬਾਸੇਂ ਕਿਰਤ ਕਰੇਂ
ਘਰ ਕੋਰੀ ॥ ਜੈ ਸਿੰਘ ਤੇਰਾ ਭਾਈ ਛੋਟਾ ਧਿਰ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਤੇਰੀ । ੨੪ ॥ ਸੁਣ ਸੰਤਾਂ ਨੇ
ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬਰਤਣ ਸਭੇ ਚਕਾਏ । ਮਾਤਾ ਜੀ ਬਰਤਨ ਘਰ ਲੈਜਾ ਭੇਤ ਨ
ਕਹਿਣ ਸੁਣਾਏ । ਮਾਤਾ ਗਈ ਧਰਨ ਘਰ ਬਰਤਣ ਗੁਪਤੀ ਸੰਤ ਪਧਾਰੇ । ਨਗਰ
ਕੇਲਿਆਂ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚੇ ਉਤਰੇ ਬਾਗ ਮਝਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥ ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਤਰਫ ਬਠਿ ਭੇ
ਨਗਰ ਕੇਲਿਆਂ ਬਾਲੀ । ਏਥੋਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਸੇਵਾ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁ ਘਾਲੀ । ਜੇਠ
ਅਸਾੜ ਕੁਝਕੁ ਦਿਨ ਸਵਣ ਚੀਮੇ ਨਗਰ ਬਤਾਏ । ਭਾਵੇਂ ਅੱਸੂ ਕੇਲਿਆਂ ਵਾਲੀ
ਨਹਿਰ ਹਰੀ ਗੁਣ ਗਾਏ । ੨੬ ॥ ਦੀਪਮਾਲ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੇਲਾ ਨੇੜੇ ਆਯਾ ।
ਏਥੋਂ ਬਿਨਾ ਖਬਰ ਚੁੱਪਕੀਤੇ ਸੰਤਾਂ ਕੂਚ ਬਜਾਯਾ । ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਪੈਦਲ ਤੁਰਦੇ
ਕੱਟੂ ਨਗਰ ਆਏ । ਏਥੇ ਸਿੰਘ ਮਲਾਪੀ ਫੌਜੀ ਤਿਸਨੂੰ ਦਰਸ ਦਿਖਾਏ ॥ ੨੭ ॥
ਨਉ ਬਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਤਿਸ ਕੇਹਾ ਕਰ ਦਰਸਨ ਖੁਸ਼ ਹੋਯਾ । ਆਖਤ ਮੁਹਿ ਦਰਸਨ
ਅਭਿਲਾਖਾ ਪਤਾ ਨ ਤੁਮਰਾ ਕੋਯਾ । ਮਿਲ ਕਰ ਭਏ ਅਨੰਦ ਮਲਾਪੀ ਰਾਤ ਰਹਿ
ਜਗ ਸਾਈ । ਦਿਵਸ ਦੂਸਰੇ ਰੁਖਸਦ ਲੈਕਰ ਏਥੋਂ ਕੂਚ ਬਜਾਈ । ੨੮ ॥ ਕਸ
ਬਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘੋੜਾ ਤਿਸ ਪਰ ਸੰਤ ਬਠਾਏ । ਟੇਸਣ ਪਹੁੰਚ ਸਹਿਰ ਬਰਨਾਲੇ

ਹੋਲ ਸੁਵਾਰ ਕਰਾਏ । ਕਰ ਬੰਦਨ ਬਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁੜੇ ਹੋਲ ਦੁਰ ਚਾਲੀ ।
 ਸਨੇ ਸਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਵਾਲੀ ॥ ੨੯ ॥ ਕਰ ਇਸਨਾਨ
 ਪਰਸ ਹਰਿ ਸੰਦਰ ਬਾਗਾਂ ਵਿਖੇ ਸਿਧਾਏ ॥ ਦਿਨ ਭਰ ਬਾਹਿਰ ਬਾਗਾਂ ਅੰਦਰ
 ਬੈਠਣ ਧਯਾਨ ਟਿਕਾਏ । ਰਾਤਰ ਬੈਠਣ ਤਾਲ ਕਨਾਰੇ ਸੁਭੇ ਕਰਨ ਇਸਨਾਨ
 ਆਨ ਪਹਿਰ ਸਿਮਰਨ ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਧਾਰ ਬੁਹਮ ਸੰਗ ਧਿਆਨਾ ॥ ੩੦ ॥ ਇਤ
 ਨੇ ਦਿਵਸ ਦੀਵਾਲੀ ਆਯਾ ਸੰਗਤ ਜੁੜੀ ਅਪਾਰੀ ॥ ਆਇ ਮਿਲੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗੀ ਸੇਵਕ
 ਪੋਠੇਵਾਰੀ । ਕਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਬੈਠ ਅਗੇਰੇ ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰੇ । ਹਰੀਦੁਆਰ ਕੁੰਭ
 ਤੇ ਪਾਛੇ ਅਵ ਹੋਏ ਦੀਦਾਰੇ । ੩੧ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਕਰਤ ਬਿਨਤੀ ਹੋ ਸਭਕੇ
 ਸੁਖਦਾਈ । ਸੰਗਤ ਪਰਤਿ ਕਰੇ ਉਪ ਦੇਸਾ ਕਿਸ ਬਿਧ ਮਿਲੈ ਗੁਸਾਈਂ । ਸੁਣ ਕਰ
 ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ ਸੁਣੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦਾਸਾ । ਆਪਗੁਵਾਵੇ ਤਾਂ ਸਹੁ ਪਾਵੇ ਘਟਿ ਘਟਿ
 ਸਹੁ ਦਾ ਬਾਸਾ । ੩੨ ॥ ਹਉ ਹਉ ਮੈ ਮੈ ਬਿਚੋਂ ਖੋਵੈ ਹਰਿਕਾ ਦਰਸਣ ਪਾਵੈ ।
 ਭਰੀਐ ਮੱਤ ਪਾਪ ਮਲ ਕੋਰੀ ਨਾਮ ਸਬੂਣ ਲਗਾਵੈ । ਸੁਰਿਤ ਸਾਥ ਗੁਰ
 ਮੰਤਰ ਸਿਮਰੇ ਹੇਠ ਨ ਜੀਭ ਹਲੋਣੀ । ਸੁਰਤਿ ਸਬਦ ਭਵਸਾਗਰ ਤਰੀਐ ਗੁਰ
 ਕੀ ਏਹ ਬਤੋਣੀ ੩੩ । ਇਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਅਪਾਰ ਸੁਣਾਏ ਸੰਗਤ ਭਈ
 ਨਿਹਾਲਾ । ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਇਸੇ ਭਾਤ ਜਗ ਸਾਈਂ ਕਰਤ ਬੈਠ ਉਜਿਆਲਾ । ਦੀਪ
 ਪਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੇਲਾ ਭਯਾ ਸਮਾਪਤ ਸੋਈ ॥ ਸੰਤਾਂ ਸਾਥ ਲਜਾਵਣ ਖਾਤਰ
 ਯਗਤ ਕਰਤ ਰਜੋਈ ॥ ੩੪ ॥

ਸੰਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸੰਤ ਜੀ ਮਾਤਾ
 ਕੇ ਦਰਸਣ ਦੇ ਕਰ ਦੀਪ ਮਾਲਾ ਜੋੜ ਮੇਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
 ਆਏ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਭ ਉਪਦੇਸ ਦੇਵਣ ਪਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ
 ਸਪਤਵੇ ਧਿਆਇ ॥ ੭

(ਦੋਹਰਾ)

ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਜੁੜੀ ਅਪਾਰ । ਸੰਤਾਂ ਪਹਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ ਚਲੇ
 ਪ੍ਰਭੂ ਪਠੇਵਾਰ ॥ ੧ ॥ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸੁਣ ਬੇਨਤੀ ਬਚਨ ਕਰਤ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ । ਪੰਜੇ
 ਸਾਹਿਬ ਜਾਤ ਹਮ ਸੁੰਦਰ ਠੌਰ ਅਕੰਤ । ੨ ॥

(ਦਵਯਾ ਛੰਦ)

ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਗਤ ਖੁਸ਼ੀ ਭਈ ਸਭ ਕੀਤੀ ਤੁਰਤ ਤਿਆਰੀ । ਕਰ ਅਰਦਾਸ
 ਸੁਟੇਸਣ ਪਹੁੰਚੇ ਸਾਥ ਸੰਤ ਅਵਤਾਰੀ । ਏਥੋਂ ਭਏ ਹੋਲ ਅਸਵਾਰਾ ਸੰਤ ਸੁਵਾਰ

ਕਰਾਏ। ਛੇ ਪਾਹਰ ਬਿਚ ਪਹੁੰਚੀ ਗਾਭੀ ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਆਏ। ੩। ਏਥੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸਨ ਕਰਕੇ ਗੁਪਤੀ ਸੰਤ ਪਧਾਰੇ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਇ ਹਰੀਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਦੇਸ ਹਫ਼ਤੀ। ਬੈਠੇ ਏਕ ਬਾਗ ਬਿਚ ਬਾਹਰ ਬਾਗ ਮਾਨ ਢਿਗ ਆਯਾ। ਆਏ ਪਰੇ ਢਲ ਮੇਵੇ ਆਗੇ ਚਰਨੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ। ੪ ॥ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਖਬਰ ਪੁਚਾਈ ਸੰਗਤ ਜੁੜਕੇ ਆਈ। ਹੁਤੋ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਈ ਤਿਸ ਨੇ ਅਰਜ ਸੁਣਾਈ। ਹਮਰੇ ਗ੍ਰਹ ਪਾਵੇ ਪਗਪਾਵਨ ਭੋਜਨ ਛਕੇ ਹਮਾਰਾ। ਕੀਰਤ ਕਰੇ ਦਿਵਾਨ ਸਜਾਵੇ ਦੇਵੇ ਸੁਭ ਦੀਵਾਰਾ। ੫। ਸੁਣ ਕਰ ਬਿਨਤੀ ਬੋਈ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਪਗ ਪਾਏ। ਭੋਜਨ ਛਕ ਫਿਰ ਧਰਮ ਸਾਲ ਬਿਚ ਆਇ ਦੀਵਾਨ ਸਚਾਏ। ਰਾਗੀ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀ ਚੌਂਕੀ ਤਿਨ ਭੀ ਕੀਤੀ। ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗਾਕੇ ਸੁਭ ਸੀਖਤ ਬਹੁ ਦੀਤੀ। ੬। ਬਹੁਰ ਦੀਵਾਨ ਸਮਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਸੰਤ ਭਧਾਰੇ। ਏਥੇ ਹਰਿਓ ਨਦੀ ਬਗਾਂਦੀ ਆਏ ਤਿਸੇ ਕਨਾਰੇ। ਰੁੱਖ ਬਿਰਖ ਉਦਿਆਨੇ ਰਹਿਕੇ ਪਾਰ ਬੁਹਮ ਲਿਵ ਲੈਂਦੇ। ਆਨ ਪਹਰ ਚੋਸਨ ਹੀ ਘੜੀਆਂ ਕਦੇ ਨ ਪੈਕੇ ਸੋਂਦੇ। ੭। ਰਮਤੇ ਚਲਦੇ ਗਏ ਦੂਰ ਵੁਛ ਗੁਫਾ ਨਦਰ ਇਕ ਆਈ। ਏਥੇ ਰਹਿਤ ਪਰੇਮੀ ਸਾਧੂ ਤਿਨ ਉਠ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ। ਏਥੇ ਸੰਤ ਕਈ ਦਿਨ ਠਹਰੇ ਭੋਜਨ-ਸਾਧ ਛਕਾਵੇ ॥ ਦਿਨੇ ਦੁਪਹਿਰੇ ਨਿਕਟ ਗਟਮੇ ਭਿੱਛਾ ਜਾਇ ਲਿਆਵੇ। ੮। ਇਕ ਦਿਨ ਏਕ ਨਗਰ ਬਿਚ ਤਿਸ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਧ ਦੀਨੀ। ਸੁਣ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਣ ਹਿ ਆਈ ਆਇ ਬੰਦਨਾ ਕੀਨੀ। ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਸੁਭ ਸੀਖਤ ਦੀਨੀ ਤਿਨ ਫਿਰ ਅਰਜ ਸੁਣਾਈ ਸਾਨੂੰ ਪਹੁਲ ਛਕਾਵੇ ਹਰਿਜਨ ਗਾਮ ਚਲੇ ਜਗ ਸਾਈਂ। ੯। ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਕਈ ਗਰਾਮੀ ਸੰਤਾਂ ਦਰਸ ਦਿਖਾਏ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਚੁਣਕਰ ਏਥੇ ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ਹਿਰ ਐਬਟਾ ਬਾਦੋਂ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ ਆਯਾ। ਨਾਮ ਲਖਮੀ ਸਿੰਘ ਏਸਦਾ ਆ ਕਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ। ੧੦। ਕਰੀ ਬਿਨਤੀ ਹੇ ਜਗ ਤਾਰਕ ਮੇਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪਗ ਪਾਵੇ। ਸ਼ਹਿਰ ਐਬਟਾਬਾਦ ਚਲੇ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਅਮੋਲ ਦਿਖਾਵੇ। ਤਿਸ ਦੀ ਅਰਜ ਮਾਨ ਜਗ ਸਾਈਂ ਤਾਂਗੇ ਬੈਠ ਬਧਾਰੇ। ਸ਼ਹਿਰ ਐਬਟਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚੇ ਤਿਸ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਝਾਰੇ ॥ ੧੧। ਕਰ ਦਰਸ਼ਣ ਪਰਵਾਰ ਸੇਠ ਦਾ ਸੰਤਾਂ ਚਰਨੀ ਲਾਗਾ ॥ ਪਲੰਘ ਕੋਠੜੀ ਵਿਖੇ ਬਛਾਯਾ। ਹੁਤੀ ਨ ਕੇਵਲ ਜਾਗਾ। ਰੋਚਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਆਯਾ ਲਖਮੀ ਸਿੰਘ ਸੁਣਾਵੇ। ਆਏ ਸੰਤ ਪਿਤਾ ਘਰ ਅਪਣੇ ਦਰਸ਼ਣ ਸਾਂਤੀ ਆਏ। ੧੨।

ਰੋਚਾ ਰਾਮ ਕਹੇ ਸੁਣ ਪੁੱਤਰ ਮੈ ਇਕ ਸਾਧੂ ਹੋਰਾ ॥ ਮੈਨੂੰ ਬਚਨ ਭਵਿਖਤ ਆਖੇ ਨਹਿ ਬੀਤੀ ਕੁਝ ਡੇਰਾ। ਆਖਤ ਬੋਝੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਝਾਰੇ ਅਜ ਆਉ ਜਗ ਸਾਈਂ ॥ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਹੋਸੀ ਤਿਸ ਨਾਮਾ ਕਹੁ ਪੁਤ ਨਾਮ ਹੁਣਾਈ ॥ ੧੩ ॥ ਲਖਮੀ ਸਿੰਘ

ਕਹੇ ਨਉ ਏਹੋ ਸਜੇ ਕੋਠੜੀ ਮਾਹੀ ॥ ਜਵੈ ਕੁਵਾੜ ਖੁਲਨ ਤਵ ਦਰਸੇ
ਪਹਿਲੇ ਜਾਣਾ ਨਾਹੀ ਰੋਚਾ ਰਾਮ ਕੋਠੜੀ ਆਗੇ ਬੈਠਾ ਦਰਸਣ ਹੋਤਾ । ਤਵੈ
ਅਕਾਸੇ ਬਾਣੀ ਹੋਈ ਸੁਣੀ ਅਚਾਨ ਅਚੇਤਾ ॥ ੧੪ ॥ ਰੋਚਾ ਰਾਮ ਸੰਤ ਕੀ
ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਸ ਅਈ । ਇਨ ਸਤਨ ਹਥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਟਾ ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ
ਸਜਾਈ । ਰੋਚਾ ਰਾਮ ਸੁਣੀ ਨਭ ਬਾਣੀ ਦਰਸਣ ਇੱਛਾ ਜਾਗੀ । ਖੋਲ ਕੁਬਾੜ
ਦਿਖਾਯੇ ਦਰਸਣ ਦੇਖ ਭਯਾ ਬੈਰਾਗੀ ॥ ੧੫ ॥ ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਸੰਤਨ ਕਾ ਦਰਸਣ
ਸਦ ਮਨਰੰਗੀ ਸੋਭਾ । ਪੋਖਿਓ ਮੋਹਣ ਸਭ ਤੇ ਉਚਾ ਤਉ ਦਰਸਣ ਮਨ ਲੋਭਾ
ਰੋਚਾ ਰਾਮ ਸੀਸ ਧਰ ਚਰਨੀ ਗਦ ਗਦ ਬਾਣੀ ਬੋਲਾ । ਬਾਰੇ ਵੰਞਾ ਪੋਲੀ ਵੰਞਾਂ
ਜੂੰ ਪਰਬਤ ਮਮ ਓਹਲਾ ॥ ੧੬ ॥ ਸੰਤਾ ਕੁਸਲ ਪੁਛੀ ਤਿਨ ਅਖੀ ਦਰਸਣ ਕਰ
ਮੈ ਰਾਜੀ । ਬਾਜੀ ਗੁਰ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖ ਦਾਈ ਜਗਤ ਜਿਸੇ ਦੀ ਬਾਜੀ । ਸੁਣੇ
ਸਰੋਤਾ ਸੰਤਾਂ ਏਥੇ ਕੀਰਤ ਗਾਇ ਸੁਣਾਯਾ । ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੇ ਮਿਲ ਫੌਜੀ ਸਿੰਘਾਂ ਸਭ
ਨੇ ਦਰਸ ਪਾਯਾ । ੧੭ । ਦੇ ਦਿਨ ਠਹਿਰੇ ਜਗਤ ਗੁਸਈ ਸੰਗਤ ਜੁੜੇ ਅਪਾਰੀ ।
ਆਏ ਸਿੰਘ ਹਵੇਲੀ ਨਗਰੇ ਤਿਨ ਫਿਰ ਅਤਜ ਗੁਜਾਰੀ ॥ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ
ਦਰਸਣ ਸੰਗਤ ਕਉ ਦਖਲਾਵੇ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਅਭਲਖੀ ਕੇਤੇ ਤਿਨੂੰ ਕੇ ਪੋਹਲ
ਛਕਾਵੇ । ੧੮ । ਸੁਣਕਰ ਸੰਤਾਂ ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ ਟਾਂਗੇ ਭਏ ਸੁਵਾਰਾ । ਪਹੁੰਚੇ ਆਇ
ਪਹੁੰਚੇ ਨਗਰ ਉਤਰੇ ਜਹਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ । ਦਰਸਨ ਪਾਵਨ ਸ਼ਹਿਰ ਨਵਾਸੀ ਸੰਗਤ ਮਿਲਕੇ
ਪਾਏ । ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵਣ ਸੀਸ ਨਵ ਵਣ ਦੇਵਣ ਗਾਇ ਬਧਾਈ । ੧੯

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ

ਜਨ ਖੋਲ ਨਵੇਲੀ ਪਿੰਡ ਹਵੇਲੀ ਸੰਗਤ ਮੇਲੀ ਦੇ ਦਰਸਾ ॥ ਮਿਲ ਸੰਗਤ ਆਈ
ਦੰਤ ਬਧਾਈ ਜਨ ਸੁਖਦਾਈ ਆ ਪਰਸਾ । ਕਰ ਜੋੜਨ ਧੋਏ ਪਾਸ ਖੜੇਏ ਆਖੇ
ਜੇਏ ਸੇ ਕਰਸਾ । ਬਹੁਤ ਰਵ ਵਨ ਬਲ ਬਲ ਜਾਵਨ ਦੇਖ ਅਘਾਵਣ ਹੋ ਸਰਸਾ । ੨੦

(ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ)

ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੰਤਾਂ ਸਭਾ ਲਗਾਈ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਅਭਿਲਾਖੀ
ਜੋ ਜੋ ਸਭ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਛਕਾਈ । ਖਡੇ ਧਾਰ ਪਹੁੰਚ ਜਿਨ ਪੀਤੀ ਰਹਤ ਬਤਾਵਣ
ਕੀਤੀ । ਬਾਰ ਬਾਰ ਕੀ ਲੋੜ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਭ ਜਾਣਤੇ ਗੁਰ ਰੀਤੀ । ੨੧ ।
ਲਖਖੀ ਸਿੰਘ ਐਬਟਾਬਦੋਂ ਏਥੇ ਆਇ ਪਹੁੰਚਾ । ਅਖਤ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਣ ਕੇਰੀ
ਸਦਾ ਰਹਿਤ ਮੰਨ ਰੂਚਾ । ਫੇਰ ਚਲੇ ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਹਿ ਭੀਤਰ ਇਸ ਬਿਧ ਅਰਜ
ਸੁਣਾਈ ॥ ਦੇ ਦਿਨ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ ਨਗਰ ਪਰਤਿ ਚਲੇ ਜਗ ਸਾਈ । ੨੨
ਆਇ ਐਬਟਾਬਾਦ ਸੰਤ ਜੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਦਰਸ ਦਿਆਯਾ । ਰੋਚਾ ਰਾਮ ਸੰਤ ਹਿਤ
ਕਾਰੀ ਤਿਨ ਫਿਰ ਮਾਖ ਸੁਣਾਯਾ । ਸਾਡਾ ਪੂਰਬ ਨਗਰ ਸੰਤ ਜੀ ਨਾਮ ਖਾਲਸਾ

ਡੋਹਰਾ । ਮੈ ਜਾਉਂ ਪੁਭ ਸਾਥ ਚਲੇ ਮਮ ਪਾਵੇ ਤਿਸ ਦਿਸ ਫੇਰਾ ॥ ੨੩ ।
ਤਿਸ ਦੇ ਸਾਥ ਸੰਤ ਜੀ ਪਰਤੇ ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਆਏ । ਈਸਰ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਆ
ਠਹਰੇ ਸੇਵਤ ਸੇ ਮਨ ਲਾਏ । ਰਾਤ ਰਹੇ ਕਰ ਸੁਭੇ ਸਿਨਾਨਾ ਰੇਲ ਭਏ
ਅਸਵਾਰਾ ॥ ਮਾਨਕਿ ਆਲੇ ਟੇਸਣ ਉਤਰੇ ਪੈਦਲ ਚਲੇ ਦਤਾਰਾ ॥ ੨੪ । ਪਹੁੰਚ
ਖਾਲਸੇ ਡਿਹਿਰੇ ਨੱਗਰ ਸੰਤਾਂ ਦਰਸ ਦਿਖਏ । ਟੋਚਾ ਰਾਮ ਕਹੇ ਮਨ ਬਿਨਤੀ
ਮਮ ਸੰਗ ਸੰਤ ਸਿਧਾਏ । ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਮਾਈ ਭਾਈ ਆਏ ਦਰਸਣ ਹੇਤਾ ।
ਕਸਲ ਅਨੰਦ ਸਰਬ ਦੀ ਪੂਛਤ ਹਰਿਜਨ ਗੁਣੀ ਨਕੋਤਾ ॥ ੨੫ । ਫੂਲਹਾਰ
ਸੰਤਾਂ ਗਲ ਪਾਵਣ ਚਰਨੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਂਦੇ । ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਪਲੰਘ ਦੇ ਉਪਰ ਸੁਭ
ਸੀਖਤ ਬਤਲਾਂਦੇ । ਵਰਸਣ ਦੇਹ ਬੈਠ ਕੁਝ ਡੇਰੀ ਸੰਤ ਨਦੀ ਤਰ ਆਏ ॥
ਪਾਰ ਬਹੁਮ ਸੰਗ ਡੇਰੀ ਲਾਗੀ ਰਾਤਰ ਗਈ ਬਿਹਾਏ । ੨੬ । ਅੰਮਿਰਤ ਵੇਲੇ
ਕਰ ਇਸਨਾਨਾ ਗੁਪਤੀ ਚਾਲੇ ਪਾਏ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਦ ਕਰੇਂਦੇ ਸੰਤਾਂ
ਨੂੰ ਹਿਤ ਲਾਏ । ਜਿਵ ਧੰਤੂ ਸੰਗ ਧਾਤੂ ਮਿਲਦੀ ਤਿਉਂ ਲਿਵ ਲਿਵ ਕਉ
ਧਾਵੇ ॥ ਜੇਕੇ ਯਾਦ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਸੇ ਤਿਸ ਦੇ ਚਿਤ ਆਵੇ । ੨੭ ।

(ਬੈਂਤ)

ਕਈ ਨਗਰਾਂ ਜੰਗਲਾਂ ਬਿਚ ਸਹਿਰਾਂ ਕਦੇ ਠਹਿਰ ਜਾਂਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰ ਸਿੰਘੇ ।
ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਰੁਪਾਲੇ ਅੰਮਰਾਲੇ ਆਦਕ ਸਿਆਲਕੋਟ ਪਹੁੰਚੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਸਿੰਘੇ ।
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਥਮਾਲੀਏ ਪਾਸ ਅਏ ਮਿਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸਿੰਘੇ ॥
ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਹੋਏ ਬਾਗ ਬਾਗ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲੇ ਚਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਛੜੇ ਯਾਰ ਸਿੰਘੇ ॥
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਆਖੇ ਬੜੀ ਡੇਰ ਲਈ ਕੀਤਾ ਮੁੜਨ ਦਾ ਛੇਤੀ ਇਕਰਾਰ ਸਿੰਘੇ ॥
ਸੰਤ ਆਖਦੇ ਅਸੀ ਕਸਮੀਰ ਹੋਕੇ ਮੇਲਾ ਦੇਖਿਆ ਹਰੀ ਦੁਆਰ ਸਿੰਘੇ । ੨੮ ॥

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਸਭ ਕਰੇ ਬਤਾਵਨ ਜਹਿ ਜਹਿ ਦਿਵਸ ਗੁਜਾਰੇ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਫਿਰ ਹਿਤ
ਕਰ ਆਖੇ ਅਵ ਨਹਿ ਹੋਵਹੁ ਨਿਆਰੇ । ਬਚਨ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਤ ਟਿਕੇ
ਇਸ ਪਾਸਾ । ਏਥੇ ਆਖ ਗੁਫਾ ਬਣਵਾਈ ਕਰਨ ਸਬਦ ਅਭਿਆਸਾ । ੨੯ । ਇਕ
ਦਿਨ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਾਸੇ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਚਲਾਏ । ਸਾਡਾ ਚਿਤ ਚਾਹਿਤ ਤਪ ਕਰੀਏ
ਗਹਰੇ ਜੰਗਲ ਜਾਏ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਆਖਤ ਹੋ ਸੰਤੋ ਜਗਾ ਹੋਰ ਇਕ ਸਾਡੀ । ਸੇ ਭੀ
ਦੇਖ ਲਵੇ ਸੰਗ ਚਾਲੇ ਜੇਕਰ ਰੁਚੀ ਤੁਹਾਡੀ ॥ ੩੦ ॥ ਆਖਤ
ਸੰਤ ਚਲਾਂਗੇ ਭਾਈ ਚੇਤ ਮਹੀਨਾ ਆਵੇ ॥ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ
ਜਗਾ ਤੁਹਾਡੀ ਜੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਭਾਵੇ । ਏਥੇ ਏਕ ਸਰੋਵਰ ਵੰਗਾ
ਨਾਨਕ ਸਰ ਤਿਸ ਨਾਮਾ । ਏਸ ਕਨਾਰੇ ਰਾਤੀ ਬੈਠਣ ਬਹੁਤ ਚਿਤ ਉਪਰਾਮਾ ॥

੩੧। ਇਸ ਬਿਧ ਮਾਘ ਫੱਗਣ ਦੁਇ ਮਾਸਾ ਏਥੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ। ਡੋਰੀ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੰਗ ਲਾਗੀ ਨਿਮਖ ਨ ਫੇਰਤ ਚੀਤਾ॥ ਚੇਤ ਮਹੀਨੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੰਤਾਂ ਆਖ ਸੁਣਾਈ। ਚਲ ਭਾਈ ਜੋ ਜਗਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸੋ ਭੀ ਦੇਹ ਦਖਾਈ। ੩੨ ਸੁਣ ਕਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਲੇ ਜਨਮ ਨਗਰ ਜੋ ਮੇਰਾ। ਪੋਠੇਵਾਰ ਬਮਾਲੀ ਨਗਰ ਬਾਹਰ ਮੇਰਾ ਡੇਰਾ। ਜਲ ਭੀ ਤਿਸ ਦੇ ਲਾਗੇ ਬਗਦਾ ਬਾਗ ਕਨਾਰੇ ਲਾਯਾ॥ ਏਕ ਜੁਬਾਹਰ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ ਸੇਵਕ ਤਹਾ ਬਠਾਯਾ। ੩੩। ਚਲੇ ਸੰਤ ਜੀ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨੇ ਬੈਠੇ ਨਾਮ ਧਿਆਵੇ। ਸੁਭੇ ਹੋਲ ਚੜ੍ਹ ਚਲੇ ਹਰੀਜਨ ਦਰਸ ਅਮੋਲ ਦਿਖਾਵੇ। ਕਰ ਮਸਲਤ ਰਾਤੀ ਬਸਰਾਮੇ ਸੁਭੇ ਹੋਲ ਚੜ੍ਹ ਚਾਲੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੋਲੇ ਪਹੁੰਚੀ ਗਾਡੀ ਟੇਸਣ ਮਾਨ ਕਆਲੇ। ੩੪। ਏਥੋਂ ਉਤਰ ਬੈਠ ਬਿੱਚ ਟਾਂਗੇ ਕੱਲਰ ਨਗਰ ਆਏ। ਏਥੇਨਦੀਕਨਾਰੇ ਸੰਤਾਂ ਬਾਹਰ ਡੇਰੇ ਲਾਏ। ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਖ ਸੁਣਾਈ ਤੂੰ ਚਲ ਅਪਣੇ ਡੇਰੇ। ਕੁਬੰਦਨ ਅਸੀਂ ਠਹਿਰ ਕਰ ਏਥੇ ਫਿਰ ਪਾਵਾਂਗੇ ਫੇਰੇ। ਚਾਰ ਕੋਸ ਪਰ ਨਗਰ ਬਮਾਲੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਤਹਿ ਆਯਾ। ਸੰਤਾਂ ਕਲਰੋਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਬਾਹਰ ਆਸਣ ਲਾਯਾ॥ ਨਦੀ ਕਨਾਰਾ ਬਿਤਛ ਘਨੇਰੇ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਅਕੋਲੇ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਧਰਨ ਧਿਆਨਾ ਨਾਮ ਜਪਣ ਹਰਿ ਵੇਲੇ॥

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗੀਤ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪ੍ਰਮਾਲਕੋਟ ਤਪ ਕਰਕੇ ਪੋਠੇਵਾਰ ਕੱਲਰ ਨਗਰ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਆਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਅਸਟਵੇਂ ਧਿਆਇ। ੮। ਸੰਮਤ ੧੯੪੯ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਆਯੂ ਕਾ ਸਤਾਈ-ਸਵੇਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ। ਦੋਹਿਰਾ।

ਚੇਤ ਸੁਦੀਤਿਥ ਏਕਮੀ ਕੱਲਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸੰਤ। ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਬੈਠਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਅਕੰਤ। ੧॥

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਨਦੀ ਤਟ ਉਪਰ ਫਲ ਫੂਲ ਅਦਿਕ ਖਾਂਦੇ। ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਕਰਦੇ ਨਗਰ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾ ਜਾਂਦੇ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਕਲੱਰ ਨਗਰ ਤੋਂ ਆਯਾ ਫੂਲਾ-ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਆਗੇ ਬੋਲਾ ਸਹਿਤ ਹਲੇਮੀ। ੨। ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਘਰ ਮੇਰੇ ਚਾਲੇ ਭੋਜਨ ਛਕੇ ਹਮਾਰਾ। ਰਾਤ ਹਮੇਸ਼ ਕਰੇ ਬਿਸਰਾਮਾ ਮਮ ਘਰ ਏਕ ਚੁਬਾਰਾ। ਤਿਸਦੀ ਦਿਲੋਂ ਭਾਵਨਾ ਦੇਖੀ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਮੱਠ ਲੀਤੀ। ਰਾਤਰ ਤਿਸ ਘਰ ਆਇ ਬਰਾਜਨ ਤਿਨ ਬਹੁ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ੩। ਕੁਝ ਦਿਨ ਬੀਤ ਗਏ ਇਸ

ਭਾਂਤੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਫਿਰ ਆਯਾ । ਵੱਡੇ ਬੁਝਾਇ ਖੜੋਕਰ ਆਏ ਮੁਖ ਤੇ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ
 ਹਰਿਜਨ ਚਲੇ ਬਮਾਲੀ ਨਗਰ ਦੇਖੇ ਨਉਰ ਹਮਾਰੀ ॥ ਓਥੇ ਬੈਠ ਸਾਧਨਾ ਸਾਧੇ
 ਸੁੰਦਰ ਜਗਾ ਨਿਆਰੀ । ੪ । ਦੇਖ ਪਰੇਮ ਸੰਤ ਜੀ ਬੋਲੇ ਸਾਚ ਪਰੀਤੀ ਜੋੜੀ ।
 ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਤੁਮ ਪਰਮ ਸਨੇਹੀ ਪਰੀਤ ਨਾ ਤੁਟਦੀ ਤੋੜੀ । ਖੁਸ਼ ਹੋ ਚਲੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ
 ਨਾਲੇ ਨਗਰ ਬਮਾਲੀ ਆਏ । ਡੇਰਾ ਨਗਰੋਂ ਫਰਕ ਬਗੀਚਾ ਪਲੰਗ ਬਛਾਏ ਬਨਾ-
 ਏ । ੫ ਸੁਣ ਸੁਣ ਨਗਰ ਨਵਾਸੀ ਸਭ ਹੀ ਆਏ ਦਰਸਨ ਹੋਤਾ । ਕੁਸਲ ਅਨੰਦ
 ਸਰਬ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਤ ਹਰਿਜਨ ਗੁਨੀ ਨਕੋਤਾ । ਦਰਸਣ ਦੇਖ ਅਨੰਦ ਭਏ ਸਭ ਦਿਲ
 ਕੇ ਸਾਂਤੀ ਆਈ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਭ ਨੂੰ ਸਮਝਾਵੇ ਸੁਣਿਓ ਮਾਈ ਭਾਈ । ੬ ਬਡੇ
 ਭਾਗ ਇਸ ਨਗਰੀ ਕੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਦਰਸ ਦਖਾਏ । ਅਸੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਰ ਬਹੁਤੀ
 ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਆਏ । ਸੁਨੇ ਸਰੋਤਾ ਕਵ ਜਨ ਆਖਤ ਨਗਰ ਬਮਾਲੀ ਚੰਗਾ । 'ਸੰਘ'
 ਪਰੇਮੀ ਬਸਦੇ ਏਥੇ ਗੁਣੀ ਲੋਕ ਸਤਿ ਸੰਗਾ ॥ ੭ ॥ ਨਲੁਏ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹੁਰੇ
 ਏਸੇ ਨਗਰ ਮਾਹੀ । ਤਿਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜਮੀਨ ਲਗਾਈ ਕਮੀ ਰਹੇ ਰੁਛ ਨਾਹੀ । ਏਥੇ
 ਨਹਿਰ ਸੰਤ ਜੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਰੰਗ ਮਾਣਾ । ਬਚਨ ਕਰੇ ਦੇ ਰਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ
 ਸੰਤਾਂ ਆਖ ਬਖਣਾ ॥ ੮ ॥ ਬਹੁਤ ਅਕਾਂਤ ਜਗਾ ਜਹਿ ਹੋਵੇ ਤਪ ਕਰੀਏ ਬਹੁ ਭਰੀ ।
 ਹਰਦਮ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੰਗ ਡੇਰੀ ਲਾਗੀ ਰਹੇ ਹਮਾਰੀ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਆਖਤ ਇਕ
 ਡੇਰਾ ਹੋਰ ਨਜੀਕ ਹਮਾਰਾ । ਦੋਇ ਕੇਸ ਪਰ ਨਗਰ ਕਨੋਆ ਸੇਵੇਏ ਦਾਤਾਰਾ । ੯

ਗੋਬਿੰਦ ਕਾਕੇ ਅਉਣਾ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਰਿਖੀਕੇਸ ਦਾ ਤਪ ਕਰਨਾ ਏਹ ਪੁਸੰਗ ਗਿਯਾਨੀ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ
 ਕਨੋਆ ਨਵਾਸੀ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਤੋਂ ਸਰਬਤ ਕੀਤਾ ਹੋਆ ਲਿਖਾਯਾ ਹੈ

ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਇਸ ਬਿਧ ਆਖੀ ਚਲ ਦਿਖਾਵੇ ਸੋਈ । ਹੋਇ ਤਿਆਰ ਕਨੋਆ
 ਆਏ ਸੰਤ ਹਰੀਜਨ ਦੇਈ । ਏਥੇ ਡੇਰਾ ਨਗਰ ਨਜੀਕੇ ਸੇਮਾ ਜਲ ਦਾ ਨੇਰੇ ।
 ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਸਭ ਧਰਤੀ ਦੇਖੀ ਫਿਰ ਕਰ ਨਗਰ ਚਢੇਰੇ । ੧੦ ॥ ਕਲਰੇ ਸੜਕ ਅਇਕੋ
 ਜਾਂਦੀ ਨਗਰ ਖਾਲਸੇ ਚੋਏ । ਇਸਦੇ ਔਰ ਕਨੋਆ ਦੇ ਮਧ ਸੰਘਣੇ ਬਿਰਛ ਖੜੇਏ ।
 ਨੀਵੀਂ ਠੋਰ ਬਿਰਛ ਬਿਚ ਡਾਵੇ ਦੇਖ ਸੰਤ ਜੀ ਬੋਲੇ । ਏਥੇ ਬੈਠ ਤਪੱਸਿਆ
 ਕਰੀਏ ਮਿਲਗਏ ਬਨ ਅਮੇਲੇ १੧ । ਫਿਰ ਤੁਰ ਬਾਹਰ ਡੇਰੇ ਅਏ ਛਕ ਭੋਜਨ
 ਬਿਸਰਾਮੇ ॥ ਢਲੇ ਦਿਵਸ ਜਾਗੇ ਇਸਨਾਨੇ ਦਿਨਦੇ ਤੀਸਰ ਜਾਮੇ । ਨਗਰ ਕਨੋਆ
 ਛੋਟਾ ਜੇਹਾ ਜਿਮੀਦਾਰ ਬਸਨੀਕਾ । ਖੇਤੀ ਤਿਰਤ ਧਰਮ ਦੀ ਕਰਦੇ ਇਵ ਹੋਵਤ
 ਅਵਜੀਕਾ । ੧੨ ॥ ਏਸੇ ਨਗਰ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਗਭਰੀ
 ਅੰਰਧਰੀ । ਕਿਰਤ ਕੁਮਾਇ ਛਕਣ ਬਰਤਾਕੇ ਹਰਿ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤੀ ਚੰਗੀ ॥
 ਦਿਹ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸਣ ਪਾਵਣ ਨਿਤਾ ਪਰਤ ਹੀ ਆਏ । ਦੂਧ ਦਹੀ ਆਦਕ ਦੇ
 ਜਾਂਦੇ ਬਹੁ ਬਿਧ ਟਹਿਲ ਕਮੋਦ ॥ ੧੩ ॥ ਲੜਕਾ ਭਾਗ ਭਰੀ ਦਾ ਇਕ ਦਿਨ
 ਭਯਾ ਬਿਮਾਰ ਘਨੇਰਾ ॥ ਤਿਸਨੇ ਪਤੀ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਧ ਆਖ ਪਰੇਰਾ ॥

ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਕਰਾਕੇ ਆਪਾਂ ਭੋਗ ਪਾਵਣਾ ਕਰੀਏ । ਤਪੀਏ ਸੰਤ ਹੋਣ ਜੇ ਪਾਠੀ
 ਪਾਠ ਤਿਨਾ ਪੁੰਡ ਧਰੀਏ ॥ ੧੪ ॥ ਕਹਿਤ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰਧੰਗੀ ਸੰਤ ਬੋਲਦੇ
 ਨਾਹੀ । ਹਰਿ ਦਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਅਕੇਲੇ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਵਤ ਤਾਹੀ । ਭਾਗ ਭਰੀ
 ਆਖਤ ਹੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਹਿ ਜਾਵੇ ॥ ਤਿਸਨੂੰ ਆਖ ਲਜਾਵੇ ਸਾਥੇ ਸੰਤਾਂ ਜਾਇ
 ਮਨਾਵੇ ॥ ੧੫ ॥ ਸੁਣ ਕਰ ਤੁਰਤ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਹਿ ਆਯਾ ।
 ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਕਰਾਵਣ ਦਾ ਬਰਤੰਤ ਸਭੇ ਸਮਝਾਯਾ । ਬੇਭੇ ਸਾਥ ਸੰਤ ਜੋ ਅਏ ਮਹਾਂ
 ਤਪੀਸਰ ਭਾਰੇ । ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਕਰਨ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਇਹ ਮਨ ਫੁਚੀ ਹਮਾਰੇ ॥ ੧੬ ॥ ਸੁਣ
 ਕਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਰੇ ਤਿਆਰੀ ਭਾਈ । ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਕਰਨ ਹਿਤ
 ਸੰਤਾਂ ਲੈਸਾਂ ਅਸੀਂ ਮਨਾਈ । ਆਇ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੀਘਰ ਕੀਤੀ ਸਭੇ ਤਿਆਰੀ ।
 ਦਿਵਸ ਦੂਸਰੇ ਪਾਠ ਧਰਨ ਹਿਤ ਬਿਨਤੀ ਆਇ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ੧੭ ॥ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸੁਣ
 ਕਰ ਸਮਝਵਤ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿ ਜਾਣਾ । ਏਕ ਬਾਰ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤਾ
 ਨਹੀ ਬੁਲਾਣਾ । ਬੈਠੇ ਬਾਹਿਰ ਸੰਤ ਅਕੇਲੇ ਜੁੜੀ ਸੁਮਾਧ ਅਭੋਲਾ ॥ ਮਸਤਕ ਟੇਕ
 ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਬੋਲਾ ॥ ੧੮ ॥ ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਅਖੰਡ ਕਰਾਣਾ ਹਰਿ
 ਜਨ ਦਰਸਨ ਦੇਵੇ । ਸਾਡੀ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੇ ਪਾਠ ਆਪ ਧਰ ਦੇਵੇ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ
 ਨਹੀ ਕਛ ਬੋਲੇ ਉਠ ਕਰ ਸਾਥ ਸਧਾਏ । ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਕਰਨ ਹਿਤ ਹਰਿ ਜਨ ਗੁਰੂ
 ਪੁਆਰੇ ਆਇ ॥ ੧੯ ॥ ਆਗੇ ਸਭੇ ਤਿਆਰੀ ਹੋਸੀ ਬੈਠੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਭਏ
 ਹੁਆਰ ਪਾਠ ਧਰਨੇ ਹਿਤ ਦੇਗ ਪਾਸ ਸੰਗਵਕੇ । ਜਿਨ ਜਿਨ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਜਨ
 ਪਾਇ ਪਾਠ ਕਰਨਗੇ ਭਾਈ । ਪਾਠ ਸੁਣਨ ਹਿਤ ਸੰਗਤ ਬਹੁਤੀ ਭਈ ਅਕੱਤਰ
 ਸਾਈ ॥ ੨੦ ॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸਾ ਵਾਕ ਸੁਣਾਕੇ ਸੰਤਾਂ ਪਾਠ ਚਲਾਯਾ । ਉਚੀ ਵਾਜ
 ਸੁਰੀਲੀ ਸੁੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੀ ਬਰਸਾਯਾ । ਸੁਣ ਸੁਣ ਭਏ ਅਨੰਦ ਸਹੇਤੋ ਭੁਲਗੀ ਮੋਰੀ
 ਤੋਰੀ ॥ ਬਰਤੀ ਦੇਗ ਗਈ ਕੁਝ ਸੰਗਤ ਬੈਠੀ ਪਾਸ ਘਨੇਰੀ ॥ ੨੧ ॥ ਦਿਨ ਦੇ
 ਵਸਕ ਬਜੇ ਦੇ ਵੇਲੇ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਸੀ ਕੀਤਾ । ਦੋ ਘੰਟੇ ਪਾਛੇ ਬਦਲਨ ਕੀ ਪਾਠਕ
 ਜਨ ਕੀ ਰੀਤਾ । ਬਾਰਾਂ ਬਜੇ ਦੂਸਰਾ ਪਾਠੀ ਕਰ ਇਸਨਾਨਾ ਆਯਾ । ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ
 ਬਦਲਨ ਹਿਤ ਆਖਤ ਨਹਿ ਬਦਲੇ ਜੋਗ ਰਾਯਾ ॥ ੨੨ ॥ ਇਕ ਰਸ ਪਾਠ ਕਰ-
 ਦਿਆਂ ਤਾਈਂ ਚਾਰ ਬਜੇ ਦਿਨ ਕਰੇ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰ ਕਰ ਬਿਨਤੀ ਕਹ ਕਹ ਸੰਤ
 ਪਰੇਰੇ ॥ ਉਠੋ ਸੰਤ ਜੀ ਡੇਰ ਭਈ ਅਬ ਛਕੋ ਦੂਧ ਸਰਦਾਈ । ਬਿਨਤੀ ਮਾਨ ਉਠੋ
 ਜਗਦਾਤਾ ਛਕਿਆ ਦੂਧ ਮਗਾਈ ॥ ੨੩ ॥ ਘੜੀ ਕ ਬਾਹਰ ਫਿਰ ਤੁਰ ਆਏ
 ਫੇਰ ਪਾਠ ਲੈ ਲੀਤਾ । ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸਰੀਲੀ ਸੁਰ ਭਰ ਪਾਠ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀਤਾ ॥
 ਮਾਈ ਭਾਈ ਜੁੜੇ ਘਨੇਰੇ ਸੁਣਦੇ ਰਹੇ ਸਹੇਤੋ । ਹਾਲੀ ਲੋਕ ਉਠੇ ਮਜਬੂਰਨ ਜਾਇ
 ਤਿਨਾ ਹਲ ਜੋਤੋ ॥ ੨੪ ॥ ਛੇ ਬਜਿਓ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਵੇਲੇ ਸੰਤਾਂ ਤਾਲ ਬਜਾਏ ।
 ਸੁਣ ਕਰ ਬਦਲੀ ਕਰੀ ਪਾਠੀਆਂ ਬਾਹਰ ਸੰਤ ਸਧਾਏ । ਸੋਭ ਸਨਾਨ ਸੋਧ ਕਰ

ਆਏ ਪਾਠ ਕਰਨ ਫਿਰ ਲਾਗੇ। ਇਕ ਰਸ ਪਾਠ ਸੁਰੀਲੀ ਸੁਰ ਬਿਚ ਕੀਤਾ
 ਅਨ ਦਿਨ ਜਾਗੇ॥ ੨੫॥ ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਰ ਖੇਤਰ ਫਿਰ ਬਦਲੇ ਦੀਨਾਂ ਦੂਧ ਛਕਾਈ
 ਫਿਰ ਤੁਰ ਬਹੁਰ ਪਾਠ ਪੁਰ ਬੈਠ ਜਾਗਤ ਰੈਣ ਬਿਹਾਈ। ਸੁਣ ਸੁਣ ਸਭ ਹੀ ਕਹਿਣ
 ਸਰੋਤੇ ਹਰਿਮਨ ਹਰਿਕੇ ਪੂਰੇ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਆਖਤ ਜਾਗਤ ਕਬਹੂ ਨ
 ਸੂਤੇ॥ ੨੬॥ ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਨੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਸਹਿਜੇ ਪਾਠ ਕਰਾਯਾ॥ ਤੀਜੇ ਦਿਨ
 ਛੇ ਬਜੇ ਸੁਵੇਰੇ ਭੋਗ ਸੰਤ ਜੀ ਪਾਯਾ। ਬਰਤੀ ਦੇਗ ਗਈ ਸਭ ਸੰਗਤ ਆਖਤ ਮਾਈ
 ਭਾਈ। ਉਚੀ ਸੁਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਇਕਰਸ ਦਵੀ ਨ ਛਿਨ ਭਰ ਭਾਈ॥ ੨੭॥
 ਭੋਗ ਪਏ ਤੋਂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਗਰ ਬਮਾਲੀ ਆਏ। ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਪਾਛੇ
 ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਿਤਾਏ। ਦਿਨ ਭਰ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਅਕੇਲੇ ਰਾਤ ਰਹਿਣ ਗੁਰ-
 ਦੁਆਰੇ॥ ਭੋਜਨ ਦੂਧ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਾਵਤ ਹਿਤ ਧਾਰੇ॥ ੨੮॥ ਏਥੇ ਬਾਹਰ
 ਨਗਰ ਨਜੀਕੇ ਬਿਰਛ ਫਲਾਹੀ ਕੇਤੇ॥ ਘਣੇ ਸਿੰਘਣੇ ਦੇਖ ਸੰਤ ਜੀ ਏਥੇ ਲਾਏ
 ਡੇਰੇ। ਏਥੇ ਸਰਪ ਰਹੇ ਇਕ ਭਾਰੀ ਪਹਿਲੇ ਤਿਸਦੀ ਦੇਹੀ। ਇਸ ਇਸ ਡਰਦਾ
 ਕੇਇ ਨਾ ਜਾਵੇ ਨਿਰਜਨ ਬਨ ਥੀ ਰੋਹੀ॥ ੨੯॥ ਕੋਣ ਲਖੇ ਗਤ ਰਾਵਰ ਕੇਰੀ
 ਸੋਸਨਾਗ ਸੋ ਆਯਾ। ਪਹਿਰਦਾਰ ਸੰਤ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪਹਿਓ ਆਖ ਪਠਾਯਾ। ਪੰਜ
 ਵਿਵਸ ਬੀਤ ਇਹ ਠੋਰਾ ਬਾਹਰ ਸੰਤ ਨ ਆਏ। ਬਹੁਤੀ ਜਗ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ
 ਢੁਢੇ ਨਹੀਂ ਬਿਆਏ॥ ੩੦॥ ਇਕ ਦਿਨ ਛੋਟੇ ਨਗਰ ਪਾਸਦੇ ਫਾਰਜ ਕੰਮ ਸਧਾਏ
 ਬਹੁਰ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁੜਦਾ ਇਸ ਝੁੰਗੀ ਬਲ ਆਯਾ। ਬੈਠੇ ਇਸੇ ਬਿਰਛ
 ਨੀਚੇ ਸੰਤ ਸਮਾਧੀ ਲਾਈ॥ ਬੰਦਨਾ ਕਰੀ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਤੀ ਆਖ ਸੁਣਾ
 ੩੧॥ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਜ ਰਜ ਛਕਦੇ ਆਪ ਨ ਮੁਖੇ ਬਿਆਏ। ਦੋਸ ਬੰਦ
 ਸਾਭੇ ਸਿਰ ਆਯਾ ਭੋਜਨ ਤੁਸੀਂ ਨ ਪਾਏ॥ ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਸੰਸਾਰ
 ਕਰੇ ਨਾ ਭਾਈ। ਸਾਡਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਤ ਬੈਠੇ ਇਸ ਤੇ ਦੋਸ ਨ ਆਈ॥ ੩੨॥
 ਤੁਰਤ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਘਰ ਆਯਾ ਭੋਜਨ ਕਹਿ ਬਣਾਯਾ। ਕੁੱਟ ਚੂਰਮਾ ਪਾਏ
 ਪੰਜਮਾ ਸੰਤਾਂ ਆਣ ਛਕਾਧਾ। ਏਸ ਬਖਤ ਕੁਝ ਢਲੇ ਦੁਪਹਰੇ ਪੂਧ ਪਰਤ ਕ ਆਈ
 ਦਖ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਖਤੇ ਬਿਨਤੀ ਆਖ ਸੁਣਾਈ॥ ੩੩॥ ਹੁਕਮ ਕਰੋ ਛਪਰੀ
 ਬਣਾਵਾਂ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਯਾ। ਸਤਿਯੁਗ ਲਖ ਲਖ ਬਰਸ ਆਰਜਾ ਸੰਭਪ
 ਮਹਿਲ ਨ ਪਾਯਾ। ਭਯਾਨਰਾਸ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਨ ਬਿਚ ਬਾਤ ਬਚਾਰੀ।
 ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੇਤ ਬਤਾਵਾਂ ਪੂਧ ਜੇਠ ਦੀ ਭਾਰੀ॥ ੩੪॥ ਸੋ ਆਵਣ ਛਪਰੀ
 ਵਣਬਾਵਣ ਸੰਤ ਨਾ ਮਨਦੇ ਸਾਡੀ॥ ਪਹੁੰਚ ਬਮਾਲੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਹਿ ਕਰੀ
 ਬਿਨਤੀ ਭਾਵੀ। ਸੰਤ ਨਹੀਂ ਛਪਰੀ ਬਣਾਵਤ ਕੜਕੇ ਪੂਧ ਘਨੇਰੀ। ਸੁਣ ਕਰ
 ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਏ ਅਰਜ ਕਤ ਬਿਨ ਭੋਰੀ॥ ੩੫॥ ਮਹਾਰਾਜ ਛਪਰੀ ਬਣ
 ਜਾਵੇ ਹੁਕਮ ਕਰੇ ਜਗ ਸਾਈ। ਬਹੁਤ ਕਹੀ ਸੰਤਾਂ ਮਨ ਲੀਤੀ ਛਪਰੀ ਕਹਿ ਬਣਵਾਈ

ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਸੰਤ ਦਿਨ ਰਾਤੀਂ ਕਦੇ ਨ ਪੈਕੇ ਸੌਂਦੇ । ਦਾਸ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘ ਦੇ
ਦਾਤਾ ਦਮ ਦਮ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ॥ ੩੬ ॥

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸੰਤ ਜੀ ਮਹਾ-
ਰਾਜ ਨੇ ਅਕੇਲਿਆਂ ਅਖੰਡਪਾਠ ਕਰਨਾ ਤੇ ਭਾਰੀ ਤਪ ਅਰੰਭ
ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਨਵਮੇਂ ਧਿਆਇ ॥ ੯ ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਲੋਭ ਮੋਹ ਰਹਤ ਹਹਿ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿਕੇ ਸੰਤਾ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਧੂੜਿ ਪਾਏ
ਮਨੁ ਮੋਰਾ ਜਾ ਦਇਆਕਰੇ ਭਗਵੰਤਾ ॥ ਮਾਰੂ ਮਝ ਪਾ ॥ ਜਿਨਾ ਸਾਸ ਗਿਰਸਿਨ ਨ
ਬਿਸਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਮਨ ਮੰਤ੍ਰ ॥ ਧੰਨ ਸਿਸੇਈ ਨਾਨਕਾ ਪੂਰਨ ਸੋਈ ਸੰਤ । ਬਾਰ
ਗੋੜੀ ਸਲੋਕ ਮ: ੫ । ਆਪੇ ਤਪੁ ਤਾਪੈ ਲਾਇ ਤਾਰੀ

ਦੋਹਰਾ

ਆਪੇ ਸਿਮਰੇ ਆਪ ਕਉ ਆਪੇ ਧਰੇ ਧਿਆਨ । ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਆਪ ਹੈ ਹਰਿ
ਹਰਿ ਜਨ ਇਕ ਮਨ ॥ ੧ ॥

ਦੁਵਾਜਾ ਛੰਦ

ਉਪਰ ਛਪਕੀ ਦੀ ਕੁਝ ਛਾਯਾ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖਾਲੀ । ਤਾਤੀ ਲੋਇ ਵਗੇ ਤਨ ਤਾਪੇ
ਕੜਕੇ ਧੂਪ ਕਰਾਲੀ । ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਸੰਤ ਲਾ ਚੌਂਕੜ ਲੰਮੇ ਕਦੇ ਨ ਪੈਂਦੇ ॥
ਭਏ ਸਿਆਮ ਰੰਗ ਇਸ ਬੇਲੇ ਬਸਤਰ ਵੀ ਨਹਿ ਲੈਂਦੇ । ੨ ॥ ਏਕ ਬਜ਼ੀਰ ਘਿੰਘੀ
ਦਾ ਭਾਈ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪਰੇਮੀ । ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਦੇਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਆਯਾ ਮਨ ਮਹਿ ਧਾਰ
ਹਲੇਮੀ । ਆਗੇ ਸੋਸਨਾਗ ਸੀ ਬੈਠਾ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇਖ ਮੁੜ
ਗਲਾ ਮਨ ਭਉ ਖਾਧਾ ਭਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਜਾ ਜ਼ੋਰ ਮਚਾਯਾ ਸੰਤ ਸਰਪ
ਨੇ ਖਾਏ । ਹਾਹਾ ਕਾਰ ਭਯਾ ਬਿਚ ਨਗਰੀ ਮਿਲ ਜਨ ਦੇਖਣ ਆਏ । ਬੁੰਗੀ ਤੋਂ
ਬਾਹਰ ਹੀ ਠਹਿਰੇ ਸੰਤਾਂ ਦਈ ਉਵਾਜਾ । ਆਵੇ ਭਾਈ ਗਿਆ ਸਰਪ ਸੋ ਇਵ
ਆਖਤ ਮਹਾਰਾਜਾ ॥ ੪ ॥ ਹੋਲੀ ਗਏ ਅਗੇਰੇ ਬਿਨਤੀ ਅਖ ਸੁਣਾਈ ।
ਕਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਸਰਪ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣ ਸੰਤਾਂ ਸਮਝਾਈ । ਇਹ ਤੇ ਸੋਸਨਾਗ ਹੈ ਭਾਈ
ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹਮਾਰਾ ॥ ਬੁਰੀ ਨੀਤ ਕਰਕੇ ਜੇਆਵੇ ਤਿਸ ਡਰ ਦੇਵਤ ਭਾਹਾ ॥ ੫ ॥
ਸੁਣਕਰ ਕਈ ਗੁਣੀ ਜਨ ਬੋਲੇ ਧਨ ਹਰਿ ਜਨ ਕੋ ਦਾਸਾ । ਟਹਿਲ ਕੁਮਾਵਣ
ਦਰਸ਼ਣ ਪਾਵਣ ਰਹਿਣ ਸਦਾ ਮਿਲ ਪਾਸਾ । ਬੁਢਣ ਸਾਹ ਫਕੀਰੇ ਕੇਰੀ ਬਕਰੀ
ਸ਼ਰ ਚਰਾਵੇ । ਬਾਂਦਰ ਜੰਗ ਰਾਮ ਹਿਤ ਕਰਦੇ ਰੀਝ ਲੰਗੂਰ ਲੜਾਵੇ ॥ ੬ ॥ ਆਦ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਮੁਖ ਤੇ ਛਾਯਾ ਸਰਪ ਰਖਾਈ ॥ ਛੇਮੇ ਗੁਰੂ ਜੰਗ ਦੇ ਬੋਲੇ ਠੰਡੀ ਪੌਣ
ਬਗਾਈ ! ਨੌਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਸਤਲੁਯ ਵਿਖ ਰਖਾਏ । ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ



ਸਹੈ ਕੀ ਨਾਲਾ ਜਿਸਨੇ ਤੁਰਕ ਰੁੜਾਏ ॥ ੭ ॥ ਹਾਥੀ ਪਰਸਾਦੀ ਗੁਰ ਕੇਰਾ ਗੁਰ ਕਉ
ਚਵਰ ਢੁਲਾਈ । ਤੀਰ ਚਲਾਵਨ ਤਿਸੇ ਪਠਾਵਨ ਡਿਗੇ ਸੁ ਲਵੇ ਉਠਾਈ । ਨਾਨਕ
ਮਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੇ ਸਿਪ ਲੁਕੇ ਲੁਕ ਖੇਲੇ ॥ ਕੌਸ ਉਡਾਈ ਟੇਲ ਲਿਆਈ ਹਰੇ
ਗੋਰਖ ਚੇਲੇ ॥ ੮ ॥ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਹਰਿਜਨ ਕੇ ਸਭ ਹੀ ਸੇਵਕ ਭਾਈ ।
ਸੋਸਨਾਗ ਭੀ ਪਹਿਰਾ ਦੇਵਤ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਹਿਤ ਲਾਈ । ਏਸ ਦਿਨੋਂ ਸੰਗਤ ਸੰਤਾਂ
ਪਹਿ ਧਰ ਹਲੇਮੀ ਆਵੇ । ਸਸਨਾਗ ਪਹਿਲੇ ਛਿਪ ਜਾਵੇ ਕਦ ਨ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵੇ । ੯
ਕੁਝਕ ਦਿਵਸ ਬੀਤੇ ਇਸ ਭਾਂਤੀ ਤਪ ਤਾਪਨ ਜਗਸਾਈ । ਇਕ ਦਿਨ ਆਇ ਬਜੀਰ
ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਤੀ ਆਖ ਸੁਣਾਈ ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਇਹ ਮਨਸ਼ਾ ਕੁਟੀਆ ਏਕ
ਬਣਾਮਾਂ । ਤਿਸਦੇ ਵਿਖੇ ਬੈਠ ਤਪ ਤਾਪੇ ਕਹੇ ਤ ਭੋਰ ਨ ਲਾਮਾਂ । ੧੦ । ਸੰਤਾਂਨੇ
ਮਨਜੂਰ ਨ ਕੀਤੀ ਫਿਰ ਤਿਨ ਬਾਤ ਬਚਾਰੀ । ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਆਖੇ ਮੱਠ ਜਾਵਣ ਸੇ
ਬਹੁਤਾ ਹਿਤਕਾਰੀ । ਦੂਜੇ ਦਿਵਸ ਬਮਾਲੀ ਜਾਕੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਲੈ ਆਂਦਾ । ਤਿਸ ਨੇ
ਆਏ ਬੰਦਨਾ ਕੀਤੀ ਬਿਨਤੀ ਆਖ ਸੁਣਾਂਦਾ । ੧੧ । ਮਹਾਰਾਜ ਕੁਟੀਆ ਬਣਜਾਵੇ
ਹੁਕਮ ਕਰੇ ਜਗਸਾਈ । ਤਿਸਦੀ ਅਰਜ ਭਈ ਮਨਜੂਰੇ ਕੁਟੀਆ ਕਹਿ ਬਣਵਾਈ ।
ਇਕ ਦਿਨ ਕਹਿਤ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਂ ਅਜ ਬਾਹਰ ਜਾਉਂ । ਭਾਗ ਭਰੀ
ਅਰਪੰਗੀ ਮੇਰੀ ਸੇ ਪਰਸਾਦ ਲਿਆਉ । ੧੨ । ਦੇਇ ਪੜੀ ਪੱਥਰ ਦੀ ਸੰਤਾਂ ਆਪ
ਕਿਤੋਂ ਲੈ ਆਂਦੀ ॥ ਤਿਸ ਪੁਰ ਬੈਠਣ ਬਾਹਰ ਨਿਸ ਦਿਨ ਕੁਟੀ ਨ ਮਨ ਕੇ ਭਾਂਦੀ
ਭੋਜਨ ਕਦੇ ਕਦਾਂਈ ਛਕਦੇ ਦੁਬਲੇ ਭਏ ਘਨੇਰੇ ॥ ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਹਿਤ ਭੋਜਨ
ਕਹ ਕਹ ਬਹੁਤ ਪਰੇਰੇ ੧੩ ।

ਬੈਤ । (ਜੇਠ)

ਜੇਠ ਲੇਆਂ ਤੇ ਕੂੜ ਦੀ ਧੂਪ ਡਾਢੀ ਧਰਤੀ ਤਪਕੇ ਵਾਂਗ ਤੰਦੂਰ ਹੋਈ :
ਸੰਤ ਸਮਝਦੇ ਛਾਮ ਤੇ ਧੂਪ ਇਕੋ ਦੂਈ ਦਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿਨਾ ਦੀ ਦੂਰ ਹੋਈ :
ਏਠੇ ਮਿਲਾ ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਿਨ ਰਾਤ ਚੋਜੀ ਜੇਤ ਜਾਗਦੀ ਸਦਾ ਭਰਪੂਰ ਹੋਈ :
ਬਿਰਤੀ ਹੱਲ ਦੀ ਨ ਇਕ ਮਿੰਟ ਕਿਧਰੇ ਫੜੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪਾਇ ਜਮੂਰ ਹੋਈ :
ਸੋਸਨਾਗ ਆਇਆ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਅਗੇ ਸੇਵਾ ਸੰਤ ਕੀ ਏਸ ਮਨਜੂਰ ਹੋਈ :
ਇਰਦ ਗਿਰਦ ਪਰਕਮਿਆ ਨਿਤ ਕਰਦਾ ਹਾਸਲ ਏਸ ਨੂੰ ਸੰਤ ਕੀ ਧੂਰ ਹੋਈ :
ਤਾਰਖ ਲੋਚਦੇ ਸੰਤ ਕੀ ਧੂਰ ਤਾਈਂ ਕਰਮਾਂ ਏਹਦਿਆ ਬਿੱਚ ਜਰੂਰ ਹੋਈ :
ਬੁਰੀ ਨੀਤ ਕਰਕੇ ਜਾਇ ਸ਼ਖਸ ਕੋਈ ਸੋਸਨਾਗ ਦੀ ਓਸਨੂੰ ਘੂਰ ਹੋਈ :
ਵਣ ਤਾਣ ਕੇ ਜਾਇ ਫੁਕਾਰ ਮਾਰੇ ਦੇਖੀ ਦੂਰ ਜਿਉ ਪਉਣ ਤੋਂ ਬੁਰ ਹੋਈ :
ਹੱਥ ਜੇੜ ਪੁੱਛੇ ਭਾਗਭਰੀ ਮਾਈ ਸਾਡੇ ਸੰਤ ਜੀ ਕਉਣ ਕਸੂਰ ਹੋਈ :
ਸਾਡਾ ਛੱਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਪਾਣੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਮੈਂ ਭੁੱਜ ਮਨੂਰ ਹੋਈ :

ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਬੈਠਿਆਂ ਲੰਘਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜੱਗ ਦੀ ਸੁਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ :
 ਸੰਤ ਕਹਿਣ ਸਾਡਾ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਭੁੱਖ ਅਰ ਤੋਹ ਗਫੂਰ ਹੋਈ :
 ਬਿਰਤੀ ਰਹੇ ਅਗੋਂ ਦੇ ਬਿਚ ਸਾਡੀ ਚੜ੍ਹੀ ਜਿਸਤਰਾਂ ਸਿਖਰ ਖਜੂਰ ਹੋਈ :
 ਉਲਟੀ ਨਾਵ ਤਰਾਸੇ ਸੰਤ ਆਈ ਉਲਟੀ ਛਾਲ ਜਹਾਨ ਲੰਗੂਰ ਹੋਈ :
 ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਾਂ ਮਾਈ ਨੇ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਦਾਜ ਚਿੱਤ ਦੇ ਬਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰ ਹੋਈ :
 ਮਾਈ ਛਕਾਂਗੇ ਦੋਇ ਗਰਾਸ ਭੋਜਨ ਮੰਗ ਲਵਾਂਗੇ ਅਗਰ ਜਹੂਰ ਹੋਈ :
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਲਏ ਸੰਤ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਚਿੰਤਾ ਤਿਨ੍ਹਾਂਦੀ ਚਕਨਾਚੂਰ ਹੋਈ : ੧੪ :

ਬੈਂਤ (ਅਹਾੜ)

ਹਾੜ ਹਰਿ ਜਨਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਕੋਣ ਜਾਣੇ ਮਹਿਮਾ ਸੰਤ ਕੀ ਬੇਦ ਨਾ ਪਾਵੇਦੇਈ :
 ਭਾਗਭਰੀ ਮਾਈ ਲੈ ਪ੍ਰਸਾਦ ਆਈ ਅਗੇ ਸੰਤ ਬੈਠੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਵੇਦੇਈ :
 ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਮਾਈ ਨੇ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿਰਸ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਆਪ ਜਾਵੇਦੇਈ :
 ਅਜ ਛਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜਹੂਰ ਸਾਡਾ ਅਗੇ ਸੰਤ ਜੀ ਆਖ ਸੁਣਾਵੇਦੇਈ :
 ਸਾਡੀ ਦਿਲੋਂ ਹੈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਮਾਈ ਬਰਮੀ ਦੇਹ ਬਣਾਵਣੀ ਚ ਵੇਦੇਈ :
 ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਾਂ ਮਾਈ ਨੇ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਪਾਣੀ ਮੰਗਦੇ ਹੱਥ ਪੁਵਾਵੇਦੇਈ :
 ਮਾਈ ਆਖਦੀ ਨੀਰ ਮੈਂ ਭੁਲਿਆਈ ਅਗੇ ਸੰਤ ਜੀ ਅਖ ਫੁਰਮਾਵੇਦੇਈ :
 ਪਾਣੀ ਦੂਰ ਨਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਆਰਿਹਾਏ ਸੋਮਾ ਧਰਤੀ ਕੋਣ ਵ ਵੇਦੇਈ :
 ਧਰਤੀ ਪੰਥਰਾਂਦੀ ਬਡੀ ਸਗਤ ਏਕੇ ਚੋਜੀ ਜਾਹਰੀਆਂ ਕਲਾਂ ਦਿਖ ਵੇਦੇਈ :
 ਨੇ ਰਾਤ ਸੋਮਾ ਸਦਾ ਰਹੇ ਬਗਦਾ ਚੋਰਸ ਓਸਦੀ ਕੁੰਡ ਬਣਾਵੇਦੇਈ :
 ਤਾਕੀ ਲਾਇ ਚੁਗਾਨ ਜੜਾਇ ਦਿੱਤੀ ਕੋਲੇ ਬਾਵਲੀ ਹੋਰ ਖੁਦਵਾਵੇਦੇਈ :
 ਕੁੰਡ ਛਕਣ ਦੀ ਬਾਵਲੀ ਨੁਵਣੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਅਗੇ ਚਲੇਜਾਵੇਦੇਈ :
 ਸੋਸਨਾਗੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸਦਾ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਭੁੱਖੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕਈ ਆਵੇਦੇਈ :
 ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਧਾਰਕੇ ਮੌਣ ਜੇਹੜੇ ਸੋਸ ਅਪਣਾ ਰੂਪ ਲੁਕਾਵੇਦੇਈ :
 ਕੋਈ ਖੋਟੀਆਂ ਭਾਵਨਾ ਧਾਰ ਆਵੇ ਦੂਹੇ ਜਾਇਕੇ ਸੋਸ ਭਰਾਵੇਦੇਈ :
 ਪੰਛੀ ਬੋਲਦੇ ਹੋਣ ਜੇ ਬਿਰਛ ਉੱਤੇ ਮਾਰ ਮਾਰ ਫੁਕਾਰ ਉਡਾਵੇਦੇਈ :
 ਹਰੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਇਹੋ ਜੇ ਦਾਸ ਹੁੰਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵੇਦੇ ਟਹਿਲ ਕਮਾਵੇਦੇਈ :
 ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਬੇਅੰਤ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹਵੇਦੇ ਤਿਸੇ ਕਰਾਵੇਦੇਈ ॥ ੧੫ ॥

ਬੈਂਤ (ਸਾਵਣ)

ਸਾਵਣ ਸੋਰ ਪਾਯਾਘਟਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜੰਗਲਾਂ ਬਿਚ ਨਿਵਾਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਕੋਲੇ ਬਿੱਚ ਉਜਾੜ ਅਕੰਤ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਦੇਣਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਾਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਸਸ ਨਾਗ ਇਕੋ ਸੇਵਾਦਾਰ ਚੰਗਾ ਕੋਲੇ ਹੋਰ ਨ ਰੱਖਦੇ ਦਾਸ ਵੋਜੀ ॥

ਦੇਹੀ ਸੁੱਕੇ ਪਿੰਜਰਾ ਹੋਇ ਦਲੀ ਮਸਤਕ ਦੰਮਕਦਾ ਕਰਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਸਦਾ ਸਿਮਰਦੇ ਨਾਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਬਿਰਥਾ ਕੇਇ ਨ ਛੋਡਦੇ ਮਾਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਪੂਜੀ ਕੂੜਦੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀ ਲੋਦੇ ਪਲੇ ਬੰਨ ਲਈ ਨਾਮ ਦੀ ਰਾਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਚੰਦ ਚਾਹੜ ਕੇ ਬਹਮ ਗਿਆਨ ਵਾਲਾ ਕੀਤਾ ਭਰਮ ਅੰਧਿਰਦਾ ਨਾਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਭਗਤੀ ਦਾਨ ਮੰਗੇ ਚਰਨੀ ਲਗ ਕੇਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਆਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਭੁੱਲੇ ਮੁਲਖ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪੈਣ ਖਾਤਰ ਸੱਚ ਖੰਡ ਬਿਚੋਂ ਆਏ ਖਾਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਲਗੀ ਰਹੇ ਸੁਮਾਧ ਅਖੰਡ ਹਰਦਮ ਮੁਖੇ ਕਵੇਈ ਕਰਨ ਬਲਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਬਹੁਤ ਬਾਰ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਮਾਈ ਛਕਣ ਦੁਹ ਦਾ ਕਦੇ ਗਲਾਸ ਚੋਜੀ ॥
 ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਦੇ ਬਿਚ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਸਾਵਣ ਬੈਠਿਆ ਬੀਤਿਆ ਮਾਸ ਚੋਜੀ ੧੬ ॥

ਭਾਦ੍ਰੇ (ਬੈਂਤ)

ਭਾਦ੍ਰੇ ਭਵਰ ਬੋਲੇ ਕੰਨਾਂ ਪਾਸ ਆਕੇ ਮੱਛਰ ਡੰਗ ਮਾਰੇ ਜੁਗਨੂੰ ਚੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਮਾਰੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਗ ਚੱੜ੍ਹ ਬਿਰਛੀ ਉਪਰ ਡਾਹਲੀਆਂ ਦੇ ਪਏ ਲੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਪਵੇ ਧੂਪ ਡਾਵੀ ਲਗਣ ਭੱਖ ਮਾਰੂ ਕਦੇ ਪੈਣ ਬਗਦੀ ਬੁਲੇ ਰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਕਦੇ ਬਿਜਲੀਆਂ ਘਟਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਪੈਂਦੀ ਬੋਲਣ ਮੋਰ ਪਹਾੜਵੀ ਪੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਸੰਤ ਸੰਨ ਸੁਮਾਧੀਆਂ ਲਾਇ ਰੱਖਣ ਨਹੀ ਬੋਲਦੇ ਅੱਖ ਨ ਬੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਸਰੀਰ ਤਾ ਕਿਰਸ ਹੋਯਾ ਮਸਤਕ ਸੂਰਜਾਂ ਦੀ ਤਰਾ ਦੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਕਦੇ ਮੀਹ ਪੈਂਦਾ ਛਪਰ ਰਹ ਚੰਦਾ ਛੰਮਾ ਛੰਮ ਪਾਣੀ ਪਏ ਛੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਦਾਦਰ ਬੋਲਦੇ ਭਰੇ ਦਰਿਆਉ ਬਗਦੇ ਸ਼ਰ ਬਿਚ ਪਹਾੜੀਆਂ ਭੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਚੋਬੇ ਸੰਤਾ ਬਾਸ ਕੀਤਾ ਨਹੀ ਹੱਲਦੇ ਨ ਕਦੇ ਜੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥
 ਪੂਜ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਸੰਤ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਮਿਠਾ ਬੋਲਦੇ ਕਦੇ ਨ ਤੰਮਕਦੇ ਜੀ ॥੧੭

ਬਿਜੈਦੰਡਕ ਛੰਦ । (ਅਸੂ)

ਅਸੂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਕੁਰੀ ਕਠਨ ਬਿਰਤੀ ਮੁੱਖ ਬੋਲਣਾ ਨਾ ਸੰਤ ਚਹਿਣ ਭਾਈ
 ਗਲੇ ਪਾਵੇਂਦੇ ਨਾ ਉਤੇ ਲੈਣ ਬਸਤਰ ਅੱਠੇ ਜਾਮ ਚੋਜੀ ਨੰਗੇ ਰਹਿਣ ਭਾਈ
 ਬਿਰਤੀ ਪਰਮ ਬੈਰਾਗ ਦੇ ਬਿੰਬ ਰਹੀ ਗਰਮੀ ਸੀਤ ਸਰੀਰ ਤੇ ਸਹਿਣ ਭਾਈ
 ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਸੁੱਧ ਬਸਾਰ ਛੱਡੀ ਮੁਖੋਂ ਪਾਣੀਆਂ ਲਈ ਨਾ ਕਹਿਣ ਭਾਈ
 ਜਾਪ ਜਪੀ ਜਾਂਦੇ ਇਕੋ ਤਾਰ ਬੈਠ ਚਲਣ ਜਿਵੇਂ ਦਰਿਆਉ ਦੇ ਵਹਿਣ ਭਾਈ
 ਕਈ ਦੇਖਦੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੁਕੇ ਬੈਠੇ ਪਾਪੀ ਸਾਧੂਆਂ ਨਾਲ ਭੀ ਖਹਿਣ ਭਾਈ
 ਮਾਰੀ ਮੰਤ ਤੇ ਜੱਗ ਦੇ ਕੂੜ ਬੰਦੇ ਇਮਤਹਾਨ ਲੈਂਦੇ ਪਏ ਦਹਿਣ ਭਾਈ
 ਕਦੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਰਾਗ ਹੋਵੇ ਪਰੀਆਂ ਦੇਵ ਅਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਲਹਿਣ ਭਾਈ
 ਬਿਨਾ ਹੁਕਮ ਜੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਜਾਂਦੇ ਸੁਭੇ ਲੈਣ ਮਾਫੀ ਚਰਨੀ ਰਹਿਣ ਭਾਈ

ਸੰਤ ਸੰਗ ਸੇ ਪਉਣ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਛੱਡ ਕੂੜ ਜੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਗਹਿਣ ਭਾਈ ॥ ੧੯

ਬੈਤ । (ਕੌਤਕ)

ਕੌਤਕ ਕਾਰ ਕਰਸਾਣ ਦੀ ਬਹਤ ਭਾਵੀ ਬੱਢਣ ਸਾਵਣੀ ਬੀਜਦੇ ਹਾੜੀਆਈ :
ਸੰਤ ਬੀਜਦੇ ਨਾਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਲਗਾਇਕੇ ਤਾੜੀਆਈ :
ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਏਹੇ ਹਰਿਜਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਬਾੜੀਆਈ :
ਦੇਹੀ ਸੁਕ ਕੇ ਪਿੰਜਰਾ ਹੋਇ ਚੱਲੀ ਦਿਸਣ ਹੱਡੀਆਂ ਤੇ ਬਾਕੀ ਨਾੜੀਆਈ :
ਕਦੇ ਬੈਠਦੇ ਰੋੜ ਬਛਾਇ ਕਰਕੇ ਕਦੇ ਹੇਠ ਬਛਾਮਦੇ ਬਾੜੀਆਈ :
ਪਰੀਆਂ ਰਾਗ ਦੀ ਕਰਨ ਧੁਨਕਾਰ ਰਾਤੀਂ ਲਾੜਾ ਪਰਖਣੇ ਮੋਦੀਆਂ ਲਾੜੀਆਈ :
ਹਰੀ ਰੰਗ ਰੱਤੇ ਸੰਤ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦੇ ਆਖਣ ਚੰਗੀਆਂ ਨਾ ਕਦੇ ਮਾੜੀਆਈ :
ਕਲਯੁਗ ਬਿਚ ਸਤਯੁਗ ਬਰਤੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਹਰੀ ਦੇ ਸੱਚੀਆਂ ਦਾਹੜੀਆਈ : ੧੯

ਬੈਤ । (ਮੱਘਰ)

ਮੱਘਰ ਮੋੜਕੇ ਬਾਸਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੋੜ ਰਖੀ :
ਇਹ ਰਸ ਛੱਡਿਆ ਓਸਦਾ ਸਦ ਆਯਾ ਬਿਰਤੀ ਖਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਤੋੜ ਰਖੀ :
ਬੈਰੀ ਕਾਮ ਕਰੇਪ ਹੀਕਾਰ ਪੰਜੇ ਗਰਦਣ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਕੜ ਮਰੇੜ ਰਖੀ :
ਬੋੜਾ ਬ੍ਰਹਿਮ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪਕੜ ਸੰਤਾਂ ਚਾਟੀ ਭਰਮ ਦੀ ਮਰਕੇ ਫੋੜ ਰਖੀ :
ਮਿੰਟ ਮਿੰਟ ਅੰਦਰ ਹਰੀ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਬਿਰਤੀ ਲਾਲਚਾਂ ਵਲੋਂ ਬਛੋੜ ਰਖੀ :
ਸਚਾ ਅਮਰ ਸਚ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਣਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਲੋੜ ਰਖੀ :
ਸਫਲ ਮੁਰਤੀ ਸੰਤ ਕੀ ਪਰਸਦੇ ਜੋ ਬਿਰਤੀ ਪਾਪ ਤੋਂ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੋੜ ਰਖੀ :
ਮੁਰਤੀ ਹੱਲਦੀ ਨਹੀਂ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਪਹਿਲਵਾਨ ਦੇ ਵਾਂਗ ਭੰਵੇੜ ਰਖੀ : ੨੦

ਬੈਤ । (ਪੋਹ)

ਪੋਹ ਪਤਿ ਬੜਕੇ ਬਿਰਛ ਪਏ ਖਾਲੀ ਬਗਣ ਪੌਣ ਬੁੱਲੇ ਠੰਡੀਠਾਰ ਦੇ ਜੀ :
ਸੰਤ ਜੋੜ ਸਮਾਧੀਆਂ ਬੈਠ ਰਹਿੰਦੇ ਨੰਗੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਨਾਮ ਚਤਾਰਦੇ ਜੀ :
ਸੇਵਕ ਬਿਸਤਰਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੱਖਿ ਆਂਦੇ ਲੋਂਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਸੰਤ ਸਹਾਰਦੇ ਜੀ :
ਆਵੇ ਸਰਨ ਜੇਹਾ ਪਾਪ ਹਰਨ ਤਿਸਦੇ ਮੋਹਰਵਾਨ ਹੋ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਦੇ ਜੀ :
ਨਹੀਂ ਏਸ ਜਹਾਨ ਦੇ ਜੀਵ ਹਰਿ ਜਨ ਅਏ ਧੁਰੋਂਈ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾਰਦੇ ਜੀ :
ਸਾਨੂੰ ਕਰਨ ਉਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਆਏ ਪਤੇ ਦੇਣ ਅਏ ਧੁਰੋਂ ਪਾਰਦੇ ਜੀ :
ਭਿੰਨੀ ਰੈਣ ਚੰਮਕਦੇ ਰਹਿਣ ਤਾਰੇ ਜਾਗਣ ਸੰਤ ਬਿਚ ਰਾਮ ਪਿਆਰਦੇ ਜੀ :
ਬੁੱਧੀ ਤੁੱਛ ਹੈ ਤੇਰੀ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਗੁਣ ਕਥਨ ਆਖੇ ਬੇਸ਼ੁਵਾਰਦੇ ਜੀ ॥ ੨੧

—ॐॐॐॐॐ—

ਬੈਤ । (ਮਾਘ)

ਮਾਘ ਮੱਜਨ ਚੰਗਾ ਧੂੜੀ ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ ਤੀਰਥ ਸੰਤ ਕੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਲੈਣ ਆਂਦੇ ।
 ਦਰਸਨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੈਥੇ ਕਰਨ ਆਕੇ ਪਰੀਆਂ ਰਾਗ ਮਿਲਕੇ ਕਰਨ ਗੈਣ ਆਂਦੇ ।
 ਸਿੱਧ ਛੱਡ ਸਮਾਧੀਆਂ ਪਰਬਤਾਂ ਤੋਂ ਸਰਨ ਸੰਤ ਕੀ ਚੱਲਕੇ ਪੈਣ ਆਂਦੇ ।
 ਲੱਗੀ ਰਹੇ ਅਖੰਡ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਸਿਵਜੀ ਦੇਖਣ ਨੈਣ ਆਂਦੇ ।
 ਸਾਧ ਸੰਗ ਸੇਵਾ ਧਰਮਦਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨੂਮਾਨ ਆਦਿਕ ਚਰਨੀ ਢਹਿਣ ਆਂਦੇ ।
 ਲੱਖਾਂ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਆ ਪੈਣ ਚਰਨੀ ਗੁਪਤ ਬਹੁਤ ਰੂਹਾਂ ਵਗੇ ਬਹਿਣ ਆਂਦੇ ।
 ਕਈ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾ ਔਣ ਸੁਣਕੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਨਮੋ ਨਮੋ ਕਹਿਣ ਆਂਦੇ ।
 ਮੰਗਦੇ ਅਉਤਰੇ ਪੁੱਤਰ ਨਿਰੋਣ ਸਿੰਘਾ ਦੁਖੀ ਪਾਵਣੇ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਬੈਣ ਆਂਦੇ । ੨੨ ।

ਬੈਤ । (ਫੱਗਣ)

ਫੱਗਣ ਫੁੱਲ ਆਏ ਨਮੋ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਬੁਲਬੁਲਾਂ ਬਿੱਚ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਆਈਆਂ ।
 ਕਿਤੇ ਮੋਰ ਨੱਚਣ ਪੈਲਾਂ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਕਲੀਆਂ ਮੋਹਣੀਆਂ ਨਾਲ ਅਨਾਰ ਆਈਆਂ
 ਕਿਤੇ ਕੋਇਲ ਮਿਠੇ ਮਿਠੇ ਬੋਲ ਬੋਲੇ ਲਹਿਰਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਬਿਚ ਅਪਾਰ ਆਈਆਂ
 ਨਉਨਿਧੀਆਂ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂਈ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਆਈਆਂ
 ਬਾਰੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਪੁੱਲੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕਰਨ ਆਪਣਾ ਚਲਿ ਉਧਾਰ ਆਈਆਂ
 ਕਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਧਰਤ ਸਵਰਨ ਕਰੀਏ ਅਸੀਂ ਹੋਇਕੇ ਤਾਬਿਆਦਾਰ ਆਈਆਂ
 ਕਹੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਪਾਇ ਦੇਈਏ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਦੇ ਬਿੱਚ ਦਾਤਾਰ ਆਈਆਂ
 ਕਹੇ ਦੁਪ ਦੇ ਬਹਿਣ ਬਗਾਇ ਦੇਈਏ ਅਰਜ ਕਰਨ ਖੜੀਆਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਈਆਂ
 ਕਹੇ ਰਾਤ ਦਾ ਵਿਵਸ ਬਣਾਇ ਦੇਈਏ ਅਸੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰਤਾਰ ਆਈਆਂ
 ਲੱਖਾਂ ਜੁਗਤੀਆਂਈ ਲੱਖਾਂ ਭੁਗਤੀਆਂਈ ਲੱਖਾਂ ਮੁਕਤੀਆਂ ਸੰਤ ਕੇ ਦੁਆਰ ਆਈਆਂ
 ਲੱਖਾਂ ਜਤਨ ਕੀਤੇ ਰਿਧੀ ਸਿਧੀਆਂਈ ਨਾਪਸੰਦ ਇਹ ਸੰਤ ਅਵਤਾਰ ਆਈਆਂ
 ਚੋਜੀ ਹੋਸ ਕੇ ਮੁੱਖੜਾ ਮੀਚ ਲੈਂਦੇ ਖੜ੍ਹਾਂ ਜੋੜਿਆਂ ਬਿਚ ਲਚਾਰ ਆਈਆਂ
 ਠਾਕਰ ਬਾਕਦੇ ਨ ਕਦੇਅੱਖ ਭਰਕੇ ਰਗੜ ਰਗੜ ਮੱਥੇ ਆਖਰ ਹਾਰ ਆਈਆਂ ॥
 ਆਖਰ ਚੱਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਨਰਾਸ ਹੋਕੇ ਆਪੇ ਬਿੱਚਦੀ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰ ਆਈਆਂ ॥
 ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਦੇ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧੂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨ ਬਿਚ ਅਖਤਿਆਰ ਆਈਆਂ ॥
 ਐਸਾ ਸੰਤ ਹੁੰਦਾ ਕੋਈ ਕੋਟ ਮੱਧੇ ਲੱਖਾਂ ਹੋਰ ਰਹਾਂ ਭੇਖ ਧਾਰ ਆਈਆਂ ॥
 ਸਿੰਘੇ ਬਾਸਨਾ ਰਹਿਤ ਨਿਰਲੋਭ ਰੂਹਾਂ ਕਦੇ ਕਦੇ ਈ ਬਿਚ ਸਨਸਾਰ ਆਈਆਂ ॥
 ਰੋਮ ਰੋਮ ਕੁਰਬਾਨ ਨਿਰੋਣ ਸਿੰਘਾ ਚਰਣ ਕਵਲਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਬਲਿਹਾਰ ਆਈਆਂ ॥
 ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀ ਤਪਸਿਆ ਦੱਖਕ ਦਿਦਰ ਸੁਰਗ ਦੇ ਰਾਸੇ ਨੂੰ

ਭੈ ਹੋਣਾਂ ਬਿਸਨ ਜੀ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰਨੀ ॥

ਬੈਂਤ

ਇੰਦਰ ਛੱਡਕੇ ਸੁਰਗ ਦੀ ਰਾਜ ਧਾਨੀ ਜਾਕੇ ਬਿਸਨ ਜੀ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕੀਤੀ ।
ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਸੁਰ ਮੋਰਾ ਰਾਜ ਲੈਲਊ ਤੱਪ ਸਾਧਨਾ ਓਸ ਅਪਾਰ ਕੀਤੀ ।
ਲੱਖਾਂ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਹੱਥ ਜੋੜੇ ਨਹੀਂ ਓਸ ਦੇਈ ਅੰਗੀ ਕਾਰ ਕੀਤੀ ।
ਪਰੀਆਂ ਭੈਜੀਆਂ ਨਾਚਦੇ ਕਰਨ ਖਾਤਰ ਪਰਖ ਓਸਦੀ ਮੈ ਕਈ ਬਾਰ ਕੀਤੀ ॥
ਨਹੀਂ ਭੋਲਦਾ ਕੂੜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੇ ਪਰੀਆਂ ਰਾਗ ਦੀ ਬਡੀ ਧੁਨ ਕਾਰ ਕੀਤੀ ।
ਇਕੋ ਤਾਰ ਸਮਾਧੀਆਂ ਲਾਇ ਰੱਖੇ ਦੁਖਾਂ ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਮੂਲ ਨਾ ਸਾਰ ਕੀਤੀ ॥
ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਸਾਰ ਨਾ ਮੂਲ ਰਖੇ ਬਿਰਤੀ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾਰ ਕੀਤੀ ॥
ਬੈਰੀ ਮੀਤ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਜਾਣੇ ਦੁਈ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਕਢਕੇ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ॥
ਅਠੇ ਜਾਮ ਹੀ ਗੁਜਰਦੇ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾਂ ਜਾਇ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਕੀਤੀ ॥
ਦੇਹੀ ਸੁਕਕੇ ਪਿੰਜਰੇ ਵਾਂਗ ਹੋਈ ਕਠਨ ਸਾਧਨਾ ਬੁੱਤ ਮਨ ਮਾਰ ਕੀਤੀ ॥
ਮੈਨੂੰ ਫਿਕਰ ਹੈ ਸੁਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਲੈਲਊ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਓਸ ਲਚਾਰ ਕੀਤੀ ॥
ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਕਹੇ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਅਰਜ ਬਿਸਨ ਅੱਗੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕੀਤੀ ॥ ੨੪

ਉਤਰ ਬਿਸਨ ਜੀ ਬੜੇਦਾ ਕੇ ॥ ਬੈਤ

ਬਿਸਨ ਆਖਦਾ ਇੰਦ ਨ ਫਿਕਰ ਕਰ ਤੂੰ ਲੱਖਾਂ ਸੁਰਗ ਭੀ ਓਸ ਪਸਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬਿਸਰ ਜਾਇ ਤਾਂ ਨਹਿਰ ਦੀ ਜਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਸਦਾ ਸਿਮਰ ਦਾ ਚਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬਿਰਤੀ ਤੂਰ ਕਰਦਾ ਇਕ ਬਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਓਹਤਾਂ ਨਾਮ ਜਪੌਣ ਨੂੰ ਜੰਗ ਆਯਾ ਬਿਨਾ ਓਸਤੇ ਸਿਵਰ ਦੀ ਹਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਕਾਹਨੂੰ ਭੈੜਿਆਂ ਸੁਰਗਦਾ ਫਿਕਰਕਰਦੈਂ ਬਣਦਾ ਸੁਰਗ ਦਾ ਓਹ ਸੁਰਗਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਜੇਹੜੇ ਓਸਦੀ ਟਹਿਲ ਕਮੋਣ ਵਾਲੇ ਤੁੱਲ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਟ ਨਿਰਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਓਹ ਤਾਂ ਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦਾ ਆਪ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਓਸਦੇ ਤੁੱਲ ਬਖਸਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਓਹਤਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਮਹਾਂ ਮਹਾਂ ਜੋਗੀ ਕੋਈ ਓਸਦੇ ਤੁੱਲ ਜੋਗਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਓਹਤਾਂ ਖਾਸ ਹੈ ਰੱਬ ਦਾ ਨੂਰ ਬਣਿਆ ਦੂਜਾ ਓਸਦੇ ਹੋਰ ਮਨਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਬਲੀ ਸੁਰਮੇ ਬਾਸਨਾ ਜਿੰਤ ਲਈਆਂ ਕੋਈ ਓਸਦੇ ਤੁੱਲ ਬਲਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਸੋਸ ਓਸਦਾ ਟਹਿਲੂਆ ਜਾਇ ਬਣਿਆ ਸੇਵੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾਗਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਜੋਤਾਂ ਜਾਗੀਆਂ ਨੂਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋਯਾ ਕੋਈ ਓਸਨੂੰ ਸੱਕਦਾ ਨਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਚਰਨ ਸੁੰਘ ਕੇ ਓਸਤੇ ਦੂਰ ਹੋਯਾ ਛੋਡੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਿਰਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਮਸਤੀ ਨਾਮ ਦੀ ਬਿੱਥ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋਯਾ ਐਸਾ ਦੇਖਿਆ ਮਸਤ ਗਜਿੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਬਿਸਨ ਆਖਦਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਂ ਕੋਈ ਲੋੜ ਸੁਰਗਦੀ ਓਸਨੂੰ ਇੰਦ ਨਾਹੀ ।
ਸਰਨ ਸੰਤ ਕੀ ਪਵੇ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘਾ ਰਹੇ ਜਨਮ ਤੇ ਮਰਨ ਦੀ ਬਿੰਦ ਨਾਹੀ ॥ ੨੫

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸੰਤ ਜੀ ਮਹਾ-
ਰਾਜ ਕੇ ਭਾਰੀ ਤਪ ਕਰਨਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮਦਸਵੇਂ ਧਿਆਇ
੧੦ ॥ ਸੰਮਤ ੧੯੫੦ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ। ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਕੀ ਆਯੂ ਕਾ ਅਠਾਈਸਵੇਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥
ਜੇਹ ਬਿਧ ਜਪਦੇ ਸੰਤ ਜੀ ਸੁਣੇ ਅਮੋਲਕ ਜਾਪ। ਸੁਰਤ ਸਬਦ ਲਿਵ ਲਾਣੇ ਹੋ
ਰਹੇ ਬੈਠ ਤਪ ਤਾਪ ॥ ੧

ਕੁੰਡਲੀਆ ਛੰਦ

ਖਪਦੇ ਉੱਚੀ ਮੂਲ ਨਾ ਜਪਦੇ ਰਿਤੇ ਮਥਾਰ। ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਮੱਧਮਾ ਬੈਖਰ ਬਾਣੀ
ਚਾਰ। ਬੈਖਰ ਬਾਣੀ ਚਾਰ ਬੋਤ ਹਸਤਾਮਲ ਰਾਖੀ। ਰਹੇ ਸੰਤ ਸੇ ਦੂਰ ਸੇਇ ਜੋ
ਮਾਇਯਾ ਮਾਖੀ। ਦੱਸੇ ਭੇਤ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘ ਹਰਿ ਜਨ ਜਿਉਂ ਜਮਦੇ। ਸੁਰਤ ਸਬਦ
ਲਿਵ ਲੀਣ ਮੂਲਨਾ ਉੱਚੀ ਖਪਦੇ ॥ ੨ ॥ ਮਾਟੀ ਦੁਇ ਹਥ ਜੋਰਕ ਅਰਜ ਕਰੀ
ਸਿਰ ਨਧਾਇ। ਸੋਮੇ ਉੱਪਰ ਸੰਤ ਜੀ ਕੁਟੀਆ ਲਉ ਪੁਵਾਇ। ਕੁਟੀਆ ਲਉ
ਪੁਵਾਇ ਆਪ ਵਿਤ ਕਰੇ ਨਿਵਾਸ। ਫੇਰ ਬਦਲ ਕੇ ਆਰਹੀ ਜੋ ਰੁੱਤ ਚੁਮਸਾ।
ਠੰਢੀ ਰੁਤਿ ਬਤੀਤ ਭਈ ਪਰਤਿ ਗਰਮੀ ਆਈ। ਭਾਗ ਭਤੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਇਵ
ਆਖਤ ਮਾਈ ॥ ੩

॥ ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ ॥

ਆਇ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਕਰ ਬੰਧਨ ਬਿਨਤੀ ਕਹੀ ਪੁਕਾਰੇ। ਦੇਵੇ ਹੁਕਮ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਜੀ
ਕੁਟੀਆ ਹੋਇ ਤਿਆਰੇ। ਦਿਲੋਂ ਪਸੰਤੀ ਜਾਣ ਸੰਤ ਜੀ ਇਸ ਬਿਧ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਯਾ।
ਸੋਮੇ ਉੱਪਰ ਕੁਟੀ ਪੁਵਾਈ ਤਖਤ ਪੇਸ਼ ਬਨਵਾਯਾ ॥ ੪ ॥ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਬੀੜਾਇਕ
ਛੋਟੀ ਸੰਤਾਂ ਅਖ ਮਗਾਈ। ਕਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਖਦੇ ਤਾਕ ਅੜਾਈ।
ਪਤੀ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰਧੰਗੀ ਭਾਗ ਭਰੀ ਮਿਲ ਔਂਦ ॥ ਦਰਸਣ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਤੇ
ਵੇਜਨ ਸੰਤਾਂ ਆਇ ਛਕੋਂਦੇ ॥ ੫ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਆਇ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਤੀ
ਆਖ ਸੁਣਾਈ। ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਕਰੋਂ ਜਗਦਾਤਾ ਨਾਮ ਦਿਆਂ ਲਗਾਈ। ਸੁਣਕਤ
ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਯਾਂ ਜਲ ਸੋਮੇਦਾ ਚਗਾ ॥ ਕੁਝੇ ਪੁਰ ਬਹੁ ਖਰਚ ਹੋਇਗਾ ਤੁਮਰੇ
ਚਿੱਤ ਉਮੰਗਾ ॥ ੬ ॥ ਕਹੇ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਹੇ ਪੁਭ ਜੀ ਖਰਚ ਕਰੂੰ ਮੈਂ ਸਾਰਾ।
ਆਖਤ ਸੰਤ ਰਜਾਇ ਤੁਮਾਰੀ ਫਿਰ ਤਿਨ ਉਦਮ ਧਾਰਾ। ਲਾਇ ਮਜ਼ਰ ਕੂਪ
ਖੁਦਵਾਯਾ ਪੰਦਰਾਂ ਹਾਥ ਪਟਾਯਾ। ਦਿਲ ਬਿਚ ਪਏ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਪਣੀ ਅਜੇ
ਨਾ ਆਯਾ ॥ ੭ ॥ ਦਿਵਸ ਦੂਸਰੇ ਦੇਖਣ ਜਾਕੇ ਭਰਿਆ ਕੰਢੇ ਤਾਈ ॥ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ
ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਤ ਜਲ ਆਯਾ ਜਗ ਸਾਈ। ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਸ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਰਾਗੁ

ਤੁਸਾਂ ਚਿਤਾਰਾ। ਜਲ ਨਹਿ ਆਵਤ ਕੂਏ ਅੰਦਰ ਖਰਚ ਹੋਗਿਆ ਭਾਰਾ ॥ ੮॥
 ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਜਲ ਨੂੰ ਫੁਰਮਾਇਆ ਆਵੇ ਜਲ ਭੁਗਵਾਨਾ। ਤਦ ਪਾਣੀ ਸੇ ਭਰਿਆ
 ਕੂਆ ਤੁਮਰਾ ਫਿਕਰ ਮਟਾਨਾ ॥ ਦਿਲ ਦੀ ਬਤ ਸੁਣਾਈ ਸੰਤਾਂ ਸੇਵਕ ਚਰਨੀ ॥ ੯॥
 ਖੂਹ ਉਸਾਰਿਤ ਆਰ ਬਣਾਯਾ ਦਿਲਦੇਮਾਣ ਤਿਆਗੇ। ੯ ॥ ਫੇਰ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ
 ਬਿਨਤੀ ਇਸਬਿਖ ਆਖ ਸੁਨਾਈ। ਕੀਏ ਯੋਗ ਬੁਲਾਕੇ ਸੰਗਤ ਹੁਕਮ ਕਰੇ ਜਗਸਾਈ
 ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਭਯੋਰਾ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ। ਯੋਗ ਕਰੇ ਸਰਧਾ ਧਰ ਸੇਵੇ
 ਸਧ ਸੰਤ ਜੋ ਆਏ। ੧੦ ॥ ਸੁਣ ਕਰ ਤੁਰਤ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਜ ਸਭੇ ਮੰਗਵਾਈ
 ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਇਸਖੂਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇਗਾਂ ਜੜੀਆਂ ਆਈ। ਸੰਗਤ ਬਹੁਤ ਨਗਰ ਦੀ
 ਆਈ ਜੁਟੇ ਟਹਿਲ ਹਿਤ ਸਾਰੇ। ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਬਜੇ ਦੇ ਤਾਈਂ ਭਏ ਤਿਆਰ
 ਭੰਡਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਬਹੁਰ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਮਨ ਅੰਦਰ ਇਹ ਸਕਲੰਪ ਉਠਾਯਾ। ਗੁਰ
 ਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤ ਕਰਦੇ ਸਬਦੀ ਜਥਾ ਨ ਆਯਾ। ਸੰਤਾਂ ਤਿਸਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਜਾਣੀ
 ਇਸ ਬਿਖ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ। ਆਇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਬਦੀ ਜੱਥਾ ਇਤਨੇ ਸਿੰਘ ਕੁਝ
 ਆਏ ॥ ੧੨ ॥ ਸਾਜ ਟਿਕਾਇ ਬੰਦਨਾ ਕੀਤੀ ਸੰਤਾਂ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ।
 ਆਖਤ ਸਿੰਘ ਪਾਇਕਰ ਦਰਸਣ ਆਜ ਭਏ ਵਡਭਾਗੇ।
 ਕੀਰਤ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਮਿਲ ਕੀਤੀ ਸੰਤਾਂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਏ। ਦੇਖ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਬਹੁ
 ਸੰਗਤ ਕੁਝ ਦਿਲ ਮਹਿ ਘਬਰਾਏ। ੧੩ ॥ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਸੰਤ ਜੀ ਬੋਲੇ
 ਫਿਕਰ ਕਰੋ ਨਹਿ ਭਾਈ ॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਦੇਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੰਤਾਂ ਚੋਕੜ ਲਾਈ।
 ਗੁਪਤ ਸਲੋਕ ਪੜਨ ਤੇ ਆਖਣ ਪੰਗਤ ਸਤ ਦੀ ਲਾਵੇ ॥ ਸਾਡੇ ਹੱਥੋਂ ਲੈ ਲੈ
 ਫੁਲਕੇ ਸਭ ਰਾਈਂ ਬਰਤਾਵੇ। ੧੪ ਪੰਗਤ ਲਾਗੀ ਫਿਰ ਬਰਤਾਵੇ ਫਿਰਨ ਬਿੱਚ
 ਬਰਤਾਵੇ। ਖੀਰ ਕੜਾਹ ਦਾਲ ਤੇ ਫੁਲਕਾ ਮੁੜ ਮੁੜ ਸਭ ਨੂੰ ਪੈਂਦੇ। ਰਜ ਰਜ
 ਰਹਿ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਹੀ ਚਕ ਚਕ ਭੀ ਲੈ ਆਏ। ਭੋਜਨ ਬਹੁਤ ਰਿਹਾ ਬਚ ਪਾਛੇ
 ਦੇਖ ਸਿੰਘ ਬਿਸ ਮਾਏ। ੧੫ ॥ ਬੈਠੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਚਹੁਗਿਰਦੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚ ਬਤਾਵੇ।
 ਭੋਜਨ ਥੋੜਾ ਬਚਿਆ ਜਾਏ ਇਹ ਬਿਧ ਕਰ ਸਮਝਾਵੇ। ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ
 ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਸੁਣੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦਾਸਾ। ਧਰੇ ਧਿਆਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਮੋਧ ਲਵੇ
 ਅਰਦਾਸਾ। ੧੬ ॥ ਏਹ ਸਲੋਕ ਪੜੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ ਬਰਤਾਵੇ। ਸੰਗਤ
 ਕੇ ਸਮਝਣ ਹਿਤ ਕਵਜਨ ਸੋਇ ਸਲੋਕ ਲਖਾਵੇ ॥ ੧੭ ॥ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਏਹ ਸੁਤੇ
 ਸਿੱਧ ਹੀ ਜਾਹਤ ਕਲਾ ਦਖਾਈ। ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਰਦੀ ਸਭ ਸੰਗਤ ਹੀ ਉਠ ਕਰਿ
 ਘਰੀਂ ਸਧਈ। ੧੮ ॥ ਭੋਜਨ ਵੇਸ ਭੰਡਾਰੇ ਕੇਰਾ ਸੰਤਾਂ ਭੀ ਮੁਖ ਪਾਯਾ। ਬਹੁਰ
 ਕੁਟੀ ਜੋ ਸੇਸੇ ਉਪਰ ਤਿਸ ਮਹਿ ਆਸਣ ਲਾਯਾ। ਏਸ ਯਗ ਤੋਂ ਪਾਛੇ ਸੰਤਾਂ ਅਨੂ
 ਪਾਨ ਤਜ ਦੀਨਾ। ਚਾਲੀਸਾ ਤਪ ਕਰਦਨੇ ਕੇਰਾ ਦਿਲ ਮਹਿ ਵਰਨਾ ਕੀਨਾ।

* ਤਿਚਰ ਮੁਲਨਾ ਬੁਝੀਦੋਂ ਜਿਥਰਾ ਪਿ ਫਿਰਪਾਲੁ ਸਬਦੁ ਅਖੁਟ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ਬਾਹਿ ਬਰਤਿ ਧਨਮਾਲੁ

੧੮। ਮਾਈ ਭਾਗ ਭਰੀ ਦੇ ਸਾਥ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਭੀ ਆਯਾ ॥ ਯਗ ਤੋਂ ਪਾਛੇ
ਦਿਵਸ ਸਤਮੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਫੁਰਮਾਯਾ ॥ ਕਰੇ ਤਿਆਰ ਦਾਤਣਾਂ ਚਾਲੀ ਕੁਟੀਆ ਬਿਖੇ
ਰਖਾਵੇ । ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਸਾਡੀ ਕੁਟੀਆ ਦੇ ਕਦੇ ਨਜੀਕ ਨ ਆਵੇ । ੧੯। ਤੁਰਤ
ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਕਟਿ ਦਾਤਣ ਕੁਟੀਆ ਬਿਖੇ ਰਖਾਈ। ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਦਰਸਣ
ਨਹਿ ਹੋ ਸੀ ਇਹ ਸੁਣ ਚਿੰਤਾ ਪਾਈ। ਬਚਨ ਮਾਨ ਵੇਪਤ ਮਿਲ ਦੋਵੇਂ ਫਿਕਰ
ਭਤੇ ਘਰ ਆਏ। ਸੰਤਾਂ ਬੜ ਕੁਟੀਆ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ਅੰਦ੍ਰੇਂ ਤਾਕ ਅੜਾਏ ॥ ੨੦

ਕੁਟੀਆ ਛੰਦ

ਕੁਟੀਆ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਕੇ ਲੀਨੇ ਤਾਕ ਲਗਾਇ। ਕਰਦੇ ਜਾਪ ਅਕਾਲ ਕੇ ਸੂਨ
ਸੁਮਾਪੀ ਲਾਇ। ਸੂਨ ਸੁਮਾਪੀ ਲਾਇ ਗਏ ਪਦ ਚੋਬੇ ਅੰਦਰ ! ਖਾਲੀ ਭਯੋ ਸਰੀਰ ਜਿਵੇ
ਨਰ ਬਾਬੋ ਮੰਦਰ। ਸੇਵਕ ਆਵਣ ਨਿੱਤ ਮਨੇ ਤਿਨ ਧੀਰਜ ਛੁਟੀਆ। ਚਾਲੀ
ਦਿਨ ਜਗ ਨਾਥ ਰਹੇ ਸਜ ਅੰਦਰ ਕੁਟੀਆ। ੨੧।

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਲੈ ਆਵੇ ਭੋਜਨ ਦੇ ਜ ਬਣਾਕੇ। ਕੁਟੀਆ ਦੇ ਚਹੁਤਰਫੇ ਫਿਰਕੇ
ਬੈਠੇ ਦਰ ਵਲ ਆਕੇ ॥ ਛਿਨ ਛਿਨ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਖੇ ਹੋ ਸਭ ਦੇ ਸੁਖਦਾਈ।
ਕੁਟੀਆ ਖੋਲ੍ਹ ਛਕੇ ਪ੍ਰਭ ਭੋਜਨ ਬਹੁਤੀ ਭੋਰ ਬਿਹਾਈ। ੨੨। ਇਸ ਬਿਧ ਚਾਲੀ
ਦਿਵਸ ਬਤੀਤੇ ਸੰਤਾਂ ਕੁਟੀਆ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਮਿਲ ਵੇਪਤਿ ਦਰਸਣ ਹਿਤ ਆਏ ਜਾਵਣ
ਬਾਰੀ ਘੋਲੀ ॥ ਕੁਟੀਆ ਦੇ ਦਰ ਆਗੇ ਆਕੇ ਬੈਠੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਕੇ। ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ
ਨੇ ਇਸ ਬਿਧ ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਸੁਣਾਕੇ। ੨੩ ॥ ਕੁਟੀਆ ਤੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਭ ਆਵੇ ਬੈਠੇ
ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੇ। ਸੁਣ ਬੇਨਤੀ ਆਖਤ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਅੰਦਰ ਦਰਸਨੇ ਪਾਵੇ। ਛੋਕ
ਮਹੀਨੇ ਮਨਸਾ ਸਾਡੀ ਅੰਦਰ ਠਹਿਰਨ ਕੇਰੀ। ਇਤਨਾਂ ਸੁਣ ਕਰ ਭਾਗਭਰੀ
ਨੇ ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਘਨੇਰੀ। ੨੪। ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਹਰ ਬਿਰਹੇ ਪ੍ਰਭਜੀ
ਭੋਜਨ ਭੀ ਮੁਖ ਪਾਵੇ। ਦਮ ਲੈਕੇ ਡਿਰ ਜੈਸਾ ਭਾਵੇ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਪ ਤਾਵੇ ॥ ਇਤਨਾ
ਆਖ ਕੁਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਏ ਬੰਦਨਾ ਕੀਤੀ। ਹਰਿਜਨ ਭੀ ਉਠ ਬਾਹਰ ਆਏ
ਦਿਲ ਦੀ ਜਾਣ ਪਰੀਤੀ। ੨੫ ॥ ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਘਿਉ ਲੈਕੇ ਮਾਲਸ਼ ਕਰੀ
ਘਨੇਰੀ। ਮਖਣੀ ਸੀਸ ਤਾਲੂਏ ਬੰਸੀ ਖੁਸ਼ਕੀ ਜਾਣ ਬਝੋਤੀ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਖਿਚੜੀ
ਰਹੀ ਛਕੋਂਦੀ ਬਿੱਚ ਪੰਜਮਾ ਪਾਕੇ ॥ ਕਸੀਂ ਭੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਯਾ ਸੇਵਤ ਮਨ ਚਿਤ
ਲਾਕੇ ॥ ੨੬ ॥ ਮਸਤਕ ਚਮਕੇ ਸਾਂਤੀ ਭਰਿਆ ਤਨ ਪਿੰਜਰ
ਸਮ ਹੋਯਾ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿਜਨ ਮਿਲ ਏਕੇ ਹੋਏ ਭੋਧ ਭਰਮ ਸਭ ਖੋਯਾ।
ਦੇਇ ਮਹੀਨੇ ਇਸ ਬਿਧ ਬੀਤੇ ਫਿਰ ਭੋਜਨ ਤਜ ਦੀਨਾ। ਮਾਈ ਕਹੇ ਚਿਲੇ
ਫਿਰ ਪੈਸੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਲਖ ਲੀਨਾ। ੨੭। ਬਿਨਤੀ ਕਰੇ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁਣੇ
ਜਗਤ ਕੇ ਸਾਦਾਂ। ਭੋਜਨ ਤਜ ਕੁਟੀਆ ਬੰਦ ਕਰਸੇ ਤਵ ਹਉ ਘਰ ਨਹਿ

ਜਾਈ। ਕੁਟੀਆ ਦੇ ਦਰਿ ਆਗੇ ਬੈਠੇ ਭੋਜਨ ਹਮ ਨਹਿ ਏਹੈ । ਤਉ ਖੈਰੈ
ਜੇ ਤੁਝ ਮੁਖ ਪੈਰੈ ਨਹਿ ਭੂਖੇ ਮਰ ਜੈਰੈ । ੨੮ । ਦੇਖ ਪਰੀਤੀ ਦਾਸਾਂ ਕੋਰੀ
ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ । ਚਿਲਾ ਮੋਇ ਮਨਜੂਰਨ ਹੋਵਤ ਜਿਸ ਮਹਿ ਭੋਜਨ ਖਾਏ ।
ਆਖਤ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਸੁਣੇ ਪਰੇਮੀ ਏਹ ਕੁਟੀ ਦਾ ਆਲਾ ॥ ਇਸ ਮਹਿ ਪਾਉ
ਦੂਧ ਧਰ ਜਾਣਾ ਤੁਮਰਾ ਭਾਉ ਬਸਾਲਾ । ੨੯ । ਲਹੁਵੇ ਬਖਤ ਪਾਉ ਸਰਦਾਈ
ਇਕ ਦਾਤਣ ਧਰ ਜਾਣੀ । ਕੁਟੀਆ ਦੇ ਭੀਤਰ ਹੈ ਸੋਮਾ ਸੇ ਬਰਤਾਂਗੇ ਪਾਣੀ ।
ਏਸ ਭਾਂਤ ਸਮਝਾਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾਸਾਂ ਧੀਰ ਧਰਾਈ । ਛੇਕ ਮਹੀਨੇ ਬੰਦ ਰਹਾਂਗੇ
ਮਤਿ ਜਾਣਾ ਘਬਰਾਈ । ੩੦ । ਇਤਨਾ ਆਖ ਕੁਟੀ ਮਹਿ ਬੈਠੇ ਅੰਦਰੋਂ ਤਾਕ
ਲਗਾਏ । ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਲਾਗੀ ਡੇਰੀ ਬੇਗਮ ਪੁਰੇ ਸਿਧਾਏ ॥ ਭਾਗਭਰੀ ਤੇ
ਪਤੀ ਏਸ ਦਾ ਆਵਣ ਉਠਿ ਸਵੇਰੇ । ਕੁਟੀਆ ਗਿਰਦ ਕਰਨ ਪਰ ਦੱਖਣ
ਬੰਦਨ ਕਰਨ ਅਗੇਰੇ । ੩੧ । ਦੂਧ ਔਰ ਸਰਦਾਈ ਧਰਨੇ ਰੋਜ ਦੁਵਖਤੇ ਔਏ ।
ਦਾਤਣ ਧਰ ਜਾਵਣ ਬਿਚ ਆਲੇ ਹਿਤ ਕਰ ਸੀਸ ਨਿਵੇਂਦੇ । ਇਸ ਬਿਧ ਬੀਤ
ਗਏ ਖਟਿ ਮਾਸਾ ਦਰਸਣ ਚਾਹ ਘਨੇਰੀ । ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਕੁਟੀਆ ਦਰ ਖੋਲਾ ਸੁਣ
ਆਏ ਬਿਨ ਡੇਰੀ ੩੨ । ਆਇ ਧਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮਸਤਕ ਗਦ ਗਦ ਬਾਣੀ
ਬੋਲੀ । ਭਰੇ ਬਰਾਗ ਕਹਣ ਮਿਲ ਦੰਪਤ ਹਉ ਵਾਰੀ ਪੋਲੀ । ਸਿਬਲ ਸਰੀਰ
ਸੰਤ ਜੀ ਕੋਰਾ ਦੇਖ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦਾ । ਬੀਤ ਗਏ ਛੇ ਮਾਸ ਹਰੀਜਨ ਅੰਨ ਮੂਲ ਨਾ
ਖਾਧਾ । ੩੩ ॥ ਪਿਉ ਦੀ ਮਾਲਸ ਕਰੀ ਜਗਲ ਤਨ ਸੀਸ ਤਾਲੂਏ ਮਾਹੀ । ਦਸ ਦਿਨ
ਦੇਧੀ ਰਹੇ ਛਕੋਂਦੇ ਅੰਨ ਹਜਮ ਸੀ ਨਾਹੀ ।

ਇਕ ਦਿਨ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਹਰੀ ਜਨ ਸੰਗਤ ਪਾਸ ਘਨੇਰੀ । ਬਚਨ ਕਰੇ ਸੰਤਾਂ ਇਸ
ਭਾਂਤੀ ਧਰਤੀ ਏਹ ਭਲੇਰੀ । ੩੪ । ਮਹਾਂਅਨੰਦ ਹੋਤ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਇਹ ਸਾਭੇ ਦਿਲ
ਭਾਵੇ । ਕਈ ਬਰਸ ਬੀਤਣ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਤਨ ਬਰਮੀ ਹੋ ਜਾਵੇ । ਏਹ ਬਚਨ ਸੁਣ
ਸੰਗਤ ਨੇ ਮਿਲ ਇਸ ਬਿਧ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰੀ ॥ ਏਹ ਦੇਹ ਜੇ ਤੁਮਰੀ ਹਰਿ
ਜਨ ਇਹ ਸਾਭੇ ਹਿਤਧਾਰੀ । ੩੫ । ਦੇਹ ਸਨੇਹ ਆਪਕੇ ਨਾਹੀ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ
ਜੀਅ ਦਾਨਦੇ ਭਗਤੀਲਾਵੇ ਹਰਿ ਸੰਗ ਲਉ ਮਲਾਏ । ਅਵਤਉ ਸਿਬਲ ਸਰੀਰ ਘਨੇਰਾ
ਬਬਦੇ ਚਿਲੇ ਨ ਪੈਣਾ । ਕੁਝ ਦਿਨ ਕਰੇ ਅਰਾਮ ਹਰੀਜਨ ਬਹੁਰ ਚਿਲਾ ਕੱਢ
ਲੈਣਾ । ੩੬ । ਸੰਗਤ ਕੀ ਬਿਨਤੀ ਸੁਣ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਠਹਿਰੇ ਦੇਇ ਮਹੀਨ । ਬਹੁਰ ਸਾਲ
ਭਰ ਚਿਲਾ ਕਟਣ ਦੇ ਬੈਠ ਗੁਰਮਤੇ ਕੀਨੇ । ਸੁਣ ਕਰ ਭਏ ਉਦਾਸ ਪਰੇਮੀ ਦਰਸਨ ਦੇ
ਅਭਿਲਾਖੀ । ਕੁਟੀਆ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਸੰਤ ਜੀ ਦਰਸਣ ਤਰਸਣ ਆਖੀ ॥ ੩੭ ॥



ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗਿੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਫਿਰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕੁਟੀਆ ਅੰਦਰ
ਬੈਠ ਭਾਰੀ ਤਪ ਕਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਇਕਾਦਸਵੇ
ਧਿਆਇ ॥ ੧੧ ॥ ਸੰਮਤ ੧੯੫੧ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਸੰਤ
ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਆਰਵਲਾ ਦਾ ਉੱਤੱਤੀਸਵੇਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ।

ਦੋਹਿਰਾ

ਕੁਟੀ ਬੰਦ ਕਰ ਸੰਤ ਜੀ ਤਪੁ ਤਪਨ ਇਕ ਸਾਲ । ਇਹ ਸੁਣ ਕਹੇ ਬਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ
ਚਰਨੀ ਧਰ ਧਰ ਭਾਲ । ੧ । ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਭੋਜਨ ਛਕਣ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਕਰੋ ਕਰਾਰ ।
ਜੈਸਾ ਛਕੇ ਸੁਆਖੀਐ ਹੋਸੀ ਰੋਜ ਤਿਆਰ । ੨ ।

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਸੁਣਕਰ ਬਿਨਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਰੀ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਸਮਝਾਯਾ । ਅੰਨ ਖਾਇਕਰ ਬੈਠਣ ਮੁਸ਼ਕਲ
ਤਉ ਹਮ ਚਾਹਤ ਨ ਖਾਯਾ । ਕਹੇ ਬਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਅਵਰ ਗਿਜਾ ਛਕ ਲੈਣੀ
ਬਿਨਾ ਛਕੇ ਕਲਯੁਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਰਹਿਣੀ । ੩ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ
ਹਮੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਇਹ ਕੁਝ ਅਚਰਜ ਨਾਹੀ । ਜਿਸ ਮਨ ਚਵਿਆ ਦਸਮ ਅਕਾਸਿ
ਉਂਘ ਭੁੱਖ ਨਹਿ ਤਾਹੀ । ਭਾਗ ਭਰੀ ਭੀ ਖਿਨ ਖਿਨ ਅਖਤ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਛਕਣ
ਚਹੀਐ । ਜੇ ਕੁਝ ਮਾਫਕ ਹੋ ਜਗ ਦਾਤਾ ਸੋਈ ਹਮਕਉ ਕਹੀਐ । ਬਹੁਤ ਪਰੇ
ਦੇਖ ਜਗ ਸਾਈਂ ਇਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਸੁਣਾਯਾ । ਸੁਭੇ ਦੁਧ ਸਰਦਾਈ ਆਥਣ
ਆਲੇ ਬਿਖੇ ਰਖਾਯਾ । ਬਖਤ ਸ਼ਿਆਮ ਕੋਲੋ ਇਕ ਸਬਜੀ ਦਾਤਣ ਇਹੁ ਥਰ
ਜਾਣਾ । ਹੋਇ ਜਰੂਰਤ ਤਉ ਛਕ ਲੈਐ ਅਵਰ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਖਾਣਾ । ੫ ।
ਬਹੁਤ ਬਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਤੀ ਇਸਬਿਧ ਅਖ ਸੁਣਾਈ । ਦਿਵਸ ਅਠਵੇਂ ਕੇਸ
ਸਿਨਾਨੇ ਦਹੀਂ ਧਰਾਂਗੇ ਸਾਈਂ । ਇਹ ਬਿਨਤੀ ਸੰਤਾਂ ਮਨ ਲੀਤੀ ਸੇਵਕ ਚਰਨੀ
ਲਾਗੇ । ਏਕ ਸਾਲ ਦਾ ਜਾਣ ਬਛੋੜਾ ਦਿਲ ਮਹਿ ਬਹੁਤ ਬਰਾਗੇ । ੬ । ਬੰਦਨ
ਕਰਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅੰਏ ਬਹੁਤ ਚਿਤ ਮੁਰਝਾਏ । ਚਾਰ ਪਹਰ ਚਹੁ ਜੁਗਾ ਸੁਮਾਨੇ
ਕਿਸਬਿਧ ਸਾਲ ਬਿਧਾਏ । ਦਿਵਸ ਦੂਸਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੋਲੇ ਸੰਤਾਂ ਸੋਧ ਦਸਨਾਨਾ ।
ਕੁਟੀ ਬੰਦ ਕਰ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਬੈਠੇ ਜੋੜ ਧਿਆਨਾ । ੭ । ਏਕ ਬਸਾਖ ਬਸਾਖੀ
ਦੇ ਤਿਨ ਸੰਤਾਂ ਤਾਕ ਅੜਾਏ । ਇਸ ਦਿਨ ਸਤਗੁਰ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਅਪਣਾ
ਰੂਪ ਬਣਾਏ । ਭਾਗਭਰੀ ਦੁਧ ਤੇ ਸਰਦਾਈ ਸਬਜੀ ਨਿਤ ਧਰ ਜਾਵੇ । ਕੁਟੀ
ਗਿਰਦ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਕੇ ਆਗ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵੇ । ੮ । ਪੈਠੇ ਵਰ ਦੇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਸਰ ਗਈ ਸੁਧ ਸਾਰੇ । ਏਕ ਸਾਲ ਭਰ ਕਰਨ ਕਠਨ ਤਪ ਸੰਤਾਂ ਧਾਰਨ

ਧਾਰੇ । ਸਬਜੀ ਛਕਣ ਦੁਪ ਸਰਦਾਈ ਇਹ ਭੀ ਕਦੇ ਕਦਾਈ । ਇਹ ਸੁਣ ਜੋ ਸਿੰਘ
ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਬਜੀ ਦੇਣ ਪੁਚਾਈ । ੯ । ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਦੇ ਘਰ ਬਿੱਚ ਸਬਜੀ
ਰਹੇ ਘਨੇਰੀ । ਇਕ ਆਖੇ ਅਜ ਮੇਰੀ ਧਰਿਓਂ ਦੂਜਾ ਆਖੇ ਮੇਰੀ । ਮਾਈ ਭਾਗ
ਭਰੀ ਦੇ ਵੇਲੇ ਧਰੇ ਦੁਪ ਸਰਦਾਈ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਕੁਟੀ ਪਾਸ ਹੋ ਸੁਣਈ ਸਾਸ
ਬਿੜਕ ਨਹਿ ਆਈ । ੧੦ । ਆਇ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿ ਛੋਲੀ ਸਾਸ ਬਿੜਕ ਨਹਿ
ਹੋਈ ॥ ਕੇਜਾਪੇ ਦੇਹੀ ਕਿਸ ਭਾਂਤੀ ਜੀਵਤ ਹੈਕੇ ਮੋਈ ॥

ਕਹਿਤ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਛੋਲੀ ਸੰਤ ਜਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦੂ । ਧਰਮਰਾਜ ਭੀ ਸੇਵ
ਕੁਮਾਰਤ ਟਹਿਲ ਕਰਤ ਸੁਰ ਗਿੰਦੂ ੧੧ ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਸੇਵਕ ਇਸਬਿਧ ਗਿਣਦੇ ਰੋਜ
ਦਿਹਾਰੇ । ਜਿਉ ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਪਤਿ ਕੇ ਹੋਤ ਚਿਤਾਰੇ ॥ ਜਿਉ ਤਰਨੀ
ਪਰਦੇਸ ਪਤੀ ਕਉ ਕਰੇ ਮਿਲਨ ਦੀ ਆਸਾ । ਘਰ ਨਹਿ ਆਵੇ ਮਰੀਐ ਹਾਵੇ ਏਕ
ਘੜੀ ਖਟ ਮਾਸਾ ॥ ੧੨ ਜਿਵੇਂ ਬਬੀਹਾ ਸ੍ਰਾਂਤ ਬੁੰਦ ਕਉ ਬਾਦਲ ਦੇਖੇ ਬੋਲੇ । ਗਈ
ਮਾਘ ਆਈ ਗੁਤਿ ਜਾਡਾ ਪੇਖਤਹੀ ਮਨ ਭੋਲੇ ॥ ਸਰਦੀ ਬਿਖੇ ਸੰਤ ਜੀ ਕਿਸਬਿਧ
ਛਕਦੇ ਨਿਤ ਸਰਧਾਈ । ਹੁਕਮ ਪਾਇ ਧਰਦੇ ਨਿਤ ਸੇਵਕ ਛਕਣ ਕਿਨਾ
ਜਗ ਸਾਈ ॥ ੧੩ ॥ ਗੁਰ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਮੁਖ ਪਾਵੇ ਤਿਉ ਬਾਲਕ ਤੇ
ਮਾਤਾ । ਤਿਨ ਕਉ ਨੀਂਦ ਭੂਖ ਕਹੁ ਕੈਸੀ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮਨ ਰਾਤਾ ॥ ਸੇਵਕ
ਸੰਸਾ ਕਰਨ ਘੇਰਾ ਸਕਦੇ ਨਾਹਿ ਬੁਲਾਈ । ਏਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮੁਹਲਤ ਕਰਕੇ
ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਮਾਧੀ ਲਾਈ ॥ ੧੪ ॥ ਡੋਲ ਸਮੇਰ ਰਹੇ ਪ੍ਰੀ ਮੰਡਲ ਪੱਛਮ ਚੜ੍ਹੇ ਦਿਨੀਂਦਾ ॥
ਗਿੰਗ ਜਮਨ ਜੋ ਉਲਟੀ ਜਾਵੇ ਗੈਰਾਚੇ ਮਿਰੀਂਦਾ ॥ ਇਹ ਸਭ ਹੋਇਤ ਅਚਰਜ
ਨਾਹੀ ਸੰਤ ਸੁਮਾਧਨ ਭੋਲੇ । ਹਰਿਕਾ ਸੰਤ ਸੁ ਹਰਿਹੀ ਜੇਹਾ ਭੋਧਨ ਮਾਣਸ
ਚੋਲੇ ੧੫ ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਤਪ ਤਾਪੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਆਪੇ ਸਿਮਰੇ ਨਾਮ । ਸੰਤ ਐਰ
ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਸ੍ਰੋਤਾ ਜਾਣੇ ਏਕੇ ਕਾਮਾ ॥ ਹਮਰੇ ਭਰਤਾ ਬਡੇ ਬਿਬੇਕੀ ਆਪੇ
ਸੰਤ ਕਹਾਵੇ । ਓਹੁ ਹਮਾਰੇ ਮਾਥੇ ਕਾਇਮ ਮਾਯਾ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੇ ॥ ੧੬ ॥
ਗਿਣਦੇ ਗਿਣਦੇ ਸਾਲ ਬਤੀਤਾ ਮਿਲ ਆਏ ਨਰ ਨਾਰਾ । ਦਿਵਸ ਬਸਾਖੀ
ਦਰਸਣ ਦੀਨਾ ਸੰਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹੁ ਕਿਵਾਰਾ । ਸਭ ਹੀ ਬੰਦਨ ਕਰ ਕਰ ਆਖਣ ਪੰਨ
ਹਰੀਜਨ ਪੂਰਾ । ਮਸਤਕ ਜਗ ਮਗ ਜੇਤ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਯੋ ਸਰੀਰ ਅਧੂਰਾ ।
੧੭ ॥ ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਘਿਉ ਲੈਕੇ ਮਾਲਸ ਕਰਨੇ ਲਾਗੀ ॥ ਦੇਖ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਬੋਲੇ ਆਜ ਘੜੀ ਬਡਭਾਗੀ । ਏਕ ਨਿਮਖ ਦਰਸਣ ਬਿਨ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕੋਟ
ਦਿਵਸ ਲਖ ਬੋਰੀਆ । ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਭਈ ਮਨ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇ ਲਾਲ ਮਨ
ਹਰੀਆ । ੧੮ । ਅਵਸੈ ਪੇਖਿਓ ਸਭ ਤੇ ਉਚਾ ਮੋਹਨ ਸਭ ਉਚਾ । ਜਾਕੇ
ਸਮ ਸਰ ਅਵਰ ਨ ਦੂਜਾ ਢੂੰਡ ਰਹੇ ਹਮ ਮੂਚਾ । ਮਾਸ ਬਿਨਾ ਨਾੜੀ ਤੇ ਅਸਤੀ
ਐਸੇ ਭਯੋ ਸਰੀਰਾ । ਜੇ ਵਾਰੀ ਮੈ ਘੋਲੀ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਆਖਤ ਸਿੰਘ ਬਜੀਰਾ । ੧੯

ਸੁਣੋ ਸਰੋਤਾ ਖਬਰ ਭਈ ਜਵ ਖੋਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਵਾਰਾ । ਦਰਸਣ ਦੇ ਹਿਤ
ਆਵਣ ਲਾਗੇ ਮਿਲ ਦੂਹੇਂ ਨਰ ਨਾਰਾ । ਗਹਿਮਾ ਗਹਿਮ ਰਹੇ ਹਰਿ ਵੇਲੇ
ਕੀਰਤ ਗਾਵਣ ਰਾਗੀ । ਇਕ ਆਵਣ ਇਕ ਮੁੜ ਮੁੜ ਜਵਣ ਰਹੇ ਹਮ ਧੁਨ
ਲਾਗੀ ॥ ੨੦ ॥ ਧਨ ਗੁਰ ਧਨ ਗੁਰ ਤਪਲੇ ਅਖਣ ਤੂੰ ਹਰਿ ਤੂੰ ਹਰਿ ਮੋਨੀ ।
ਰਾਗ ਪਾਇ ਕਰ ਗਾਵਣ ਰਾਗੀ ਹੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾਹੇ ਜੋਨੀ । ਮਿਲਿਆ ਸਰਬ ਘਟਾਂ
ਦਾ ਮਾਲਕ ਚੌਜੀ ਸਭ ਦਾ ਵਾਲੀ । ਮਨੋ ਕਮਨਾ ਪੂਰੇ ਸਭ ਦੀ ਕੋਇਨ ਜਾਵਤ
ਖਾਲੀ ॥ ੨੧ ॥ ਸੀਤਾਂ ਕੀਤੀ ਕਠਨ ਸਧਨਾ ਤਨ ਪਿੰਜਰ ਸਮ ਹੋਯਾ । ਰੰਗ
ਸਿਆਮ ਭਯਾ ਤਨ ਕੇਰਾ ਜਾਵਤ ਨਾਹਿ ਖਲੋਯਾ । ਨਿਤਾ ਪਰਤ ਹੀ ਮਾਲਸ
ਕਰਦੀ ਭਾਗਭਰੀ ਘਿਉ ਲੈਕੇ । ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਸਦਾ ਜਗ ਸਾਈਂ ਕਦੇ ਨ ਮੋਵਤ
ਪੈਕੇ ॥ ੨੨ ॥ ਏਕ ਬਰਾਗਣ ਪਾਸ ਰਖੋਂਦੇ ਲਾਵਣ ਤਿਸੇ ਸਹਾਣਾ । ਭਾਰੀ ਯੋਗ
ਕਰਨ ਹਿਤ ਸੰਗਤ ਕਰਦੀ ਬੈਠ ਬਿਚਾਰਾ । ਘਿਉ ਮਿਠਾ ਆਟਾ ਤੇ ਚਾਵਲ
ਸਭ ਹੀ ਦੇ ਦੇ ਜਾਂਦੇ । ਧਰ ਧਰ ਮੁੜਦੇ ਕਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਏਕ ਚਲੇ ਹੀ ਆਂਦੇ ॥
੨੩ ॥ ਨਿਕਟ ਗਰਾਮਾ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਗਏ ਰਸਤ ਘਨੇਰੀ ॥ ਦਰਸਣ
ਦੇ ਅਭਿਲਾਖੀ ਭੀ ਨਿਤ ਪਾਵਣ ਲਾਗੇ ਫੇਰੀ । ਸੁਣੋ ਸਰੋਤਾ ਇਸ ਧਰਤੀ ਬਿਚ
ਹੋਯੇ ਏਕ ਫਕੀਰਾ । ਤਿਨ ਭੀ ਕਠਨ ਮਾਹਨਾ ਕੀਤੀ ਨਿਰਬਲ ਭਯੋ ਸਰੀਰਾ ।
੨੪ ॥ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦਿਸ ਨਗਰੋਂ ਅਸਥਾਨਾ ਜਹਾ ਫਕੀਰ ਨਿਵਾਸਾ । ਭੇਰ ਭਈ ਹੋ
ਗੁਜਰੇ ਤਾਈ ਗੁਰਪੁਰ ਕੀਨੇ ਬਾਸਾ ॥ ਬਹੁਰ ਏਸ ਖੁੰਗੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਤਾਂ
ਬਹੁ ਤਪ ਤਾਏ । ਪਾਰਸ ਭੇਟ ਭਏ ਬਹੁ ਪਾਰਸ ਕੇਤੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਏ ॥ ੨੫ ॥
ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰਿਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ
ਜੀ ਕੇ ਏਕ ਸਾਲ ਸੋਮੇ ਵਾਲੀ ਕੁਟੀ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਭਾਰੀ ਫਪ
ਕਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਦੁਆਦਸਵੇਂ ਧਿਆਇ । ੧੨ ।
ਸੰਮਤ ੧੯੫੨ ਬ੍ਰਿਕਮੀ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਰਵਲਾ
ਦਾ ਤੀਸਵੇਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ।

[ਦੋਹਰਾ]

ਯੋਗ ਕਰਨ ਹਿਤ ਸੰਗਤਾਂ ਜੁੜੀਆ ਅਪਰ ਅਪਾਰ । ਕੀਰਤ ਗਾਵਤ ਰਾਗ ਧੁਨ
ਹੋਵਤ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ । ੧ ।

॥ ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ ॥

ਦੀਰਘ ਜੋੜ ਮਿਲ ਕਰ ਮੰਗਤ ਯੋਗ ਪਕਾਵਣ ਲਾਗੀ । ਖੀਰ ਕੜਾਹ ਪੂਰੀਆਂ
ਕਣ ਕੀਰਤ ਗਾਵਣ ਰਾਗੀ । ਬਾਰਾ ਬਜੇ ਦੀਬਾਨ ਸਮਾਪਤ ਸੋਧਿ ਲਿਆ

ਅਰਦਾਸਾ ॥ ਪੰਗਤ ਲਾਇ ਯੋਗ ਬਰਤਾਯਾ ਭਿੱਠਾ ਅਜਬ ਤੁਮਾਸਾ । ੨ ।
 ਸਾਧ ਫਕੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਲਕੇਤੇ ਛਕ ਛਕ ਰਹੇ ਸਧੌਂਦੇ । ਤੋਟ ਨਾ ਆਵੈ
 ਬਧਤੇ ਜਾਈ ਬਕਤ ਭਏ ਬਰਤੌਂਦੇ । ਆਖਰ ਅਰਜ ਕਰੀ ਸੰਤਾਂ ਪਹਿ
 ਸੁਣੇ ਜਗਤ ਕੇ ਸਾਈ । ਭੋਜਨ ਪਾਛੇ ਪਯਾ ਘਨੇਰਾ ਸੰਗਤ ਘਰੀਂ ਸਿਧਾਈ ।
 ੩ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਫਰਮਾਯਾ ਭੋਜਨ ਘਰੀਂ ਪੁਚਾਵੇ । ਜੇ ਕੁਝ ਛੜਿਆ
 ਜਾਇ ਸ ਛਕਣਾ ਗਉਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਪਾਵੇ । ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਸੰਗਤ ਨੇ ਚਕ ਚਕ
 ਘਰਾਂ ਬਿਖੇ ਪਹੁੰਚਾਯਾ ॥ ਭਾਰੀ ਤਪ ਕਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਯਗ ਕਰਾਯਾ ॥
 ੪ ॥ ਘਰ ਘਰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਜਸ ਹੋਵੇ ਜਲਨ ਈਰਖਾ ਬਾਦੀ । ਦਾਖ ਪਕੀ
 ਕਾਗਾਂ ਮੁੱਖ ਪਾਕੇ ਤਿਵ ਹੀ ਝੁਰਨ ਬਿਖਾਦੀ ॥ ਯੋਗ ਕਰਾਵਣ ਵਾਰੀ
 ਵਾਰੀ ਸੇਠ ਲੋਕ ਸਿਰਦਾਰਾ । ਕੀਰਤ ਹੋਤ ਕਥਾ ਭੀ ਹੋਵਤ ਲਾਗੀ ਸਦ
 ਗੁਲਜ਼ਾਰਾ ਪ । ਦੂਜ ਚੰਦ ਸਮ ਦਿਨ ਦਿਨ ਹੋਵਤ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਜਸ ਭਾਰੀ ।
 ਕਰਨ ਬਖੀਲੀ ਨਿੰਦਕ ਪਾਪੀ ਸੜਦੇ ਰਿਦੇ ਮਝਾਰੀ । ਭਾਗਭਰੀ ਤੇ ਪਤੀ
 ਏਸ ਦਾ ਦੋਵੇਂ ਅਰਜ ਕਰੇਂਦੇ । ਰਾਤਰ ਸਦਾ ਅਸਾਭੇ ਘਰ ਬਿਚ ਰਹੇ ਸਦਾ
 ਦੂਸ ਦੇਂਦੇ । ੬ ॥ ਘਰ ਹੀ ਭੋਜਨ ਛਕੇ ਸੰਤ ਜੀ ਘਰ ਹੀ ਕਰੇ ਬਿਸਾਮਾ ।
 ਦਿਨ ਭਰ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਗੁਜਾਰੇ ਇਵ ਗੁਜ਼ਰਨ ਅਠਜਾਮਾ ॥ ਸੰਤਾਂ ਕਰ ਮਨਜ਼ੂਰ
 ਬੇਨਤੀ ਇਹੋ ਕੇਤੀ ਠਹਿਰਾਈ । ਦਿਨ ਭਰ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਰਾਤਿ
 ਰਹਿਣ ਘਰ ਜਾਈ । ੭ ।

॥ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ॥

ਦੁਵਾਜਾ ਛੰਦ

ਇਕ ਦਿਨ ਭਾਗਭਰੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸੰਤ ਸੁਭੇ ਉਠ ਚਾਲੇ । ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ
 ਪਾਸ ਏਵਲੀ ਇਸ ਦੇ ਕੰਧ ਬਿਥਾਲੇ ! ਏਕ ਤਰਫ ਜਲ ਛਕਣੇ ਬਾਲਾ ਦੂਜੀ
 ਤਰਫ ਸਿਨਾਨਾ । ਧੋਭੀ ਲੀੜੇ ਭੀ ਧੋਲੈਂਦੇ ਗਏ ਸੰਤ ਤਿਸ ਬਾਨਾ । ੮ । ਪਰੇਮ
 ਸਿੰਘ ਲੀੜੇ ਭੀ ਧੋਭੇ ਪੜੇ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ॥ ਸੰਤਾਂ ਤਿਸ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਇਕੇ
 ਮੁਖ ਤੇ ਅਖ ਬਖਾਣੀ ॥ ਸਿੱਖਾ ਮੈਲ ਕਾਸ ਨੂੰ ਧੋਵਤ ਕਰਨ ਬੰਦਗੀ ਆਯਾ ।
 ਤੇਰੇ ਮਸਤਕ ਲਿਖੀ ਬੰਦਗੀ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਜਾਲ ਫਸਾਯਾ ॥ ੯ । ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਆਖੇ
 ਹੋ ਪੁਭ ਜੀ ਇਸਬਿਧ ਮੁਝੇ ਗੁਜਾਰਾ । ਰੋਟੀ ਕਹੇ ਕਹਾਂ ਤੇ ਖਾਂਉਂ ਤਜਕਰ
 ਕਾਰ ਚਿਹਾਰਾ । ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਫਿਕਰਨ ਕਰ ਤੂੰ ਭਾਈ ।
 ਰੋਟੀ ਤੇਰੇ ਮਗਰ ਫਿਰੇਗੀ ਛਕੀਂ ਤਿ ਅਵਰ ਛਕਾਈਂ । ੧੦ । ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਆਖੇ
 ਹੋ ਪੁਭ ਜੀ ਲੀੜੇ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੋਰੇ । ਧੋਇ ਸਰਬ ਦੇ ਘਰੀਂ ਪੁਚਾਵਾਂ ਬਹੁਰ
 ਮੁਕਾਉਂ ਬੇਰੇ ॥ ਭਲਾ ਬਾਤ ਕਹਿ ਚਲੇ ਸੰਤ ਜੀ ਆਏ ਤਪ ਅਸਥਾਨ । ਪਰੇਮ
 ਸਿੰਘ ਨੇ ਧੋਇ ਸੁਕਾਕੇ ਬਸਤਰ ਦੇਏ ਬਗਾਨੇ । ੧੧ । ਚਲਿਆ ਤਪ ਅਸਥਾਨ

ਤਰਫ ਨੂੰ ਸਾਥ ਸਿੰਘ ਸੀ ਦੂਜਾ। ਨਾਮ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਤਿਸ ਕੋਰਾ ਚਲੇ ਕਰਨ
ਪੁੱਛ ਪੂਜਾ। ਰਸਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸਬਿਧ ਆਖ ਸੁਣਾਈ। ਉਦ੍ਰਿਮੈ
ਸੰਤ ਦਾਸ ਬਣ ਜਾਉ ਦਿਲ ਦੀ ਦੇਣ ਬਤਾਈ। ੧੨ ॥ ਕਹੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਸੁਣ
ਭਾਈ ਮੇਰੀ ਦੱਸਣ ਆਯੂ। ਕਿਤਨੀ ਰਹੀ ਭੋਗਣੀ ਬਾਕੀ ਦੱਸਣ ਤੋਲ ਤਰਾਜੂ ॥
ਕਹੇ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੈ ਕੀਤੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਠੇਕੇ ਦਾਰੀ। ਤਿਸਦਾ ਭੇਤ ਬਤਾਵਣ
ਮੈਨੂੰ ਸਮਝੈ ਕਲਾ ਨਿਆਰੀ। ੧੩। ਇਸ ਬਿਧ ਚਿਤਵ ਕਨੋਏ ਬਾਸੀ ਜਾਇ ਬੰਦਨਾਂ
ਠਾਨੀ। ਹਰਿਜਨ ਸਭ ਘਟਿ ਘਟਿ ਕੀ ਜਣਤ ਤਿਨ ਪਾਸੋਂ ਕਿਆ ਛਾਨੀ।
ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਆਗੇ ਬੈਠੇ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ। ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਤੈ ਠੇਕੇਦਾਰੀ
ਕਰ ਕਰ ਹੰਮ ਕੁਮਾਏ। ੧੪। ਸੁਣੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇਰੀ ਖਟਮਾਸਾ ਸਭ ਆਜੂ
ਕਰ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਤਜ ਮੈ ਮੇਰੀ ਦੱਸੀ ਤੋਲ ਤਰਾਜੂ। ਦਿਲ ਦੀ ਸੁਣ ਕਰ
ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੋ ਪੁਛ ਅਸੀਂ ਨਿਆਣੇ ॥ ਅਜਮਤ ਲਈ ਕਰੀ ਨਹਿ ਅਛੀ ਤੂੰ
ਘਟਿ ਘਟਿ ਦੀ ਜਾਣੇ। ੧੫। ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੀਮੀ ਪਾਈ ਨੈਣ ਨ ਕਰਤ ਅਗੇਰੇ
ਆਖਣ ਸੰਤ ਸੋਚ ਕਿਆ ਲਾਗੀ ਤਜੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੇਰੇ। ਕਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋ
ਪੁਛ ਜੀ ਘਰ ਦਾ ਜੋਇ ਸਮਾਨਾ ॥ ਬੇਚ ਬੱਟਕੇ ਤੁਝ ਪਹਿ ਆਉਂ ਬਹੁਰਨ
ਘਰ ਮਹਿ ਜਾਨਾ। ੧੬। ਪਾਇ ਆਗਿਆ ਘਰ ਮਹਿ ਆਯਾ ਬੋਰੀ ਬਸਤ ਚੰਗੇਰੀ।
ਬਾਕੀ ਫੂਕ ਸੁਆਹ ਬਣਾਈ ਆ ਮਿਲਿਆ ਬਿਨ ਭੋਰੀ। ਸੰਤਾਂ ਤਿਸਦੀ ਮਾਯਾ
ਕੋਰਾ ਭਾਰੀ ਯੋਗ ਕਰਾਯਾ ਏਕ ਚੁਬਾਰਾ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਸੰਤਾਂ ਆਖ ਪੁਵਾਯਾ। ੧੭
ਇਕ ਦਿਨ ਕਹੇ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋ ਪੁਛ ਬਚਨ ਸੁਣਾਵੇ। ਜਹਿਬਿਧ ਭਵਜਲ ਪਵੇਨ
ਫੇਰਾ ਸੋ ਉਪਦੇਸ ਬਤਾਵੇ ॥ ਸੰਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਕੇ ਫਿਰ ਕੀਤਾ ਬਖਿਆਨਾ ॥
ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਸੰਗਤ ਕੇ ਹਿਤ ਸੋਮੈ ਅਗਰ ਲਿਖਾਨਾ। ੧੮।

[ਗਾਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫]

ਸੰਤ ਕੀ ਧਰ ਮਿਟੇ ਅਘ ਕੋਟ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਛੋਟ ॥ ੧ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਦਰਸ ਪੂਰਨ ਇਸਨਾਨ। ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਪੀਐ ਨਾਮੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ
ਸੰਤ ਕੈ ਸੰਗ ਮਿਟਿਆ ਅਹੰਕਾਰ। ਇਸਟਿ ਆਵੈ ਸਭ ਏਕੀਕਾਰੁ ॥ ੨ ॥
ਸੰਤ ਸੁ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਆਏ ਵਸ ਪੰਚਾ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਸੰਚਾ। ੩ ॥ ਕਹੁ
ਨਾਨਕ ਜਾਕਾ ਪੂਰਾ ਕਰਮ ॥ ਤਿਸ ਭੇਟੇ ਸਾਹੂਕੇ ਚਰਨ ॥ ੪ ॥

(ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ)

ਉਪਰ ਲਿਖਿਆ ਸ਼ਬਦ ਸੰਤ ਜੀ ਅਰਥ ਸੁਮੇਤ ਸੁਣਾਯਾ। ਸੁਣ ਕਰ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਉਠ ਕਰ ਚਰਨੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ। ਬਹੁਤ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਖ ਤੇ ਗਾਯਾ ਸ਼ਬਦ
ਖਲੋਕੇ। ਸੋ ਭੀ ਕਵਜਨ ਲਿਖਤ ਅਗੇਰੇ ਸਮਝੇ ਹੁਰਮੁਖ ਹੋਕੇ।

[੯੫]

ਗਉੜੀ ਮਃ ੫

ਭਲੇ ਦਿਨਸ ਭਲੇ ਸੰਸੇਗ । ਜਿਤੁ ਭੇਟੇ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਜੋਗ । ੧ । ਓਹੁ ਵੇਲਾ
ਕਉ ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਉ । ਜਿਤੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਜਪੈ ਹਰਿ ਨਉ । ੧ । ਰਹਾਉ ॥ ਸਫਲ
ਮੂਰਤ ਸਫਲ ਓਹੁ ਘਰੀ । ਜਿਤੁ ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਹਰੀ । ੨ । ਸਫਲ ਓਹੁ
ਮਾਯਾ ਸੰਤ ਨਮਸਕਾਰਿ ਸਿ । ਚਰਣ ਪੁਨੀਤ ਚਲਹਿ ਹਰਿ ਮਾਰਗ । ੩ । ਕਹੁਨਾਨਕ
ਭਲਾ ਮੇਰਾ ਕਰਮ । ਜਿਤੁ ਭੇਟੇ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ । ੪ ॥

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਬਦ ਗਾਇਓ ਹੋਯਾ ਦਿਲੋਂ ਬਰਾਗੀ । ਭੇਟਿਉ ਪੁਰਖ ਰਸਕ
ਬੈਰਾਗੀ ਦੁਭਿਯਾ ਸਗਲ ਤਿਆਗੀ । ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਮਝਾਵਤ ਹਾਰਜਨ ਇਹ ਜਗ
ਨੈਣ ਬੋਰਾ । ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰੇ ਅਵਰ ਨਹੀਂ ਕਛ ਤੋਰਾ । ੨੦ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਅਖੋਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੈਂ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਪਾਏ । ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਤ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ
ਮੂਰਤ ਮਿਲ ਐ ਭਰਮ ਚੁਕਾਏ । ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਰਾਗ ਕਾਨੜੇ
ਗਾਈ । ਹਰਿ ਹਰਿਜਨ ਦੁਇ ਏਕ ਸੁਮਾਨੇ ਇਹ ਭੀ ਗੁਰਾਂ ਜਨਾਈ । ੨੧ । ਦਰਸਣ
ਦੇਖਤੁ ਖੁਬ ਭੁਖ ਨਾਹੀ ਮਾਂਗਨ ਚਿੰਤ ਨਾ ਜਾਵੈ । ਇਹ ਨਸ਼ਾਣੀ ਸਾਧੂ ਕੋਰੀ ਭੇਟਤ
ਪਾਰ ਤਰਾਵੈ । ਸੂਣੇਂ ਸਰੋਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਹੇ ਸੰਤਜੀ ਸਾਕੇ । ਦਰਸਣ ਪਾਵੈ
ਟਹਿਲ ਕਮਾਵੈ ਸਗਲ ਪਟਾਛਤ ਲਾਕੇ । ੨੨ । ਕਵਿਜਨ ਆਖਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ
ਮੇਰੇ ਕਥਾ ਲਖਾਈ । ਬਹੁਤ ਬਰਸ ਸੰਤਾਂ ਸੰਗ ਰਹਿਕੇ ਕੀਤੀ ਭਲੀ ਕੁਮਾਈ ।
ਆਗੇ ਸੂਣੇਂ ਕਥਾ ਪ੍ਰਭ ਕੋਰੀ ਬੈਠਣ ਤਪ ਅਸਥਾਨੇ । ਦਰਸਣ ਪਾਵਣ ਸੰਗਤ
ਆਵਤ ਜਿਉਂ ਦੀਪਕ ਪਰਵਾਨੇ । ੨੩ । ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਗਤ ਬਹੁਤੀ ਆਈ ਬੈਠੀ
ਸੰਤਾਂ ਪਾਸੇ । ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤਾਂ ਇਸ ਬਿਧ ਕਰੇ ਬਲਾਸੇ । ਸਾਡੇ ਲਈ ਰਗੜ
ਸਰਦਾਈ ਭੇਜੇ ਘਰੇਂ ਗਲਾਸਾ ॥ ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਸਾਥ ਲੈ ਜਾਵੇ ਲੈ ਆਉ ਮੁਬ ਪਾਸਾ
੨੪ । ਸੰਗਤ ਹੋਤ ਬਣਾਵੇ ਲੰਗਰ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਓ ਛਕਾਈ । ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਲੈ ਕਾਕਾ
ਸਿੰਘੇ ਘਰਨੂੰ ਆਈ ਮਾਈ ॥ ਆਇ ਕੁਵਾੜ ਖੋਲਣੇ ਲਾਗੀ ਡਿਗਿਆ ਨਾਗ ਕਰਾਲਾ
ਮਾਈ ਦੇ ਲੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਏ ਕਈ ਬੋੜ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ੨੫ ॥ ਸੰਤਾਂ ਤਪ ਅਸਥਾਨ
ਵੈਠਿਆਂ ਮੱਜੀ ਭੁਜਾ ਉਠਾਈ ॥ ਇਤਨੇ ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਆਇਕੇ ਸਾਰੀ ਖਬਰ ਸੁਣਾਈ ।
ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਦੇ ਚਰਣੀ ਬੋੜ ਸਰਪ ਨੇ ਪਾਏ ॥ ਆਖਣ ਸੰਤ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ
ਇਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ । ੨੬ ॥ ਲੜਨੇ ਨਾਗ ਰੋਕਿਆ ਸਾਡਾ ਛੜੇ ਨਾਗ ਨੂੰ
ਜਾਈ ॥ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ ਤਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲੇ ਦੇਣਾ ਦੂਰ ਛਡਾਈ । ਜਾਇ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ
ਘਰ ਬਿਬ ਬੋੜ ਸਰਪ ਦੇ ਖੋਲੇ ॥ ਲੋਕਰ ਦੂਰ ਛੋਡ ਕੇ ਆਯਾ ਫੁੱਫੂ ਕਰ ਸਪ ਬੋਲੇ ॥
੨੭ ॥ ਸੰਤਾਂ ਭੁਜਾ ਖੜੋਤੀ ਰਾਖੀ ਰੋਕ ਸਰਪ ਨੂੰ ਪਾਈ ॥ ਜਬਹੀ ਦੂਰ ਛੋਡ ਕਰ ਆਏ

ਪਾਛੇ ਭੁਜਾ ਹਟਾਈ ॥ ਕੌਤਕ ਦੇਖ ਸਭੇ ਜਨ ਬੋਲੇ ਪੰਨ ਹਰੀ ਜਨ ਪੂਰੇ। ਲੋਕ ਪੁਲੋਕ ਬਿਖੇ ਦਾਸਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ ਹਰਿਜਨ ਸੂਰੇ। ੨੮। ਸੰਗਤ ਕੇ ਹਿਤ ਭੋਜਨ ਆਯਾ ਸੰਤਾਂ ਹਿਤ ਸਰਦਾਈ ॥ ਪੰਗਤ ਲਾਇ ਛਕਾਯਾ ਭੋਜਨ ਸੰਗਤ ਬਹੁਰ ਸਧਾਈ। ਇਕ ਦਿਨ ਨਗਰ ਕਨੌਏ ਬਾਸੀ ਸੰਗਤ ਬੈਠ ਬਿਚਾਰੇ। ਬਰਖਾ ਪਈ ਨ ਕਾਲਾ ਪੈਗਿਆ ਯੱਗ ਕਰੇ ਮਿਲ ਸਾਰੇ। ੨੯। ਭਿੱਚੋਂ ਏਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖੀ ਜੇ ਤਪੀਆਂ ਹਲ ਵਾਹੇ। ਬਰਖਾ ਤੱਤਕਾਲ ਪੈਜਾਂਦੀ ਪਰਖੇ ਜੇ ਜੀਅ ਚਾਹੇ। ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਨੂੰ ਆਖੋ ਅਪਣੀ ਅਰਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਜੇਕਰ ਸੰਤ ਬਹੁਣ ਹਲ ਭਾਈ ਬਰਖਾ ਹੋਵਤ ਸਰੇ। ੩੦॥ ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਦੇ ਘਰ ਬਿਚ ਸੰਗਤ ਜੁੜਕੇ ਆਈ। ਅਰਜ ਕਰੇ ਜੇ ਸੰਤ ਬੋਹਣ ਹਲ ਸੁਣ ਸੰਗ ਆਈ ਮਾਈ। ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਪਹੁੰਚੇ ਆਕਰ ਸੰਗਤ ਰਹੀਖਲੋਤੀ। ਮਾਈ ਗਈ ਕੁਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਬਿਰ ਹੋਤੀ। ੩੧। ਅਰਜ ਕਰੀ ਹੋ ਜਗਤ ਨਾਥ ਜੀ ਸੰਗਤ ਮਿਲਕੇ ਆਈ ॥ ਆਖਤ ਜੇ ਹਲ ਬਹੁਣ ਸੰਤ ਜੀ ਬਰਖਾ ਪਵੇ ਮੁਵਾਈ। ਸੁਣਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਜੇ ਬਰਖਾ ਇਵ ਹੋਵੇ। ਲਉ ਅਸੀਂ ਹਲ ਬਾਹਦਿਆਂਗੇ ਜੇ ਗੁਰ ਦੁਰ ਭਿਖ ਖੋਵੇ। ੩੨। ਬਾਹਰ ਆਇ ਖੇਤ ਮਹਿ ਪਹੁੰਚੇ ਹਲ ਫੜ ਸੰਤ ਖਲੋਏ ॥ ਏਕ ਸਿਆੜ ਖੇਤ ਮਹਿ ਆਂਦਾ ਤਤਫ਼ਿਨ ਬਾਦਲ ਹੋਏ। ਬਰਖਾ ਪੈਣ ਲਗੀ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸੰਗਤ ਅਰਜਗੁਜ਼ਾਰੀ। ਠਹਿਰੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਹੋਵਤ ਬਰਖਾ ਠਹਿਰੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ। ੩੩। ਧਨ ਧਨ ਕਰਦੀ ਸੰਗਤ ਆਈ ਬਰਖਾ ਪਈ ਘਨੌਰੀ। ਹਰਿ ਹਰਿਜਨ ਦੁਇ ਏਕ ਸਮਾਨੇ ਕਉਣ ਲਖੇ ਗਤ ਤੇਰੀ ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਸੰਤ ਹਰੀ ਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ। ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤ ਨਾਵੈਦੀ ਦਾਸੀ ਨਰਕੋਂ ਜੀਵ ਛੁਡਾਏ। ੩੪। (ਗੁਰ ਪਰਮਾਣ) ਹਰਿ ਸੇ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਜਿਹਹਿਕਿਆਂ ਸੰਤਾਂ ਭਾਵੈ ਜੇ ਚਾਹਿਨ ਸੇਈ ਕਰਾਇਨ ਦਰ ਫੇਰਨ ਕੋਈ ਪਾਇਦਾ।

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇਦੁਸਰ ਅਵਸਥੇ ਮੀਂਹ ਪਵਾਵੰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਤਰੋਦਸਵੈਂ ਧਿਆਇ ॥ ੧੩ ॥ ਦੋਹਰਾ
ਮਾਈ ਦੇ ਘਰ ਆਇਕੇ ਰਾਤਰ ਠਹਿਰਨ ਸੰਤ। ਸੇਵਕ ਭਲਾ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਭਾਗ-
ਭਰੀ ਕੇ ਕੰਤ। ੧

ਖੂਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਨਾ ਦਵਯਾ ਛੇਦ

ਇਕ ਦਿਨ ਭਾਗਭਰੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸੰਤ ਸੁਭੇ ਤੁਰ ਚਾਲੇ। ਕੱਚੀ ਖੂਹੀ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤਿਸ ਪਹਿ ਗਏ ਉਤਾਲੇ। ਦੇਖ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੋਲੇ ਪੱਕਾ ਖੂਹ ਬਣਾਵੇ। ਕਰੇ ਸਿਨਾਨ ਛਕੇ ਜਲ ਚੰਗਾ ਬਰਤੋ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਵੇ। ੨। ਕਹਿਤ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਪਾਣੀ ਇਸਦਾ ਕਉੜਾ। ਨਾਕੇ ਪੀਵੇ ਨਾਇਸਨਾਨੇ ਭਰੇ ਨ ਕੋਈ ਤਉੜਾ। ਮੁਣ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਜਲ ਸੰਗਵਾਏ ਮੁਖ ਮਹਿ ਚੁਲੀ ਪਾਈ। ਕੁਰਲੀ ਭਰ ਤਿਸ ਕੂਏ ਛਾਰੀ

ਮੁਖ ਤੇ ਆਖ ਸੁਣਾਈ ३ । ਬਿਨਾ ਸੰਦੇਹ ਬਣਾਵੇ ਪਕਾ ਅਵਸਲ ਮਿਠਾ ਹੁਆ ॥
 ਕਉੜੇਰੀਠੇ ਬਰਗਾ ਸੰਤਾਂਮਿਠਾ ਕੀਤਾ ਕੂਆ । ਬਹੁਰ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਛੇਤੀ ਪੰਕਾ ਖੂਹ
 ਬਣਾਯਾ । ਭਾਗਭਰੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋ ਨੇੜੇ ਅਵ ਭੀ ਖੂਹ ਸੁਹਾਯਾ ॥ ੪ ॥ ਏਥੋਂ ਦੇ
 ਫਰਲਾਂਗ ਅਗੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਗੁਫਾ ਬਣਾਈ । ਕੱਸ ਕਨਾਰੇ ਬਿੱਚ ਢਗਾਰੇ ਹੱਥੀ
 ਖੋਦੀ ਸਾਂਈ । ਚੋਕੜ ਲਾਕੇ ਬੈਠਣ ਜੋਗੀ ਪੈਣ ਜੋਗਰੀ ਨਾਹੀ । ਤਿਸ ਮਹਿ ਬੈਠ
 ਸੁਮਾਧੀ ਲਾਵਣ ਰਹਿਣ ਸਦਾ ਬਣ ਰਾਹੀ । ੫ ॥ ਏਥੇ ਬਡੇ ਕੱਸਦੇ ਥੱਲੇ ਏਕ
 ਬਾਵਲੀ ਖੋਦੀ । ਏਥੇ ਸੰਤ ਸਿਨਾਨ ਕਰੇਂਦੇ ਅਜੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਓਹਦੀ । ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤ
 ਦੁਪਹਰੇ ਢਲਦੇ ਭਾਗਭਰੀ ਘਰ ਆਏ । ਕਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਕਾਰਜ ਕੈਸਾ ਤਿਸ ਨੇ
 ਆਖ ਬੁਲਾਏ । ੬ ॥ ਆਖਤ ਹਰਿਜਨ ਬਾਹਰ ਸੰਗਤ ਦਰਸਣ ਪਾਵਣ ਆਈ ।
 ਤਿਸਕੇ ਹੋਤ ਬਣਾਵੇ ਭੋਜਨ ਦੇਵੇ ਸੱਦ ਛਕਾਈ । ਆਖਤ ਭਾਗਭਰੀ ਕੁਝ ਬਚਦਾ
 ਚਕਿਆ ਹਯਾ ਆਟਾ । ਏਹ ਪੜਾਇ ਬਹੁਰ ਫਿਰ ਗੁਨੂੰ ਜੇ ਦਿਸਿਆ ਕੁਝ
 ਘਾਟਾ ॥ ੭ ॥ ਤਉ ਭੀ ਹੋਰ ਗੁਨੂ ਕਰ ਧਰਿਆ ਪਹਿਲੇ ਓਹ ਪਕਾਯਾ ॥
 ਏਕ ਤੰਦੂਰ ਪੂਰ ਭਰ ਲਾਯਾ ਦੂਜਾ ਆਣ ਉਠਾਯਾ । ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਲੀਹਲਾ ਬਰ
 ਤਾਈ ਨੰਦਾ ਭਯੋ ਤੰਦੂਰ । ਮਾਈ ਚਿਤਾ ਆਤਰ ਹੋਈ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕੰਮ ਅਧੂਰਾ ।
 ੮ ॥ ਹਸਕੇ ਕਹਿਣ ਸੰਤ ਜੀ ਮਾਈ ਏਹੋ ਪੂਰ ਬਡੇਰਾ । ਸੱਤ ਨਾਮ ਆਖੇ ਬਰਤਾਏ ।
 ਹੋਸੀ ਅੰਨ ਘਨੇਰਾ । ਇਵ ਕਹਿ ਸੰਗਤ ਸੱਦ ਬਠਾਲੀ ਭੋਜਨ ਫਿਰ ਬਰਤਾਯਾ ।
 ਸੱਠ ਸਰੀਰਾਂ ਰਜ ਰਜ ਛਕਿਆ ਇੱਕੋ ਪੂਰ ਲਗਾਯਾ । ੯ ॥ ਧੰਨ ਸੰਤ ਜੀ ਆਖ
 ਮਾਈ ਮੈਂ ਕੀ ਗਤਿ ਨੂੰ ਜਾਣਾ । ਏਕੋ ਪੂਰ ਭੂਰ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤੋ ਲਖੇਨ ਪੁਰਖ
 ਅਜਾਣਾ । ਇਕ ਸਰਦਾਤ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਏਥੇ ਆਖਤ ਚੂਨੇ ਵਾਲਾ । ਤਿਸਦੇ
 ਲੜਕੇ ਦੀ ਸੀ ਸ਼ਾਦੀ ਦਿਨ ਕੁਝ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲਾ । ੧੦ ॥ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨਾਮ
 ਲੜਕੇ ਦਾ ਪੁਨਦਾਨੇ ਕੁਝ ਬੰਡੇ ॥ ਏਸ ਖੁਸ਼ੀ ਬਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਿਲ ਫਿਰਨ ਬਜੇਂਦੇ
 ਡੰਡੇ । ਤਪ ਅਸਥਾਨੇ ਉਠੇ ਸੰਤ ਜੀ ਮਾਈ ਦੇ ਘਰ ਆਏ । ਪੁਛਦੇ ਭਾਗ ਭਰੀ ਨੂੰ
 ਹਰਿਜਨ ਕਿਨ ਇਹ ਸੋਰ ਮਚਾਏ । ੧੧ ॥ ਆਖਤ ਭਾਗਭਰੀ ਹੈ ਸ਼ਾਦੀ ਲੜਕੇ ਦੀ
 ਘਰ ਨੇੜੇ । ਏਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੁਝ ਗਾਵਤ ਨਚ ਨਚ ਦੇਵਤ ਗੇੜੇ । ਏਕ ਗੁਵਾਂਢਨ ਮਾਈ
 ਕੋਰੀ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਨ ਆਖੀ । ਰੋਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਰ ਸਧਾਵੇਬਤੋ ਨ ਇਸਦੇ ਸਾਖੀ । ੧੨
 ਸੁਣ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਦਿਵਸ ਦੂਸਰੇ ਗੁਪਤੀ ਕੂਚ ਬਜਾਈ । ਕੱਲਰ ਨੱਗਰ ਕਸਦੇ ਥਲ ਬਿਚ
 ਜਾਇ ਸੁਮਾਧੀ ਲਾਈ ॥ ਰੋਈ ਖਬਰ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਗਭਰੀ ਨੂੰ ਐਸੀ । ਗਏ
 ਸੰਤ ਬੇਖਤੋ ਕਿਧਰੇ ਬਾਤ ਬਣੀ ਇਹ ਕੈਸੀ । ੧੩ ॥ ਢੁਡ ਭਾਲਕੇ ਬਹੁਤੀ ਬਾਂਈ
 ਕੱਲਰ ਫੇਰੇ ਪਾਏ ॥ ਮਿਲਿ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦਨ ਕੀਤੀ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਲੈਆਏ ।
 ਬਰਸ ਦਿਨਾ ਦਾ ਤਪ ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਦੇਇ ਮਹਾਨੇ ਬੰਡੇ । ਗੁੱਜਰ ਖਾਨੇ ਬਿਜਨ—

ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ । ੧੪ । ਇਹ ਚਹੁਧਰੀ ਗੁਜਰ ਖਾਨਦਾ ਧਨਪਾਤੀ ਤੇ
ਪ੍ਰੇਮੀ । ਸੀਤਾਂ ਆਗੇ ਬੰਦਨ ਕਰਕੇ ਬੋਲਾ ਸਹਿਤ ਹਲੇਮੀ ॥ ਗੁੱਜਰ ਖਾਨ ਚਲੇ ਜਗ
ਦਾਤ ਪਾਵੇ ਚਰਨ ਅਮੋਲੇ । ਦਰਸ਼ਣ ਦੇਵੇ ਨਾਮ ਜੁਪਾਵੇ ਹਮ ਰਾਵਰ ਕੇ ਗੋਲੇ ।
੧੫ । ਸੀਤਾਂ ਅਰਜ ਕਰੀ ਮਨਜੁਰੇ ਇਸਦੇ ਸਾਥ ਸਪਾਏ । ਨਾਲ ਚਲੇ ਕੁਝ ਸੇਵਕ
ਸੰਗੀ ਦਰਸ਼ਨ ਜਾਇ ਦਿਖਾਏ । ਨਗਰ ਬਿਖੇ ਕੀਰਤ ਭੀ ਕੀਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ
ਕਰਾਯਾ । ਬਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਹਿਲ ਕੁਮਾਈ ਸਭ ਨੇ ਦਰਸ਼ਣ ਪਾਯਾ । ੧੬ ।
ਏਧਰ ਮਾਈ ਭਾਗਭਰੀ ਦਾ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਫੁਝੀਰੀ । ਸੀਤਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਿਤਕਾਤੀ
ਬਿਨਾ ਮਿਲੇ ਤਿਸ ਤੰਗੀ । ਭਯਾ ਉਦਾਸ ਸੀਤ ਜੀ ਝਾਝੇ ਖਿਨ ਖਿਨ ਦਰਸ਼ਨ ਲੋੜੇ ।
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਲੈ ਸਾਤ ਏਸਨੂੰ ਆਇ ਦੇਇ ਕਰ ਜੋੜੇ । ੧੭ । ਆਖਤ ਹੋ ਪਭ ਚਲੇ
ਕਨੋਏ ਨਗਰਤ ਨਾਹਿ ਭੁਜੇਰੀ । ਚਲੇ ਸੀਤਜੀ ਗੁੱਜਰ ਖਾਨੋ ਦੇਖ ਭਾਵਨਾ ਚੰਗੀ ।
ਆਇ ਕਨੋਏ ਤਪਅਸਥਾਨੇ ਬਾਹਰ ਡੇਰੇ ਲਾਏ । ਗੁੱਜਰ ਖਾਨੋ ਬਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਸੀਤਾਂ ਨਾਤੇ ਆਏ । ੧੮ । ਨਉਦਿਨ ਰਹੇ ਸੀਤ ਜੀ ਪਾਸੇ ਯੋਗ ਕਰਾਯਾ ਭਾਰੀ ।
ਬਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪਣੇ ਪਾਸੇ ਖਰਚੀ ਮਾਯਾ ਸਾਰੀ । ਖੁਸ਼ੀ ਕਰੀ ਸੀਤਾਂ ਨੇ ਇਸਪੁਰ
ਬੰਦਨ ਕਰੀ ਸਧਾਯਾ । ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਾਛੇ ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਈ ਬਾਵਾ ਆਯਾ । ੧੯
ਏਸ ਅਲਾਕੇ ਅੰਦਰ ਕਾਦੇ ਲੋਕ ਏਸਦੀ ਪੂਜਾ ॥ ਕੋਈ ਦਮੜਾ ਕੇ ਫਲ ਮੇਵਾ
ਅਰਪਤ ਮਿਸਰੀ ਦੂਜਾ । ਇਸਿਨੇ ਸੋਇਸੁਣੀ ਸੀਤਾਂ ਦੀ ਦਰਸ਼ਣ ਦਾ ਅਭਿਲਾਖੀ ।
ਖਿਨ ਖਿਨ ਅਪਣੇ ਦਿਲ ਬਿਚ ਆਖੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਾਂ ਆਖੀ । ੨੦ । ਪਹਿਲੇ
ਨਗਰ ਕਨੋਏ ਆੜੇ ਡੇਰਾ ਇਸਨੇ ਲਾਯਾ । ਫਿਰ ਸੀਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਪਾਵਣ ਤਪ
ਅਸਥਾਨੇ ਆਯਾ । ਭੂਹੀ ਓਵਿ ਸੀਤ ਜੀ ਪਹੁੰਚੇ ਚਰਨ ਦੁਰ੍ਹੇ ਸਨ ਨੰਗੇ । ਖੋਮ ਸਿੰਘ
ਚਰਨਾਂ ਬਲ ਬੈਠਾ ਦਰਸ਼ਣ ਦੀ ਮੰਗਮੰਗੇ । ੨੧ । ਚਰਨਾਂ ਵਿਖੇ ਪਦਮ ਦੀ ਰੇਖਾ
ਦੇਖ ਚੱਤ ਬੀਚਾਏ । ਇਹ ਅਵਤਾਰ ਜਗਤ ਮਹਿ ਆਏ ਪਰਤੁਪਕਾਰੀ ਭਾਰੇ । ਕੁਝ
ਚਿਰ ਬੈਠ ਬਹੁਰ ਮੁੜਿਆਯਾ ਸੀਤਾਂ ਨੈਣ ਨ ਖੋਲੇ । ਆਇ ਕਨੋਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਲ । ੨੨ । ਇਹ ਤਉ ਮਹਾਪੁਰਖ ਹਨ ਭਾਰੇ ਪਤਮ ਦੇਖ ਪਗ
ਮਾਹੀ । ਘਰ ਘਰ ਹੋਇ ਕੀਰਤੀ ਇਨਕੀ ਔਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮ ਨਾਹੀ । ਇਸ ਦਿਨ
ਭੋਜਨ ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਗਭਰੀ ਘਰ ਕੀਤਾ । ਭਾਗਭਰੀ ਨੂੰ ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਏਸ ਭਾਂਤ
ਕਹਿ ਦੀਤਾ । ੨੩ । ਬਕਰਾ ਨਹੀਂ ਬਨੈਣਾ ਮੁਝ ਕਉ ਖੀਰ ਕੜਾਹ ਬਣ ਵੇ । ਸੀਤਾਂ
ਨੂੰ ਭੀ ਬਰਜੇ ਭੋਜਨ ਪੰਗਤ ਬਿਖੇ ਬਠਾਵੇ । ਸੱਤਬਚਨ ਕਹਿ ਭੋਜਨ ਤਤਫਿਨ
ਖੀਰ ਕੜਾਹ ਬਾਣਾਯਾ ॥ ਪੰਗਤ ਲਾਗੀ ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੀਤਾਂ ਅਖ ਬੁਲਾਯਾ ।
੨੪ ॥ ਆਏ ਸੀਤ ਅਦਬ ਸੇ ਕਹਿਕਰ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਬਠਾਏ ।
ਬਾਲ ਲਗਾਏ ਭੋਜਨ ਪਾਏ ਸੀਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ ॥
ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਪਣਾ ਖਾਣਾ ਅਜ ਕਿਉਂ ਤੁਧੁ ਬਦਲਾਯਾ । ਬਕਰਾ ਡੇਡ

ਖੀਰ ਬਣਵਾਈ ਸਣ ਤਿਨ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ ੨੫। ਮਹਾਂ ਖੁਰਖ ਜੀ ਚਰਨ
ਤੁਮਾਰੇ ਪੰਗਤ ਬਿਖੇ ਪਵੇਣੇ। ਸੰਤ ਆਉਣ ਤਾਂ ਸਾਂਤੀ ਬਰਤੇ ਬਕਰੇ ਕਿਉਂ ਬਢਵੇਣੇ
ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਹੇ ਜਿਤਕ ਦਿਨ ਏਕੇ ॥ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਤ ਭੋਜਨ
ਬਰਜਣ ਸੌਦ ਬਠੋਣ ਅਗੋਤੇ। ੨੬। ਦਰਸਣ ਪਾਕੇ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਖੇਮ ਸਿੰਘ
ਮੁੜਿ ਆਏ। ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਤਰਫ ਭਧਾਰੇ ਸੰਤਾਂ ਥਾਨ ਸੁਹਾਏ। ਸੰਗਤ ਆਵੇ
ਦਰਸਣ ਪਾਵੇ ਕੀਰਤ ਹੋਤ ਹਮੇਸ਼ਾ। ਸੰਤ ਸਦਾ ਸਭਕੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ਦੇਵਣ
ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ਼। ੨੭ ॥

(ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਿਲਾਪ)

(ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ)

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਉਮਰ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਤ ਸੰਗੀ। ਕੀਰਤ ਕਰੇ ਰਾਮ ਧੁਨ
ਅੰਦਰ ਸੁਰ ਬਹੁ ਮਿੱਠੀ ਚੰਗੀ। ਰਾਗੀ ਨਾਲ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੀਰਤ ਮਿਲਕੇ
ਗਾਵੇ। ਕਈ ਬਾਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸਣ ਪਾਜਾਵੇ ਘਰਿਅਵੇ ॥ ੨੮। ਪਿੰਡ
ਦੁਭੇਰਨ ਹੈ ਇਸ ਕੇਗ ਇਸੇ ਵਿਵਾਹ ਸੁਹਯਾ। ਕਛਣਾ ਬੰਬਾ ਹੁਤ ਏਸਤੇ
ਦਰਸਣ ਪਾਵਣ ਆਯਾ। ਮਾਈ ਭਗਭਤੀ ਦੇ ਘਰ ਬਿਰ ਪਹੁੰਚਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ। ਸੰਤਾਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਅਕੇਲੇ। ੨੯। ਸੁਣੇ
ਸੰਤ ਜੀ ਮਾਈ ਮੇਰੀ ਚਾਹਤ ਜਾਲ ਫਸਾਯਾ। ਬਈ ਸਾਲ ਉਮਰ ਹੁਣ ਮੇਰੀ
ਮੇਰਾ ਬਿਆਹ ਰਚਾਯਾ ॥ ਸੁਣੇ ਸੰਤ ਜੀ ਮੈਂ ਨਹਿ ਚਹਤ ਫਸਣਾ ਏਸ ਬੁਮੇਲੇ।
ਮੇਰਤ ਸੰਤ ਤੇਜ਼ਦੇ ਬੰਧਨ ਜੇ ਬਰਤਾ ਇਸ ਬੇਲੇ ੩੦। ਕਛਣਾ ਤੇਜ਼ ਬਗਾਹ
ਪਠਾਯਾ ਬੜਿਆ ਜੰਗਲ ਜਾਈ। ਮਾਈ ਇਸ ਦੀ ਢੂੰਡ ਭਾਲਦੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿ
ਆਈ। ਕਈ ਆਦਮੀ ਸਾਥ ਏਸਤੇ ਪੁਡਦੇ ਲੜਕਾ ਆਯਾ ॥ ਆਯਾ ਸੀ ਫਿਰ
ਵਾਪਸ ਮੁੜਿਆ ਸੰਤਾਂ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ। ੩੧। ਆਖਣ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਨਹੀਂ
ਸਭੇ ਚੜਨ ਬਰਾਤ ਤਿਆਰੀ। ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨ ਮਿਲਿਆ ਤਿਸ ਨੂੰ ਮਾਈ ਦੇਵਤ
ਗਾਰੀ। ਟਰੀ ਬਰਾਤ ਚੜਨ ਤੋਂ ਤਤਫਿਨ ਬਿਨ ਲਾੜੇ ਜਵ ਕੈਸੀ। ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ
ਰਿਹਾ ਸੰਗ ਸੰਤਾਂ ਭਈ ਬਾਰਤਾ ਐਸੀ। ੩੨।

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸੰਤ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
ਨੇ ਖਾਣਾ ਖੂਹ ਮਿਠਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਾ ਲੇਬੇਦੀ ਖੇਮ ਸਿੰਘ
ਦਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਚੌਦਸਵੇਂ ਧਿਆਇ। ੧੪

[੧੦੦]

[ਦੋਹਰਾ]

ਸੰਤ ਕਨੋਏ ਤੀਨ ਸਾਲ ਰਹੇ ਮਾਸ ਕੁਝ ਔਰ। ਬੰਗੀ ਬਿਰਛ ਫਲਾਹੀਆਂ ਪਾਵਨ
ਸੁੰਦਰ ਨੌਰ। ੧

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਇਕ ਦਿਨ ਦਰਸਣ ਪਾਵਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਬਹੁਤੀ ਆਈ। ਚਾਰ ਤਰਫ ਨਗਰ
ਦੀ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਸਣ ਬਹੁਤ ਲਿਆਈ। ਮਿਲ ਕਰ ਭਾਰੀ ਯੋਗ ਰਚਾਯਾ ਲੰਗਰ
ਚੱਲੇ ਭਾਰੀ ਕੀਰਤ ਹੋਨਵ ਦਰਸਣ ਦੇਵਤ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਅਵਤਾਰ। ੨। ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ
ਸੇਵਕ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਬੋਲਾ। ਹੁਕਮ ਕਰੇ ਸੈਂ ਕਰੂੰ ਸਬੰਧਨ। ਇਹੁ
ਸਮਾ ਅਮੋਲਾ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦਿਸ ਤੇ ਮਿਲੀ ਆਗਿਆ ਭਾਈ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਖੜਾ ਹੋਇਕੇ ਅਚਰਜ ਸਿਫਤ ਸੁਣਾਈ। ੩

ਬੈਤ

ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ ਖਲੋਇ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਣਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਪੂਜੀ ਸਾਧ ਕੀ ਕੋਟ ਪਰਾਗ ਮੱਜਨ ਏਥੇ ਨੂਲਵੇ ਤੀਰਥੀਂ ਨੂਵਣਾ ਜੇ ॥
ਸੰਗ ਸਾਧ ਕੇ ਪਵੇ ਨਾ ਘਾਲ ਕਰਨੀ ਦਰਸਣ ਪਾਇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਜਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਬੈਠੇ ਦਰਸ ਪਾ ਲਵੇ ਪਾਖ ਮਟਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਮਾਰਗ ਸੰਤ ਕਾ ਜੋ ਪਉੜੀ ਧਰਮ ਦੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੱਚ ਬਤਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਏਸ ਪਉੜੀਓਂ ਖੰਭਿਆ ਜੀਵ ਭਾਈ ਆਇ ਜਾਇ ਸਦਾ ਦੂਖ ਪਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਸੇਵਾ ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਰਤਦਾਏ ਅਮਰਫਲ ਖਾਏ ਚਿਸੇ ਖਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਸੇਵਾ ਸਾਧੂਆਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਿਦਕ ਵਾਤਿਓ ਸਿਖੀ ਦਾ ਪਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਪੂਰੇਸੰਤ ਨਾ ਮਿਲਣ ਹਮੇਸ ਭਾਈ ਬੋਲਾ ਸੁਤਿਆਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲ ਗਾਈਏ ਨਿਤ ਭਾਈ ਜਸ ਹਰੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਕੋਟ ਜਨਮ ਦੇ ਦੂਖ ਨਵਿਰਤ ਹੁੰਦੇ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਦਾ ਸੱਚ ਜਣਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਸ਼ਬਦ ਪੁੱਛਲਉ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾ ਤੋਂ ਚਿੰਤ ਲਾਇਕੇ ਕਿਸੇ ਕੁਮਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਮਾਨ ਛੋੜਕੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਰਨ ਪੇ ਜੋ ਬੂਠਾ ਮਾਣ ਨਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਮ ਦੀ ਸੰਤ ਜੀ ਸਉਂਪ ਦਿੰਦੇ ਧੋਖਾ ਚਿਤ ਦਾ ਕੁਲ ਮੁਕਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਧਰਮਗਾਇ ਕੀ ਕਟੂਗਾ ਫੇਰ ਭਾਈ ਲੇਖਾ ਪਾੜਕੇ ਜੀਵ ਮਲਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਸੂਰੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਅਏ ਵੇਲਾ ਹੋਗਿਆ ਜਗ ਸੁਹਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਚਰਨੀ ਲੱਗ ਜੇ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾ ਦੇ ਬੋਲਾ ਬੀਤਿਆ ਹੱਥ ਨਾ ਆਵਣਾ ਜੇ ॥
ਹੋਇਆ ਬਹੁਤ ਪਰਚਾਰ ਨਿਰੋਲ ਸਿੰਘ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਗ੍ਰੰਥ ਬਧਾਵਣਾ ਜੇ ॥
ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਗਿਆ ਪਾਇ ਬੈਠਾ ਸੰਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸ਼ਬਦ ਗਾਵਣਾ ਜੇ ॥

[੧੦੧]

ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਆ ਰਾਗਭਰ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਸੋਭੀ ਕਰੂੰ ਮੈਂ ਅਗਰ ਲਖਾਵਣਾ ਜੇ ।

(ਗਾਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫)

ਭੁਜ ਬਲ ਬੀਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਸਾਗਰ । ਗਰਤ ਪਰਤ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਅੰਗੁਰੀਆ ।
੧ । ਰਹਾਉ । ਸਰਵਨਿਨ ਸੁਰਤਿ ਨੈਨ ਸੁੰਦਰ ਨਹੀ । ਆਰਤ ਦੁਆਰ ਰਟਤ
ਪਿੰਗੁਰੀਆ । ੧ । ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਪਿਤਾ ਮਹਤਦੀਆ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਹਿਰਦੈ ਗਹਿ ਨਾਨਕ ਭੈ ਸਾਗਰ ਸੰਤ ਪਾਰ ਉਤਰੀਆ ॥ ੨ ॥

ਬੈਂਤ

ਆਰਤ ਦੁਆਰ ਜਾਂ ਪਿੰਗੁਰੀਆ ਰਟਤ ਬਾਲੀ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਬਾਣੀ ਗਾਈ ਸਿੰਘੇ
ਸੋਸ ਨਾਗ ਆਯਾ ਬਡੋਚਓ ਭਰਿਆ ਦਿਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਬਿਚ ਦਿਖਾਈ ਸਿੰਘੇ ।
ਕਈ ਸਿੰਘ ਦੋੜੇ ਸੱਪ ਸੱਪ ਕਹਿਕੇ ਦਿਤੀ ਜੇਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਹਾਈ ਸਿੰਘੇ ।
ਸੰਤ ਆਖਦੇ ਭਰੇ ਨਾ ਮੂਲ ਭਾਈ ਏਹੈ ਸੋਸਨਾ ਬੁਰਾ ਕੁਮਾਈ ਸਿੰਘੇ ।
ਪਰੇਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨਕੇ ਹੱਥ ਜੋੜੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਰਜ ਸੁਣਾਈ ਸਿੰਘੇ ।
ਏਹ ਨੂੰ ਸੰਤ ਜੀ ਗੁਪਤ ਹੀ ਕਰੇ ਆਖੇ ਬਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਲਚਲੀ ਪਾਈ ਸਿੰਘੇ ।
ਸੰਤ ਆਖਦੇ ਸੋਸਨਾ ਫੇਰ ਆਵੀਂ ਲਗੀ ਸਸ ਦੀ ਹੋਣ ਜੁਦਾਈ ਸਿੰਘੇ ॥
ਬਚਨ ਮੋੜਦਾ ਨਹੀਂ ਨਿਰੋਣ ਸਿੰਘਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਹੁ ਟਹਲ ਕੁਮਾਈ ਸਿੰਘੇ ।

ਸੋਸ ਨਾਗ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ॥

(ਤਿਭੰਗੀ ਛੰਦ)

ਕਹਿਤੇ ਬਖਸਿੰਦਾ ਸੁਨਹੁ ਫਨਿੰਦਾ ਫਿਰਤ ਭਰੰਦਾ ਸਤਿ ਸੰਗੀ । ਅਵਤਰੇ ਤਿਆਰੀ
ਚਲਹੁ ਅਗਾਰੀ ਟਹਲਿ ਤੁਮਾਰੀ ਬਹੁਚੰਗੀ । ਚਹੁਗਿਰਦ ਫਰਿੰਦਾ ਬਦਨ ਪਪਿੰਦਾ
ਚਰਨ ਲਗਿੰਦਾ ਫਲ ਮੰਗੀ । ਦ੍ਰਿੜ ਨੀਰ ਬਹਾਯਾ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ ਛੰਦ
ਸੁਣਾਯਾ ਤਿਰਭੰਗੀ ॥ ੬ ॥

ਬੈਂਤ

ਸੋਸ ਦਿਲੋ ਪਰੀਤੀਆਂ ਧਾਰਿ ਆਯਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਜੀ ਦਾ ਆਕੇ ਮੱਲਿਆਈ ।
ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਰਹਿਆ ਪਹਰੇਦਾਰ ਬਣਕੇ ਬਿਨਾਹੁਕਮ ਤੋਂ ਮਿੰਟਨਾ ਹੋਲਿਆਈ ।
ਕੋਈ ਸ਼ਖਸ ਆਵੇ ਖੋਟੀ ਨੀਤ ਕਰਕੇ ਓਨੂੰ ਮਾਰ ਫੁੰਕਾਰ ਦੁਬੱਲਿਆਈ ।
ਪੰਜ ਬਾਰ ਪਰਦੱਖਣਾ ਫੇਰ ਕੀਤੀ ਨੈਣੋ ਨੀਰ ਨਾ ਠਹਰਦਾ ਠੱਲਿਆਈ ।
ਬਚਨ ਮੰਨਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਬੈਠੀਆਂ ਤੋਂ ਸੋਸ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਕੇ ਚੱਲਿਆਈ ॥

-੩੩੩-

ਪਿਛੇ ਝਾਕਦਾ ੨ ਜਾਇ ਤੁਰਿਆ ਜਾਵੇ ਸੰਤ ਬਜੇਗਨਾ ਬੱਲਿਆਈ ॥
 ਥੋਹੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਜੋੜੀ ਸੜਕ ਜਾਈ ਉਹੁਤੇ ਪਾਰਹੋ ਰੂਪ ਬੱਦਲਿਆਈ ।
 ਬੜਿਆ ਜਾਇਕੇ ਅਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵੀਵਾ ਪਿਰਤ ਦਾ ਨਾਗ ਦਰ ਵੱਲਿਆਈ ।
 ਕਦੇ ਹੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਦੇ ਰੋਇਪੈਦਾ ਪਿਆ ਬਿਚ ਬੈਰਾਗ ਦੇ ਢੱਲਿਆਈ :
 ਸੋਸ ਸੋਹਣੀਆਂ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲ ਆਯਾ ਰਾਜ ਭਾਗ ਪਵਾਰ ਬਹੁ ਢੱਲਿਆਈ :
 ਸਰਨ ਸੰਤ ਕੀ ਪਿਆ ਜੋ ਇਕ ਬਾਰੀ ਮਾਯਾ ਨਾਗਣੀ ਫੇਰ ਨ ਢੱਲਿਆਈ :
 *ਪੂਰ ਸੰਤ ਪਾਈ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਮਾਈ ਵਾਕ ਧੁਰੇਂ ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ ਘੱਲਿਆਈ :
 ਕਵੀ ਸਿੰਘ ਆਖੇ ਸੁਣੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਮੈਂ ਭੀ ਸੰਤ ਪੂਜੀ ਵਿਖੇ ਪੱਲਿਆਈ :
 ਧੰਨ ਧੰਨ ਸੇ ਸੰਤ ਨਿਰੋਣ ਸਿੰਘਾ ਜੀਹਦੇ ਡਿਠਿਆਂ ਪਾਪ ਸਭ ਢੱਲਿਆਈ । ੭ ॥

ਕਾਫੀ

ਤਿਨ ਬਰਸ ਭਾਰੀ ਤਪ ਕਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਯੋਗ ਰਚਾਯਾ ਜੀ । ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਆਈ
 ਮੇਲਾ ਬਹੁਤ ਭਰਾਯਾ ਜੀ । ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ ਪਾਏ ਸਭ ਨੇ ਸੰਤ ਸਰਨ ਜੋ ਆਯਾ ਜੀ
 ਸਭ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜੰਗਲ ਪਿਆ ਸਹਾਯਾ ਜੀ । ਬਹੁਤਾ ਖਰਚ ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ
 ਨੇ ਅਪਣੇ ਘਰੇ ਕਰਾਯਾ ਜੀ । ਰਾਗ ਮਾਜੀ ਵਾਤੀ ਆਏ ਕੀਰਤ ਗਾਇ ਸੁਣਾਯਾ
 ਜੀ । ਧਨ ਗੁਰ ਧਨ ਗੁਰ ਤਪਲੇ ਆਖਣ ਤਉਸ ਤਮੂਰ ਬ ਆਯਾ ਜੀ । ਚਰਨ ਸਰਨ ਪੈ
 ਆਖਣ ਛੈਣੇ ਬਹੁਤ ਕੁਲਾਹਲ ਗਾਯਾ ਜੀ ॥ ਕੁੱਲ ਗਏ ਸਭ ਘਰ ਦੇ ਧੰਦੇ ਜਿਨ
 ਜਿਨ ਦਰਸਨ ਪਾਯਾ ਜੀ । ਕਲਯੁਗ ਦੇ ਬਿਚ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਨੇ ਸਤਿਯੁਗ ਆ
 ਬਰਤਾਯਾ ਜੀ । ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਫੇਰ ਵੰਡੇਰਾ ਸੁਤਾ ਮੁਲਖ ਜਗਾਯਾ ਜੀ । ਨਰ ਨਾਰੀ
 ਦੀਆਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਅਰਜਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਹੁਤ ਛਕਾਯਾ ਜੀ । ਚਰਨ ਘਾਲਦੀ ਗਤਿ
 ਹਰਕੇ ਖੰਡਾ ਪਹੁਲ ਪਿਆਯਾ ਜੀ । ਦਿਨ ਦਿਨ ਵੂਤਾ ਗਤਿ ਚਉਗਤਾ ਸੰਤਾਂ ਦਾ
 ਜੋਸ ਛਾਯਾ ਜੀ ॥ ਸੁਣ ਸੁਣ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਾਲਾ ਬੇਦੀ ਬਹੁ ਘਬਰਾਯਾ ਜੀ ॥
 ਉੱਲੂ ਚੋਰ ਚੁਗਲ ਸਭ ਦੁਖਦੇ ਸੂਰਜ ਮੁੱਖ ਦਖਾਯਾ ਜੀ । ਲੁਕੇ ਨ ਸੂਰਜ ਹੇਠ
 ਕੁਨਾਤੀ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਲੁਕਾਯਾ ਜੀ । ਕੱਲਰ ਨੱਗਰੋਂ ਸੰਗਤ ਆਈ ਸਭ ਨੇ ਸੀਸ
 ਨਿਵਾਯਾ ਜੀ । ਪਾਏ ਚਰਨ ਸੰਤ ਜੀ ਕੱਲਰ ਬਿਨਤੀ ਸਹਿਤ ਸੁਣਾਯਾ ਜੀ । ਕਿਸੇ
 ਰੋਜ ਆਵਾਗੇ ਭਾਈ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਅਲਾਯਾ ਜੀ । ਬਹੁਤਾ ਸੀ ਪਰਸੰਗ ਸੰਗਤੇ ਬੋਝੇ
 ਬਿੱਚੇ ਮਕਾਯਾ ਜੀ । ਜਿਥੇ ਸੀ ਸੰਤਾਂ ਤਪਕੀਤਾ ਅਬ ਹਰਿਮੰਦਰ ਪਾਯਾ ਜੀ । ਤੇਜਾ
 ਸਿੰਘ ਪੈਸੀ ਪਲਜੀ ਟਹਿਲਾ ਬਹੁ ਕਰਵਾਯਾ ਜੀ ॥ ਦਾਸ ਨਿਰੋਣ ਸਿੰਘ ਇਵ ਆਖਤ
 ਦਰਸ ਦਿਓ ਹਰਿ ਰਾਯਾ ਜੀ । ੮

ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਕੱਲਰ ਨਗਰ ਫੇਰਾ । ਕਾਫੀ ।

* ਗੁਪਤਾਕ ਕਦੇ ਨਾਮਕ ਜਿਨ ਧੁਰ ਸੰਤ ਪਾਈ ਤਾਕੇ ਨਿਕਟ ਨ ਆਏ ਮਾਈ

ਚੁਪ ਚੁਪਾਤੇ ਸੰਤਾਂ ਸਿਕ ਵਿਨ ਕੱਲਰ ਫੇਰੇ ਪਾਏ ਨੇ। ਸਿੰਘ ਕਟੋਏ ਨੱਗਰ ਵਾਲੇ
 ਰੇਲ ਭਾਲਦੇ ਆਏ ਨੇ। ਜਾਂ ਦੇਖਣ ਤਾਂ ਕੱਲਰ ਸੰਤਾਂ ਬੈਠ ਦਵਾਨ ਸਜਾਏ ਨੇ॥
 ਮਾਟੀ ਭਾਈ ਕੱਲਰ ਨਿਵਾਸੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਹਰਖ ਏ ਨੇ। ਮਿਸਰੀ ਕੂਜਾ ਬਾਲ ਬਦਾਮਾਂ
 ਮੇਵੇ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਏ ਨੇ। ਦਿਨ ਭਰ ਕੱਲਰ ਠਹਿਰ ਸੰਤ ਜੀ ਰਤਿ ਕਨੋਏ ਧਾਏ ਨੇ॥
 ਕਈ ਬਾਰ ਜਾ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਐਸੇ ਗੇੜ ਲਗਾਏ ਨੇ। ਆਖਤ ਕਲਰ ਨਿਵਾਸੀ
 ਸਿੰਘਾਂ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਅਟਕਾਏ ਨੇ। ਛਿਪਦੇ ਤਰਫ਼ ਗੁਫਾ ਬਣਾਈ ਆਸਣ ਸੰਤਾਂ ਲਾਏ
 ਨੇ। ਬੇਤ ਇਹ ਤਰਲੇਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਵਿਜਨ ਭੇਤ ਬਣਾਏ ਨੇ॥ ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ
 ਮਨੋਜਰ ਸੀ ਜੋ ਅਬਸੇ ਸੁਰਗ ਸਿਧ ਏ ਨੇ। ਦਿਨ ਦਵਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਬਿਚ ਹੋਵਤ ਸੰਤ
 ਸਾਹਿਬ ਗੁਣ ਗਾਏ ਨੇ। ਹਾਤੀ ਰਹਿਣ ਗੁਫਾ ਬਿਚ ਬੈਠੇ ਗੁਰਚਰਨੀ ਚਿਤ ਲਾਏ ਨੇ
 ਕਵਜਨ ਆਖਤ ਮੈਂ ਸਭ ਡਿੱਠੇ ਜੇ ਅਸਥਾਨ ਸੁਹਾਏ ਨੇ। ੯

ਕਲਯਾਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਲਾਪ । ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਸੰਤ ਅਕੋਲੇ ਬੈਠੇ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਹਰ ਬੀਆਵਾਨੇ। ਏਕ ਪਰੇਮੀ ਫਿਰੇ ਰਹਿਲ ਦਾ
 ਤਿਸ ਜੰਗਲ ਅਸਥਾਨੇ॥ ਏਕ ਤਰਜ ਮੁਖਤੇ ਤਿਨ ਗਾਈ ਮਨ ਮਸਤੀ ਬਿਰ ਆਕੇ
 ਕੋਈ ਮੋੜੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਵਿਚ ਆਖਤ ਮੁਖ ਗਾਕੇ। ੧੦। ਤਿਸਦੇ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਣ
 ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਉੱਤਰ ਗਾਇ ਸੁਣਾਯਾ। ਬਿਟਲਾ ਪਾਗਾਂ ਮੋੜਨ ਹਾਰਾ ਸੁਣ ਸੇ ਨੇੜੇ
 ਆਯਾ। ਆਏ ਕੋਰੀ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦਨ ਸੰਤਾਂ ਲਿਆ ਬੁਲਾਈ। ਆਓ ਜੀ ਕਲਯਾਣ
 ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਵ ਆਖਤ ਜਗਸਾਈ॥ ੧੧। ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਕਲਯਾਣ ਸਿੰਘ ਨੇ
 ਬਿਨਤੀ ਸਹਿਤ ਸੁਣਾਯਾ। ਮੈਂ ਆਗੇ ਮਿਲਿਆ ਨਹਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕਿਵ ਤੁਮਨਾਮ
 ਬਯਾਯਾ। ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਸੇ ਫਿਰ ਮੁਖਤੇ ਇਸ ਇਹ ਵਾਕ ਵਖਾਨਾ। ਪੂਰਬੀ
 ਤੁਮਾਡਾ ਸੇਵਕ ਨਾਮਹੁਤੇ ਮਰਦਾਨਾ। ੧੨। ਅਬ ਤੁਝ ਕੋ ਪਰਤੀਖਤ ਚਿਰਤੋਂ ਆਉ
 ਬਣੇ ਮਮ ਰਾਗੀ। ਸੁਣ ਕਲਯਾਣ ਵਾਸ ਬਚ ਐਸਾ ਹੋਯਾ ਦਿਲੋਂ ਬਰਾਗੀ॥ ਸੁਣ
 ਸਰੋਤਾ ਇਸਦੀ ਗਾਥਾ ਮੈਂ ਵਰਨੁ ਸਭ ਤਾਜੀ। ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਬਿਚ ਕੱਲਰ ਨੱਗਰ ਕਰਤ
 ਦੁਕਾਨ ਬਜਾਜੀ। ੧੩। ਨਾਮ ਏਸ ਕਲਯਾਣ ਦਾਸਬੀ ਸਾਧ ਸੰਤ ਕਾ ਮੇਲੀ
 ਆਮਿਲਿਆ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੰਗ ਜਿਸ ਐਸੀ ਘਣ ਚੇਲੀ। ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਕਲਯਾਣ
 ਦਾਸ ਨੂੰ ਪਦਵੀ ਸਿੰਘ ਲਗਾਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਾਏ ਪਹਿਲੇ ਭੋਲੀ ਸੰਖ ਸਮਝਾਈ
 ੧੪। ਸੁਣ ਕਲਯਾਣ ਸਿੰਘ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਹੈ ਸਭ ਬੂਠ ਪਸਾਰਾ। ਛੋਟੇ ਪੰਦਾ ਕਰੇ
 ਬੰਤਰੀ ਘਰ ਤੇ ਕਰੇ ਕਨਾਹ। ਸੁਣ ਕਲਯਾਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗ ਸਧਾਉਂ
 ਫਿਰ ਮੇਕੇ ਤਜ ਦੁਰ ਨ ਕਰਨਾ ਇਸਤੇ ਮੈਂ ਡਰ ਪਾਉਂ। ੧੫। ਸੁਣਕਰ ਸੰਤਾਂ
 ਬਚਨ ਸਣਾਯਾ ਤੁਝਕੇ ਨਹੀਂ ਤਜੇ ਹੈਂ। ਜੇਕਰ ਗੁਪਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ ਜੈ ਹੈਂ ਤੇ ਕੋ ਭੇਤ
 ਬਤੈ ਹੈਂ। ਫਿਰ ਕਲਯਾਣ ਸਿੰਘ ਲੈ ਆਇਸ ਆਯਾ ਪਾਸ ਦੁਕਾਨੇ। ਬਿੱਚ ਬਜਾਰ

ਬਗਹਿ ਚਾਬੀਆਂ ਮੁਖ ਤੇ ਆਖ ਬਖਾਨੇ । ੧੬ । ਲੁੱਟ ਲਓ ਹੱਟੀ ਮੋਰੀ ਲੋਕੇ ਮੈਂ
 ਉਚਾ ਪਦ ਪਾਯਾ । ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਜਾਂਕੇ ਖੋਜਤ ਸੇ ਪ੍ਰਭ ਮੋਕੇ ਬਿਆਯਾ । ਸੁਣੋ
 ਸਰੋਤਾ ਹਟੜੀ ਤਜਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਸੰਤਾਂ ਸੰਗੇ । ਠਾਈ ਬਰਸ ਟਹਿਲ ਮਿਲ ਕੀਤੀ
 ਨਿਹਚਾ ਰਿਹਾ ਅਭੰਗੇ । ੧੭ । ਰਾਗ ਸਾਜ ਦਾ ਧਨੀ ਘਨੋਹਾ ਵਾਸ ਸੁਤੀਲੀ ਚੰਗੀ ।
 ਸੰਤਰ ਸਾਲ ਉਮਰ ਸਭ ਇਸਦੀ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਮਹਿ ਲੰਘੀ । ਦੇਸ ਮਾਲਵੇ ਨਗਰ
 ਕਾਂਬਲੇ ਗੁਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਧਾਰਾ । ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਗੁਣ ਵਰਨਨ ਕਰਕਰ ਸੰਗਤ ਵਿਖੇ
 ਚਤਾਰਾ । ੧੮

ਸੁਵਯਾ

ਹੱਟੀ ਸੁ ਲੁਟਾਇ ਮਿਲੇ ਸੰਗ ਆਇ ਕਰੀ ਵਹੁ ਸੇਵ ਨ ਪਰੀਤ ਘਟੀ ।
 ਘਟੀ ਸੇ ਕੁਬੱਧ ਸਮੱਤਿ ਭਈ ਸਤਿਸੰਗ ਬਸੇ ਦੁਖ ਰੀਤ ਕਟੀ ।
 ਕਟੀ ਜਮਫਾਸ ਰਹੇ ਬਣ ਦਾਸ ਬਟੀ ਜਵ ਦੇਹ ਨ ਪ੍ਰੀਤ ਬਟੀ ।
 ਬਟੀ ਸੁ ਬਿਗਯਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਈ ਇਕ ਏਕ ਭਏ ਸੁ ਦੁਵੈਤ ਹਟੀ । ੧੯ ।

ਭਾਈ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਿਲਾਪ । ਦੁਵੱਯਾ ਛੰਦ ॥

ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਇਸ ਕੱਲਰ ਨਗਰ ਹਟੜੀ ਕਾਰ ਚਲਾਵੇ ॥ ਗੁੱਜਰ ਖਾਨ ਲਜਵੇ ਟੱਟੂ
 ਸੋਦਾ ਲੱਦ ਲਿਆਵੇ । ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਕੁਝ ਫਲ ਮੇਵਾ ਲੈ ਆ ਵੇਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥ ਭੋਟਾ
 ਧਰ ਦਰਸ਼ਣ ਕਰ ਜਾਵੇ ਕੁਝਕ ਭੋਰ ਇਵ ਬੀਤੀ । ੨੦ । ਇਕ ਦਿਨ ਟੱਟੂ ਦੂਰ
 ਬਾਂਧਕੇ ਸੰਤਾਂ ਨਿਕਟੇ ਆਯਾ । ਭੋਟਾ ਅਰਪੀ ਬੰਦਨ ਕੀਤੀ ਦਰਸ਼ਣ ਪਾਇ ਸਧਯਾ
 ਟੱਟੂ ਪਾਸ ਜਾਇ ਪਾ ਪਾਤੀ ਲਾਗਾ ਧੋਵਣ ਲਾਗਾ । ਉਠ ਕਰ ਸੰਤ ਏਸ ਪਹਿ
 ਆਇ ਕਰਮ ਏਸਦਾ ਜਾਗਾ । ੨੧ । ਪੁਛਦੇ ਸੰਤ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਤੇਰਾ ਹੈ ਘਰ ਹੋਰ
 ਸਬੰਧੀ । ਆਕਤ ਨਹੀਂ ਸੰਤ ਸੁਣ ਬੋਲੇ ਤਾਕਿਉ ਫਸਿਆ ਫੰਧੀ । ਤੇਰੇ ਮਸਤਕੈ
 ਲਿਖੀ ਬੰਦਗੀ ਘਰ ਤੇ ਕਤੇ ਕਨਾਰਾ । ਤੇਰੇ ਚਰਨੀ ਲਗ ਲਗ ਉਪਰਨ ਬਹੁਤੇਈ
 ਨਰ ਨਾਰਾ । ੨੨ । ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਚਨ ਮਾਨਕੇ ਹਟੜੀ ਜਾਇ ਲੁਟਾਈ । ਆ—
 ਮਿਲਿਆ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਟਹਿਲ ਕੁਮਾਈ । ਸੰਤਾਂ ਭਲੀ ਸਿੱਖ ਸਮਝਾਈ
 ਰਹੇ ਨ ਸਾਥ ਹਮਾਰੇ । ਬੈਠ ਅਕੱਲੇ ਕਰੇ ਬੰਦਗੀ ਮਿਟਿ ਜਾਵਣ ਅੰਧਿਆਰੇ । ੨੩
 ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਫਿਰ ਬਚਨ ਮਾਨਕੇ ਗਿਆ ਖਲਸੇ ਬੋਹੇ । ਪਾਸ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ
 ਠਾਕਰ ਦੇ ਕਰਤ ਬੰਦਗੀ ਸੋਹੇ । ਬੀਤ ਗਿਆ ਕੁਝ ਸਮਾ ਏਸ ਬਿਪ ਹੋਯਾ ਮਨ
 ਉਜਿਆਲਾ । ਬਹੁਰੇ ਜਬਾ ਬਣਾਏ ਦੇਸ ਬਿਬ ਕੀਰਤ ਕਰਤ ਬਸਾਲਾ । ੨੪ ॥
 ਪੈਠੇਵਾਰ ਧਨੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ । ਏਹ ਪਰਸਿੱਧ ਸੰਤ ਫਿਰ ਹੋਇਆ
 ਉਢੀ ਸੁਰ ਗੁਣ ਗਾਏ । ਸੁਣੋ ਸਰੋਤਾ ਇਸਬਿਧ ਸੰਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਭਗਤੀ ਲਾਏ ।
 ਤਾਰੇ ਗਿਣੇ ਅਕਾਸੀ ਕੋਈ ਗਿਣੇ ਨ ਪ੍ਰਭ ਤਰਾਏ ॥ ੨੫



ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਰੀਏ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਨੇ ਕੱਲਰ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸਤਸੰਗ ਦਾ ਰੰਗ ਲੇਣਾ ਕੀਤਾ ਤੇ
ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਨਦਰ ਕਰਕੇ
ਨਿਹਾਲ ਕਰਨ ਪਰਸੰਗ ਬਟਨਨ ਨਾਮ ਪੰਦਰਵੇਂ ਧਿਆਇ। ੧੫
ਸੰਮਤ ੧੯੫੩ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਆਯੂ ਦਾ ੩੧ ਸਾਲ

ਸ਼ੁਰੂ ਭਯਾ। ਦੇਹਿਰਾ।

ਕੱਲਰ ਨਗਰ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀਰਤ ਕਰਨ ਹਮੇਸ਼। ਸੰਗਤ ਆਵਤ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ਦੇਵਣ
ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ਼।

(ਚਉਪਈ)

ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੀ ਕਥਾ ਅਪਾਰ ॥ ਸੰਗਤ ਆਵਤ ਬਿਨਾ ਸੁਮਾਰ।

ਸੁਣਸੁਣਹਾਗੀਜੋਥੇ ਆਵੈਂ। ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ ਕੀਰਤ ਗਾਵੈਂ। ੧।

ਲੰਗਰ ਹੋਤ ਸਹਰਕੇ ਮਾਹੀ। ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ ਸਭੇ ਫੁਕਾਹੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿੱਤ
ਛਕਾਵਣ ਕਰ ਹੈਂ। ਨਰ ਨਾਰੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਧਰ ਹੈਂ। ੨। ਦਿਨ ਭਰ ਸਜਿਆ
ਰਹੈ ਦੋਬਾਨ। ਦੋਤ ਦਰਸ ਕਰਣਾਂ ਕੀ ਖਾਨ ॥ ਸੰਗਤ ਕਲਰ ਨਗਰ ਕੀ
ਜੋਈ। ਮਿਲ ਕਰ ਬੈਠ ਬਿਚਾਰਤ ਸੇਈ। ੩। ਸੰਤਾਂ ਹੋਤ ਗੁਫਾ ਦੁਇ ਪੱਕੀ।
ਭਾਨ ਹੋਤ ਕਰ ਮਸਲਤ ਪੱਕੀ ॥ ਦਿਸ ਪਹਾੜ ਬਾਹਰ ਸੁਭ ਨਤੁਰ। ਦੋਇ
ਗੁਫਾ ਬਣ ਢਾਈ ਔਰ। ੪। ਤਿਸ ਬਿਚ ਸੰਤ ਉਤਾਰੇ ਆਨ। ਏਥੇ ਸਜੇ
ਹਮੇਸ਼ ਦੋਬਾਨ। ਕੁਝਕੁ ਇਵਸ ਬੋਤੇ ਜਵ ਐਸੇ। ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਗਰਾਹੇ ਪੈਸੇ।
ਜਲ ਪੀਵਣ ਹਿਤ ਲਾਯੇ ਕੂਆ। ਬਾਨ ਕਸੁਥਰਾ ਮੁਥਰਾ ਦੂਆ। ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ
ਕਲਰਦਾ ਬਾਸੀ। ਤਿਸ ਨੇ ਆਇ ਗਿਰਾ ਪਰਕਾਸੀ। ੬। ਇਹ ਅਸਥਾਨ
ਖੇਤ ਹੈ ਮੇਰਾ। ਛੋਡ ਦਿਉ ਸਿੰਘ ਬਿਨਡੇਰਾ। ਮੈ ਕੂਏ ਤੋਂ ਸਿੰਜੂ ਪੈਲੀ। ਮੇਰ
ਕਰੀ ਮਤਿ ਤਿਸਦੀ ਮੈਲੀ। ੭। ਸੁਣ ਸਭ ਸੰਗਤ ਬੋਲੀ ਆਨ। ਨਤੁਰ ਪਈ
ਮੀ ਬਹੁਤ ਬਰਾਨ। ਜਵ ਹਮ ਸਾਫ ਲਈ ਕਰ ਵਾਇ ॥ ਤਵ ਤੂੰ ਮਾਲਕ
ਬਣਿਆ ਆਈ। ੮ ॥ ਦੇਤ ਭਯੇ ਸੰਗਤ ਕਉ ਗਾਰੀ। ਸੁਣ ਸੰਤਾਂ ਗਿਰਾ
ਉਚਾਰੀ ॥ ਸੰਜੀ ਕਪੂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਵੈ ॥ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨੋਗਰਾ ਆਵੈਂ। ੯।
ਇਤਨਾ ਅਖ ਉਠੇ ਜਗ ਸਾਈਂ ॥ ਨਦੀ ਪਾਰ ਜਾ ਜਗਾ ਸੁਹਾਈ। ਏਥੇ ਹੀ
ਸਭ ਸੰਗਤ ਜਾਵਤ। ਦਰਸਣ ਪਾਵਤ ਦਹਿਲ ਕਮਾਵਤ। ੧੦। ਅਵ ਸੁਣੀਏ
ਕੂਏ ਦੀ ਗਾਥਾ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਬਚਨ ਕੀਆ ਜਗ ਨਾਥਾ। ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਲਗ-

ਵਾਈ। ਭਈ ਬਰਾਨ ਸੂਤ ਨਹਿ ਆਈ। ੧੧॥ ਬਹੁਤ ਬਾਰ ਪਟਵਾਈ ਲਾਈ
ਮਾਯਾ ਭੀ ਬਹੁਤੀ ਖਰਚਾਈ। ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਬੈਂਕ ਤੇ ਲੀਆ। ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ
ਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਦੀਆ। ੧੨॥ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਾ ਸਿਰ ਭਯਾ। ਸੰਤ ਬਚਨ ਬਿਰਥਾ
ਨਹਿ ਗਿਆ। ਕਈ ਫਰੰਗੀ ਲੋੜ ਮਗਾਏ। ਬਡੀ ਬਾਰ ਨਲਕੇ ਲਗਵਾਏ। ੧੩
ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਚੁਰੀ ਭਰ ਆਯਾ। ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਪਛਤਾਯਾ। ਬੈਂਕ
ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ। ਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਲੀਤਾ ਛੀਨ। ਨਿੰਦਾ ਕਰਤ ਸੰਤ ਕੀ
ਭਯਾ। ਧਰਮ ਧਾਮ ਪਾਪੀ ਕਾ ਰਯਾ। ੧੪॥ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਫਿਟਕੇ ਸੰਸਾਰ। ਨਿੰਦਕ
ਜਮ ਪੁਰ ਹੋਤ ਖੁਆਰ। ੧੫॥ ਅਵਸੁਣੀਏ ਸੰਤਨਕੀ ਕਥਾ। ਜਬਾ ਭਈ ਮੈ ਵਰਨੇ
ਤਬਾ। ਨਦੀ ਕੱਸ ਦੇ ਪਰਲੇ ਪਾਰ। ਤਪਤਾਪਨ ਸੀ ਸੰਤ ਉਤਾਰ। ੧੬॥

(ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ)

ਸੁਣੇ ਸਟੋਤਾ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਕਿਲਾ ਪੁਰਾਣਾ ਭਾਗੀ। ਅਵਭੀ ਏਸ ਨਉਰ ਹੈ ਬਾਣਾ
ਰਹਿਣ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰੀ। ਏਸ ਨਦੀ ਦੇ ਤੀਰ ਬਗੀਚੇ ਸੁੰਦਰ ਸੇਭਾ ਪਾਏ। ਪਰਲੀ
ਪਾਰ ਫਲਾਹੀ ਦੇਤਰ ਗਾਹੜੇ ਖਲੇ ਸੁਹਾਂਦੇ। ੧੭॥ ਦੇਖ ਜਗਾ ਰਮਣੀਕ ਸੰਤ
ਜੀ ਏਥੇ ਆਸਣ ਲਾਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਧ ਨਿਰਮਲਾ ਮਿਲਿਆ ਬੈਠਾ ਸੀਸ ਨੁਮਾਏ
ਅਰਜ ਕਰੀ ਤਿਨ ਸੁਣੇ ਸੰਤ ਜੀ ਸਾਧੂ ਬਸਤਰ ਰੰਗੇ। ਹੁਕਮ ਕਰੇ ਮੈਂ ਰੰਗ ਲਿਆਵਾਂ
ਭਗਵਾਂ ਪਹਿਰੇ ਅੰਗੇ॥ ੧੮॥ ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਤ ਹਮੇ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਕੁਦਰਤਿ ਰੰਗ ਚੰਗੇਰ।
ਕਹਾ ਭਯੋ ਤਨ ਭਗਵਾਂ ਪਹਿਰੇ ਜੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਅੰਧੇਰ। ਸੁਣ ਕਰ ਸਾਧ ਪਿਆ
ਪ੍ਰਭ ਚਰਨੀ ਸੰਤਾਂ ਸਿਖਤਾ ਸੁਣਾਈ॥ ਕਈ ਦਿਵਸ ਤਿਨ ਪਾਸ ਠਹਰਕੇ
ਜੈਤਨ ਬਿਧ ਪਾਈ। ੧॥ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦੇ ਮਾਈ ਭਾਈ।
ਰਾਤ ਦਿਨੋ ਤਪ ਕਰਦੇ ਬੈਠੇ ਹਰਜਨ ਪੰਨ ਕੁਮਾਈ। ਏਕ ਘਨਈਆ ਲਾਲ
ਪਰੇਮੀ ਦੁਨਾ ਸਿੰਘ ਪਹਿ ਆਯਾ। ਏਕ ਆਤਮਾਂ ਸਿੰਘ ਕੇਹਲੀ ਅਪਣੇ ਸਾਥ
ਮਲਾਯਾ॥ ੨੦॥ ਚਲੇ ਪਰਖੀਏ ਸੰਤਾਂ ਤਾਈਂ ਸੁਣਿਆ ਸੰਤ ਨ ਸੋਂਦੇ।
ਦੇਖੇ ਜਗਤ ਨਾਥਨੂੰ ਪਰਖਣ ਜੀਵਜਗਤਦੇ ਔਂਦੇ॥ ਲੁਕ ਬੈਠੇ ਵਿਗ ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ
ਜਾਗੇ ਰਾਤਰ ਸਾਰੀ॥ ਰਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਨਿਸ ਭਰ ਬੈਠੇ ਡਰੇ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰੀ
੨੧॥ ਬੰਦਨ ਕਰ ਬੋਲੇ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਅਸੀਂ ਪਰਖਣੇ ਆਏ। ਬਖਸ਼ੋ ਆਖਣ
ਸੁਣ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਤਿਨਕੋ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ॥ ਕਰੋਨ ਪਰਖ ਸਾਧ ਕੀ ਕਬਹੂੰ
ਸਾਧ ਪ੍ਰਭ ਇਕ ਜਾਣੇ। ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਮਾਫੀ ਲੀਤੀ ਤਜ ਸਭ ਦਿਲਦਾ ਮਾਣੇ
੨੨॥ ਏਥੇ ਨਗਰ ਬਮਾਲੀ ਬਾਝੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਭੀ ਆਂਦੇ। ਇਹ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਰਮ
ਸੁਨੇਹੀ ਹਿਤਕਰ ਸੰਤ ਬਲੋਂਦੇ। ਆਉ ਸਿੰਘ ਸਾਹਬ ਜੀ ਆਖਣ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੋਹਾਈ
ਇਹ ਭੀ ਸੰਤ ਭਲੇ ਉਪਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਭਲੀ ਕੁਮਾਈ। ੨੩॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤ ਸੁਭੇ
ਕਰਮਜਨ ਬੈਠੇ ਬਿਚ ਥਲ ਰੇਤੇ। ਕੜਕੀ ਧੂਪ ਜੇਠ ਦੀਡਾਢੀ ਉਠਣਾ ਮੂਲ ਨ ਚੋਤੇ

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਦਰਸਨ ਕੇ ਆਯਾ ਢਿਗ ਹੋ ਬੰਦਨ ਕੀਤੀ। ਤੋਤੀ ਰੋਤ ਦੇਖ ਮੁੜ ਛੋਤੀ
 ਛਾਓਂ ਬਿਰਛ ਦੀ ਲੀਤੀ। ੨੪ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਰਹਿਤ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪੀ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ
 ਕੇ ਸੰਤ। ਛਾਵ ਧੂਪਨੂੰ ਸਮ ਕਰ ਜਾਣਤ ਦੁਖ ਦਰਦ ਸਭ ਹੀਤ। ਸੋਦਰ ਬਖਤ ਸੰਤ
 ਜੀ ਕੇਰੀ ਖੁਲੀ ਸਮਾਧੀ ਭਾਈ। ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੰਦਨ ਕੀਤੀ ਬਚਨ ਸੁਣੇ ਸੁਖਵਾਈ
 ੨੫ ॥ ਅਵ ਸੁਣੀਏ ਇਕ ਡਾਕੂ ਕੇਰੀ ਸੰਤਾਂ ਮੱਤ ਪਰੇਰੀ। ਨਾਮ ਗਣੇਸਾ ਇਸ
 ਬੰਗੀ ਬਿਚ ਆ ਟਿਕਦਾ ਬਹੁ ਡੇਰੀ। ਤਿਸਨੇ ਦੇਖੇ ਸੰਤ ਜਾਗਦੇ ਤਪ ਕਰਦੇ ਦਿਨ
 ਰਾਤੀ। ਆਇ ਗਣੇਸੇ ਬੰਦਨ ਕੀਤੀ ਦਿਲ ਕਉ ਆਈ ਸਾਤੀ। ੨੬ ॥ ਸੰਤਾਂ ਨਦਰ
 ਕਰੀ ਤਿਸ ਉਪਰ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਮਝਾਯਾ। ਪਿਛਲੇ ਔਗਣ ਬਖਸ਼ੇ ਹਰਿਜਨ ਆਗੇ
 ਮਾਰਗ ਪਾਯਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਤਿਨ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਇਸ ਬਿਖ ਜਨਮ ਸੁਧਾਰਾ। ਇਕ
 ਦਿਨ ਤਿਸਨੂੰ ਪਾਸ ਬੁਲਾਕੇ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ। ੨੭ ॥ ਪੁਰਵ ਦਿਹਾੜਾ ਅੱਸੂ
 ਦਸਮੀ ਨਿਕਟ ਪਹੁੰਚੀ ਆਏ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਏਸ ਦਿਹਾੜੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ॥
 ਉਦਮ ਕਰ ਤੂੰ ਸਿੰਘ ਗਣੇਸਾ ਲਇਆ ਬਸਤੂ ਸਾਰੀ ॥ ਏਕ ਚਦੇਆ ਔਰ
 ਬਛਾਈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਸਵਾਰੀ। ੨੮ ॥ ਪਾਠੀ ਚਾਰ ਬੁਲਾਉ ਚੰਗੇਰੇ ਪਾਠ
 ਅਖੰਡ ਕਰਾਈਏ। ਏਗ ਪੁਵਾਇ ਯੋਗ ਭੀ ਕਰੀਏ ਗੁਰਕਾ ਪੁਰਵ ਮਨਾਈਏ
 ਸੁਣੀ ਗਣੇਸਾ ਸਿੰਘ ਰੁਤਰ ਹੀ ਕੱਲਰ ਨਗਰ ਭਧਾਰਾ। ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਚਦੇਆ ਇਸਤਰ
 ਪਾਠੀ ਆਏ ਚਾਰਾ। ੨੯ ॥ ਸੁਣ ਸੁਣ ਨਿਕਟ ਗਰਾਮਾ ਕੇਰੀ ਸੰਗਤਿ ਬਹੁਤੀ
 ਆਈ। ਦੇਗ ਕਜ਼ਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰਾਕੇ ਫਿਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਈ। ਬਿਰਛਾਂ
 ਹੇਠ ਚਦੇਆ ਤਣਕੇ ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਰਖਾਯਾ। ਦਿਵਸ ਬਤੀਤ ਰਾਤ ਭੀ ਬੀਤੀ
 ਦਿਵਸ ਦੂਸਰਾ ਆਯਾ। ੩੦ ॥ ਬਾਦਲ ਔਰ ਅੰਧੇਰੀ ਆਈ। ਲਸਕੇ ਗੱਜਕ
 ਸੁਣਾਵੇ। ਪਾਠ ਬਿਖੇ ਹੁਣ ਬਿਘਨ ਪਏਗਾ ਸਭ ਸੰਗਤ ਭਰਪਾਵੇ। ਸੰਤਾਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ
 ਕੀਤੀ ਹੁਣ ਕੀ ਬਣੇ ਉਪਾਤ੍ਰੇ। ਆਖਤ ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਕਾ ਕਾਰਜ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਬਚਾਉ। ੩੧
 ਬਹੁਤੀ ਤੇਜ ਅੰਧੇਰੀ ਆਈ ਤੋੜੇ ਬਿਰਛ ਘਨੇਰੇ। ਹੋਵਤ ਪਾਠ ਜਹਾ ਤਿਸ ਭੁੰਮੀ
 ਮੂਲ ਨ ਆਈ ਨੇਰੇ ॥ ਆਪ ਸੰਤ ਜੀ ਬੈਠ ਤਾਬਿਆ ਪਾਠ ਸੁਣਾਵਣ ਲਾਗੇ। ਭਰ
 ਪੈ ਪਉਣ ਪਾਲੀ ਹਰਿਜਨ ਤੇ ਟਰੈ ਨ ਆਵਤ ਲਾਗੇ। ੩੨ ॥ ਕਉਤਕ ਦੇਖ ਪ੍ਰਕਾਰਤ
 ਸੰਗਤ ਹਰਿ ਹਰਿਜਨ ਦੁਏ ਏਕਾ। ਰਾਮ ਸੰਤ ਮਹਿ ਭੋਧ ਨ ਭਾਈ ਜਾਕੇ ਸਦਾ
 ਬਿਬੇਕਾ ॥ ਦਿਵਸ ਤੀਸਰੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਤੋਂ ਯੋਗ ਕਰਾਯਾ ਭਾਰੀ। ਨਿਕਟ ਗਰਾਮਾ
 ਕੇਰੀ ਸੰਗਤ ਪਹੁੰਚੀ ਆਇ ਅਪਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਬੇਦੀ ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਭੀ ਆਯਾ ਧਰ
 ਮਨ ਭਾਓ ਬਸਾਲਾ। ਸੰਤਾਂ ਆਗੇ ਅਰਪਨ ਕੀਨਾ ਸੁੰਦਰ ਏਕ ਦੁਸਾਲਾ। ਦੇਖ ਸੰਤ
 ਜੀ ਹਸ ਕਰ ਬੋਲੇ ਸਾਨੂੰ ਕੰਬਲ ਚੰਗੀ। ਆਖਤ ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਹੈ ਚੰਗੀ ਜੇ ਆਖਰ

ਤਕ ਲੰਘੀ। ੩੪। ਕੰਬਲ ਸਾਥ ਪਰੀਤੀ ਹਰਿਜਨ ਜੇਕਰ ਓੜ ਨਿਭਾਈ
 ਰਾਜੇ ਸਾਹ ਨਿਵਣ ਸਭ ਆਯੋ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨ ਜਾਤੀ। ਖੋਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸਤਤਿ
 ਕੀਤੀ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ ਚੰਗੇ॥ ਪੁੱਤਰ ਪੁੱਤਰ ਨਿੰਦਕ ਭਾਰੇ ਚੰਗੇ ਦੇ ਘਰ ਪੰਗੇ। ੩੫॥
 ਬਾਕੀ ਅੰਸੂ ਦੇ ਦਿਨ ਸੰਤਾ ਏਥੇ ਬੈਠ ਬਿਤਾਏ। ਸੰਗਤ ਆਵੇ ਦਰਸਨ ਪਾਵੇ ਬਹੁਤੇ
 ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤ ਸਿਨਾਨ ਹੋਧਕੇ ਬੈਠੇ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ
 ਵੇਲੇ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਿੱਤੇ ਅਏ ਦਵਾਰੇ। ੩੬। ਕਲਗੀ ਦਮਕਤ ਬਜ ਅਗੂਠੇ
 ਚੜੇ ਤੁਰੰਗ ਸਵਾਰਾ॥ ਬੰਦਨ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਖਲੋਤੇ ਧਨ ਧਨ ਮੁਖੇ ਪੁਕਾਰਾ।
 ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ ਕਰੇ ਸੰਤ ਜੀ ਦਉਰਾ। ਫਿਰ ਫਿਰ ਘਰ ਘਰ ਨਾਮ
 ਜਪਾਵੇ ਨਹਿ ਬੈਠੇ ਇਕ ਠੋਰਾ। ੩੭॥ ਏਸ ਬਖਤ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ
 ਥੀ ਕੋਲੇ। ਤਿਨ ਭੀ ਬਚਨ ਸੁਣੇ ਗੁਰ ਕਰੇ ਪਾਏ ਦਸ ਅਸੋਲੇ। ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ
 ਰੂਪ ਛਪਾਯਾ ਸੰਤਾਂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਤੀਜੀ ਬਾਹੀ ਗਏ ਗੁਰੂ ਦੁਰਮਾਏ
 ੩੮। ਦੇਇ ਬਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਬਰਲ ਨੌਰੋਂ ਇਹੋ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ। ਜਗਤ ਜਲੰਦਾ
 ਨਾਮ ਭੁਲਾਕੇ ਕਿਨੇ ਸਾਰ ਨ ਲੀਨੀ। ਕਲਗੀਧਰ ਅੰਦਰ ਪੀਰ ਪਕਾਮਰ ਮਿਧ ਛਪੇ
 ਗਿਰ ਮਾਹੀ। ਬਿਨ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਧੀਰ ਧਰਾਵਣ ਕਿਸੇ ਹੀਮਤਾ ਨਾਹੀ। ੩੯।
 ਕਰੀਏ ਜਗਤ ਵਿਖੇ ਅਵ ਦਉਰਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤ ਹੁਣ ਆਈ। ਜਿਉ ਘਣ ਬਾਸੇ
 ਤਪਤਿ ਬਨਾਸੇ ਤਿਉ ਕੀਰਤ ਸਬਦਾਈ॥ ਹਰਿ ਕੀਰਤ ਜੋ ਸਧ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਪੂਰਬ
 ਲਿਖਿਆ ਪਾਹ। ਏਕ ਨਿਮਖ ਪਲ ਸਾਧ ਸਮਾਗਮ ਕੇਟੇ ਬੜੇਠੇ ਆਹੇ। ੪੦।
 ਇਸ ਬਿਬ ਬਚਨ ਸੁਣੋਂਦੇ ਹਰਿਜਨ ਆਏ ਸੰਗਤ ਮਾਹੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਮੁਖਪੈ
 ਭਾਖੇ ਲਿਖੇ ਕਥਾ ਮਹਿ ਤਾਹੀ। ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਮਹਿ ਭਾਖੇ।
 ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਪਰਤੀ ਬਚਨ ਏਸ ਬਿਧ ਆਖੇ। ੪੧॥ ਸੁਣ ਸੰਗਤ ਸੰਤਾਂ ਤੇ
 ਪੂਛਤਿ ਕਿਵੇ ਗੁਰ ਦਰਸਣ ਪਾਏ। ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਗਾਇਕ ਤਿਸਦੇ ਅੰਬ
 ਸੁਣਾਏ। ਸੁਣੇ ਸਰੋਤਾ ਸੈਂ ਸੰਗਤ ਹਿਤ ਸੋਇ ਸਬਦ ਲਿਖ ਪਾਉ। ਅਰਬ ਗੁਣੀ
 ਜਨ ਆਪੇ ਸਮਝਣ ਸੈਂ ਨਹਿ ਅਰਬ ਬਤਾਉ। ੪੨।

ਦੇਵ ਗੰਧਾਰੀ ਮਃ ੫

ਏਕੈ ਰੇ ਹਰਿ ਏਕੈ ਜਾਨ॥ ਏਕੈ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨ। ੧ ਰਹਾਉ। ਕਾਹੇ ਭਰਮਤ
 ਹਉ ਤੁਮ ਤੁਮਹੁ ਨ ਭਾਈ। ਰਵਿਅ ਰੇ ਰਵਿਆ ਸੂਬ ਬਾਨ। ੧। ਜਿਉ ਵੈਸੰਤਰੁ
 ਕਾਸਟ ਮਝਾਰ। ਤਿਨ ਸੰਜਮ ਨਹੀਕਾਰਜ ਸਾਰਿ। ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਨ ਪਾਵੈਓ ਹਰਿ ਜੀਕੈ
 ਦੁਆਰ। ਮਿਲ ਸੰਗਤਿ ਤਜਿ ਮਭਿਮਾਨ। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪਏਹੁ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ। ੨

ਚਉਪਈ।

ਸੁਣ ਕਰ ਸੰਗਤ ਭਈ ਨਿਹਾਲ। ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਨੀ ਧਰ ਭਾਲ। ਘਰ ਘਰ

“ਸੰਤਨ ਕੇ ਜਸ ਛਾਯੋ। ਸੁਣ ਸੁਣ ਬੇਦੀ ਮਨ ਮੁਰਝਾਯੋ। ੪੩। ਬੇਦੀ ਖੋਮ ਸਿੰਘ
 ਦੇ ਲੜਕੇ। ਸੰਤ ਸਿਫਤ ਤਿਨ੍ਹ੍ਹਕੇ ਦਿਲ ਰੜਕੇ॥ ਚਰਨ ਘਾਲ ਕੀ ਰੀਤ ਨ ਰਹੀ।
 ਖੰਡੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀਨਾ ਸਹੀ। ੪੪। ਜੇ ਤਿਨ੍ਹ੍ਹਕੇ ਚਰਨਾ ਦੇ ਦਾਸ। ਤੇਭੀ ਆਏ
 ਸੰਤਾਂ ਪਾਸ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੰਡੇ ਦਾ ਛਕ ਲੀਨਾ। ਜਹਿ ਹਿਤ ਸੀਸ ਖਾਲਸੇ ਦੀਨਾ ੪੫
 ਬੇਦੀ ਬੁਰੈ ਬੱਲ ਨਹਿ ਸਾਕੈ। ਪੇਛਨ ਜਾਇ ਬੁਰਾ ਬਹੁਤਾਕੈ॥ ਉਲੂ ਸੂਰਜ ਕੇ
 ਨਹਿ ਲੋਹੈ॥ ਬੇ ਮੁਖ ਸੰਤਨ ਸੇ ਮੁਖ ਸੇਝੈ ੪੬।

। ਕਵਿਓ ਵਾਚ ਬੈਤ।

ਉਲੂ ਸੂਰਜੋਂ ਮੁਖ ਛੁਪਾਇ ਲੈਂਦੇ ਦੰਭੀ ਛਪ ਗਏ ਸੰਤ ਅਵਤਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਬਬਰ ਸ਼ਿਰਦੀ ਜਦੋਂ ਭਵਕਾਰ ਪੈਂਦੀ ਮਿਰਗ ਭਜਦੇ ਹੋਏ ਲਗਤ ਕੋਲੋਂ।
 ਤੁਲੇ ਸੂਰਮਾ ਜੰਗ ਦੇ ਖੇਤ ਅੰਦਰ ਫੈਰ ਭੱਜਦੇ ਬਲੀ ਦੀ ਮਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਬਾਜ ਦੁਟਕੇ ਪਵੇ ਅਕਾਸ਼ ਬਿਚੇ ਔਖਾ ਠਹਿਰਨਾ ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਭਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਰਨੈਲ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਕੇ ਭੱਜੇ ਜਾਣ ਪਠਾਣ ਹਜ਼ਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਸਰਦੀ ਕਿੱਚ ਜੇ ਅੱਗ ਮਚਾਇ ਲਈਏ ਹੁੰਦਾ ਦੂਰ ਹੈ ਤੁਰਤ ਤੁਸਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਮੇਘ ਘੇਰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਮੋਰ ਸੁਣੇ ਨਾਗ ਭੁਸਦਾ ਸੁਣ ਪੁੰਤ ਕੋਲੋਂ।
 ਦੀਵਾ ਬਾਲੀਏ ਹੋਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਂਦਾ ਦੂਰ ਭੱਜਦਾ ਦੂਰ ਅੰਧਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਭੜੇ ਵੜੇ ਦੀ ਕੰਨ ਉਵਾਜ ਸੁਣਕੇ ਚੋਰ ਭੱਜਦਾ ਜਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਗੁਣੀ ਸ਼ਖਸ ਨੂੰ ਆਣਕੇ ਲੇਭ ਜਾਗੇ ਲੱਖਾਂ ਗੁਣ ਜਾਂਦੇ ਕਿੰਨੇ ਵਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਭਰਮ ਠਹਿਰ ਦਾਨਾ ਰਿਏ ਬਿੱਬ ਜਾਗੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿ ਮਾਨ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਬਿਚਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਦਾਰਦ ਪਾਰਸੋਂ ਕਾਲ ਜਿਉ ਸੁਧਾਰਸੋਂ ਸਤਿਨਾਮ ਤੋਂ ਪਾਪ ਉਤਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਗਤਿ ਸੂਰਜੋਂ ਨੂਰ ਜਿਉ ਚੰਦ ਕੋਲੋਂ ਬੈਰੀ ਦਉੜਦਾ ਤੋਗ ਦਾ ਧਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਮੇਘ ਪਉਣ ਅਗੇ ਤੀਰੇ ਕਾਗ ਚਲ ਪਰਸ ਰਾਮ ਜਿਉ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਬਾਂਦਰ ਦਉੜਦਾ ਰੈਫਲ ਖੜਾਕ ਸੁਣਕੇ ਮੈਲ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਖਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਕੁੜੀ ਬੇਬਦੇ ਭੱਜਦੇ ਲੇਖ ਚੰਗੇ ਮਾਯਾ ਦੋੜ ਜਾਂਦੀ ਕੁੜੀ ਮਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਭੇਖੀ ਦੰਭੀਆਂ ਬਿਸਤਰੇ ਗੋਲ ਕੀਤੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਤ ਦਤਾਰ ਕੋਲੋਂ।
 ਲੁਕੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕੋਈ ਨਿਰੈਣ ਸੰਘ ਭਾਵੇਂ ਪੁਛ ਲਉ ਕੁਲ ਸੰਸਾਰ ਕੋਲੋਂ। ੪੭॥

॥ ਉਚ ਕਰਨੀ ਬੈਤ ॥

ਬੁਧਾ ਫੇਰ ਬਣਦਾ ਫਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬੀਜ ਧਰਤ ਅੰਦਰ ਗਲਜਾਏ ਪਹਿਲਾਂ।
 ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਸੁਹਾਵੀਦੀ ਸੀਸ ਉਤੇ ਪੋਬੀ ਪਟੜਿਆਂ ਨਾਲ ਪਟਕਾਏ ਪਹਿਲਾਂ।
 ਕੰਗੀ ਸੈਰ ਕਰਦਾ ਕੇਸਾਂ ਕਾਲਿਆਂ ਦਾ ਜਿਸਮ ਆਤਮੀਆਂ ਨਾਲ ਚਰਦੇ ਪਹਿਲਾਂ॥
 ਅਤਰ ਫੇਰ ਅਮੀ ਦੇ ਅੰਗ ਲੱਗਦਾ ਫੁੱਲ ਅਪਣਾ ਤੇਲ ਕਢਾਏ ਪਹਿਲਾਂ॥

ਧਰਮੀ ਬਣੇ ਗੁਰ ਤੋਗ ਦੇ ਧਨੀ ਵਾਂਗੂੰ ਖਾਤਰ ਧਰਮ ਦੇ ਸੀਸ ਕਟਾਏ ਪਹਿਲਾਂ।
ਸਾ ਸੰਤ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਫੇਰ ਹੁੰਦੀ ਕਰੇ ਤਪ ਜੋ ਤਨ ਸੁਕਾਏ ਪਹਿਲਾਂ ॥
ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇਖੋ ਬੈਠ ਜੰਗਲੀਂ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ਪਹਿਲਾਂ ॥
ਪਿਛੇ ਤਾਰਿਆ ਮੁਲਖ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘ ਬੈਠ ਆਪ ਭਾਰੀ ਤਪਤਾਏ ਪਹਿਲਾਂ ॥ ੪੮

ਦੁਵਯਾ ਛੰਦ

ਅਵ ਸੁਣੀਏ ਸੰਤਨ ਕੀ ਗਾਥਾ ਬੈਠੇ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ। ਦੇਇ ਮਾਸ ਕਮ ਸਾਲ
ਬਤੀਤਾ ਤਪ ਕੀਤੇ ਬਹੁ ਭਾਰੇ। ਕਲਰ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਗਤ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ
ਸਾਰੀ ॥ ਰਾਜ ਦੇਵੀ ਤੇ ਮਾਈ ਰੱਜੀ ਸੇਵਣ ਸਨ ਪਰਵਾਰੀ ॥ ੪੯ ॥ ਸੰਤ ਸਿੰਘ
ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਇਤ ਨਾਦਕ ਹੋਰ ਘਨੇਰੇ ॥ ਅਮਲੀ ਅਰਜਣ ਸਿੰਘ ਮਾਦ ਸਭ
ਸੇਵਤ ਹੋਰ ਬਥੇਰੇ। ਮੰਤਾਂ ਦਾਸ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸਬਿਧ ਆਖ ਬੁਝਾਈ।
ਸਾਡ ਬੋਂ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਖ ਢਕ ਦਿਓ ਬਠਾਈ ॥ ੫੦ ॥ ਗਾਗੀ ਬੂਟਾ
ਸਿੰਘ ਸਾਬ ਲੈ ਦੂਜਾ ਸਿੰਘ ਨਿਰੈਣਾ। ਤੁਸੀ ਖਾਲਸੇ ਡਿਹਰੇ ਆਉਣਾ ਹੋਰ ਨ
ਸਾਥੀ ਲੈਣਾ। ਇਵ ਸਮਝਾਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸੰਤਾਂ ਕੂਚ ਬਜਾਈ। ਨਗਰ
ਖਾਲਸੇ ਡਿਹਰੇ ਪਹੁੰਚੇ ਧਰਤੀ ਜਾਇ ਸੁਹਾਈ ॥ ੫੧ ॥ ਏਸਰ ਮੁਖ ਢਕ
ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਬੈਠਾ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣਾ। ਸੰਗਤਿ ਆਵੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵੇ ਭੋਧ
ਕਿਸੇ ਨਾ ਜਾਣਾ ॥ ਦਿਵਸ ਚੜੇ ਮੁਖ ਪੜਦਾ ਲਾਹਕੇ ਇਸਬਿਧ ਆਖ ਸੁਣਾਈ।
ਸੰਤ ਸੰਗਤੇ ਭੂਚ ਬਜਾਗੇ ਸੁਣ ਸੰਗਤ ਮੁਰਬਾਈ ॥ ੫੨ ॥ ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ
ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜਿ ਗਾਗੀ। ਸਾਬ ਨਿਰੈਣ ਸਿੰਘ ਮਿਲ
ਚਾਰੇ ਤੁਰੇ ਬਹੁਰ ਬਡਭਾਗੀ। ਸੰਗਤ ਸਾਬ ਚਲੀ ਮਿਲ ਕੋਤੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿ
ਆਏ। ਪਹੁੰਚ ਖਾਲਸੇ ਡਿਹਰੇ ਨੌਰਰ ਚਰਨੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ॥ ੫੩ ॥

ਇਤ ਸਿਰੀ ਸੰਤ ਬਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੂਸਰ ਅਵਸਥੇ ਕਲਰ ਨਗਰਨਦੀ
ਕਨਾਰੇ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਭਾਰੀ ਤਪ ਕਰਨ ਤੇ ਅਨੇਕ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਤੇ
ਲਾਵਣ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨ ਨਾਮ ਸੋਹਲਵਾਂ ਧਿਆਇ ॥ ੧੬



ਸਰਬ ਸੰਗਤ ਪਰਤੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਏਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਜਾਂ
 ਛਪਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਾਠਕਜਨ ਦਿਮਾ ਬਖਸ਼ਣ
 ਕਰਕੇ ਰਹੀ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਬੁਧਵਾਨ ਬਚਾਰਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਕਰਨ
 ਸੀ: ਬਿ: ੧੯੯੭ ॥ ਸਨ ਈ: ੧੯੪੦

ਦਾਸ:- ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ

!!!!

SEWAK ARJAN SINGH

0000
 - 000 -
 0

Handwritten signature

704